

M

m (**ma'**) *m.db* Xarafka saddex iyo tobnaad ee xuruufa af soomaaliga, waa shibbane.

ma¹ *qr.diid* Qurub tilmaamaya in weerta falkeeda uu yahay fal diidmo. Tus. "Cali ma imaanayo".

ma² *qr.we* 1. Qurub tilmaama in ay su'aali saaran tahay ereyga uu weheliyo. Tus. "Cali ma yimid?", "Ma Cali baa yimid?", "Ma waxaa yimid Cali?", "Ma waad imaanaysaa?". 2. Qurub tilmaama in ay su'aali saarantahay erayga uu ku nudanyayah. Tus. "Goorma?", "Inma?", "Idinma?", "Kuwama?". 3. Qurub ka muuqda su'aal ee qof lagu dhiirigelinayo in uu fal sameeyo. Tus. "Maad iska celisid qofkaa?".

ma³ *xi*. Mase: ama. *ld mise*.

ma⁴ *m.l* 1. Meel. 2. (*qr.we*) Mehee?: meeshee?.

maab *m.l (-bab, m.)* Shax warqad ku sawiran oo tilmaamaysa dhulka oogadiisa, ama qayb ka mid oo ay leeyihiin waddammada, badha, webiyada, buuraha iwm; khariiddada.

maaci *m.db* 1. Geedaha intooda dhuuxa adag. 2. Waxkastoo adag.

maacun *m.lldh.u* Qalabka jikada looga adeegto ee wax lagu cuno ama cabbo, sida suxuunta, digsiyada, mindiyaha iwm.

maad *m.db* 1. Gaashaan. 2. Meel lagu gabbado.

maaqd *m.db (-do/-dooyin, m.)* (riw.) Hadal ama sheeko lagu qoslo.

maadaama *xi*. Eray lagu xiriiryo weer sababley ah. Tus. "Maaddaama roob uu da'ayo iska joog". *ld maaddaama*.

maadad *m.l ld maadasho*.

maadasho *m.f.db eeg* maado. *ld maadad, maarad, maarasho*.

maaddaama *xi*. *ld maadaama*.

maaddad *m.db ld maaddo*.

maaddi¹ *m.l.kh* M. ah: qof lacgta, xoolaha aad u jecel oo dantiisa wax kasta ka hormariya.

maaddi² *m.l.kh (fis.)* M. ah: tibix la cabbiri karo ama qiimaheeda xisaabeed la soo saari karo.

maaddiyad *m.db (fals.)* Fikrad falsafadeed oo aammisan in adduunka aan jirin wax aan maaddo ahayn.

maaddo *m.db (-ooyin, m.)* 1. Sadddexda nooc walxaha dunida yaalla u qaybsamaan mid ka mid ah oo kala ah: adke, hoore, iyo neef. 2. Qayb cilmiyed isku wax ka hadleysa. *ld maaddad*.

maadee *f.mg2 (-deeyay, -deysay)* (riw.) Hadal ama sheeko lagu qoslo sheegid.

maadeyn *m.f.db eeg* maadee. *ld maadeys*.

maadeys *m.l* 1. (*riw.*) (-syo, *m.db*) Jilid qosol leh. 2. *ld maadeyn*.

maadeysad *m.l ld maadeysasho*.

maadeysasho *m.f.db eeg* maadeyso. *ld maadeysad, maadeysi*.

maadeysi *m.l ld maadeysasho*.

maadeysyo *f.mg3 (-stay, -satay)* Ku m.: qof ku dheeldheelid.

maadhiin *m.l (-nno, m.db)* Bunduq xabbad-keliyale ah oo waayadii hore la isticmaali jiray.

maadi *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax halis ka dhawrid. *ld maari*.

maadin *m.f.db eeg* maadi. *ld maadis, maarin, maaris*.

maadis *m.l ld maadin*.

maadley *m.db (-yo, m.)* Haweenay shaaciro badan.

maadlow *m.l (-wyo, m.db)* Nin shaaciro badan.

maado *f.mg3 (-aatay, -aadatay)* Ka m.: halis iska ilaalid. *ld maaro²*.

maadsasho *m.f.db eeg* maadso.

maadso *f.mg3 (-saday, -satay)* Ku m.: qof ku dheeldheelid.

maafoos *m.l (-syo, m.db)* Nooc ka kd mid ah libaax badeedka halista ah. *ld maanfoos*.

maag¹ *m.l* 1. Daandaansi; gardarro; abyood. 2. *ld maagid*.

maag¹ *m.l (-gag, m.l)* 1. Xad, xuduud. 2. *ld maagid.*
maag² *f.mg1 (-gay, -gtay)* 1. Qof gardarrayasho. 2. Doonid ama damcid.
maag² *f.mg1* Wax cabsi dartii uga dheeraansho.
maagasho *m.f.dh eeg* maago.
maageer¹ *m.l (-rro, m.dh)* Deyr wareegsan oo dhagax iwm ka samaysan. *ld meegaar¹, waageer¹, weegaar¹.*
maageer² *f.g1 (-ray, -rtay)* Dthagax iwm ku meel ood, meel ku wareejin. *ld meegaar², weegar², waageer².*
maageeren *f.mg1 (-rmay, -rantay)* Ku m.: ood dhagax, iwm wax meel lagu wareejiyey ahaansho. *ld maageersan, meegaaran, meegaarsan, waageeran, waag*
maageerasho *m.f.dh eeg* maageero. *ld meegaarasho, waageerasho, weegaarasho.*
maageerid *m.f.dh eeg* maageer². *ld meegaarid, waageerid, weegaarid.*
maageernaan *m.f.dh eeg* maageeran. *ld maageernaansho, maageersanaan, maageersanaansho.*
maageernaansho *m.l/db ld* maageernaan.
maageero *f.g3 (-rtay, -ratay)* Meel ood dhagax iwm ku wareejisasho. *ld meegaaro, waageero, weegaaro.*
maageersan *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld maageeran.*
maageersanaan *m.dh ld* maageernaan.
maageersanaansho *m.l/db ld* maageeranaan.
maaggan *f.g/mg4 (-naa, -nayd)* 1. *(f.g)* Qof mid kale ku gardaroonaya ahaansho. 2. *(f.mg)* Qof raba in uu wax sameeyo ahaansho.
maagganaan *m.f.dh eeg* maaggan. *ld maagganaansho.*
maagganaansho *m.l/db ld* maagganaan.
maagid *m.f.dh eeg* maag². *ld maag¹ (2).*
maagid *m.l eeg* maag². *ld maag¹ (2).*
maagma *m.db (-ooyin, m.l) (jool.)* Walax dhalaashan oo laga helo hoosta dhadhaabada adag ee qolofta dhulka, mararka qaarkoodna waaxa la arkaa marka ay folkanaaha ka soo baxayo.
maago *f.mg3 (-gtay, -gatay)* Ka m.: wax cabsi darteed uga dheeraansho.
maahane *qr. ld mooyaane.*
maahi *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax maahsan ka dhigid; is m.: qof caqligiiisu maqanyahay iska dhigid; is khaafin.
maahin *m.f.dh eeg* maahi.
maahmaah¹ *m.dh (-ho, m.l)* Erayo kooban, qaaifiyad leh, oo sheegaya murti waayo-aragnimo xambaarsan. *ld maahmaahy*.

maahmaah² *f.mg1 (-hay, -hday)* Maamaah sheegid ama allifid.
maahmaahid *m.f.dh eeg* maahmaah².
maahmaahyo *m.dh ld* maahmaah¹.
maahsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Qof aan fiiro iyo feejegnaan u lahayn goobta uu joogo wax ka dhacaya oo qalbigiisu ku hawlanyayah meel kale ahaansho.
maahsanaan *m.f.dh eeg* maahsan. *ld maahsanaansho, maahsani.*
maahsanaansho *m.l/db ld* maahsanaan.
maahsani *m.dh ld* maahsanaan.
maajeen¹ *m.l* Midab guduud boor xigeen ah oo ay lo'du yeelato.
maajeen² *m.dh* Naq badan.
maajo *m.dh* Bisha shanaad ee taariikhda miilaadiga ah.
maakaal *m.l ld* maankaal.
maakkhad *m.dh* 1. Awood, karti. 2. Hadal been ah.
maakkhadee *f.mg2 (-deeyay, -deysay)* U maakkhadee cid been ku madadaalin.
maakkhadeyn *m.f.dh eeg* maakkhadee.
maakhiido *m.dh (-ooyin, m.l)* Haweeney gaari ah.
maal¹ *m.l* 1. Hanti. 2. *ld maashi.* (-lal, m.l) Neef irmaan oo cid la ammaanaysiyo si uu u intifaacsado. 3. *ld maalid.*
maal² *m.dh* Malax.
maal³ *f.g1 (-aalay, -aashay)* Neef irmaan caano ka lisid.
maala-abbaar *m.l* Mala'awal.
maalan *f.mg4 (-lnaa, -lnayd)* Wax la lisay ahaansho (neef irmaan).
maaleeyo *m.dh* 1. Dheecaan aad u madow, qaraar oo geedaha qaarkood dhalaan. 2. Hoore kasta oo midab aad u madow leh.
maalgeli *f.mg2 (-iyay, -isay)* Mashruuc hantigelin si loo hormariyo.
maalgelin *m.f.dh eeg* maalgeli. *ld maalgelis.*
maali *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid neef irmaan ammaanaysiin.
maalid *m.f.dh eeg* maal³. *ld maal¹ (3), maalis², maalniin.*
maalig *m.l (-gyo, m.dh)* Mulkiile.
maaliki¹ *m.l (dii.)* Qofka mad'habta maalikiyada haysta; maalikiyadu waxay ka midtahay afarta mad'habood oo waa weyn oo Islaamka, waxaana asaasay Imaam Maalik (715-795 M.).
maaliki² *m.dh (dii.)* Afarta mad'habood oo waaweyn ee diinta Islaanka mid ka mid ah.
maalin dayaxeed *m.dh (-lmo ..., m.l) (c.fal.)* Inta uu soconayo hal isrog oo dhulku

---

<p>dhidibkiisa isku rogo iyadoo loo fiirinayo dayaxa, ama waa muddo waqtii ah oo u dhexaysa labo udub oo isku xiga oo dayaxuu ku sameeyo dhig. Muddadaas oo la eg ilaa 24 saacadood iyo 50 daqiiqo.</p> <p>maalin firfircoone <i>m.l (-ayaal, m.ll/dh)</i> Waxaa lagu sharxa noolayaasha aad u firfircoona maalintii. Tus, “Noolayaashaasi cuntadooda waxay raadsadaan maalintii”.</p> <p>maalin¹ <i>m.ll/dh (-lmo, m.l)</i> Muddada u dhaxaysa marka qorraxdu soo baxdo ilaa ay dhacdo (12 saac).</p> <p>maalin² <i>m.f.dh eeg</i> maali. <i>ld</i> maalis¹.</p> <p>maalindhaaf <i>m.l/fk</i> Wax maalin la sameeyo malinna la dhaafo; fal hawl iwm oo inta maalin la qabto maalinna la baajiyoo.</p> <p>maalingaal¹ <i>m.l</i> 1. Hawl maalin dhan socoto oo aan kala go’lahayn. 2. <i>ld</i> maalingaalid.</p> <p>maalingaal² <i>f.mg1 (-aalay, -aashay)</i> Hawl maalin dhan wadid iyada oo aan la kala goyn.</p> <p>maalingaalid <i>m.f.dh eeg</i> maalingaal². <i>ld</i> maalingaal¹ (2).</p> <p>maalingoosad <i>m.l</i> Qof shaqaale ah oo la siyo maalin walba waxa uu goosto. <i>ld</i> maalingoosato.</p> <p>maalingoosato <i>m.dh ld</i> maalingoosad.</p> <p>maalinjoog¹ <i>m.l</i> 1. Xoolo maalin dhan ceel jooga. 2. <i>ld</i> maalinjoogid. Booqasho hal maalin ah.</p> <p>maalinjoog² <i>f.mg1 (-gay, -gtay)</i> Booqashada hal maalin ah cid ugu tegid.</p> <p>maalinjoogid <i>m.f.dh eeg</i> maalinjoog². <i>ld</i> maalinjoog¹ (2).</p> <p>maalinnimo <i>m.dh</i> 1. Inta qorraxdu soo jeeddo. 2. (<i>fk</i>) Isla maalinta.</p> <p>maalinqad <i>m.l</i> Qadidda xooluhu maalin kaliya biyo ka qadaan.</p> <p>maalin-qorraxeed <i>m.dh (-lmo ..., m.l) (c.fal.)</i> Celceliska dhererka maalin cadceed, oo le’eg 86,400 ilbidihiqi - 24 ka saac ama maalinta oogga waqtiga.</p> <p>maalinsocod <i>m.l</i> 1. Fogaan dhan in qof socod ku gaari karo hal maalin. 2. Socod dharaarta la sameeyo.</p> <p>maalis¹ <i>m.l ld</i> maalin².</p> <p>maalis² <i>m.dh</i> 1. Weel biyood ama caanood. 2. <i>ld</i> maalid.</p> <p>maaliyad <i>m.dh</i> Hanti.</p> <p>maalmadoone <i>m.l</i> Bisha afaraad ee bilidayaxeedka sanadka soomaaliga.</p> <p>maalnaan <i>m.f.dh eeg</i> maalan. <i>ld</i> maalni.</p> <p>maalni <i>m.dh ld</i> maalnaan.</p> <p>maalniin <i>m.l ld</i> maalid.</p>	<p>maalooti <i>m.l 1. ld</i> magallooti (3) Si daran wax u laaya (bahal ama geesi); aan biqin; dhiigiyacab. 2. M. ah: qof waxmatara ah.</p> <p>maalqabeen <i>m.l (-nno, m.dh)</i> Qof hanti badan leh.</p> <p>maalqabeennimo <i>m.dh</i> Qof maalqabeen ah ahaansho.</p> <p>maalsii <i>f.lg2 (-iiyay, -isay)</i> Cid neef irmmaan ku taakulayn in muddo ah si uu u maalo.</p> <p>maalsii <i>m.f.dh eeg</i> maalsii.</p> <p>maami <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Oddorosid. 2. Wax qiyaasid.</p> <p>maamin <i>m.f.dh eeg</i> maami. <i>ld</i> maamis.</p> <p>maamis <i>m.l ld</i> maamin.</p> <p>maammul¹ <i>m.l</i> 1. Habka hawl loo fuliyo. 2. <i>ld</i> maammulid.</p> <p>maammul² <i>f.g1 (-ulay, -ushay)</i> Hawl hab wanaagsan u fulin. <i>ld</i> maamul².</p> <p>maammulan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Wax si wanaagsan loo maammulay ahaansho (hawl). <i>ld</i> maamulan.</p> <p>maammulasho <i>m.f.dh eeg</i> maammulo. <i>ld</i> maamulasho.</p> <p>maammule <i>m.l (-layaal, m.ll/dh)</i> 1. Qof hawl agaasinkeda madax ka ah. 2. Qof dugsi madax ka ah. <i>ld</i> maamule.</p> <p>maammulid <i>m.f.dh eeg</i> maammul². <i>ld</i> maammul¹ (2), maamul¹, maamulid.</p> <p>maammulnaan <i>m.f.dh eeg</i> maamulan. <i>ld</i> maammulnaansho, maamulnaan maamulnaansho.</p> <p>maammulnaansho <i>m.ll/dh ld</i> maammulnaan.</p> <p>maammulo <i>f.g3 (-ushay, -ulatay)</i> Hawl si wanaagsan u agaasimasho. <i>ld</i> maamulo.</p> <p>maammulxumo <i>m.dh</i> Hab aan wanaagsanayn oo hawl loo fuliyo. <i>ld</i> maamulaxumo.</p> <p>maamul¹ <i>m.l ld</i> maammulid.</p> <p>maamul² <i>f.g1 (-ulay, -ushay)</i> <i>ld</i> maammul².</p> <p>maamulan <i>f.mg4 (-lnaa, -lnayd)</i> <i>ld</i> maammulan.</p> <p>maamulasho <i>m.dh ld</i> maammulasho.</p> <p>maamule <i>m.l ld</i> maammule.</p> <p>maamulid <i>m.dh ld</i> maammulid.</p> <p>maamulnaan <i>m.dh ld</i> maammulnaan.</p> <p>maamulnaansho <i>m.ll/dh ld</i> maammulnaan.</p> <p>maamulo <i>f.g3 (-ushay, -ulatay)</i> <i>ld</i> maammulo.</p> <p>maamulxumo <i>m.dh ld</i> maammulxumo.</p> <p>maamuus¹ <i>m.l</i> Xushmad; xurmo; wanaag. <i>ld</i> naamuus¹.</p> <p>maamuus² <i>f.g1 (-say, -stay)</i> Cid si xushmad iyo wanaag leh u soo dhaweyn. <i>ld</i> naamuus².</p> <p>maamuusid <i>m.f.dh eeg</i> maamuus². <i>ld</i> naamuusid.</p>
---	--

maamuusiyad *m.db* (-do, ml.) Sariir weyn oo kulligeed qoryo ka samaysan, oo xardhan dushana hagoog ku leh. *ld* **maamuusiyad**.

maamuusjab¹ *m.l* Sharafka iyo xushmadda oo la waayey ceeb dhacday darteed, maskabjab. *ld* **naamuusjab¹**.

maamuusjab² *f.mg1* (-bay, -btay; -jebi) Ceeb dhacday awgeed, sharaf beelid (qof). *ld* **naamuusjab²**.

maamuusjebi *f.g2* (-iyay, -isay) Cid sharafta ka qaadid. *ld* **naamuusjebi**.

maamuusjebid *m.f.db* *eeg* maamuusjab². *ld* **naamuusjebid**.

maamuusjebin *m.f.db* *eeg* maamuusjebi. *ld* **naamuusjebin**.

maan¹ *m.l* Awoodda garashada ee qof leeyayah.

maan² *m.db* 1. Maalinta la joogo. 2. M.ta: beriga. 3. M.ta layl: maalinta oo idil. 4. M.tii saddexaad: maalintii saddexaad. 5. M.tii hore: maalmihii la soo dhaafay. *ld* **maantay**.

maanac¹ *m.l* 1. Diidmo, oggolaansho la'aan. 2. *ld* **maanicid**.

maanac² *f.g1* (-cay, -cday; -nici) Ka m.: cid wax ka maammnuuqid.

maanacan *f.mg4* (-cnaa, -cnayd) Wax la mamnuucayahaansho.

maanacnaan *m.f.db* *eeg* maanacan. *ld* **maanacnaansho**.

maanacnaansho *m.ll/dh ld* **maanacnaan**.

maanayeyn *m.f.db* *eeg* maanyee.

maandha u.j *ld* **maandhay**.

maandhaaf¹ *m.l/ld* **maandhaafid**.

maandhaaf² *f.g1* (-fay, -ftay) Is m.: is-aafaranwaayid, isku khilaafid.

maandhaafid *m.db* *eeg* maandhaaf². *ld* **maandhaaf¹**.

maandhay u.j Erey qof dheddig ah oo lala hadlayo, waalidna loo yahay, dareenkiisa lagu soo jeediyo. *ld* **maandha**.

maandhe u.j Erey qof labood ah oo lala hadlayo, waalidna loo yahay, dareenkiisa lagu soo jeediyo. *ld* **maandhow**.

maandhow u.j *ld* **maandhe**.

maandoobid *m.f.db* *eeg* maandow².

maandoori *f.g2* (-iyay, -isay) 1. Cid maankeeda beddelid. 2. Qof sakhraamin.

maandoorin *m.f.db* *eeg* maandoori.

maandooriye *m.l* (-yayaal, *m.ll/dh*) Waxyaba miyirka qofka lumiya sida khamriga, xashiishka iwm; mukhaddaraad.

maandoorsan *f.mg4* (-naa, -nayd) Wax miyirkii ka lumay ahaansho (qof).

maandoorsaan *m.f.db* *eeg* maandoorsan. *ld* **maandoorsanaansho**.

maandoorsanaansho *m.ll/dh* *ld* **maandoorsana**.

maandow¹ *m.l.kh* M. ah: qof gabow awgiis wax la kala garan waayey.

maandow² *f.mg1* (-ay, -day) Gabow awgiis wax la kala garan waayid (qof).

maanfoos *m.l* *ld* **maafoos**.

maangaab *m.l* Qof caqli iyo garaad yar.

maangaaban *f.mg4* (-bnaa, -bnayd) Qof wax caqli yar ahaansho.

maangaabi *m.db* Caqli iyo garaad yaraan; maangaab ahaansho. *ld* **maangaabnimo**.

maangaabnaan *m.f.db* *eeg* maangaaban. *ld* **maangaabnaansho**.

maangaabnaansho *m.ll/dh ld* **maangaabnaan**.

maangaabnimo *m.db* *ld* **maangaabi**.

maangad¹ *m.l* Arrin adag oo caqliga ka weyn.

maangad² *f.mg1* (-day, -dday) Arrin adag oo caqliga ka weyn la kulmid.

maangad³ *m.db* Kulayl daran oo nafleydu u adkeysan karin.

maangadid *m.f.db* *eeg* maangad².

maangal *m.l.kh* M. ah: hadal caqligu oggolyahay, caqliggal, suurtaggal.

maangalnimo *m.db* (*fals.*) Aragti falsafadeed oo amminsan in maanku ama caqligu uu yahay shuruudda ugu muhimsan wax garasho kasta.

maanganiis *m.l* (-yo, *m.db*) (*kim.*) Summad Mn. Curiye ka tirsan curiyayaasha kala guurka ee tusaha kalgalka, una jira dabicii ahaan ogsaydh ahaan sida bayroolusayt (MnO). Waxaana loo adeegsadaa sameynta birdhafyada istiilkha iyadoo laysku darayo bayroolusayt iyo xadiid laguna gubayo marraaq-danabeed.

maangarad *m.l* *ld* **maangarasho**.

maangarasho *m.f.db* *eeg* maangaro. *ld* **maangarad**.

maangaro *f.g3* (-rtay, -ratay) 1. Qof wax uu rabo isaga oo aan sheegin fahmid. 2. Arrin laga hadlay dulucdeeda fahmid.

maanicid *m.f.db* *eeg* maanac². *ld* **maanac¹** (2).

maankaal *m.l* Gufurka ka soo baxa sisinta marka la shiido, oo xooluhu cunaan. *ld* **maakaal**.

maanlaawe *m.l* (-wayaal, *m.ll/dh*) Nin aan caqli badanlahayn.

maanlaay *m.db* Haweenay an caqli badnayn.

maanomitir *m.l* (-rro, *m.db*) (*fiis.*) Qalab lagu cabbiro cadaadiska.

maanqaad *f.g1* (-day, -dday) Cid maankeeda lumin.

maanqaadid *m.f.db* *eeg* maanqaad.

maansabooli¹ *m.l* 1. Qof sheegta maanso uusan curinin. 2. *ld* **maansabooliyid.**
maansabooli² *f.g1* (-iyay, -iday) Qof maanso aau curin sheegasho.
maansabooliyid *m.f.dh eeg* maansabooli². *ld* **maansabooli¹** (2).
maansayahan *m.l* Qof maanso curinta yaqaan; gabaya; heesa; laashin.
maansayn *m.f.dh eeg* maansee.
maansee *f.mg2* (-seeyay, -saysay) Maanso tirin.
maansha xi. *ld* **maasha.**
maanso *m.dh* (-ooyin, m.l) Suugaanta qayb ka mid ah oo ka kooban waxyaabo badan oo la tirsho sida, gabayga, masafada, heesta iwm.
maansoo *f.mg3* (-ooday, -ootay) Maanso tirin; gabiyid. *ld* **maansee.**
maansood *m.f.l eeg* maansoo.
maanta fk. *ld* **maan²** (2).
maantay fk. *ld* **maan².**
maantomanta *m.dh* Sheekoxariir carruurta iyo dhallinyaradu isku maaweliyaan.
maantoolayn *m.f.dh eeg* maantoolooe.
maantoolaysad *m.l ld* **maantoolaysasho.**
maantoolaysasho *m.f.dh eeg* mantoolayso. *ld* **maantoolaysad, maantoolaysi.**
maantoolaysi *m.l ld* **maantoolaysasho.**
maantoolayso *f.mg3* (-stay, -satay) Maantoole ku sheekeysasho.
maantooke *m.l* Sheekooyin (hore) aan dhicin oo carruurta lagu maaweliyo.
maantolee *f.mg2* (-leeyay, -leysay) Maantoole sheegid.
maanyar *f.mg4* (-raa, -rayd) Qof caqliyar ahaansho.
maanyaraan *m.dh eeg* maanyar. *ld* **maanyaraansho, maanyari, maanyaro.**
maanyaraansho *m.l/dh ld* **maanyaraan.**
maanyari *m.dh ld* **maanyaraan.**
maanyaro *m.dh ld* **maanyaraan.**
maanyee *f.mg2* (-yeeyay, -yeysay) Hees ugareed tirin.
maanyeyn *m.f.dh eeg* maanyee.
maanyo¹ *m.l* Nooc ka mid ah mariidka oo laga isticmaalo xeebra iyo Jubbada hoose, waxaa laga sameeyaa dhecaan geed; qubley, manyilkay, libin, waaray.
maanyo² *m.dh* 1. Bad. 2. Hees ay dabatadu ugaarta ku sarabato. 3. Nooc dhirta ka mid ah oo ay xawayanka nafaqo ka helaan marka ay cunaan.
maaqal *m.l* (-llo, *m.dh*) 1. *ld* **maqal** 1 (2). Khaanad ku samaysan armaajo, miis iwm oo wax lagu rito. 2. Findoob.

maaqul *m.l* (-llo, *m.dh*) Garannuug yar oo caanannuug ah.
maaqurre *m.l* (-rayaal, *m.l/dh*) Ubad geel oo dhashay isagoon bila dhammeysan.
maaqurree *f.mg2* (-reeyay, -reysay) Hal iyadoon bila dhammeysan ilma nool dhalid.
maaqurreyn *m.f.dh eeg* maaquurree. *ld* **maaqurreys.**
maaqurreys *m.l ld* **maaqurreyn.**
maar¹ *m.l* (-rar, m.l) 1. Lakaybo isdul saarsaan. 2. Afarta meesi ee xoolaha midkood. 3. Degaan geedo iyo ciid isku mid ah leh. 4. Dhawr warqadood oo turub ah oo hal mar la isku qaato ama la wada bixiyo. 5. Maal.
maat² *m.dh* 1. Macdan cawlan, jilicsan, oo lacagta iyo alaaboojin kale laga sameeyo. 2. Daxalka biraha dushooda ku samaysan. 3. Biyo muddo fadhiyey wasakhda ka dhalata. 4. Caws jilicsan oo xooluhu daaqaan radana laga sameeyo. 5. Midab, guduud madow yari ku jiro ah oo lo'du yeelato.
maarad *m.l ld* **maadasho.**
maaran *f.mg1* (-rmay, -rantay; -rmi) Ka m.: wax ka kaftoomid.
maararrobid *m.f.dh eeg* marrow².
maararrow¹ *m.l* Madaddaalo qof waqtiga isku dhaafiyo.
maararrow² *f.mg1* (-oobay, -owday; -oobi) Wax madaddaalo ahaan waqtiga isugu dhaafin.
maarruugle *m.l* Gudcur badan oo aan waxba la arki karin.
maarasho *m.dh ld* **maadasho.**
maaraweyn *m.dh* Ciidan gaar ahaaneed oo ka tirsanaa xooggi Daraawiishta.
maardhood¹ *m.l* Ged-gaddoonka uu sameyo qof aad u xanuunsanaya.
maardhood² *f.mg1* (-day, -dday) Qof xanuun weyni hayo gedgaddoon samayn.
maardhoodid *m.f.dh eeg* maardhood².
maaree *f.g2* (-reeyay, -reysay) 1. Si farsama leh arrin u xallin. 2. Maar ka dhigid.
maareeye *m.l* (-yayaal, *m.l/dh*) Qof madax ka ah mashruuc weyn ama wakaalad.
maareyn *m.f.dh eeg* maaree.
maareysan *f.mg4* (-snaa, -snayd)
 1. Mushkilad wax la maareeyey ahaansho.
 2. Wax daxalaysatay ahaansho (bir).
maareysasho *m.f.dh eeg* maareyso.
maareysnaan *m.f.dh eeg* maareysan. *ld* **maareysnaansho.**
maareysnaansho *m.l/dh ld* **maareysnaan.**

maareyo *f.mg3* (-stay, -satay) 1. Bir daxalaysasho. 2. Biyo muddo fadhiyey wasakh yeelasho. 3. Arrin xal u raadsasho.

maari *f.g2* (-iyay, -isay) *ld maadi.*

maarin *m.db ld* **maadin.**

maaris *m.l ld* **maadin.**

maarmid *m.f.db eeg* maaran.

maaro¹ *m.db* (-ooyin, *m.l*) 1. Tab mushkilad lagu xalliy. 2. Awood; karti; tamar. 3. Jid khatar ah.

maaro² *f.mg3* (-rtay, -ratay) *ld maado.*

maaroobid *m.f.db eeg* maarow.

maarow *f.mg1* (-oobay, -owday; -oobi) 1. Wax daxalasatay noqosho (bir). 2. Biyo muddo fadhiyey wax wasakh yeeshay noqosho.

maariin *m.l* Midab dadka u gaar ah oo u dhexecuya casaan iyo madowga.

maarsasho *m.f.db eeg* maarso².

maarso¹ *m.db* Bisha saddexaad ee sannadka miilaadiga ah.

maarso² *f.mg3* (-saday, -satay) 1. Ka m.: arrin falkeeda ka cabsasho; biqid. 2. Ka m.: wax fursasho.

maaruq *f.mg1* (-qay, -qday) Roob si aad ah u di'd.

maaruqid *m.f.db eeg* maaruq.

maas *m.l* 1. Dhul nabaadguuray. 2. Dhul la aburay oo aan weli wax ka soo bixin. 3. Deyn. 4. Saanta lo'da oo la magdiyey. 5. Midab guduud xigeen ah oo geelu yeesho.

maasha xi. (*nax.*) Xiriiriye tilmaamaya waxa ku dhashay sabab. Tus. "Maasha xaashiyuhu duule ee dabayl baa jiidday". *ld maansha.*

maashayn *m.l eeg* maashee. *ld maashays.*

maashays *m.l ld* **maanshayn.**

maashhee *f.g2* (-sheeyay, -shaysay) Hafin.

maashi *m.db* Xoolo cid laga soo kaxaystay si loo maalo kaddibna loo celiyo. *ld maal¹* (2).

maashii *f.g2* (-iyay, -isay) Cid xoolo irmaan oo uu muddo maalo siin.

maashoo *f.mg3* (-ooday, -ootay) Biyo, hadal iwm ku harqasho.

maashood *m.f.l eeg* maashoo.

maasuud *m.l* (-dyo, *m.db*) Bir weyn oo libaax-badeedka lagu dilo marka badda laga soo saaro.

maasuudi *f.g2* (-iyay, -isay) Libaax - badeed maasuud ku dilid.

maasuudin *m.f.db eeg* maasuudi.

maati *m.db ld* **maato.**

maato *m.db* (-ooyin, *m.l*) 1. Dadka intiisa tamarta yar sida carruurta, waayeelka, iyo haweenka. 2. *ld maati.* Warqadaha turubka mid ka mid ah oo wax nin u eg ku

sawiranyahay, mar kastana raaci karta; jookar.

maaweeli *f.g2* (-iyay, -isay) Cid si xiiso iyo raaxo leh waqtiga ku dhaafin.

maaweelin *m.f.db eeg* maaweeli. *ld maaweelis.*

maaweelis *m.l ld* **maaweelin.**

maaweelo *m.db* (-ooyin, *m.l*) Madaddaalo.

maax¹ *m.db* Biyo badan oo ceel ku jira, oo dhulka hoose ka soo baxay.

maax² *f.g1* (-xay, -xday) Biyo dhex marid.

maaxad *m.l ld* **maaxasho.**

maaxasho *m.f.db eeg* maaxo. *ld maaxad.*

maaxi *f.g2* (-iyay, -isay) 1. Ceel biyihisa muddo u deyn si uu maax u yeesho. 2. Biyo calowsan muddo dhigid si gufarku uga fariisto.

maaxid *m.f.db* (-day, -dday) *eeg* maax².

maaxin *m.f.db eeg* maaxi.

maaxo *f.mg3* (-xday, -xatay) 1. Ceel maax yeelasho. 2. gabay, hees oo badan iwm allifid. 3. Ku m.: wax horey la isugu ama la isu faray dib u soo xusuusasho. 4. Biyo calowsan kala miirmid.

maaxsan *f.mg4* (-naa, -nayd) Wax maax yeshay ahaansho (ceel).

maaxsanaan *m.f.db eeg* maaxsan. *ld maaxsanaansho.*

maaxsanaansho *m.l/ld* 1. *eeg* maaxsanow. 2. *ld maaxsanaan.*

maaxsanow *f.mg3* (-naaday, -naatay) Wax maax yeshay noqosho (ceel).

maayad *m.db* (-do, *m.l*) Qulqulka biyaha badda.

maaylii *m.db* (-no, *m.db*) (*c.nafl.*) Lakab ka samaysan walxo dux ah oo ku wareegsan, danabeed ahaan ugu dhaadhan dhambaal, dire unugyada lafdhabarleyda badankeeda iyo unug dareenwadaha qaar ka mid ah lafdhabarla'da. *ld mayliin.*

mab *f.mg1* (-bay, -btay) *ld mam.*

mabaadi' *m.db.w eeg* mabda'.

mabac *m.l* Dhagax, dhadhaab iwm oo aad u adag oo qalabka qodidda iyo jabintu ayan burburin karin.

mabda' *m.l* (-'yo/-baadi', *m.db*) 1. Feker iyo aaraa habaysan oo cidi aamminsan tahay. 2. Aasaaska fikradaha cilmiga ah ee ku saabsan sayniska, diinta akhlaaqda iwm. 3. Ujeedo.

mabid *m.db ld* **maamid.**

mabsuud¹ *m.l ld* **maqsuud¹.**

mabsuud² *f.mg1* (-day, -dday) *ld maqsuud².*

mabsuudi *f.g2* (-iyay, -isay) *ld maqsuudi.*

mabsuudid *m.db ld* **maqsuudid.**

mabsuudin *m.db ld* **maqsuudin.**

mac¹ *m.db* 1. Dhadhan wanaagsan oo dhuuni leeyahay. 2. Neef aan caato ahayn, baruur badanna lahayn; lafqab. 3. Dhunkasho (caruureed).

mac² *f.mg4 (-caa, -cayd)* 1. Wax macaan ahaansho. 2. Cano dhay eh ahaansho. 3. Wax cayilan ahaansho (neef).

macaadin *m.db.w eeg* macdan^{1,2}.

macaahado *m.db ld* **micaahido**.

macaahid *m.db.w eeg* machad.

macaamil *m.l ld* **macaammilo**.

macaamilo *m.l ld* **macaammilo**.

macaamiloo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* *ld* **macaammilo**.

macaamilood *m.l ld* **macaammilood**.

macaammil *m.l ld* **macaammilo**.

macaammilo *m.db (-ooyin, m.l)* 1. Dhaqan; falfal. 2. Xiriir wanaagsan oo dad badan dhex mara. *ld* **macaamil**, **macaamilo**, **macaammil**, **macibil**.

macaammiloo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* 1. Ku m.: hab gaar ah ku dhaqmid. 2. La m.: cid si wanaagsan ula dhaqmid. *ld* **macaamiloo**.

macaammilood *m.f.db eeg* macaammiloo. *ld* **macaamilood**.

macaan¹ *m.l* 1. Dhadhanka sonkorta, malabka, xalwada iwm. 2. Dhadhan kasta oo carrabku jeclaysto.

macaan² *m.f.db eeg* mac². *ld* **macaansho**, **maci**.

macaan³ *f.mg4 (-naa, -nayd)* 1. Wax dhadhan carrabku aad u jeclaysto leh ahaansho (cunto, cabbitan). 2. Qof aad u dabci wanaagsan ahaansho.

macaanaan *m.f.db eeg* macaan³. *ld* **macaanaansho**, **macaani** (2).

macaanaansho *m.ll/db eeg* macaanow. *ld* **macaanaan**.

macaane *m.l* Dhuuni inta dhadhanka macaan leh; macmaaan.

macaane *f.g2 (-neeyay, -neysay)* Wax macaan ka dhigid. *ld* **macee**.

macaaneyn *m.f.db eeg* macaane. *ld* **macaaneys**, **macayn**, **macays**, **micayn**, **micays**.

macaaneys *m.l ld* **macaanayn**.

macaaneysad *m.l ld* **macaaneysasho**.

macaaneysasho *m.f.db eeg* macaaneyso. *ld* **macaaneysad**, **macaaneysi**, **macaysad**, **macaysasho**.

macaaneysi *m.l ld* **macaaneysasho**.

macaaneyso *f.g3 (-saday, -satay)* Cunto cabbitaan iwm wax macaaneeya ku darsasho. *ld* **macayso**.

macaani *m.db* 1. Dhaqan qof leeyahay. 2. *ld* **macaanaan**.

macaanow *f.mg3 (-naaday, -naatay)* 1. Wax macaan noqosho (cunto, cabbitan). 2. Qof dabci wanaagsan noqosho. *ld* **macow**.

macaansad *m.l ld* **macaansasho**.

macaansasho *m.f.db eeg* macaanso. *ld* **macaansad**, **macaansi**.

macaansho *m.l/db ld* **macaan²**.

macaansi *m.l ld* **macaansasho**.

macaanso *f.g3 (-saday, -satay)* 1. Wax dhadhankiisa jeclaysasho. 2. Sheeko, salaax, iwm u bogid.

macaariif *m.db.w eeg* macruuf.

macaash¹ *m.l* 1. Faa'iidda laga helo badeeco la gaday. 2. Badeeco.

macaash² *f.g1 (-shay, -shtay)* Ka m.: macaash ka helid; faa'idid.

macaashi *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid macaash u oggolaan.

macaashid *m.f.db eeg* macaash².

macaashin *m.f.db eeg* macaashi.

macaashle *m.l* Qof badeeco yar rogrogta.

macaawinad *m.db ld* **macaawino**.

macaawino *m.db (-ooyin, m.ll-naad, m.ll/db)* Kaalmo; taageero. *ld* **macaawinad**, **mucaawinad**, **mucaawino**.

macaddi *m.db ld* **macandi**.

macagtoobid *m.f.db eeg* macagtow.

macagtow *f.mg1 (-oobay, -oowday; -oobi)* Nafley, balwad iwm barashadoodu ka hariwaayid.

macal *m.db (-clo, m.db/-calo, m.l)* Cadka aan lafta lahayn oo cunaha idaha ka laallaada.

macalgad *m.db (-do, m.l)* Fandhaal macdan ah oo cuntada lagu cuno, qaaddo. *ld* **macalgo**, **maclaqad**, **malqaqad**, **malqacad**, **malqacad**.

macalgo *m.db ld* **macalgad**.

macallimad *m.db (-do, m.l)* Haweenay arday wax barta.

macallin *m.l (-nno/-immo/-imiin, m.db)* Nin arday wax bara.

macallinnimo *m.db* Macallin ahaansho.

macaluul¹ *m.db* Dhuubaan ama xayeesinnimo ku dhacda nafleyda oo ka dhalata nafaqadarro.

macaluul² *f.mg1 (-uulay, -uushay)* Naflay nafaqo-darro ama jirro darteed u caatoobid.

macaluulan *f.mg4 (-lnaa, -lnayd)* Nafley caato ahaansho. *ld* **macaluushan**.

macaluuli *f.g2 (-iyay, -isay)* Nafley caateysiin.

macaluulid *m.f.db eeg* macaluul². *ld* **macaluulis²**.

macaluulin *m.f.db eeg* macaluuli. *ld macaluulis¹.*
macaluulis¹ *m.l ld macaluulin.*
macaluulis² *m.db ld macaluulid.*
macaluulnaan *m.db eeg* macaluulan. *ld macaluulnaansho, macaluushanaan,*
macaluulnaansho *m.l/db ld macaluulnaan.*
macaluushan *f.mg⁴ (-naa, -nayd)* *ld macaluulan.*
macaluushanaan *m.db ld macaluulnaan.*
macaluushnaansho *m.l/db ld macaluulnaan.*
macandi *m.db* 1. Cunto macaan oo nafaqo leh. 2. Barwaqo, nabadgelyo, caafimaad. *ld macaddi.*
macangag¹ *m.l.kh* M. ah: qof aan waxba laga dhaadhicin karin.
macangag² *f.mg¹ (-gay, -gtay)* Ku m.: arrin diididdeeda ama fulinteeda ama aad ugu adkeysasho.
macangagid *m.f.db eeg* macangag².
macangagnimo *m.db* Macangag ahaansho.
macarifad *m.db* Aqoon fican oo wax loo leeyahay.
macasalaamee *f.g² (-meeyay, -meysay)* Qof laga tegayo sii nabadgelyeyn.
macasalaameyn *m.f.db eeg* macasalaamee. *ld macasalaameys.*
macasalaameys *m.l ld macasalaameyn.*
macasalaamo *m.db* Nabadgelyo.
macatab *m.l (-byo, m.db)* (dii.) Shay qaab iskutallaab leh oo dadka kiristaanka ah astaan diineed u ah.
macawis *m.db (-syo, m.l)* Maro, inta badan midabbo leh, labada daraf iskaga tolon oo raggu qaarka hoosey ka xirtaan.
macayn *m.f.db ld macaaneyn.*
macays *m.l ld macaaneyn.*
macaysad *m.l ld macaanneysasho.*
macaysasho *m.db ld macaanaysasho.*
macayshad *m.db (-do, m.l)* Cuntada lagama maarmaanka ah ee lagu noolaan karo. *ld maceeshad, macishad.*
macaysi *m.l ld macaanaysasho.*
macayso *f.g³ (-stay, -satay)* *ld macaaneyso.*
macbil *m.l ld macbil.*
macbil *m.l 1. ld macbil, macmiil.* Cid si joogta ah meel wax uga gadata ama uga iibsata. 2. *ld macaammilo.*
macbilad *m.l ld macbilasho.*
macbilasho *m.f.db eeg* macbilo. *ld macbilad.*
macbilo *f.g³ (-ishay, -ilatay)* Shay xumaaday si loo isticmaalo dib u hagaagaasho.
macbuud *m.l (dii.)* Eebbe; Alle.

macdaar *m.l (-rro, m.db)* Dukaan yar oo cunto iwm oo tafaariiq ah lagu gado.
macdan¹ *m.db* (macaadin, m.db) 1. Dhammaan khayraadka dabiciiga ah ee laga helo dhulka hoostiisa. 2. Walax bir ama birwalb ah oo dhulka gudihiisa laga helo sida dahabka, maarta, batroolka. 3. Maaddada alumminiyam.
macdan² *m.l (macaadin, m.db)* (kiim.) Walax dabicii ah, oo noole aan ahayn ama aan ka imaan, oo leh isku dhis kiimikaad, isla markaasna leh astaamo fisikeed iyo kiimikeed oo cad. Halkaa waxaa ah ilaa 2000 macdanood oo la maranayo, oo leh qaabab wiriqueed oo kala duwan, laakiin macaadinta bah wadaagta ah kala duwanaashahoodu waa yaryayah.
macduun *m.l* M. ah: wax helitaankiisu dhif iyo naadir ah.
macduur *m.l.kh* (dii.) M. ah: qof waajib uu gudan lahaa ka baaqdo cudurdaar awgii; marmarsiinyo haysto.
macduurnimo *m.db* (dii.) Macduur ahaansho.
macee *f.g² (-ceeyay, -ceysay)* *ld macaanee.*
maceeshad *m.db ld macayshad.*
machad *m.l (-dyo/macaahid, m.db)* Dugsi mihnadeed oo ka heer sarreeya dugsiga sare, kana heer hooseyya kulliyad jaamacadeed.
maci *m.db ld macaan².*
maciin¹ *m.l ld miciinid.*
maciin² *f.mg¹ (-nay, -ntay)* *ld miciin².*
maciindarro *m.db ld miciinddarro.*
maciinid *m.db ld miciinid.*
maciinla'aan *m.db ld miciinla'aan.*
maciinlaawe *m.l ld miciinlaawe.*
maciinsad *m.l ld miciinsasho.*
maciinsasho *m.db ld miciinsasho.*
maciinsi *m.l ld miciinsasho.*
maciinso *f.mg³ (-saday, -satay)* *ld miciinso.*
maciishad *m.db ld macayshad.*
maciisho *m.db ld macayshad.*
maclaqad *m.db ld macalgad.*
macmacaan *m.l.u* Cunto ama cabbitaan si gaar ah loo sameeyo oo dhadhan macaan leh sida buskudka, doolshaha, xalwada, dheecaanka liinta iwm.
macmiil *m.l ld macbil.*
macmil *m.l (-llo, m.db)* Shay aan kii dhabta ahaa ahayn oo si ku meel gaar ah loo adeegsado. *ld macbil.*
macnagarasho *m.f.db eeg* macnagaro. *ld micnagarasho.*
macnagaro *f.g³ (-rtay, -ratay)* Qof ujeeddadiisa fahmid. *ld micnagaro.*

macnayn *m.f.db eeg* macnee. *ld macnays, micnayn, micnays.*

macnays *m.l ld macnayn.*

macne *m.l (-nayaal, m.l/dh)* 1. Ulajeddada erey ma hadal ka dampbaysa. 2. Qeexidda wax la sharxay la siiyo. 3. Faa'iido: macne maleh: faa'iido maleh. *ld macno, micne, micno.*

macnee *f.g2 (-neeyay, -naysay)* 1. Ulajeeddada erey ama hadal sheegid. 2. Wax sharaxooda sheegid. 3. Is m.: wax muhiin ah iska dhigid (qof).

macno *m.l ld macne.*

macooyo *m.db (-ooyin, m.l)* Abooto, ayeyeo. *ld mocooyo.*

macow *f.mg3 (-ooday, -ootay)* *ld macaanow.*

macquul *m.l.kh* M. ah: wax suurta gal ah.

macriifad *m.db* Aqoon dheeraad ah oo wax loo leeyahay. *ld macriifo.*

macriifo *m.db* 1. *ld macriifad.* 2. *ld macruuf (3).*

macruuf *m.l* 1. Ixsaan; wanaag; samafal. 2. (*-fyo/-caariif, m.db*) M. ah: qof aad loo yaqaan, caan. 3. *ld macriifo.* Xiriir aan saaxiibnímo gaarsiisnayn oo cid ka dhexeya.

macsarad *m.db (-do, m.l)* Saliid cunto oo laga helo miraha geedka sisinta marka la shiido. *ld macsaro (2).*

macsaro *m.db* 1. Saliid m. ah: saliid sisin lagu sameeyay. 2. *ld macsarad.*

macshar *m.l* Meel dad badan ay isugu soo ururaan.

macsi *m.db (-iyo, m.l) (dii.)* Isu galmoodka nin iyo naag aan meher u dhixeyn; sino.

macsiley *m.db (-yo, m.l) (dii.)* Haweeney macsida badsata.

macsilow *m.l (-wyo, m.l) (dii.)* Nin macsida badsada.

macsuum¹ *m.l* Qof martiqaad loo fidiyey.

macsuum² *f.g1 (-uunay, -uuntay)* Cid marti qaadid.

macsuuman *f.mg4 (-naa, -nayd)* Qof la macsuumay ahaansho.

macsuumid *m.f.db eeg* macsuum².

mad¹ *m.l* 1. Dhagax midab madow leh oo haddii la isku dhufto dab dhala oo buuraleyda laga helo. 2. Jiiddida la jiido shaqal af carabi ah marka lagu dhawaqaqyo. *ld med¹.*

mad² *f.g1 (-day, -dday)* 1. Qof dhagax la dhicid. 2. Shaqal af carabi ah ku dhawaqaqiddisa jiidid. *ld med².*

madaabax *m.l* Goodir lab oo Aad u weyn.

madaafic *m.db.w eeg* madfac.

madaa'iix *m.db.w eeg* madiix¹.

madaal *m.l (-llo, m.dh)* 1. Weel badarka iwm lagu cabbiro. 2. Badar dhan hal madaal muggis.

madaali *f.g2 (-iyay, -isay)* Badar iwm madaal ku cabbirid.

madaalin *m.f.db eeg* madaali. *ld madaalis.*

madaalis *m.l ld madaalin.*

madaar¹ *m.l* 1. Gadgaddoonka iyo taaha uu qof buka sameeyo xanuun awgiis. 2. Cida ay sameeyaan xoolo ilmohooda u soo insaarixinaya.

madaar² *f.mg1 (-ray, -rtay)* 1. Qof buka, xanuun awgiis taah iyo gadgaddoon samayn. 2. Xoolo ilmohooda u soo insaarixin.

madaarid *m.f.db eeg* madaar².

madaddaalad *m.l ld madaddaalasho.*

madaddaalasho *m.f.db eeg* madaddaalad. *ld madaddaalad.*

madaddaalali *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid maawelin.

madaddaalin *m.f.db eeg* madaddaali. *ld madaddaalas.*

madaddaalis *m.l* 1. Maawelinta cid la maaweliyo. 2. *ld madaddaalin.*

madaddaaloo¹ *m.db (-ooyin, m.l)* Wax xiiso leh oo waqtiga la isku dhaafiyo.

madaddaaloo² *f.mg3 (-aashay, -aatalay)* Wax xiiso leh waqtig isku dhaafin.

madag *m.db (-dko, m.l)* Qori gaaban oo sida badan geedka docolka, mareerka iwm laga qoro oo inta dhuxda fantax yar looga yeelo ul yar oo af siman leh lagu fariisiyo, kaddibna xoog loo xurbayo ilaa uu dab ka dhasho.

madal¹ *m.db* 1. Meel dad badani isugu yimid. 2. Ballan. *ld madar².*

madal² *f.g1 (-dlay, -dashay; -dli)* Qof ballamid.

madalbaaji *f.mg2 (-iyay, -isay)* Meel lagu ballamay ka maqnaasho (qof).

madalbaajin *m.f.db eeg* madalbaaji. *ld madalbaajis.*

madalbaajis *m.l ld madalbaajin.*

madalhufi *f.g2 (-iyay, -isay)* Qof marin habaabim.

madalhufin *m.f.db eeg* madalhufi. *ld madalhufis.*

madalhufis *m.l ld madalhufin.*

madalsad *m.l ld madalsasho.*

madalsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Qof ballan cid la dhigatay ahaansho. *ld madashan.*

madalsanaan *m.f.db eeg* madalsan. *ld madalsanaansho (2), madashanaan, madashanaansho.*

madalsanaansho *m.l/dh eeg* madalsanow. *ld madalsanaan.*

madalsanow *f.mg3 (-naaday, -naatay)* Qof
cid ballan la galay noqosho. *ld madashanow.*
madalsasho *m.f.db eeg* madalso. *ld madalsad,*
madashad, madalsi.
madalsi *m.l ld* madalsasho.
madalso *f.g3 (-saday, -satay)* 1. Meel shir ah
arrin ka soo jeedsasho. 2. Cid ballansasho. *ld*
madasho.
madan *f.mg4 (-dnaa, -dnayd)* 1. Wax dhagax
lagu arjimay ahaansho. 2. Wax dhawaaciisa
la jiiday ahaansho (xaraf). *ld medan.*
madane *m.l ld maddane.*
madar¹ *m.l* 1. Tooxy yar oo buuro u dhexseysa.
2. Nooc bulukeetiga ka mid ah oo ka
samaysan dhoobo iyo caws la isku qallajiyey.
madar² *m.l/db ld madal¹.*
madashad *m.l ld madalsasho.*
madashan *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld madalsan.*
madashanaan *m.db ld madalsanaan.*
madashanaansho *m.l/db ld madalsanaan.*
madashanow *f.mg3 (-ooday, -ootay)* *ld*
madalsanow.
madasho *f.g3 (-shaday, -shatay)* *ld madalso.*
madax¹ *m.l (-xyo, m.db)* 1. Oogada qaybta
sare ee naflayda. 2. Maskax, laab, caqli.
3. Baab. 4. Koox, qayb. 5. Dhoob (roob);
garab; saylaan. 6. Bayd faal, dhinaca qofka
faalka dhigaya soo xiga ma ahee dhinaca
kale.
madax² *m.db.u* Qof meel ama dad u sarreya;
duq waayeel.
madax-adag *f.mg4 (-dkaa, -dkayd)* Qof aan
wax laga dhaadhicin karin ahaansho.
madax-adayg¹ *m.l* Wax ka dhaadhicid la'aanta
qof ku suggaado, garmaqaatenimo.
madax-adayg² *f.mg1 (-gay, -gray)* 1. Ka m.:
wax samayntooda diidid. 2. Ku m.: wax ku
adkaysasho.
madax-adaygid *m.f.db eeg* madax-adayg².
madax-adhaxley *m.db (c.nafl.)* Faylam
hoosaad ka tirsan adhaxleyda oo xubnaha ka
tirsan oo dhani ay yaryaryhiin, dirxiga ayey
u egyihiin, waana xayawaan biyood ku nool
ciidda. Astamahooda waxa ka mid ah a)
Maskax ma leh, b) qalfoof lafeed ma leh.
Tusaale: amfyooksas. *ld madax-araxley.*
madax-adkaan *m.f.db eeg* madax-adag. *ld*
madax-adkaansho.
madax-adkaansho *m.l/db ld madax-adkaan.*
madax-araxley *m.db ld madax-adhaxley.*
madaxbannaan *f.mg4 (-naa, -nayd)* 1. Hay'ad
iwm oo danahooda u xor ah ahaansho.
2. Haweeney aan nin lahayn ahaansho.
3. Dawlad calan leh oo xor ah ahaansho.

madaxbannaanaan *m.f.db eeg* madaxbannaan.
ld madaxbannaanaansho, madaxbannaani.
madaxbannaanaansho *m.l/db eeg*
madaxbaannanow. *ld madaxbannaanaan.*
madaxbannaani *m.db ld madaxbannaanaan.*
madaxbannaanow *f.mg3 (-naaday, -naatay)*
1. Ka m.: hawl iwm fulinteeda xor u
noqosho. 2. Ka m.: cid cid kale
maamulkeeda, xukuneeda iwm ka xor
noqosho.
madaxbuq *m.db (bot.)* Geedgaab faallala oo leh
laamo jilicsan iyo bari weyn oo dharka lagu
mayrtto; maskaxbuq; qasanqas; madaxbushi.
ld madaxbushi, maskaxbuq.
madaxbushi *m.l ld madaxbuq.*
madaxsee *f.g2 (-xeeyay, -keysay)* 1. Kubbad
madaxa ku dhufasho. 2. Shir iwm
hoggaamin (qof).
madaxeyn *m.f.db eeg* madaxee.
madaxfalluuq *m.l* Caro iyo dulqaad yari qof
dabeecad u leeyahay.
madaxfarad *m.l* Wareer iyo xanuun dadka
madaxa ka qabta.
madaxfareed *m.l ld maskaxfareed.*
madaxfurad *m.l 1. (-dyo, m.db)* Hanti iwm oo
lagu furto qof la qafaalay. 2. *ld*
madaxfurasho.
madaxfurasho *m.f.db eeg* madaxfuro. *ld*
madaxfurad (2).
madaxfuro *f.g3 (-rtay, -ratay)* Qof la qafaalay
hanti ku soo furasho.
madaxkuti *m.db* 1. Dugaag naasleyda ka mid
ah oo leh dhogor duf ah, cago balballaaran
iyo dabo aad u gaaban, kuna nool dhluka
qaboobaha ah. 2. Sheeko khayaali ah oo ku
saabsan naag hal jirtay oo dadka aaminsanaa
in ay habeenkii soo bixi jirtay oo dadka cuni
jirtay.
madaxla' *m.db* 1. Waddo yar oo markii waxyar
lagu socdo dhammaato. 2. Jeex wax yar
markuu socdo dhammaada.
madaxmaygaag *m.l* Geedgaab xooluhu
daaqaan oo ka baxa cadduunka.
madaxnimo *m.db* Madax ahaansho (qof). *ld*
madaxti, madaxtinnimo.
madaxsalaax *f.mg1 (-xay, -xday)* U m.: cid
sasabid.
madaxsalaaxid *m.f.db eeg* madaxsalaax.
madaxshub *m.l* 1. Sadaqo loo bixiyo qof
haween ah oo dhintay. 2. Allabbari
haweenku bixiyaan marka ay soo sid-
dhaweeyaan; kuraysi; taraaraysi; sagaalaysi.
madaxti *m.db ld madaxnimo.*
madaxtinnimo *m.db ld madaxnimo.*

madaxtooyo <i>m.dh</i> Rugta uu madaxweynuhu fadhiisto.	maddiiddee <i>f.g2</i> (-deeyay, -deysay) Haweeney maddiiddo ku akhrin.
madaxtus¹ <i>m.l</i> 1. Tegidda la tago meel hawl laga hayo iyadoo aan la doonayn in laga qayb qaato. 2. Kormeer aan toos ahayn oo cid hawl haya lagu sameeyo. <i>ld madaxtusid</i> .	maddiiddey <i>m.f.dh eeg</i> maddiiddee.
madaxtus² <i>f.mg1</i> (-say, -stay) 1. Meel hawl laga hayo, iyadoo aan la doonayn in laga qayb galo, tegid. 2. Cid hawl haya kormeer aan toos ahayn ku samayn.	maddiiddeysan <i>f.mg4</i> (-snaa, -snayd) Wax maddiiddo lagu akhriyey ahaansho (haweeney).
madaxtusid <i>m.f.dh eeg</i> madaxtus ² . <i>ld madaxtus¹</i> .	maddiiddeysaan <i>m.f.dh eeg</i> maddiiddeysan. <i>ld maddiiddeysnaansho</i> .
madaxwareer <i>m.l ld</i> madax-xanuun .	maddiiddeysnaansho <i>m.l/dh</i> <i>ld maddiiddeysnaan</i> .
madaxweyne <i>m.l</i> (-nayaal, <i>m.l/dh</i>) 1. Qof qaran madax u ah. 2. Bayd faal oo madaxa ka ah labo, saddexda hogood oo kalena min hal.	maddiiddo <i>m.dh</i> (-ooyin, <i>m.l</i>) Wax lagu akhriyo haweeney la rabo in nin la oggoleysiyo.
madax-xanuun <i>m.l</i> (<i>daaw.</i>) Xanuun madaxa ku dhaca; madax-wareer. <i>ld madaxwareer</i> .	maddiidimi <i>f.g2</i> (-iyay, -isay) <i>ld midiidimi</i> .
madax-xige <i>m.l</i> (-gayaal, <i>m.l/dh</i>) Miisaaniyadda dawladda iwm qaybta ay u sii kala baxdo mid ka mid ah oo la sii qaybshay middood.	maddiil <i>m.dh ld</i> maliiddo .
madaxyaro <i>m.dh</i> (<i>daaw.</i>) Iin madaxa ku dhada oo yareeysa.	maddo <i>m.dh</i> (-ooyin, <i>m.l</i>) 1. Ceelka bartankiisa, meesha ilaha biyuhu isugu yimaadaan. 2. Meesha wax walba u ah bartamaha. 3. Ceelasha aan biyahoodu go'in.
madbacad <i>m.dh</i> (-do, <i>m.l</i>) Meel dhisan oo ay yaallii mashino waaweyn oo wax lagu daabaco. <i>ld madbaco</i> .	maddooyaa <i>m.l</i> Geed-naagaar, dhirta dawada ka mid ah, leh ur silloon iyo caleemo yaryar oo xooluhu daaqaan.
madbaco <i>m.dh ld</i> madbacad .	maddooyamaddooyo <i>m.dh</i> Nooc ka mid ah cayaarah carruurtu dheesha oo qori inta la tuuro iyadoo iska dhowraysa in la taabto. <i>ld maddooyo</i> .
madbak <i>m.l</i> Jiko; alawaad.	maddooye <i>m.l</i> (-yayaal, <i>m.l/dh</i>) Nacas; dabbaal; caaq.
maddaad <i>m.dh</i> 1. Khad; dawaad. 2. Awrtwa waaweyn siiba kuwa qooqan madowga ay ku yeeshaan qadaadka. <i>ld maddaad</i> .	maddooyeysasho <i>m.f.dh eeg</i> maddooyeyso. <i>ld maddooyeysi</i> .
maddaalannimo <i>m.db</i> Maddaale ahaansho.	maddooyeysasho <i>m.l ld</i> maddooyeysasho .
maddaale <i>m.l</i> (-layaal, <i>m.l/dh</i>) Qof aan hawsha ka daalin, hawlkar.	maddooyeysyo <i>f.mg3</i> (-stay, -satay) Maddooyamaddooyo ciyaarid.
maddan <i>m.l</i> Yeel awrtwa lagu raro oo saanta biciidka laga jeexo.	maddooyo <i>m.dh ld</i> maddooyammaddooyo .
maddane <i>m.l</i> (-nayaal, <i>m.l/dh</i>) Bir xalleefsan oo daab la qabto leh oo iyadoo kulul xoolaha lagu sunto. <i>ld madane</i> .	madduul <i>m.l</i> Madow uu qaacu ku reebu meelaha uu saameeyo. <i>ld maduul</i> .
maddarab <i>m.l ld</i> maddaraq .	madfac <i>m.l</i> (-cyo/-daafic, <i>m.dh</i>) Qalab hubka waaweyn oo lagu dagaallamo ka mid ah, ka samaysan birlab ama macdan kale oo adag, lehna dhuun dheer oo ay ka ridmaan jaliilado qarxada oo wax guba waxna burburiya.
maddaraq <i>m.l</i> (-qyo, <i>m.dh</i>) Bir xoogan oo leh af ballaaran iyo mid dhuuban iyo daab dheer oo meelaha adag lagu qodo; garweyn. <i>ld maddarab</i> .	madhaafaan <i>m.l</i> 1. Heerka wax ugu sarreyya oo ayan moodi karin. 2. Wax qiimo iyo qaayo badan leh. 3. Arrin iwm oo xallinteedu qasabtahay.
maddaroorshe <i>m.l</i> (-shayaal, <i>m.l/dh</i>) Qalabka wax lagu dhiso nooc ka mid ah oo aan biyaha sii dayn.	mad'hab <i>m.dh</i> (-bo, <i>m.l</i>) <i>ld mad-hab</i> .
maddibad <i>m.l/dh</i> (-dyo, <i>m.dh/l-do</i> , <i>m.l</i>) Baaquli; daafiri.	mad-hab <i>m.dh</i> (-bo, <i>m.l</i>) (dii.) Afarta dugsi oo waaweyn ee fiqiga Islaamka middood (Xanafi, Shaafici, Xanbali iyo Maaliki). <i>ld madhab</i> .
maddiiddaa <i>m.l</i> Caws dhaadheer oo adag oo lo'du daaqdo, kana baxa meelaha biya mareennada ah.	madhale <i>m.l</i> (-layaal, <i>m.l/dh</i>) Nin aan naag rimin karin. <i>ld madhaleys¹</i> .
	madhalennimo <i>m.dh</i> (<i>daaw.</i>) Awoodid la'aan ilmo dhalidda oo ka timaadda ama bacrin

la'an ama qof dhali karey oo qalliin lagu sameeyey oo si ula kac ah ama aan ula kac ahayn wax u gaareen mid ka tirsan xubnaha taranka. *ld madhaleysnimo.*

madhaleys¹ *m.l ld madhale.*

madhaleys² *m.dh ld madhasho.*

madhaleysnimo *m.db ld madhalennimo.*

madhan *m.db (fiis.)* Dululaati uu ka jiro cadaadis hoose oo neef ah micnaheeduna tahay xaddiga atamyada ama molikiyuulada aaya aad u hooseeya.

madhasho *m.db (-ooyin, m.)* Naag aan rimi karin. *ld madhaleys².*

madhintannimo *m.db* Madhinte ahaansho.

madhinte *m.l (-tayaal, m./dh)* 1. (dii.) Eebbe, Ilaha. 2. (dii.) Aan dhiman.

madhoodhee *f.g2 (-dheeyay, -dheysay)* Wax tiradooda ama tayadooda buunbuunin.

madhoodheyn *m.f.db eeg* madhoodhee.

madhoodho *m.db* 1. Buunbuuninta wax tiradooda ama tayadooda la buunbuuniyo. 2. Wax aan faa'iido lahayn.

madhxin *m.db (fiis.)* Summad C. Astaanta keydinta saldanabka ee ay gudbiye ama urur gudbiyeaal iyo ma-gudbiye leeyihiin. Madhxinta madhxkiye waa saami saldanabka Q ee hal gudbiye iyo keyd faraqa u dhexeeya labada gudbiye. Halbeegga madhxintu waa farad. C = Q/V.

madhxiye *m.l (-yayaal, m./dh) (fiis.)* Ratibaad laba gudbiye oo uu ma-gudbiye u dhexeeyo, leh awoodda kaydinta saldanabka. Madhxinta madhxiyuhu waxa ay ku xirantahay xajmiga, qaabka iyo habka ratibaadda gudbiyeasha.

madi¹ *m.l (-yo, m.dh)* Nin aan lahayn walaalo rag ah.

madi² *m.dh (-yo, m.)* 1. Gabar aan lahayn walaalo. 2. Neef xoolo ah oo caano badan leh.

madid *m.f.db eeg* mad². *ld medid.*

madiid¹ *m.l ld midiid¹.*

madiid² *f.g1 (-day, -dday)* *ld midiid².*

madiidid *m.db ld midiidid.*

madiidimi *f.g/mg2 (-iyay, -isay)* *ld midiidimi.*

madiidimid *m.dh ld midiidimid.*

madiidimin *m.dh ld midiidimin.*

madiidimis¹ *m.l ld midiidimin.*

madiidimis² *m.dh ld midiidimid.*

madiidin¹ *m.l ld midiidin¹.*

madiidin² *f.g1 (-imay, -intay)* *ld midiidin².*

madiidinnimo *m.db ld midiidinnimo.*

madiidinsad *m.l ld midiidinsasho.*

madiidinsasho *m.dh ld midiidinsasho.*

madiidinsi *m.l ld midiidinsasho.*

madiidiinson *f.g3 (-saday, -satay)* *ld midiidiinson.*

madiix¹ *m.l (-daa'iix, m.dh)* 1. (dii.) Gabay ama hees cid aad loogu ammaano. 2. Cod wanaagsan oo dheguhu jecleystaan.

madiix² *f.mg1 (-xay, -xday)* 1. (dii.) Gagay ama hees cid aad ugu ammaanid. 2. Cod macaan oo dheguhu jecleystaan ku dhawaqaad.

madiixid *m.f.db eeg* madiix².

madkee *f.g2 (-keeyay, -keysay)* 1. Madag bixin. 2. Isku m.: qof isku dhejin.

madkeyn *m.f.db eeg* madkee. *ld madkeys.*

madkeys *m.l ld madkeyn.*

madkeysan *f.mg1 (-smay, -santay; -smi)* Qoryo, wax la madkeeyey noqosho.

madkeysmid *m.f.db eeg* madkeysan.

madko *m.l ld madag.*

madkoole *m.l* Geed laama dhuudhuuban leh oo madkaha laga goosto.

madli *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Cid ballamin. 2. Arrin iwm fulinteeda dib u dhigid.

madlid *m.f.db eeg* madal².

madlin *m.f.db eeg* madli.

madluumi *f.g2 (-iyay, -isay)* Qof madluun ka dhigid.

madluumid *m.f.db eeg* madluun². *ld madluun¹ (3).*

madluumin *m.f.db eeg* madluumi.

madluun¹ *m.l 1.* M. ah: qof niyad xun oo aan raalli ahayn. 2. Qof la dulmiyey. 3. *ld madluumid.*

madluun² *f.mg1 (-uumay, -uuntay; -uumi)* Qof niyad xun oo aan raalli ahayn noqosho.

madluunnimo *m.db* Madluun ahaansho.

madluunsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Qof la madluumiyey ahaansho.

madluunsanaan *m.f.db eeg* madluunsan. *ld madluunsanaansho.*

madluunsanaansho *m.l/dh* *ld madluunsanaanaan.*

madmad¹ *m.l* 1. Hilib qurmay oo googo'ay. 2. Hilis aad loo karshay, karshin. 3. Dhar aad u gabooabay oo marka la taabto dildilaaca.

madmad² *f.mg1 (-day, -dday)* 1. Wax qurmay oo googo'ay noqosho (hibil). 2. Wax aad loo karshay noqosho (hibil). 3. Wax gabooabay oo googo'ay noqosho (dhar).

madmadid *m.f.db eeg* madmad².

madnaan *m.f.db eeg* madan. *ld madnaansho,*

mednaan, **mednaansho.**

madnaansho *m.l/dh ld madnaan.*

madoobaad *m.l* Midab madow oo shay ama wax yeeshaan.

---

madoobaan <i>m.f.db eeg madow². ld madoobaansho.</i>	madoo baan <i>m.l ld madduul.</i> <i>mafaatiix m.db.w eeg muftaax.</i>
madoobaansho <i>m.l/db eeg madoobow. ld madoobaan.</i>	<i>mafaaay m.l Babbaay.</i>
madoobee <i>f.g/mg2 (-beeyay, -beysay) 1. (f.g)</i> Wax midab madow u yeelid. 2. (<i>f.mg</i>) Ka m.: cilmi, garaad iwm oo cid maskaxdeeda ku jira ka tirtirid.	<i>mafiiq m.db (-qo, m.l) Xaaqin. ld minfiiq.</i> <i>mag¹ m.db (-go, m.l) Diyo.</i>
madoobeyn <i>m.f.db eeg madoobee.</i>	<i>mag² f.g1 (-gay, -gtay) Khasaaro cid loo geystay qiimaheeda bixin. 2. Diyo bixin.</i>
madoobeysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Wax midab madow loo yeelay ahaansho.	<i>magaad m.l Budo cad, dhadhan qaraar leh oo tubaakada lagu cuno, siyaabo kalena loo isticmaalo.</i>
madoobeysasho <i>m.f.db eeg madoobeyso.</i>	<i>magaag¹ m.l 1. Jirro dadka ku dhacda oo ka timaaddo nafaqo xoolaad la'aan. 2. M. ah: faras aan la jarabarin. 3. ld magaagid.</i>
madoobeysnaan <i>m.f.db eeg madoobeysan. ld madoobeysnaansho.</i>	<i>magaag² f.mg1 (-gay, -gtay) 1. Nafaqo xoolaad la'aan darteed la jirrasho. 2. Iska m.: laf feenasho.</i>
madoobeyso <i>f.mg3 (-stay, -satay)</i> Wax midib madow u yeelasho.	<i>magaagid m.f.db eeg magaag². ld magaag¹ (3).</i>
madoobow <i>f.mg3 (-baaday, -baatay)</i> 1. Wax midib madow leh noqosh. 2. Uurkutaallo darteed midab madow yeelasho.	<i>magaalammadax m.db (-xyo, m.db)</i> Caasimad.
madoorsoomaha <i>kala-furanka m.l (kiim.)</i> Madoorsoomaha dheelitiran ee falgal noociisu yahay kala furanka.	<i>magaalaqaran m.db Qaran hal magaalo ka kooban.</i>
madoorsoomayaal-fisikaad ee salka ah <i>m.l/db (fis.)</i> Qiyaaso fisikaad oo aan isbeddelin meel kasta ama xilli kasta oo la joogo.	<i>magaalee f.g2 (-leeyay, -leysay) Meel magaalo ka dhigid.</i>
madoorsoome <i>m.l (-mayaal, m.l/db)</i> 1. (<i>xis.</i>) nambar aan isbeddelin. 2. (<i>fis.</i>) xiriirka ka dhxeeyaa laba xaddi ama ka badan tiro go'an oo aan isbeddelin ka soo baxdo isu qaybintooda ama isku dhufashadooda (X=c=4=4x2) b 2 2x2.	<i>magaaleyn m.f.db eeg magaalee.</i>
madoorsoome-neef <i>m.l (-mayaal ..., m.l/db)</i> (<i>fis.</i>) Madoorsoomaha ku jira isle'egta neefta caalamiga ah (<i>eeg</i> heerarka neefta). Wawa uu leeyahay qiimaha 8.31434 JK -1 mol -1.	<i>magaaleysad m.l ld magaalaysasho.</i>
madoow ¹ <i>m.l ld madow¹.</i>	<i>magaaleysasho m.f.db eeg magaaleyso. ld magaaleysad, magaaleysi.</i>
madoow ² <i>f.mg4 (-oobaa, -oobayd) ld madow².</i>	<i>magaaleysi m.l ld magaaleysasho.</i>
madow ¹ <i>m.l 1. Midibka dhuxusha. 2. Mugdi, gudcur. ld madoow¹.</i>	<i>magaaleyso f.mg3 (-stay, -satay) Miyi ama tuulo magaalo ka aadid.</i>
madow ² <i>f.mg4 (-oobaa, -oobayd; madmadow)</i> 1. Wax midibka dhuxusha oo kale leh ahaansho. 2. Wax mugdi ah ahaansho (meel). 3. Qof uurkutaaleysan ahaansho. <i>ld madoow².</i>	<i>magaalo m.db (-ooyin, m.l) Meel dad badani wada degganyahay oo leh guryo badan, waddooyin, dukaamo, dugsiyo, isbitaallo iwm; beled.</i>
madow-hadh <i>m.l (-wyo ..., m.db) (c.fal.)</i> Hadh dhexaadka dhan ee dhulka ama dayaxa ee madoobaada.	<i>magaaloobid m.f.db eeg magaallow.</i>
madrasad <i>m.db (-do, m.l)</i> 1. Dhismo ardada cilmi lagu baro; dugsi. 2. Dugsi ay maaddooyinka lagu dhigto carabi ku baxaan. <i>ld madraso.</i>	<i>magaallow f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Meel magaalo noqosh.
madraso <i>m.db ld madrasad.</i>	<i>magaan¹ m.l Faras aan orod badanlahayn.</i>
	<i>magaan² m.db Hal caano yar; baaqimo.</i>
	<i>magaay m.l Jecleysashada uu qof jecleysto cunto aan markaa la hayn. Cali magaaygu wuu ka bi'i lahaa hadduu timir helo.</i>
	<i>magac¹ m.l (-cyo, m.db) 1. Erey qof, meel ama wax gaar ahaan loo yaqaan oo loogu yeero. 2. M. leh: qof sharaf, wanaag iyo geesinnimo lagu yaqaan.</i>
	<i>magac² m.l (-cyo, m.db) (nax.) Qaybahadalka mid ka mid ah, oo tilmaama wax nool (gabar, faras iwm), wax aan noolayn (bir, loox iwm) iyo waxyaabo kale. M. caadyaal: wuxuu tilmaama waxyaabo la taaban karo (buug, qalin iwm); m. cillaneed: wuxuu tilmaama shay leh tayo aanay dareemi karin shanta dareemayaal (jacayl, fikrad, run iwm); m. gaar: magac si gaar ah u</i>

- tilmaama noole ama shay (Maandeeq, Xamar, Cali, Jubba iwm); m. guud: magac si guud ah u tilmaama qof, xayawaan ama shay (gabar, lo', magaalo iwm); m. urur: magac tilmaama koox noole ama shay (xayn, geel, dad iwm).
- magacaabid** *m.f.db eeg magacow². ld magacow¹ (3)*
- magacdar** *f.mg1 (-ray, -rtay)* Ugu m.: qof, qof kale kala magac dhigid.
- magacdarid** *m.f.db eeg magacdar*.
- magacdarree** *f.g2 (-reeyay, -reysay)* Cid sumcaddeeda xumeyn.
- magacdarreyn** *m.f.db eeg magacdarree. ld magacdarreys*.
- magacdarreys** *m.l ld magacdarreyn*.
- magacdarri** *m.db ld magacdarro*.
- magacdarro** *m.db* Sumcad xumo qof la soo gudboonaato. *ld magacdarri*.
- magacdheer** *f.mg4 (-raa, -rayd)* Wax caan ah ahaansho (qof ama meel).
- magacdheeraan** *m.f.db eeg magacdheer. ld magacdheeraansho, magacdheeri*.
- magacdheeraansho** *m.l/db eeg magacdheerow. lu magacdheeraan*.
- magacdheeri** *m.db ld magacdheeraan*.
- magacdheerow** *f.mg3 (-raaday, -raatay)* Wax caan ah noqosh (qof ama meel).
- magacow¹** *m.l* 1. Qof magicisa oo loogu yeero. 2. Qof darajo iyo madaxnimo lagu meeleyo. 3. *ld magacaabid*.
- magacow²** *f.g/mg1 (-caabay, -cawday; -caabi)* 1. (*f.g*) Nafley u yeerid. 2. (*f.mg*) U m. cid wax mas' uuliyaddooda u dhiibid.
- magaciin** *m.db* Magac u bixinta nafley magac loo baxsho.
- magacuyaal** *m.l (-llo, m.db) (nax.)* Qayb hadalka ka mid ah oo magac baddesha waxayna kala yihiin; m. ebyoon oo ah kuwa keligooda istaaga oo qodob yeelan kara (aniga, adiga iwm), iyo kuwo aan abyoonayn ama dhammayn, qodobna qaadan karin (i, na, ku, idin).
- magad** *m.db ld meged*.
- magaggooye** *m.l (c.naf.)* Cayayaan jiraca u eg, kase weyn oo kolki la cariyo ur aad u qurmuun sii daaya; noole ura. *ld magangooye* (2).
- magallooti** *m.l (-yo, m.db)* 1. Muuqal meel fog ka muuqda oo aan si wanaagsan u qeexnayn. 2. Dhis qaab dad leh oo inta waxyaabo shanqara loo sameeyo beeraha xeryaha xoolaha iwm la dhextaago si ay dugaaggaa iwm uga baqaan. 3. *ld maalooti* (1). Qof aan karti lahayn.
- magan** *m.db* 1. Badbaadinta la siiyo cid tabar darran. 2. Qof tabar darran oo qof kale ku tiirsan si uu badbaado u helo.
- magangal¹** *m.l ld magangelid*.
- magangal²** *f.g/mg. 1 (-alay, -ashay; -geli)* Cid magan u noqosho (qof).
- magangeli** *f.g2 (-iyay, -isay)* Qof magangelyo siin.
- magangelid** *m.f.db eeg magangal². ld magangal¹*.
- maganelin** *m.f.db eeg magangeli. ld magangelis*.
- magangelis** *m.l ld magangelin*.
- magangelyo** *m.db* Qof cid ka soo cararay oo la daba joogo badbaadinta iyo xannaaneynta cidda uu u tago ay siiso.
- magangooye** *m.l (-yayaal, m.l/db)* 1. Qof magangelyada gooyo. 2. *ld magaggooye*.
- magangooyo** *m.db* Cid magan laga ballan qaaday u gooynteeda. *ld magangoyn*.
- magangoyn** *m.db ld magangooyo*.
- magasho** *m.f.db eeg mago*.
- magay** *m.l (magay, m.db)* God biyuhu galaan oo ka sameysmaan dhulka caadda ah.
- magdee** *f.g2 (-deeyay, -deysay)* *ld megdee*.
- magdeyn** *m.db ld megdeyn*.
- magdeys** *m.l ld megdeyn*.
- magdeysad** *m.l ld megdeysasho*.
- magdeysan** *f.mg4 (-snaa, -snayd)* *ld megdeysan*.
- magdeysasho** *m.db ld megdeysasho*.
- magdeysi** *m.l ld megdeysasho*.
- magdeysnaan** *m.db ld megdeysnaan*.
- magdeysnaansho** *m.l/db ld megdeysnaan*.
- magdeyo** *f.g3 (-stay, -satay)* *ld megdeyo*.
- magdhabad** *m.l ld magdhabad*.
- magdhabasho** *m.f.db eeg magdhabo. ld magdhabad*.
- magdhahid** *m.f.db eeg magdhaw²*.
- magdhabo** *f.mg3 (-btay, -batay)* Qof khasaare uu geystay qiimaheeda ka qaadid.
- magdhaw¹** *m.l* Qiimaha looga qaato qof khasaarahaa uu geystay.
- magdhaw²** *f.mg1 (-dhabay, -dhawday)* U m.: qof khasaare uu geystay qiimaheeda bixin.
- maggaabi** *f.g2 (-iyay, -isay)* Hoore aad loo cantuugo siin (qof).
- maggaabid** *m.f.db eeg maggow². ld maggow¹*.
- maggaabin** *m.f.db eeg maggaabi*.
- maggaabo** *m.db (-ooyin, m.l)* Cantuugo weyn.
- maggaraso** *m.db* Nooc libaax badeedka ka mid ah.
- maggarafoon** *m.l (-nno, m.db)* Qalab xoojiya codadka yaryar oo hirarka jabaqda u beddela

tamardanabeed, kaasoo loo sii beddeli karo jaqab marka lagu qaado silig ama silig la'aamba. <i>ld maggaroofan.</i>	magniisiyam <i>m.l (-mo, m.dh) (kiim)</i> Summad Mg. Curiye fudud oo bir ah; curiyaha labaad ee ururka II ee tusaha kalgalka curiyayaasha (biro dhul alkaliin). M. waa curiye muhim u ah warshadaha sababta oo ah waxay xubin weyn ka tahay birdhfayada fudud (marka lagu daro aluumiiniyam iyo sink).
maggaroofan <i>m.l ld maggarafoon.</i>	mago <i>fg3 (-gtay, -gatay)</i> Cid mag ka gudasho.
maggeyno <i>m.dh</i> Sac ama hal aad u caano badan.	magoog¹ <i>m.l</i> 1. Tacabka beeraha. 2. M. ah: geed har weyn leh geed-saar ka dulboxay. 3. Qof aan waxtar lahayn. 4. <i>ld magoogid.</i>
maggow¹ <i>m.l</i> 1. Marka ibaha candhada xoolaha caanuhu ku soo istaagaan. 2. <i>ld maggaabid.</i>	magoog² <i>fg1 (-gay, -gtay)</i> Daash, geed iwm har u yeelid.
maggow² <i>fg1 (-gaabay, bowday; -gaabi)</i> Hoore aad u cantuugid.	magoogid <i>m.f.dh eeg magoog².</i> <i>ld magoog¹ (4).</i>
maggowsad <i>m.l ld maggowsasho.</i>	magoool¹ <i>m.l.u ld magoolayaal.</i>
maggowsasho <i>m.f.dh eeg</i> maggowso. <i>ld maggowsad, maggowski.</i>	magoool² <i>f.mg1 (-oolay, -ooshay)</i> Geedo caleen bixin xilli aan roob jirin; fufid. <i>ld magooli.</i>
maggowski <i>m.l ld maggowsasho.</i>	magooolaal <i>m.dh.u (bot.)</i> Dhir gu'yal jire ah oo daadiya caleenta xilli gaar ah, dabadeed muddo caleen la'aada, ka dibna magoola. Tus. "Galool". <i>ld magool¹.</i>
maggowsii <i>f.lg2 (-iiyay, -iisay)</i> Qof, hoore hal mar afka uga buuxin.	magooli <i>f.mg2 (-iyay, -isay)</i> <i>ld magool².</i>
maggowskiin <i>m.f.dh eeg</i> maggowsii.	magoolid <i>m.f.dh eeg</i> magool ² . <i>ld magoolin.</i>
maggowso <i>fg3 (-stay, -satay)</i> Hoore aad u cantuugid (qof).	magoolin <i>m.dh ld magoolid.</i>
magguur <i>m.dh (-ro, m.l)</i> 1. Xabaal; qabri. 2. Dhis, qof jabay oo dhaqdhaqqaqa loo diidayo lagu farisiyo ama lagu xiro.	magubte <i>m.l (-tayaal, m.l/dh)</i> Walax ka samysan maaddo aan dhaqso dabku u karin.
magguuraan <i>m.l</i> 1. M. ah: astaan ama wax kale oo jiritaankooda aanu tirmin. 2. Hantida aan socon karin sida beeraha, guryaha iwm. <i>ld magguure.</i>	magudbe¹ <i>m.l (-bayaal, m.l/dh)</i> Qof imtixaan ku dhacay.
magguure <i>m.l (-rayaal, m.l/dh)</i> Wax aan tirmin.	magudbe² <i>m.l (-bayaal, m.l/dh) (nax.)</i> Fal aan lahayn layeeli.
magguurto <i>m.dh</i> 1. Hanti m. ah: hanti aan guurguurin oo deynta lagu qaadan karo, sida beeraha guryaha iwm. 2. Dad si joogto ah meel u deggan oo xoolo dhaqato iyo beeraley isugu jira.	magungi <i>m.l</i> Nooc mallaayga ka mid ah lahna qaab mas, oo aan la cunin.
magid <i>m.f.dh eeg mag².</i>	maguug <i>m.dh</i> 1. Huummaag (qof meel fog jooga). 2. M. ah: xoolo xul ah.
magli <i>m.l (-yo/magli, m.dh)</i> Billaawe.	maguuji <i>fg2 (-iyay, -isay)</i> Wax tuuryo meel ku gaarsiin.
agmaag <i>fg1 (-gay, -gtay)</i> Dab si uusan u baqtin dambas ku duugid.	maguujin <i>m.f.dh eeg</i> maguuji.
agmaagan <i>f.mg4 (-gnaa, -gnayd)</i> Wax dambas lagu duugay ahaansho (dab).	magwadaag¹ <i>m.l ld magwadaagid.</i>
agmaagasho <i>m.f.dh eeg</i> magmaag.	magwadaag² <i>m.dh</i> Dad, xeer ahaan, diyada isla bixiya wada qaatana.
agmaagid <i>m.f.dh eeg</i> magmaag.	magwadaagid <i>m.dh ld magwadaag¹.</i>
agmaagnaan <i>m.f.dh eeg</i> magmaagan. <i>ld magmaagnaansho.</i>	mahabe¹ <i>m.l (-bayaal, m.l/dh)</i> 1. Weel aan biyaha ka dusaynin. 2. Ciid aan si fudud biyaha u dhuuqayn.
agmaagnaansho <i>m.l/dh ld magmaagnaan.</i>	mahabe² <i>m.l (jool.)</i> Dhadhaabaha aan shirqadaha lahayn oo aan biyaha gudbin: tusaale ahaan dhadhaabahaasi biyaha roobka uma oggolaanayaan inay dhex galaan oo ay ka dusaan.
agmaago <i>f.mg3 (-gtay, -gatay)</i> Dhuxul nool dambas ku duugasho si aysan u demin.	mahad <i>m.dh</i> Wanaag qof cid kale u hayo oo ka dhasha abaal loo galay.
magmag <i>fg1 (-gay, -gtay)</i> Ku m.: wax meel daloosha oo ciriiri ah ku riixid.	
magmagid <i>m.f.dh eeg</i> magmaag.	
magmakayn <i>m.f.dh eeg</i> magmakee.	
magmakee <i>fg2 (-keeyay, -kaysay)</i> Ku m.: wax meel daloosha oo ciriiri ah si xoog leh ugu riixid.	

mahadceli *f.g2 (-iyay, -isay)* U m.: cid abaal gashay u mahadnaqid.

mahadcelin *m.f.dh eeg* mahadceli.

mahadho *m.dh (-ooyin, m.)* 1. Dhacdo saamays weyn leh oo aan la illaawi karin. 2. Sheeko.

mahadi *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid abaal ay gashay u shugriyid.

mahadin *m.f.dh eeg* mahadi. *ld* **mahadis**.

mahadis *m.l ld mahadin*.

mahadnaq¹ *m.l* 1. Ereyo xushmad iyo qaddarin loo jeediyoo cid samafashay. 2. *ld* **mahadniqid**.

mahadnaq² *f.mg1 (-qay, -qday; -niqi/naaqi)* U/ku m.: cid samafashay ereyo xushmad iyo qaddarin leh u jeedin.

mahadnaqid *m.dh ld mahadniqid*.

mahadniqid *m.f.dh eeg* mahadnaq². *ld* **mahadnaq¹ (2), mahadnaqid**.

mahadsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax la mahadiyeh ahaansho.

mahadsanaan *m.f.dh eeg* mahadsan. *ld* **mahadsanaansho**.

mahadsanaansho *m.l/dh ld mahadsanaan*.

mahadsanid *e.d* Ereyo qofkii wax wanaagsan sameeyaa lagu yiraahdo, isaguna uu kolkaas yiraahdo: "Adaa mudan!".

mahar *m.l ld meher*.

mahari *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld* **meheri**.

maharin *m.dh ld meherin*.

maharsad *m.l ld mehersasho*.

maharsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld* **mehersan**.

maharsanaan *m.dh ld mehersanaan*.

maharsanaansho *m.l/dh ld mehersanaan*.

maharsasho *m.dh ld mehersasho*.

maharso *f.g3 (-saday, -satay)* *ld* **meherso**.

mahasho *m.dh ld muhasho*.

mahayammoog *m.l Dhallaan aan weli garaad yeelaan; sebi.* *ld* **mahayammooge**.

mahayammooge *m.l ld mahayammoog*.

mahaysato *m.dh.u Dad aan hanti ku filan haysan; sabool.* *ld* **maxaysato**.

mahdab *m.dh ld mad-hab*.

mahdar *m.l (-rro, m.dh)* Musql; suuli.

mahdi *m.l* 1. Nin diinta Islaamku sheegtay inuu aakhiru-sabaanka imaan doono. 2. Barwaqaqo.

mahersi *m.l ld mehersasho*.

mahiib¹ *m.l ld mihiibid*.

mahiib² *f.g1 (-bay, -btay)* *ld* **mihiib²**.

mahiibi *m.dh ld mihiibi*.

mahiibid *m.dh ld mihiibid*.

mahiibin *m.dh ld mihiibin*.

mahiibsasho *m.dh ld mihiibsasho*.

mahiibsii *f.g2 (-iiyay, -iisay)* *ld* **mihiibsi**.

mahiibsii *m.dh ld mihiibsii*.

mahiibso *f.g3 (-saday, -satay)* *ld* **mihiibso**.

mahiigaan *m.l.kh M.* ah: wax tiradoodu aad u badantahay (roob iyo col). *ld* **mahiigaan**, **mihiigaan**, **mihiiggaan**.

mahiigaannimo *m.dh* Wax tiradoodu badantahay ahaansho (col, roob). *ld* **mahiigaannimo**, *mihiigaannimo*, *mihiiggaannimo*.

mahiigaan *m.l ld mahiigaan*.

mahiigaannimo *m.dh ld mahiigaannimo*.

maho *f.mg3 (-hday, -hatay)* *ld* **muho**.

mahrajaan *m.l (-nno, m.dh)* 1. Bannaanbax weyn oo lagu soo bandhigo cayaaro dhaqanno, sawirro iwm. 2. Magac xiddig.

mahuraan *m.l.kh M.* ah: wax aan laga fursan karin, lama huraan, lagammaarmaan.

majaajilee *f.mg2 (-leeyay, -leysay)* *ld* **majaajillee**.

majaajileyn *m.dh ld majaajilleyn*.

majaajillee *f.mg2 (-leeyay, -leysay)* Majaa Jillo samayn. *ld* **majaajilee**.

majaajilley *m.f.dh eeg* majaajillee. *ld* **majaajileyn**.

majaajillo *m.dh* (riw.) Ereyo iyo falal loogu talaggalay in dad looga qosliyo. *ld* **majaajilo**.

majaajilloo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* (riw.) Majaa Jillo samayn. *ld* **majaajilloo**.

majaajillood *m.f.l eeg* majaajilloo. *ld* **majaajillood**.

majaajilo *m.dh ld majaajillo*.

majaajiloo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* *ld* **majaajilloo**.

majaajilood *m.l ld majaajilood*.

majaalis *m.dh.w eeg* majalis.

majaaniin *m.dh.w eeg* majnuun.

majabbaxsad *m.l ld manjabbaxsasho*.

majabbaxsasho *m.dh ld manjabbaxsasho*.

majabbaxsi *m.l ld manjabbaxsasho*.

majabbaxso *f.mg3 (-saday, -satay)* *ld* **manjabbaxso**.

majabbixsasho *m.dh ld manjabbaxsasho*.

majabe *m.dh* 1. Nagaar aan qodaxlahay oo dusha xaad ku leh; wuxuu leeyahay caleemo yaryar, dhirta dawadana waa ka mid. 2. M. ah: aan jabin; aad u adag.

majagoror¹ *m.l ld manjagororid*.

majagoror² *f.mg1 (-ray, -rtay)* *ld* **manjagoror²**.

majagorori *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld* **manjagorori**.

majagororid *m.dh ld manjagororid*.

majagororin *m.dh ld manjagororin*.

majagororsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld* **manjagororsan**.

majagororsanaan *m.dh ld manjagororsanaan*.

majagororsanaansho	<i>m.l/db</i>	<i>ld</i>	
manjagororsanaan.			
majallad <i>m.db (-do, m.l)</i>	Wargeys ka kooban baalal badan oo aan maalin walba soo bixin.		
majaqaris <i>m.l M.</i>	ah: biyo meel fadhiya oo aan jilibka soo gaarin.		
majaraaf <i>m.db ld masharaaf.</i>			
majarafad <i>m.db (-do, m.l)</i>	Qalab ka kooban bir af ballaaran iyo daab dheer oo qori ah oo sida badan loo adeegsado ciid qaiddida ama quifidda; badiil.		
majarahaye <i>m.l (-yayaal, m.l/db)</i>	Qof, wax hoggaamintiisa loo xil saara.		
majare <i>m.l (-rayaal, m.l/db)</i>	1. Dhabbe ama xariiq maraakiibta ama dayuuradaha lagu wado. 2. Waddo la maro. 3. 32 xariiqood ee ku yaal diiradda dusheeda middood.		
majarrogasho <i>m.db ld manjarrogasho.</i>			
majarrogo <i>f.mg3 (-gtay, -gatay)</i>	<i>ld</i>		manjarrogo.
majarroor¹ <i>m.l ld manjarroorid.</i>			
majarroor² <i>f.mg1 (-ray, -rtay)</i>	<i>ld</i>		manjarroor².
majarroori <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i>	<i>ld</i>		manjarroori.
majarroorid <i>m.db ld manjarroorid.</i>			
majarroorin <i>m.db ld manjarroorin.</i>			
majarroorsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i>	<i>ld</i>		manjarroorsan.
majarroorsanaan <i>m.db ld manjarroorsanaan.</i>			
majarroorsanaansho	<i>m.l/db</i>	<i>ld</i>	manjarroorsanaan.
majasaa¹ <i>m.l ld manjasaar¹.</i>			
majasaa² <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i>	<i>ld</i>		manjasaar².
majasaarid <i>m.db ld manjasaarid.</i>			
majasuu¹ <i>m.l ld manjasuux¹.</i>			
majasuu² <i>f.mg1 (-xay, -xday)</i>	<i>ld</i>		manjasuux².
majasuuxi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i>	<i>ld</i>		manjasuuxi.
majasuuxid <i>m.db ld manjasuuxid.</i>			
majasuuxin <i>m.db ld manjasuuxin.</i>			
majasuuxsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i>	<i>ld</i>		manjasuuxsan.
majasuuxsanaansho	<i>m.l/db</i>	<i>ld</i>	manjasuuxanaan.
majaxaabi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i>	<i>ld</i>		manjixaabi.
majaxaabim <i>m.db ld manjixaabin.</i>			
majaxaabis <i>m.l ld manjixaabin.</i>			
majaxaaboo <i>m.db ld manjixaabin.</i>			
majeerad <i>m.l ld majeerasho.</i>			
majeerasho <i>m.f.db eeg majeero.</i>	<i>ld</i>		majeerad.
majeero <i>f.g3 (-rtay, -ratay)</i>	1. Wax si aad ah u jeelaansho; jammasho. 2. Wax ku dhaygagid.		
majiir¹ <i>m.l ld majiirid.</i>			
majiir² <i>m.l (-rro, m.db)</i>	1. Dib u celinta wax ama arrin soconayey gadaal loo celiyo. 2. (-		
			<i>rro, db.) Suunka dhanka hoose ee kooraha ka lusha oo caloosha faraska looga xiro.</i>
			majiir³ <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i> 1. Wax jahada uu u socday ka weecin. 2. Maro qoyan majuujin si bijuhu ugu daataan. 3. Is m.: wax socda dhankii uu ka yimid isla markiiba ku noqoshio. 4. Isku m.: meel ciriiri ah xoog ku dhexmarid.
			majiirad <i>m.l ld majiirasho.</i>
			majiirasho <i>m.f.db eeg majiiro.</i> <i>ld</i> majiirad.
			majiire-dayaxeed durugsan <i>m.l (-yaal ..., m.l/db) (c.fal.)</i> Barta ugu fog ee uu maro meere marka loo eego qorraxda. Marka uu dhulka ugu fogyahay wuxuu qorraxda u jiraa 94.5 milyan oo mayl.
			majiire-qorraxeed durugsan <i>m.l (-yaal ..., m.l/db) (c.fal.)</i> Barta ugu fog ee uu maro meere marka loo eego qorraxda. Marka uu dhulka ugu fogyahay wuxuu qorraxda u jiraa 94.5 milyan oo mayl.
			majiirid <i>m.f.db eeg majiir³.</i> <i>ld</i> majiir¹.
			majiiro <i>f.g3 (-rtay, -ratay)</i> Calool xanuun dartii la rogrorgasho. Tus. "Caloosha baa i majiiranaysa".
			majiirsii <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Wax meel ciriiri ah xoog ku dhex marsiin.
			majiirsii <i>m.f.db eeg majiirsii.</i>
			majimow <i>m.l ld majin¹.</i>
			majin¹ <i>m.l Xanuun cunaha ku dhaca oo qof liqitaanka ku dhiba cunahana barariya mararka qaarkood.</i> <i>ld</i> majinow, majimow.
			majin² <i>m.db (-jamo/-jo/-anjo, m.l)</i> 1. Xubin ka mid ah addimada xoolaha oo u dhexeysa jilibka iyo qoobka. 2. Xirmooyin yaryar oo loo qeybshay marduuf qaad ah middood. 3. Xiddig naafaha ka mid ah oo u dhexeysa afqaysta iyo koxdinta.
			<i>ld</i> mijin.
			majinow <i>m.l ld majin¹.</i>
			majlis <i>m.l (-syo/-jaalis, m.db)</i> 1. Meel fadhi wanaagsan leh oo la iskugu yimaado. 2. Shir wax lagu go'aaniyo.
			majnuun <i>m.l (-jaaniin, m.db)</i> Qof waalan.
			majoqaris <i>m.l Biyo aan qof liqi karin.</i>
			majuuji <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Maro qoyan, liin iwm xoog u maroojin si hooraha ku jiro looga saaro.
			majuujin <i>m.f.db eeg majuuji.</i> <i>ld</i> majuujis, majuujo.
			majuujis <i>m.l ld majuujin.</i>
			majuujisasho <i>m.f.db eeg majuujisasho.</i>
			majuujiso <i>f.mg3 (-stay, -satay)</i> Maro iwm oo qoyan maroojin si biyaha looga saaro.
			majuupo <i>m.db ld majuujin.</i>
			majuusi <i>m.l (dii.) Dadka dabka caabuda.</i>

makaab¹ *m.l (-byo, m.dh)* Qoryo ama tiirar afka laga saaro ceelasha, si ay u sahlanaato shubiddooda; xakab.

makaab² *f.g1 (-bay, -btay)* Ceel makaab afka ka saarid.

makaaban *f.mg4 (-bnaa, -bnayd)* Wax makaab afka laga saray ahaansho (ceel).

makaabi *f.g2 (-iyay, -isay)* Ceel makaab u yeelid.

makaabid *m.f.dh eeg makaab²*.

makaabin *m.f.dh eeg makaabi. ld makaabis.*

makaabis *m.l ld makaabin.*

makaabnaan *m.f.dh eeg makaaban. ld makaabnaansho.*

makaabnaansho *m.l/dh ld makaabnaan.*

makaan *m.l (-nno, m.dh)* 1. Hooy; guri. 2. Ilmagaleenka haweenka.

makaanig *m.l.kh* M. ah: qof yaqaan farsameynta matoorrada.

makaawi *m.l* Kuul waaweyn oo gadgaduudan oo dumarku ku xarragoon jireen.

makaay-aaramow *m.l* Ciyaar dhaqameed laga yaqaan Xamar iyo degaanka Jowhar.

makal¹ *m.l (-llo, m.dh)* Khatar weyn.

makal² *f.g1 (-alay, -ashay)* Nafley waxyeelo weyn gaarsiin.

makalaalax¹ *m.l.kh* M. ah: Qof hurdo laga kiciyoo oo aan weli baraarugin.

makalaalax² *f.mg1 (-xay, -xday)* Qof hurdo ka kicid isagoon weli bogan.

makalaalaxsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax makalaalaxay ahaansho (qof).

makalaalaxsanaan *m.f.dh eeg makalaalaxsan. ld makalaalaxsanaansho.*

makalaalaxsanaansho *m.l/dh ld makalaalaxsanaan.*

makalaalixid *m.f.dh eeg makalaalax².*

makalan *f.mg4 (-lnaa, -lnayd)* Wax waxyeelo weyn la gaarsiyyey ahaansho (nafley).

makalid *m.f.dh eeg makal².*

makalnaan *m.f.dh eeg makalan. ld makalnaansho.*

makalnaansho *m.l/dh ld makalnaan.*

makaraan *m.l (-nno/makaraan, m.dh)* 1. Cadad, qori ah oo dhir gaar ah laga soo jaray, oo harag ku jallaadan oo caadaqaatayaashii hore, kolka wiilasha dhashay wax laga siiyo ay u xiri jireen. 2. Qardhaas; xirsi.

makaroofi *m.l* Qof dhib badan oo dhega-adag.

makas *m.dh.u* 1. Dadka inta garashadoodu gaabantahay; maangaab; caamo. 2. Ilmo aan weli caqli fiican yeelan. *ld makasto.*

makasto *m.dh.u ld makas.*

makeekree *f.mg2 (-keeyay, -keysay)* Cid wax ka qarin.

makeeko *m.dh (-ooyin, m.l)* Gogol.

makhaane *m.l (-nayaal, m.l/dh)* Suun dun ka samaysan oo fardaha madaxa loogu xiro. *ld maqaame.*

makhaasiin *m.l ld maqaasiin.*

makhaayaadle *m.l (-ley, m.dh)* Qof makhaayad leh. *ld maqaayadle.*

makhaayad *m.dh (-do, m.l)* Meel cunto karsan lagu iihsado oo leh kuraas iyo miisas cuntada lagu cuno iyo shaqaale cuntada keena. *ld makhaayo, maqaayad, maqaayo.*

makhaayo *m.dh ld makhaayad.*

makhabbiyad *m.dh (-do, m.l)* Qof dumar ah oo gurigeeda ku dhowrsan oo aan loo oggoleen in ay dibadda u soo baxdo. *ld makhabbiyo.*

makhabbiyo *m.l ld makhabbiyad.*

makharje *m.l* M. ah: harar lagu naqshay midabbo kala duwan oo aan kala soocnayn.

makhluuq *m.l (-qyo, m.dh)* 1. Nafleyda Eebbe abbuuray oo dhan; uun. 2. Dad.

makhmal *m.l* Maro xariir ah oo ay haweenkii hore qaadan jireen.

makhmarad *m.dh (-do, m.l)* Weel khamrada laga gato laguna cabbo.

makhnaatad *m.dh* Hadal ama dhaqan aad u xun. *ld makhnaato.*

makhnaato *m.dh ld makhnaatad.*

makhoor¹ *m.l* 1. Hab doonyaha shiraaca leh u socdaan marka ay aadayaan jihada ay dabayshu ka imaaneyso iyagoo hadba dhan isu dadbaya. 2. *ld makhoorid.*

makhoor² *f.mg1 (-ray, -rtay)* Doon shiraac leh aadid dhanka dabaysha ka imaaneyso iyadoo hadba dhan isu dadbeysa. *ld mokhoor².*

makhoorid *m.f.dh eeg makhoor². ld makhoor¹, mokhoor¹, mokhoorid.*

makhrub *m.l ld marqib.*

makhsin *m.l ld maqsin.*

makhuur¹ *m.l ld maquurid.*

makhuur² *f.g1 (-ray, -rtay) ld maquur².*

makhuuri *f.lg2 (-iyay, -isay) ld maquuri.*

makhuurid *m.f.dh ld maquurid.*

makhuurin *m.dh ld maquurin.*

makhuursan *f.mg4 (-naa, -nayd) ld maquursan.*

makhuursanaan *m.dh ld maquursanaan.*

makhuursanaansho *m.l/dh ld maquursanaan.*

makiinad *m.dh (-do, m.l)* 1. Mashiin. 2. Sakiin.

makooko *m.l* Ciyaar dhaqameed laga yaqaan degaanka Jilib.

- maktabad** *m.dh (-do, m.l)* 1. Meel buugag badan oo kala jaad ah yaalliiin oo laga amaaahsado ama lagu akhristo. 2. Dukaan buuggagta, wargeysada, waraaqaha xafiiska iwm loogu iibsho.
- makuuti** *m.l* Caws guryaha carshaanta ah la saaro oo laga sameeyo geedka qunbaha.
- mal¹** *m.l* 1. Saxaro jilicsan oo dhasha yaryar oo caano ku noolkha ahi dhigaan. 2. Cudur kala goysyada ku dhaca oo kuuduudiya. 3. Cudur dhasha geela ku dhaca oo kuuduudiya.
- mal²** *f.mg1 (-alay, -ashay)* Dhal yar oo caana ku nool ahi mal dhigid.
- mala-abbaar¹** *m.l* Mala'awaal.
- mala-abbaar²** *f.g1 (-ray, -rtay)* Wax mala'awaalid.
- mala-abbaarid** *m.f.dh eeg* mala-abbar².
- malaace** *m.l (-cayaal, m.l/dh)* (bot.) Mid ka mid ah qaybaha ubaxa. Malaacayaasha waxa loo qaataay in ay yihiin caleemo horumaray oo leh dhismo sahlan.
- malaa'ig** *m.dh* 1. Saddexda uun ee caanka ah, kan aan ahayn insiga iyo jinka oo nuurka iyo iftiinka laga abuuray. 2. Heer ka mid ah koritaanka xasharaadka qaarkood oo u dhexeeya heerka diirdiirrada, lullumada iwm iyo heerka ugu dambeeyo ee ay gaaraan. 3. *eeg* malag¹.
- malaakh¹** *m.l (-khyo, m.dh)* Qof qolo madax u ah; ugaas; garaad iwm. *ld* malaaq¹.
- malaakh²** *f.g1 (-khay, -khday)* Qof malaakh ka dhigid. *ld* malaaq².
- malaakhad** *m.l (-dyo, m.dh)* Ul yar, dheer oo madax ballaaran leh oo soorto marka la karinaayo lagu walaaqo; irbe.
- malaakhadi** *f.g2 (-iyay, -isay)* Soor malaakh ku walaaqid.
- malaakhadin** *m.f.dh eeg* malaakhadi.
- malaakkhid** *m.f.dh eeg* malaakh².
- malaaq¹** *m.l ld* malaakh¹.
- malaaq²** *f.g1 (-qay, -qday)* *ld* malaakh².
- malaas¹** *m.l* Salaaxidda dhoobo, shamiito, nuurad iwm ee derbi lagu sameeynayo la salaaxo.
- malaas²** *m.dh* 1. Dhoobo gaar ah oo madaxa la marsado si ay tiinta u caseeyso; xaraar; tarro. 2. Tin aad u jilicsan.
- malaas³** *f.g1 (-say, -stay)* Wax, wax kale sida dhoobo iwm si wanaagsan ugu dhoobid.
- malaasan¹** *f.mg1 (-smay, -santay; -smi)* 1. Wax la malaasay noqosho. 2. Ka m. wax xallintooda maaro loo waayey noqosho. Tus. "Cabdi arrintii way ka malaasantay".
- malaasan²** *f.mg4 (-snaa, -snayd)* 1. Wax la malaasay ahaansho. 2. Meel furnayd sida
- irrid, god, duleel iwm wax la xiray ahaansho. 3. Qof aan wax fahmin ahaansho. 4. Ka malaasan qof aan arrin xogteeda la socon ahaansho.
- malaaseysasho** *m.f.dh eeg* malaaseyo.
- malaaseyo** *fg3 (-stay, -satay)* Timaha malaas marsasho.
- malaasid** *m.f.dh eeg* malaas³.
- malaasmid** *m.f.dh eeg* malaasan¹.
- malaasnaan** *m.f.dh eeg* malaasan². *ld* malaasnaansho, malaasnisi.
- malaasnaansho** *m.l/db ld* malaasnaan.
- malaasnisi** *m.dh ld* malaasnaan.
- mala-awaal¹** *m.l* Wax aan la hubin oo male ku dhisan.
- mala-awaal²** *f.g1 (-aalay, -aashay)* Wax aan la hubin qiyaasid.
- mala-awaalid** *m.f.dh eeg* mala-awaal².
- malaayiin** *m.dh.w eeg* malyuun.
- malab** *m.l* Miid aad u macaan oo shinnidu sameeyso.
- malabcir** *m.l (dii.)* Cunno macaan oo reer Banii Isra'il mucjiso ahaan cirka looga soo daadshey.
- malabmaris** *m.dh (-syo, m.dh)* Shimbir dadka u hoggaamisa meesha uu malabku ku jiro; shimbir malab.
- malabsad** *m.l ld* malafsasho.
- malabsasho** *m.dh ld* malafsasho.
- malabsi** *m.l ld* malafsasho.
- malabso** *f.mg3 (-saday, -satay)* *ld* malafso.
- malaf** *m.l ld* muluf.
- malafsd** *m.l ld* malafsasho.
- malafsho** *m.f.dh eeg* malafso. *ld* malabsad, malabsasho, malabsi, malafsd, malafsi.
- malafsi** *m.l ld* malafsasho.
- malafso** *f.mg3 (-saday, -satay)* 1. Carrabka bushimaha ku leefleefid. 2. Hamuongor yeelasho. *ld* malabso.
- malag¹** *m.l (-laa'ig, m.dh)* 1. Mid ka mid ah uunka, oo laga abuuray nuur iyo iftiin. 2. Malag loo soo diro naftyeda in uu nafta ka qaado. 3. Dhimasho; wed. *ld* meleg¹.
- malag²** *f.g1 (-lgay, -lagtay; -lgi)* 1. Nafley, nafta ka qaadid. 2. Nafley dhimashadeeda sabab u noqosho. *ld* meleg².
- malaha** *fk* Sida maluhu u badan yahay; mindhaa, armaa. Tus. "Malaha galabta roob baa di'i doonaa". *ld* male (1).
- malakamawd** *m.l 1. (dii.)* Malag Eebbe u soo diro naftyeda in uu nafta ka qaado; malag. 2. Wed; dhimasho.
- malanda¹** *m.l* Gaaridda uu gaaro awr baarqab ahi heerka ugu sarreeya qooqa.

malanda² <i>f.mg1 (-da'ay, -da'day)</i> Awr baarqab ah heerka ugu sarreeya qooqa gaarid.	maldahnow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay)</i> Wax la maldahay noqosho (hadal).
malandi¹ <i>m.f.dh eeg malanda².</i>	maldheer <i>m.dh ld mandheer.</i>
malas <i>m.dh</i> Raashin yar oo neefka la maalayo loo dhigo si uu u godlado.	maldihiid <i>m.f.dh eeg maldah.</i>
malasee <i>f.g2 (-seeyay, -seysay)</i> Xoolo malas siin.	male <i>m.l (-layaal, m.l/dh)</i> 1. Wax aan la hubin. 2. (<i>fk</i>) Mindhaa. 3. <i>ld malo.</i>
malaseyn <i>m.f.dh eeg malasee.</i>	malee <i>f.g/mg2 (-leeyay, -laysay)</i> 1. (<i>f.g/mg</i>) M/u m.: wax aan la hubin xaqiqdooda fikrad ku cabbirid. 2. (<i>f.mg</i>) Isu m.: isu haysasho.
malawad <i>m.l Qabsinka qaybta ugu dambeyso oo saxaradu ka baxdo. <i>ld walammad.</i></i>	maleeg <i>f.g1 (-gay, -gtay)</i> 1. Wax soohid. 2. Cid shirqool u dhigid.
malax <i>m.dh (daaw.)</i> Dhacaan midab cad ama cawl leh oo nabarrada hurguma ay yeeshaan.	maleegan¹ <i>f.mg1 (-gmay, -gantay; -gmi)</i> Wax la maleegay noqosho.
malaxaysad <i>m.l ld malaxaysasho.</i>	maleegan² <i>f.mg4 (-gnaa, -gnayd)</i> Wax la maleegay ahaansho.
malaxaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Wax malax yeeshay ahaansho (nabar).	maleegid <i>m.f.dh eeg maleeg.</i>
malaxaysasho <i>m.f.dh eeg malaxayso. <i>ld malaxaysad, malaxaysi.</i></i>	maleegmid <i>m.f.dh eeg maleegan¹.</i>
malaxaysi <i>m.l ld malaxaysasho.</i>	maleegnaan <i>m.f.dh eeg maleeg². <i>ld maleegnaansho.</i></i>
malaxaysnaan <i>m.f.dh eeg malaxaysan. <i>ld malaxaysnaansho.</i></i>	maleegnaansho <i>m.l/dh ld maleegnaan.</i>
malaxaysnaansho <i>m.l/dh ld malaxaysnaan.</i>	maleeqo <i>m.db ld maliqiyo.</i>
malaxayso <i>f.mg3 (-stay, -satay) (daaw.)</i> Malax yeelasho (nabar). Majaajillo samayn.	malgacad <i>m.dh ld macalgad.</i>
malax-dareer <i>m.dh (daaw.)</i> Cudur ku dhaca soohyada haya ilkaha, sida: cirridka iyo lafta. Waxaa keena baktiiriyada huurada ilkaha; malax ayaa cirridka fariisata ilkuuhuna salka ayay ka bololaa. Ereyga "Pyorrhoea" wuxu noqon karaa malax meel jirka ka mid ah ka dareerta markaas ereyga "Cirrid" aaya laga reebaya waxay noqoneysaa malax-dareer af soomaaliga.	malgid <i>m.f.dh eeg malag². <i>ld melgid.</i></i>
malayn <i>m.f.dh eeg malee.</i>	malid <i>m.f.dh eeg mal².</i>
malaysad <i>m.l ld malaysasho.</i>	maliiid <i>m.l ld mariiid.</i>
malaysasho <i>m.f.dh eeg malayso. <i>ld malaysad, malaysi.</i></i>	maliddo <i>m.dh (-ooyin, m.l)</i> Mindi yar oo madaxa lagu xiirto, hargaha lagu hoolo, ilmahanha lagu gudo. <i>ld maddiil, mandiil, mindiil.</i>
malaysi <i>m.l ld malaysasho.</i>	maliiil¹ <i>m.l 1. ld mariil</i> 1. Qof tabartii ku dhamaatay jirro muuddo haysay ama hayso awgeed. 2. <i>ld maliiilid.</i>
malayso <i>f.g3 (-stay, -satay)</i> Wax filasho.	maliiil² <i>f.mg1 (-iilay, -iishay)</i> Maliil noqosho. <i>ld mariil².</i>
malbo <i>m.dh</i> Weel biyood dhoobo ka sameysan; ashuan.	malili <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Jirro cid maliil ka dhigid. 2. Cid bugta baanin. <i>ld mariili.</i>
malcabad <i>m.dh ld malcamad.</i>	maliilid <i>m.f.dh eeg maliil². <i>ld maliiil¹, mariil¹, mariiliid.</i></i>
malcamad <i>m.dh (-do, m.l) (dii.)</i> Dugsi quraanka laga barto. <i>ld malcabad.</i>	maliilin <i>m.f.dh eeg maliili. <i>ld mariiliin.</i></i>
malcaqad <i>m.dh ld macalgad.</i>	maliiiq <i>f.g1 (-qay, -qday)</i> 1. Caw, dun iwm maleegid. 2. Dhoobo dufan iwm isku dhoobid (qof).
malcuun <i>m.l 1. M. ah: qof xun. 2. Nacaladi ku dhacday.</i>	maliiqan <i>f.mg4 (-qnaa, -qnayd)</i> 1. Caw dun iwm wax la maleegay ahaansho. 2. Wax aan la tarraxin ahaansho. 3. Ku m.: wax dhoobo dufan iwm ku dhoobantahay ahaansho (qof).
malcuunimo <i>m.dh</i> Malcuun ahaansho.	maliiqid <i>m.f.dh eeg maliiq.</i>
maldah <i>f.g1 (-hay, -hday; -dihi)</i> Hadal sarbeebid.	maliiqnaan <i>m.f.dh eeg maliqan. <i>ld maliiqnaansho.</i></i>
maldahan <i>f.mg4 (-hnaa, -hnayd)</i> Wax la maldahay ahaansho (hadal).	maliiqnaansho <i>m.l/dh ld maliiqan.</i>
maldahnaan <i>m.f.dh eeg maldahan. <i>ld maldahnaansho.</i></i>	maliiqo <i>m.dh ld maleeqo.</i>
maldahnaansho <i>m.l/dh</i> 1. <i>eeg</i> maldahnow. 2. <i>ld maldahnaan.</i>	

maliishan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Wax jirro ku raagtay oo tabar dhigay ahaansho. <i>ld mariishan.</i>	malooqo <i>f.g3 (-qday, -qatay)</i> Subag, dhoobo iwm isku dhoobid.
maliishanaan <i>m.f.db eeg</i> maliishan. <i>ld maliihanaansho,</i> <i>mariishanaan,</i> <i>mariishanaansho.</i>	malow <i>m.l</i> Nafley mulaca ka weyn oo madow oo leh dhibacyo cadcad; amuur.
maliishanaansho <i>m.ll/db ld</i> maliishanaan.	malqabod <i>m.db (-do, m.l)</i> <i>ld malkhabad.</i>
maljiid¹ <i>m.l ld marjiid¹; marjiidid.</i>	malqacad <i>m.l ld macal gad.</i>
maljiid² <i>f.g1 (-day, -dday)</i> <i>ld marjiid².</i>	maluuq <i>f.gf.mg1 (-qay, -qday)</i> 1. Madax timo ka wada xiirid. 2. Ku maluuq subag, dhoob, wasaq iwm meel ku dhoobid.
maljiidan <i>f.mg4 (-dnaa, -dnayd)</i> <i>ld marijiidan.</i>	maluuqad <i>m.l ld maluuqasho.</i>
maljiidid <i>m.db ld marjiidid.</i>	maluuqan <i>f.mg4 (-qnaa, -qnayd)</i> 1. Wax timaha laga wada xiiray ahaansho (qof). 2. Wax subag, dhoob, wasaq iwm lagu dhoobay ahaansho.
maljiidnaan <i>m.db ld marjiidnaan.</i>	maluuqasho <i>m.f.db eeg</i> maluuqo. <i>ld maluuqad.</i>
maljiidnaansho <i>m.ll/db ld marjiidnaan.</i>	maluuqid <i>m.f.db eeg</i> maluuq.
malkad¹ <i>m.l (-dyo, m.db)</i> Kal yar oo wax lagu tumo.	maluuqnaan <i>m.f.db eeg</i> maluuqan. <i>ld maluuqnaansho.</i>
malkad² <i>m.db (-do, m.l) (muus.)</i> Nooc ka mid ah qalabka muusikada oo la afuufo badanaana loo isticmaalo xafadda istunka. 2. Calaamad caan ah oo wax leeyihiin.	maluuqnaansho <i>m.ll/db ld maluuqnaan.</i>
malkhabad <i>m.db (-do, m.l)</i> Garbasaar qafif ah, qurxoon oo dumarku qaatan. <i>ld malkhamad, malqabod.</i>	maluuqo <i>f.g3 (-qday, -qatay)</i> Madax timo ka wada xiirasho.
malkhamad <i>m.db ld malkhabad.</i>	malxaf <i>m.l</i> Wax dhumuc yar.
malko <i>m.db (-ooyin, m.l)</i> 1. Biyo fariisin weyn. 2. Webiga halka ay xooluhu ka cabbaan.	malyan <i>m.l ld malyun.</i>
mallaay <i>m.l.u</i> Kalluun. <i>ld mallay.</i>	malyuun <i>m.l.t. (-nno/-laayiin, m.db/-uumaad, m.l)</i> Tiro ka kooban kun meelood oo min kun ah; kun kumaad; “1.000.000”. <i>ld malyan, milyan.</i>
mallay <i>m.l ld mallay.</i>	mam <i>f.mg1 (-may, -mtay)</i> Wax isticmaalkooda caadeysasho. <i>ld mab.</i>
malleel <i>m.l Aad u macaan.</i>	mamac <i>m.db</i> 1. <i>ld miibac.</i> Dhadax adag. 2. Gaajo badan.
malliqo <i>m.l Caw dermaha lagu sameeyo. ld maleeqo, manniiqo.</i>	mambar <i>m.l ld minbar.</i>
malloolli <i>m.l (-iyo/malloolli, m.db)</i> Nafley lab ah oo xubinta taranka aysan shaqeeynayn ama wax rimin karin.	mamid <i>m.f.db eeg</i> mam. <i>ld mabid.</i>
malluuq <i>m.l (-gyo, m.db)</i> Wax meel fog laga arko oo aan qaabkooda la sixi karin.	ma-milme <i>m.l (-mayaal, m.ll/db) (kiim.)</i> Iskudhis milmiddiisu aad u hooseeyso (marka lagu daro mile gaar ah).
malmal <i>m.ll/db</i> 1. Geed quwaax dhala, xabag ur leh oo daawo loo isticmaalo. 2. Xabaga geedka malmalka.	mamlakad <i>m.db (-do, m.l)</i> Boqortooyo. <i>ld mamlako.</i>
malmalaaddo <i>m.db (-ooyin, m.l)</i> Macmacaan laga sameeyo qudaar kala duwan siiba babbay, tufaax, cananaas iwm oo la cuno.	mamlako <i>m.db ld mamlakad.</i>
malo <i>m.db</i> 1. Nooc libaax badeedka ka mid ah. 2. Saxaro jilicsan oo ubadka yari dhigaaan. 3. <i>ld male.</i>	mamman <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> 1. Wax mammay ahaansho. 2. Wax, wax ku dhiirran ahaansho.
malooq <i>f.mg1 (-qay, -qday)</i> Ku m.: subag, dhoob, wasaq iwm meel ku dhoobid.	mammanaan <i>m.f.db eeg</i> mamman. <i>ld mammanaansho.</i>
malooqan <i>f.mg4 (-qnaa, -qnayd)</i> Wax subag, dhoob, wasaq iwm lagu dhoobay ahaansho.	mammanaansho <i>m.ll/db ld</i> mammanaan.
malooqasho <i>m.f.db eeg</i> malooqo.	mamnuuc¹ <i>m.l.kh</i> M. ah: wax aan fasax loo qabin sameeyntooda.
malooqid <i>m.f.db eeg</i> malooq.	mamnuuc² <i>f.g1 (-cay, -cday)</i> Wax, wax reeban ka dhigid.
malooqnaan <i>m.f.db eeg</i> malooqan. <i>ld malooqnaansho.</i>	mamnuucan <i>f.mg4 (-cnaa, -cnayd)</i> Wax la mamnuucay ahaansho.
malooqnaansho <i>m.ll/db ld</i> malooqnaan.	mamnuucid <i>m.f.db eeg</i> mamnuuc ² .

mamnuucnaansho	<i>m./l/dh</i>	1. <i>eeg</i> mamnuucnow. 2. <i>ld</i> mamnuucaan.	mangaruuri <i>m./l</i> Nooc bariiska ka mid ah.
mamnuucnow	<i>f.mg3</i> (-naaday, -naatay)	Wax la mamnuucay noqosho.	manhaj <i>m.l</i> (-naahij, <i>m.db</i>) Barnaamij wax barasho loo dejiyo.
man	<i>m.l</i> (-nan, <i>m.l</i>)	Ubax yar oo udgoon oo waqtiga jilaalka geedaha qaarkood baxshaan.	mani <i>m.db</i> <i>ld</i> mino.
manaafacaad¹	<i>m.l</i>	Waxtarka iyo faa'iidata wax leeyihiiin.	manjabbaxsad <i>m.l ld</i> manjabbaxsasho.
manaafacaad²	<i>f.mg3</i> (-day, -dday)	Ku m.: wax ka faa'iideyasho.	manjabbaxsasho <i>m.f.dh eeg</i> manjabbaxso. <i>ld</i> majabbaxsad, mijabbaxsasho, mijabbaxsi.
manaafacaadid	<i>m.f.dh eeg</i>	manaafacaad ² .	manjabbaxsi <i>m.l ld</i> manjabbaxsasho.
manaafacaadsasho	<i>m.f.dh eeg</i>	manaafacaadso.	manjabbaxso <i>f.mg3</i> (-saday, -satay) Socod gaaban oo raaxaysi ku jiro samayn. <i>ld</i> majabbaxso, mijabbaxso, minjabbaxso.
manaafacaadso	<i>f.g/mg3</i> (-saday, -satay)	Wax wuxtarkiisa ka faa'iidayasho.	manjagoror¹ <i>m.l</i> 1. Daal taagnaan badan ka dhasho. 2. <i>ld</i> manjagororid.
manaahijj	<i>m.dh.w eeg</i>	manhaj.	manjagoror² <i>f.mg1</i> (-ray, -rtay) Taagnaan badan darteed ku daalid. <i>ld</i> majagoror², mijagoror², minjagoror².
manaaayo	<i>m.dh</i>	Godob, utun.	manjagorori <i>f.g2</i> (-iyay, -isay) Lugo ka daalin. <i>ld</i> majagorori, mijagoriri, minjagorori.
mandad	<i>m.dh</i> (-do, <i>m.l</i>)	Shey qaab jawaan leh oo ka samaysan xerko yar yar oo saahan, jawaankana ka qaadweyn, oo lagu shubto badarka, miraha iwm.	manjagororid <i>m.dh eeg</i> manjagoror ² . <i>ld</i> majagoror¹, majagororid, mijagoror¹, mijagororid
mandaleel	<i>m.l</i> (-ollo, <i>m.dh</i>)	Shulug dheer, adag dhogor ka samaysan oo roobka dhaxanta iwm laga qaato.	manjagororin <i>m.f.dh eeg</i> manjagorori. <i>ld</i> majagoririn, mijagororin, minjagororin.
mandaq	<i>m.l</i> (fals)	Baaris iyo aragti falsafadeed, malaha iyo fekerka aasaas u ah.	manjagororsan <i>f.mg4</i> (-naa, -nayd) Cid wax manjagorortay ahaansho. <i>ld</i> majagororsan, mijagororsan, minjagororsan.
mandarad	<i>m.dh</i> (-do, <i>m.l</i>)	1. Muraayad. 2. Guri dabaq ah.	manjagororsanaan <i>m.f.dh eeg</i> manjagororsan. <i>ld</i> majagororsanaan, majagororsanaansho, manjagororsan
mandariin	<i>m.l</i> Liin xaali. <i>ld</i> mandariini.		manjagororsanaansho <i>m.l/dh</i> <i>ld</i> manjagororsanaan.
mandariini	<i>m.l ld</i> mandariini.		manjarrogasho <i>m.f.dh eeg</i> manjarrogo. <i>ld</i> majarrogasho, mijarrogasho, minjarrogasho.
mandharaari	<i>m.dh</i>	Mindhicirka geela kiisa yaryar; oo saaladu kabaxdo; xiidme.	manjarrogo <i>f.mg3</i> (-gay, -gtay) 1. Isbeddelid (arrin). 2. Ilmo sidkoodii dhammaaday madaxa hoos u soo rogashe. <i>ld</i> majarrogo, mijarrogo, minjarrogo.
mandhareer	<i>m.l</i>	Hoore layig ah oo midabka biyaha u eg, jiijiidma oo kala goysyada nafleyda ku jira.	manjarroor¹ <i>m.l</i> 1. (-rro, <i>m.dh</i>) Masharaaf. 2. <i>ld</i> manjarroorid. Daal ka yimaada taagnaan badan.
mandharuug	<i>m.l</i>	1. Geed miro cas-cas iyo guduudba leh dhala oo la cuno. 2. Miraha mandharuugga; murcood.	manjarroor² <i>f.mg1</i> (-ray -rtay) Taagnaan badan ku daalid. <i>ld</i> majarroor², mijarrror², minjarrror².
mandheer	<i>m.dh</i> (<i>c.nafl.</i>)	Xubin laga helo naasleyda iyo xayawannada kale ee ilmaha dhala, kaas oo uurjiifku ku dhejisan yahay gidaarka ilmagaleenka. <i>ld</i> maldheer.	manjarroori <i>f.g2</i> (-iyay, -isay) Muddo dheer cid meel istaajin. <i>ld</i> majarroori, mijarroori, minjarroori.
mandheerrey	<i>m.dh</i> (<i>c.nafl.</i>)	Naasley mandheer leh.	manjarroorid <i>m.f.dh eeg</i> manjarroor ² . <i>ld</i> majarroor¹, majarroorid, manjarroor¹ (2).
mandhoorrey	<i>m.dh</i>	Hal aad u shilis oo kurus weyn leh.	manjarroorin <i>m.f.dh eeg</i> manjarroori. <i>ld</i> majarroorin, mijarroorin, minjarroori.
mandiil	<i>m.dh</i> (-lo, <i>m.l</i>) <i>ld</i> maliiddo.		manjarroorsan <i>f.mg4</i> (-naa, -nayd) Qof, wax manjarroorortay ahaansho. <i>ld</i> majarroorsan, mijarriorsan, minjarroorsan.
maneysad	<i>m.l ld</i> maneysasho.		
maneysasho	<i>m.f.dh eeg</i>	maneyso. <i>ld</i> maneysad, maneysi.	
maneysi	<i>m.l ld</i> maneysasho.		
maneyso	<i>f.mg3</i> (-stay, -satay)	Ubax yeelasho.	
manfac	<i>m.l</i> 1.	Wax, waxtar leh. 2. M. leh: wax fariiddo leh. <i>ld</i> manfac.	
manfac	<i>m.dh</i> <i>ld</i> manfac.		
mangaruuf	<i>m.l</i> Qandal.		

- manjarroorsanaan** *m.f.db eeg manjarroorsan.*
ld majarroorsanaan, majarroorsanaansho,
manjarroorsan
manjarroorsanaansho *m.l/db ld*
manjarroorsanaana.
- manjasaar¹** *m.l Qaabka loogu fariisiyo ilmo saxaroonyo ama kaadshaya iyaga oo labada lugood la dul saaray. ld majasaar¹, mijasaar¹, minjasaar¹.*
- manjasaar²** *f.g1 (-ray, -rtay)* Ilmo saxaroonyo ama kaadshayo lugo saarid. *ld majasaar², mijasaar², minjasaar².*
- manjasaarid** *m.f.db eeg manjasaar². ld majasaarid, mijasaarid, minjasaarid.*
- manjasuux¹** *m.l 1. Taagnaan badan oo manjuhu ku daalaan. 2. Manjaha oo tabar darreya naxdin awgeed. ld majasuux¹.*
- manjasuux²** *f.mg1 (-xay, -xday)* 1. Taagnaan badan darteed manjo ku daalid. 2. Naxdin awgeed la tabardarreyn. *ld majasuux².*
- manjasuuxi** *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid taagnaan badan ku daahin. *ld majaxuusi.*
- manjasuuxid** *m.f.db eeg manjasuux². ld majasuuxid.*
- manjasuuxin** *m.f.db eeg manjasuuxi. ld majasuuxin.*
- manjasuuxsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* 1. Wax taagnaan ku daalay ahaansho (qof). 2. Naxdin awgeed wax manajaha ka tabardareeyo ahaansho (qof). *ld majasuuxsan.*
- manjasuuxsanaan** *m.db eeg manjasuuxsan. ld majasuuxsanaan, majasuuxsanaansho, manjasuuxsanaan*
- manjasuuxsanaansho** *m.l/db ld*
manjasuuxsanaana.
- manjajaabi** *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Qof taagan ama socda lugihisa dhulka ka qaadiid si uu u dhaco. 2. Xukun afgembin. *ld majajaabi, mijajaabi, minjajaabi.*
- manjajaabin** *m.f.db eeg manjajaabi. ld majajaabin, majajaabis, majajaabo, manjajaabis, ma*
- manjajaabis** *m.l ld manjajaabin.*
- manjajaabo** *m.db ld manjajaabin.*
- manjo** *m.l Faal dhinaca qof faal dhigaya soo xiga.*
- mannasheegad** *m.l ldmannasheegasho.*
- mannasheegasho** *m.f.db eegmannasheego. ld mannasheegad, minnasheegasho.*
- mannasheego** *f.mg3 (-gtay, -gatay)* Cid u abalsheegasho. *ld minnasheego.*
- mannee** *f.mg2 (-neeyay, -neysay)* Ku m.: Alle cid wax ugu deeqid. *ld minnee.*
- mannexe** *m.l (-xayaal, m.l/db)* Qof aan naxariis lahayn.
- manneyn** *m.f.db eeg mannee. ld minneyn.*
- manneysasho** *m.f.db eeg manneyso. ld minneysasho.*
- manneyso** *f.mg3 (-stay, -satay)* 1. Ku m.: Alle cid wax ugu deeqid. 2. Cid ku abaal sheegasho. *ld minneyso.*
- manniiqo** *m.db ld malliiqo.*
- manno** *m.db (-ooyin, m.l)* 1. Deeq Eebbe bixiyo. 2. Abaal sheegashada cid wax la siiyay lagu abalsheegto. *ld minno.*
- mannooge** *m.l (-gayaal, m.l/db)* Qof aan hawsha ka daalin; maddaale.
- mannoole** *m.l Wax aan naf lahayn.*
- manqas** *m.l (-syo, m.db)* Laba birood oo isku xiran afna leh oo wax lagu jaro; qardhabo. *ld maqas.*
- manqax¹** *m.l 1. ld manqaxi.* Qosol badan iyo cayaar. 2. *ld manqixid.*
- manqax²** *f.mg1 (-xay, -xday; -qixi)* Dad badan oo meel wada jooga hal mar wada qoslid. *ld minqax².*
- manqaxi** *m.l ld minqax¹ (1).*
- manqixid** *m.f.db eeg manqax². ld manqax¹, minqax¹, minqixid.*
- manqo** *m.dh.u* Dad iyo duunyo inta tabarta daran; maato.
- mansab** *m.l (-byo, m.db)* Darajo.
- mansacagaley** *m.db ld masacagaley.*
- mansalugaley** *m.db ld masacagaley.*
- mansalugoley** *m.db ld masacagaley.*
- manshashuur¹** *m.l ld mashashuurid.*
- manshashuur²** *f.g1 (-ray, -rtay) ld mashashuur².*
- manshashuurid** *m.db ld mashashuurid.*
- manso** *m.db ld maso.*
- mansuun** *m.l (-no, m.db) (juqr.)* Eray ka soo askunmay kelmadda carabiga ah ee “mawsim” macnaheeduna yahay “xilli”, carabta ayaana u isticmaasha dabaylo, xilliyeedka ka dhaca Badda Carbeed, kuwaas oo muddo lix bilood ah ka soo dhaca dhanka koonfurta galbeed (KG), lix billoodna ka soo dhaca dhanka woqooyi bari (WB). Imminka guud ahaan waxaa lagu isticmaala dabaylaho jihadoodu xilliyada isla beddesho. Waxay si gaar ah xoog ugu leeyihiin kulaalayaasha dhanka bari ee qaaraadaha, laakiin, sidaas oo kale, waxay ka dhacaan kulaalayaasha a bannaanka, maxaa yeelay Bariga Aasiya waxay gaaraan ilaa 60 ee woqooyi.
- mantag¹** *m.l Cunto caloosha ku jirto oo afka laga keeno. ld matag¹.*

mantag² *f.g1 (-gay, -gtay)* Cunto caloosha ku jirto afska ka keenid. *ld matag³.*

mantagid *m.f.dh eeg mantag². ld matagid.*

mantaji *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Cid mantag ka keenid. 2. Ka m.: cid fal ay sameeysay eedsiin. *ld mataji.*

mantajin *m.f.dh eeg mantaji. ld mantajis, matajin, matajis.*

mantajis *m.l ld mantajin.*

manuunsasho *m.f.dh eeg manuunso. ld manuunsi.*

manuunsi *m.l ld manuunsasho.*

manuunso *f.mg3 (-day, -tay)* Qof, xanuuu adkeysi u yeelasho.

manyac¹ *m.l ld mayac¹.*

manyac² *f.mg1 (-cay, -cday) ld mayac².*

manyacsan *f.mg4 (-naa, -nayd) ld mayacsan.*

manyacsanaan *m.dh ld mayacsanaan.*

manyacsanaansho *m.l/dh ld mayacsanaan.*

manyici *f.g2 (-iyay, -isay) ld mayici.*

manyicid *m.dh ld mayicid.*

manyicin *m.dh ld mayicin.*

manyikay *m.l* Nooc ka mid ah mariidka oo laga isticmaalo xeebta iyo Jubbada Hoose; waxaa laga sameeyaa dhecaan geed; maanyo, qbleey, libin.

maqaal *m.l ld maqaalad.*

maqaalad *m.dh (-do, m.l)* Qoraal mawduuc saameeyo oo lagu soo daabaco joornaal ama majallad. *ld maqaal, maqaalo.*

maqaale *m.l* War la maqlay aan goobjoog loo ahayn.

maqaalin *m.dh (-no, m.l)* Bir af qoroofan oo xagga dambe dalool ku leh oo mallaayga lagu dabo.

maqaalo *m.dh ld maqaalad.*

maqaame *m.l ld makhaane.*

maqaan *m.l 1. (-nno, m.dh)* Meel la yaqaan oo sheekh caan ah lagu xuso. 2. *ld mekhaan.* Darajo. 3. *ld mekhaan.* Sharaf; maamuus; qaymo.

maqaar¹ *m.l (-rro, m.l/maqaar, m.dh)* Dub.

maqaar² *m.l (c.nafl.)* Qaybta adag ee weliba ah lakabka ugu hooseeya ee haraggaa lafdhabarleyda. Lakabka kale waa dubka bare. Haraggu wuxuu ka koobanyahay nudo isku xidhayaal miiqan, kuwas oo ay ku dhex jiraan dhuumahadiiggu, dhammaadka dareenwadka iyo naasleyda) goonka tina ah, qanjidhada dufanka iyo marinnda dhididka.

maqaardhac *m.l (daaw.)* Cudur muddo dheer oo maqaarka ku dhaca, waxa lagu yaqaan haaro qolfo leh oo cuncun badan oo ka sameysma suxullada, dhudhummaada,

jilbaha, lugaha, madaxa iyo meelo kale oo jirka ka mid ah.

maqaar-dhexaad *m.l (c.nafl.)* Lakab jinsi oo u dhexceeyaa dub duleedka iyo dub gudeedka, waxaana uu soo saaraa nudo isku-xidhayaal dhiiqaa, muruqyada iwm.

maqaarholac *m.l (-rro .., ml.) (daaw.)* Halaamacoodka haragga oo inta badan uu keeno dulan dibadda uga imaada.

maqaar-ku-dur *m.dh (daaw.)* Mudidda ila maqaarka hoostiisa.

maqaarsaar¹ *m.l 1.* Saaridda hal ama sac ilmo ka dhintay maqaarkiisa loo saaro ilmo kale si ay ugu godlato. 2. M. ah: qof waxa uu u magacaabanyahay aan awood u lahayn. 3. *ld maqaarsaarid.*

maqaarsaar² *f.mg1 (-ray, -rtay)* Hal ama sac ilmo aysan dhalin maqaar u saarid.

maqaarsaarid *m.f.dh eeg maqaarsaar². ld maqaarsaar¹ (3).*

maqaarsad *m.l ld maqaarsasho.*

maqaarsasho *m.f.dh eeg maqaarso. ld maqaarsad, maqaarsi.*

maqaarsi *m.l ld maqaarsasho.*

maqaarso *f.mg3 (-saday, -satay)* Cid caan ah magaceeda ku shaqaysasho.

maqaasiin *m.l (-nno/maqaasiin, m.dh)* Baqaar. *ld makhaasiin.*

maqaawiir *m.dh.u* Dad xigmad, awood iyo sharaf ku dhantahay oo wax hoggaamin kara.

maqaaxi *m.dh* Makhaayad.

maqaayad *m.dh ld makhaayad.*

maqaayadle *m.l ld makhaayaadle.*

maqaayo *m.dh ld makhaayad.*

maqaddin *m.l (-nno, m.dh)* Madax; hoggaamiye.

maqal¹ *m.l 1.* Awood dheguhu wax ku dareemaan. 2. *ld maaqal (1)* Khaanad ku samaysan armaajo, miis iwm oo wax lagu rito. 3. Dixiri yaryar oo digada xoolaha ka dhasha; maqli.

maqal² *m.dh.u* Ubadka ariga.

maqal³ *f.g1 (-qlay, -qashay; -qli)* Shanqar iwm dhegaha ku dareemid.

maqalsii *f.lg2 (-iiyay, -iisay) ld maqashii.*

maqalsiin *m.dh ld maqashiin.*

maqan *f.mg4 (-qnaa, -qnayd)* 1. Cid aan joogin ahaansho. 2. Wax lumay shaanbo. 3. Qof maahsan ahaansho.

maqanajooge *m.l (-gayaal, m.l/dh)* Qof maahsan.

maqaraaruf¹ *m.l ld maqaraarufid.*

maqaraaruf² *f.g1 (-fay, -ftay)* Cunto yar dhulka ka urursasho.

maqaraarufid *m.f.db eeg maqaraaru².* *ld maqaraaruf¹.*
maqas *m.l ld manqas.*
maqashii *f.lg2 (-iiyay, -iisay)* Cid war dhagaysiin. *ld maqalsii.*
maqashiin *m.f.db eeg maqashii.* *ld maqalsiin.*
maqbaro *m.db* 1. Qabriyo badan oo meel ku wada yaal. 2. Siyaaro lagu sameeyo qabriyaha.
maqdarad *m.db (-do, m.l)* Xaflad weyn oo cid wax loogu qaaraamo.
maqiiq¹ *m.l ld maqiiqid.*
maqiiq² *f.mg1 (-qay, -qday)* 1. Ku m.: meel xoog ku jiirsiiin (wax). 2. Ku m.: wax wax kale si xoog leh ugu tuurid. 3. Isku m.: si gabbasho la'aan ah oo dagaal ku jiro cid isugu taagid.
maqiiqan *f.mg4 (-qnaa, -qnayd)* 1. Si degdeg iyo nasasho la'aan ah wax meel ugu socdo ahaansho. 2. Si gabbasho la'aan ah wax uga soo horjeedo ahaansho (wax).
maqiiqid *m.f.db eeg maqiiq².* *ld maqiiq¹.*
maqiqnaan *m.f.db eeg maqiiqan.* *ld maqiqnaansho.*
maqiqnaansho *m.l/dh ld maqiqnaan.*
maqil *m.l* Firriic, fin doob.
maqle *m.l ld maqli* (1).
maqlee *f.g2 (-leeyay, -leysay)* Beer maqli ka dhigid.
maqleyn *m.f.db eeg maqlee.*
maqli *m.l* 1. **ld maqle.** Beer, bari iyo hilib la jarjary oo laysku shiilay. 2. Dixri ku dhasha hilibka baruurta leh.
maqlid *m.f.db eeg maql³.*
maqnaan *m.f.db eeg maqan.* *ld maqnaansho.*
maqnaansho *m.l/dh eeg maqnow.* *ld maqnaan.*
maqnaddiis *m.l* 1. Maaddo dhulka oogadiisa iyo gudahiisa laga helo oo awood u leh soo jiidashada biraha. 2. Xoog wax soo jiita.
maqnow *f.mg3 (-naaday, -naatay)* 1. Qof aan joogin noqosho. 2. Qof maahsan noqosho.
maqoor *m.l ld moqor.*
maqoorad¹ *m.l ld maqooradid.*
maqoorad² *f.g1 (-day, -dday)* Wax maamulasho.
maqooradasho *m.f.db eeg maqoorado.*
maqooradid *m.f.db eeg maqoorad².* *ld maqoorad¹.*
maqorado *f.g3 (-atay, -adatay)* Wax maammuulasho (arrin, xafis, guri iwm).
maqorasho *m.db eeg maqoro.* *ld maqorasasho.*
maqoro *f.mg3 (-rtay, -ratay)* *ld moqorso.*

maqrib *m.l* 1. Galabnimada marka qorraxdu dhacdo. 2. (*dii*) Salaadda la dukado marka qorraxdu dhacdo. *ld makhrub.*
maqsin *m.l (-nno, m.db)* 1. Baqaar. 2. Qol. *ld makhsin.*
maqsinka *dawada* *m.l (maqaasiin ..., m.l)* (*daaw.*) Meel dawooyin takhtar soo qoro lagu diyaariyo oo lagu siiyo bukaannada sida badan waxay ka mid tahay qaybta bukaansocod-eektaada ee isbiitaal leeyahay.
maqsuud¹ *m.l/kh* M. ah: qof wuxuu rabo haysta. *ld mabsuud¹.*
maqsuud² *f.mg1 (-day, -dday)* Qof raalli noqosho. *ld mabsuud².*
maqsuudi *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid maqsuud ka dhigid. *ld mabsuudi.*
maqsuuidid *m.f.db eeg maqsuud².* *ld mabsuuidid.*
maqsuuidin *m.f.db eeg maqsuudi.* *ld mabsuudin.*
maquuni *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld muquuni.*
maquunin *m.db ld muquunin.*
maquuno *m.db ld muquuno.*
maquunsad *m.l ld muquunsasho.*
maquunsasho *m.db ld muquunsasho.*
maquunso *f.g3 (-saday, -satay)* *ld muquunso.*
maquur¹ *m.l ld maquurid.*
maquur² *f.g1 (-ray, -rtay)* Biyo hoos u gelid. *ld makhuur², mukhuur², muquur².*
maquuri *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid biyo hoos ugu riixid. *ld makhuuri, mukhuuri, muquuri.*
maquurid *m.f.db eeg maquur².* *ld makhuur¹, makhuurid, maquur¹, mukhuur¹, mukhuur*
maquurin *m.f.db eeg maquuri.* *ld makhuurin, mukhuurin, muquurin.*
maquursan *f.g4 (-naa, -nayd)* Wax la maquuriyey ahaansho. *ld makhuursan, mukhuursan, muquursan.*
maquursanaan *m.f.db eeg maquursan.* *ld makhuursanaan, makhuursanaansho, maquursanaansho,*
maquursanaansho *m.l/dh ld maquursanaan.*
maquus¹ *m.l ld muquusid.*
maquus² *f.g1 (-say, -stay)* *ld muquus².*
maquusid *m.db ld muquusid.*
mar¹ *m.l* 1. (*-rar, m.l*) Waqtii la yaqaan oo bilow iyo dhammaad leh; goor, kol. 2. M.kayga, m.kaaga iwm: kolkayga, kolkaga iwm. 3. M.kiiba: isla waqtigiba, durba. 4. *ld marid.*
mar² *m.db (-ro, m.l)* 1. Wax walba ee dumarku dhexda ku xirtaan. 2. Qiimaha naagnimo.

mar³ xi. 1. (nax.) Isla m.ka ama isla m.kii: oraah lagu xiriiriyo weer waqtiley ah oo tilmaamaysa fal dhacay isla waqtigii midka weerta xorta ahi uu bilaabmayo. Tus. “Isla markii uu yimid shaqo ayuu bilaabay”. 2. (nax.) M.ka ama m.kii: oraah lagu xiriiriyo weer waqtiley ah. Tus. “Markii uu Warsame dhoofay ayaan gegida dayuuradaha ka soo noqday”.

mar⁴ f.g1 (-ray, -rtay) 1. Meel gudbid. 2. Dhaarasho. 3. Wax, wax ku duubid. 4. Wax baabuur iwm dardarid. 5. Nafley dabayl jin iwm ku dhicid. 6. Isku m.: wax xoog isku duubid. 7. Isu m.: laba meel oo kala jaho ah socod gaadiid iwm ku wada gaarid.

maraa m.l (maraa, m.dh) Geed qodax leh oo laf adag. *ld* maraay.

maraabayn m.f.dh eeg maraabee. *ld* maraamayn.

maraabe m.l *ld* maraabo.

maraabee f.mg2 (-beeyay, -baysay) Doon, markab iwm hadba dhan u iilasho. *ld* maraamee.

maraabo m.dh Dheeldheelliga uu sameeyo markab doon iwm oo badsaaran. *ld* maraabe, maraame, maraamo.

maraaci¹ m.l 1. Salaaxidda haweeney la salaaxo. 2. *ld* maraacyid.

maraaci² f.mg1 (-iyay, -iday) Haweeney salaaxid.

maraacyid m.f.dh eeg maraaci². *ld* maraaci¹.

maraado m.dh (-ooyin, m.l) Qof gef sameeyay neef ganaax ahaan looga qalo.

maraajic m.dh.w eeg marjac.

maraakiib m.dh.w eeg markab.

maraamayn m.dh *ld* maraabayn.

maraame m.l *ld* maraabo.

maraamee f.mg2 (-meeyay, -meysay) *ld* maraabee.

maraamiir m.l (c.nafl.) Nooc mallaayga gadiirka u eg oo badda soomaaliyeed ku badan.

maraamo m.dh *ld* maraabo.

maraar m.dh (-ro, m.l) Qalqalooc ama xarar wax la qorayo loo yeelo.

maraarnimo m.dh (daaw.) Xaalad cudureed oo ka timaada ayadoo lagu dhasho shaqi yari qanjirdhiqa taayroyd. Astaamaha ahaan: gaabni, caqli dhimanaan, muuqaalka wajiga oo gaar ah.

maraay m.l *ld* maraa.

marabbi m.dh Neef rabbaayad ah oo aan dadka ka cararin. *ld* murabbi.

marabboob m.dh (bot.) Ubax la mood qodxo yaryar ah oo ka baxa nooc cawska ka mid ah oo dharka ku dhega.

marad m.l *ld* marasho².

maradhaami f.g2 (-iyay, -isay) Cid maawelo nayaayiro leh u jeedin.

maradhaamin m.f.dh eeg maradhaami.

maradhaamo m.dh Maawelo nayaayiro leh.

maradhaarayn m.dh *ld* maradhaarin.

maradhaaree f.g2 (-reeyay, -reysay) *ld* maradhaari.

maradhaari f.g2 (-iyay, -isay) Wax dhaqaalayn. *ld* maradhaaree.

maradhaarin m.f.dh eeg maradhaari. *ld* maradhaarayn, maradhaaris, maradhaaro.

maradhaaris m.l *ld* maradhaarin.

maradhaaro m.dh Tashiilidda wax la tashiilo. *ld* maraadharin.

maradhaarsasho m.f.dh eeg maradhaarro.

maradhaarro f.mg3 (-saday, -satay) Wax tashiilasho.

marafur m.dh Geedgaab aan qodax lahayn oo leh laamo dhuudhuuban oo wax lagu dhisto, waxna lagu daaweyo.

marag m.l (-gyo, m.l/dh; -gyaal, m.l/dh) 1. Qof wax dhacay goobjoog u ahaa; markhaati. 2. Arrin ama raad caddaynayo wax dhacay.

marag m.l Ceego. *ld* mereg.

maragfur¹ m.l Sheegidda wax dhacay oo goobjoog loo ahaa la sheego. *ld* maragfurid.

maragfur² f.mg1 (-ray, -rtay) Wax dhacay oo goobjoog loo ahaa sheegid.

maragfurid m.f.dh eeg maragfur². *ld* maragfur¹

maragkac¹ m.l *ld* maragkicid.

maragkac² f.mg1 (-cay, -cday; -kici) Wax dhacay oo goobjoog loo ahaa sheegid.

maragkicid m.f.dh eeg maragkac². *ld* maragkac¹.

maragmaddoonto m.dh.kh M. ah: dhacdo cad oo aan markhaati u baahnayn.

maragsan f.mg4 (-naa, -nayd) Nafleey wax la merjiiyah ahaansho. *ld* meregsan.

maragsanaan m.f.dh eeg maragsan. *ld* maragsanaansho, meregsanaansho.

maragsanaansho m.l/dh *ld* maragsanaan.

maragsasho m.dh *ld* maragsiin.

maragsii f.g2 (-iiyay, -iisay) Cid marag ka dhigasho. *ld* marago.

maragsiin m.f.dh eeg maragsii. *ld* maragsasho.

maragso f.g3 (-saday, -satay) *ld* maragsii.

marakaneco m.dh Dhar khafif ah, dulduleel yaryar ah leh oo inta hab gaar ah loo tolo

sariiraha korkooda lagu dedo, kaneecadana laga galo; sinsinyeeri.	marashiyeynsnaansho <i>m./dh</i>	<i>ld</i>
marakudheg <i>m.dh</i> Nooc cawska ka mid ah oo mirihisu dharka ku dhegaan.	marashiyeynsnaan.	
maran <i>f.mg4 (-rnaa, -rnayd)</i> 1. Weel wax aan wax ku jirin ahaansho, neef irmaan wax candhada laga maray ahaansho. 2. Qof wax maskaxda laga galay ahaansho.	marasho ¹ <i>m.dh</i> Dhar ninku siiyo naagta uu qabo. <i>ld marashi</i> (1).	
maranti <i>m.dh (-iyo, m.ll-iyaal, m.ll/dh)</i> Oori; afo.	marasho ² <i>m.f.dh eeg</i> maro. <i>ld marad.</i>	
maraq ¹ <i>m.l (-rqa, m.l)</i> 1. Meyrax la jilciyay oo geela naasaha looga maro si aan loo nuujin. 2. Fuud.	maratoon <i>m.l</i> Orod dheer oo lagu tartamo.	
maraq ² <i>f.g1 (-rqay, -raqday)</i> Hal irmaan afarteeda naas oo dhan ama qaar ka mid ah marid, si aan loo nuugin, ama loo lisin.	marawaxad <i>m.dh (-do, m.l)</i> 1. Qalab bir, caag iwm ah oo koronto ku shaqeeya, wareegsado oo guriyaha la suo ama meel la saaro oo neecaaw qabow keena. 2. Babbis. 3. Qufac isdabajoog ah; riiraxiyo. <i>ld marawaxo, marwaxad, marwaxo.</i>	
maraqobid <i>m.f.dh eeg</i> maraqow.	marawaxadi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Wax babbin. 2. Marwaxad wax ku qaboojin. <i>ld marwaxadi.</i>	
maraqow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Hilib karis ka batay awgiis maraq noqosho.	marawaxadin <i>m.f.dh eeg</i> marawaxadi. <i>ld marwaxadin.</i>	
maraqsaar <i>m.l</i> Miskaha geela korkooda.	marawaxo <i>m.dh</i> <i>ld marawaxad.</i>	
maraqsad <i>m.l ld marqasho.</i>	maraweyn <i>m.dh</i> Dad inta maalqabeenka iyo madaxda ah.	
maraqsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) ld marqan.</i>	marax ¹ <i>m.l</i> 1. Wax la kaydsado; dhaqaale. 2. Hilib muddo yiil oo aan isbeddelin. 3. Ur suyac ah.	
maraqsanaan <i>m.dh ld marqanaan.</i>	marax ² <i>f.mg1 (-rxay, -raxday; -rxi)</i> 1. Hilib wax isbeddeley noqosho. 2. Wax suyacay noqosho (Caano, biyo iwm).	
maraqsanaansho <i>m./dh ld marqanaan.</i>	maraxsad <i>m.l ld maraxsasho.</i>	
maraqsasho <i>m.dh ld marqasho.</i>	maraxsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> 1. Wax la dhaqaaleyeh ahaansho. 2. Hilib wax suyacay ahaansho.	
maraqso <i>f.g3 (-saday, -satay) ld marqo.</i>	maraxsanaan <i>m.f.dh eeg</i> maraxsan. <i>ld maraxsanaansho.</i>	
mararroobid <i>m.f.dh eeg</i> mararrow ² . <i>ld mararrow.</i>	maraxsasho <i>m.f.dh eeg</i> maraxso. <i>ld maraxsad, maraxsi.</i>	
mararrow ¹ <i>m.l</i> 1. Wax waqtlimis ah. 2. <i>ld mararroobid.</i>	maraxsi <i>m.l ld maraxsasho.</i>	
mararrow ² <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Waqt lumin.	maraxso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> Wax dhaqaalaysasho.	
marashiee <i>f.g2 (-sheeyay, -sheysay) ld marashiye.</i>	maraykaan <i>m.dh</i> Dhar cad, suuf ah, adag oo reer miyigu qaataan.	
marasheyn <i>m.dh ld marashiyayn.</i>	marbooc <i>m.l</i> Dhar midab cad leh oo baftada ka jurmi weyn kana adag. <i>ld marbuuc, murbooc.</i>	
marasheysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd) ld marashiyeysan.</i>	marbuuc <i>m.l ld marbooc.</i>	
marashleysnaan <i>m.dh ld marashiyeynsnaan.</i>	marcurad <i>m.l</i> Neef xoola ah oo hal mar keliya wax dhalay.	
marashleysnaansho <i>m./dh ld marashiyeynsanaan.</i>	marcuradnimo <i>m.dh</i> Marcurad ahaansho.	
marashi <i>m.dh</i> <i>ld marasho</i> 1. Dharka ninku siiyo naagta uu qabo. 2. (<i>-iyo, m.dh/-iyaal, m.l/dh</i>) Harqoodka qaybiisa birta ah ee dhulka gasha.	marcurasho <i>m.dh</i> Dhalidda marka ugu horreeysa ay wax dhalaan dheddigoodka.	
marashiyayn <i>m.f.dh eeg</i> marashiye. <i>ld marashayn.</i>	mardaaddi ¹ <i>m.l</i> Xarragada dhar qurxoon lagu xarragoodo.	
marashiyee <i>f.g2 (-yeeyay, -yaysay)</i> Haween la qabo marashi siin. <i>ld marashhee.</i>	mardaaddi ² <i>f.mg1/2 (-iyay, -iday/-isay)</i> Dhar qurxoon xirasho.	
marashiyeysan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Qof haween ah wax arratiran ahaansho. <i>ld marashaysan.</i>	mardaaddin <i>m.dh ld mardaaddiyid.</i>	
marashiyeynsnaan <i>m.f.dh eeg</i> marashiyeysan. <i>ld marashleysnaan, marashleysnaansho, marashiyeynsnaansh</i>		

mardaaddiyid *m.f.db eeg* mardaaddi². *ld*
mardaaddin.

mardaaf *m.l* Qumbe curdun ah.

mardabaan *m.l (-nno, m.db)* Aanshuun adag oo dhoobo ka sameysan; jalxad.

mardabayn *m.f.db eeg* mardabee.

mardabee *f.g2 (-beeyay, -baysay)* Cid khyiaamid si loo luggooyo.

mardabo *m.db (-ooyin, m.l)* Khiyamo waqtii lumin iyo luggooyo ku jirto; dhagar. *ld*

mardaddabaan, mardaddabo.

mardaddabaan *m.l ld mardabo.*

mardaddabaanley *m.db (-yo, m.db)* Naag mardadabo taqaan.

mardaddabaanlow *m.l (-wyo, m.l/db)* Nin mardaddabo yaqaan.

mardaddabo *m.db ld mardabo.*

mardar *m.l (-rro, m.db)* Waran weyn.

mardee *f.g2 (-deeyay, -deysay)* Wax mardo u yeelid.

mardeyn *m.f.db eeg* mardee.

mardhoof *m.l (-fyo, m.db)* Qof hal mar dhoofay oo faan iyo been badan.

mardimee *f.g2 (-meeyay, -meysay)* Wax mardimo u yeelid.

mardimeyn *m.f.db eeg* mardimee.

mandrin *m.db (-nno!-imo, m.l)* 1. Daliig; liid.
2. Naqshado diillimo ah oo caw, ama caws ah oo ka dhex muuqda derin ama raar samaysan midkood.

mardo *m.db (-ooyin, m.l)* Xirmo dhis ah oo carshaanta, muddullada iwm lagu wareejiyo iyaga oo isku xiraya dhista gurigu ka sameysanyahay.

marduuf *m.l (-fyo, m.l/db)* 1. Maro cad, culus oo loo isticmaalo shiraaca doonayaha. 2. Xirmo qaad ah oo ka kooban toban majood. 3. Xarig labaraab ah.

mareeg *m.db* 1. Qoolasha maqasha qoorta loo gelyiyo. 2. Summad geela qoorta looga dhigo, oo ah goobaabin qoorta ku wareegsan.

mareegadheer *m.db* 1. Xiddig kuwa dayaxa ugu dhow ka mid ah oo soo baxa xilliga dayrta. 2. Qof haween ah oo dhalatay 14-naadka dayaxeed oo dadku aaminsanyihin inay ayaandhalad tahay.

mareeg-daabacan *m.db (fis.)* Mareeg elektarooniiko oo ka samaysan gudbiye, kuna daaban oogada xaashi-sallax ma gudbiye ah. Mareegaha noocani waxa beryahan aad loogu isticmaalaan qalabka elektarooniikada.

mareer *m.l* 1. Geed qodax lahayn, miro cas oo macaan, oo la cuno caaleemo yaryar iyo ulo toosan leh oo geelu aad u jecelyahay. 2. Miraha geedka mareerkha.

margaag¹ *m.l ld cargaag¹.*
margaag² *f.mg1 (-gay, -gtay) ld cargaag².*
margaagid *m.db ld cargaagid.*
margan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax margaday ahaansho (nafley). *ld* **mergan.**

marganaan *m.f.db eeg* margan. *ld*
marganaansho, *marganaansho,* *merganaan,*
marganaansho.

marganaansho *m.l/db ld marganaan.*

margasho *m.f.db eeg* margo². *ld* **mergasho.**

margaysan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax margaday ahaansho (nafley). *ld* **mergaysan.**

margaysnaan *m.f.db eeg* margaysan. *ld*
margaysnaansho, *margaysnaansho,* *mergaysnaan,*
mergaysnaan.

margaysnaansho *m.l/db ld margaysnaan.*

margeelee *f.mg2 (-leeyay, -leysay)* Xilligii uu dhalay xilligiisa kale rimid (sac).

margeeleyn *m.f.db eeg* margeelee. *ld* **margeeleys.**

margeeleys *m.l ld margeeley.*

margin *f.g2 (-iyay, -isay) ld merji.*

margin *m.db ld merjin.*

marginis *m.l ld merjin.*

margo¹ *m.db* Qabashada nafley cunaha la qabto iyadoo neefta lagu celinayo ceego. *ld* **mergo¹.**

margo² *f.mg3 (-gaday, -gatay)* Wax cunaheeda cunto aan mari karin isku taagtagay noqosho (nafley). *ld* **mergo².**

mari¹ *m.db* Lax saddex jeer ama ka badan dhashay.

mari² *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Xarig xooggan soohid. 2. Wadaan ceel biyo uga dhurid. 3. Dufan ama midab wax ku malaasid. 4. U m.: qof wax u akhriyid. 5. U m.: gabay cid u tirsin. 6. Cid rasaas ku layn. 7. Wax goob ku socodsii.

marid *m.f.db eeg* mar³. *ld* **mar¹ (4), maris².**

mariid *m.l* 1. Waabaayo la mariyo fallaaraaha, warmaha, iwm. 2. Geed mariidka laga liso. *ld* **maliid, meriid.**

mariikh *m.l (c.fal.)* Meerayaasha mid ka mid ah oo u dhhexeya dhulka iyo mushtarka; cirjeex; farraar.

mariil¹ *m.l ld maliiil¹.* *ld* **maliilid.**

mariil² *f.mg1 (-iilay, -iishay) ld* **maliiil².**

mariili *f.g2 (-iyay, -isay) ld* **maliiili.**

mariilid *m.db ld* **maliilid.**

mariilin *m.db ld* **maliiilin.**

mariishan *f.mg4 (-naa, -nayd) ld* **maliishan.**

mariishanaan *m.db ld* **maliishanaan.**

mariishanaansho *m.l/db ld* **maliishanaan.**

marimba *m.db* Ciyaar dhaqameed laga yaqaan Xamar.

marin¹ *m.l (-nno, m.dh)* 1. Jid; waddo.
2. Gar; sharci.

marin² *m.f.dh eeg* mari². *ld maris¹ (3).*

marin-cidhiidhi *m.l (-nno ..., m.dh) (jugr.)*
Luuq badeed isku xidha laba badood oo waaweyn, waxa laga yaabaa inuu sameeyey dillaac-qoori gudbani, ama bad daafaha mareysey oo hoos u degtey ama carro guur.

marin-ganacsisi *m.l (-nno ..., m.dh) (jugr.)*
Marin, waddo dhul, bad, ama hawo, oo ganacsigu maro.

maris¹ *m.l 1.* Saabuun m. ah: saabuun adag oo dharka lagu dhaqdo. 2. Shimbir yar oo mucjisad leh; waxay si layaab leh ugu hoggaamisaa ninka herinka ah oo keliya, ugaar, habar dugaag, halaqa qaar ka mid ah, malabka shinnida iwm. Waris, buli, shimbir malab. 3. *ld marin².*

maris² *m.dh ld marid.*

marjaan *m.db ld murjaan².*

marjac *m.l (-cyo/-raajic, m.dh)* Buug cilmi badan ku qoranyahay oo wixii loo baahdo laga helo.

marji f.g² (-iyay, -isay) *ld merji.*

marjiid¹ *m.l 1. ld maljiid¹* 1. Wax dheer oo toosan. 2. *ld marjiid¹.* *ld maljiid¹.*

marjiid² *f.g¹ (-day, -dday)* Wax kala jiidid. *ld maljiid².*

marjiidan *f.mg⁴ (-dnaa, -dnayd)* 1. Wax la kala jiiday oo la dheeereyey ahaansho. 2. Wax dheer oo toosan ahaansho. *ld maljiidan.*

marjiidid *m.f.dh eeg* marjiid². *ld maljiid¹, maljiidid, marjiid¹ (2).*

marjiidnaan *m.f.dh eeg* marjiidan. *ld maljiidnaan, maljiidnaansho, marjiidnaansho.*

marjiidnaansho *m.l/dh ld marjiidnaan.*

marjin *m.dh ld merjin.*

marjis *m.l ld merjin.*

marka *xi. eeg mar³.*

markab *m.l (-byo, m.l/dh/-raakiib, m.dh)* Gaadiid badeed weyn oo u kala baxa qaar lagu dagallamo iyo xamuulka qaada.

markable *m.l* Nin maraakiib badan leh.

markasho *m.f.dh eeg* marko.

markhaanti *m.l ld markhaati.*

markhaati *m.l (-iyo, m.dh)* 1. Qofka fura dhacdo uu goobjoog ka ahaa. 2. Goobjoog. *ld markhaanti, marqaati.*

markhaatifur¹ *m.l* 1. Wax caddeeya dhacdo. 2. *ld markhaatifurid.*

markhaatifur² *f.mg¹ (-ray, -rtay)* Qof dhacdo uu goobjoog ka ahaa sheegid.

markhaatifurid *m.f.dh eeg* markhaatifur². *ld markhaatifur¹ (2).*

marki *f.g² (-iyay, -isay)* Dhibaato gayeysiin (nalley).

markii *xi. eeg mar³.*

markin *m.f.dh eeg* marki. *ld markis.*

markis *m.l ld markin.*

marko *f.mg³ (-kaday, -katay)* Dhibaato la kulmid (qof).

armaarri¹ *m.l 1.* Dhaqdhaqaajinta wax meel la gelinayo aayar loo dhaqdhaqaajiyo. 2. *ld marmaariyid.*

armaarri² *f.g¹ (-iyay, -iday; -iyi)* 1. Ku m.: wax meel daloosha ku khasbid. 2. Awr koron ah aad u cayilin.

armaarriyid *m.f.dh eeg* marmaari². *ld marmaari¹ (2).*

marmar¹ *m.l* 1. Murqaha luqunta, tun. 2. Dhagax midabbo badan leh oo derbiyada ama sibirka guryaha lagu qurxisto. 3. *ld marmarid.*

marmar² *m.l/fk* Kolkol. *ld mar¹.*

marmar³ *f.g/mg¹ (-ray, -rtay)* 1. (*f.g*) Il wax ku dhaceen farta ku rugid. 2. (*f.mg*) Meel hore iyo gadaal ugu socosho.

marmarasho *m.f.dh eeg* marmaro.

marmarays *m.db* Karreysaha geela.

marmarid *m.f.dh eeg* marmar³. *ld marmar¹ (3).*

marmaro *f.g³ (-rtay, -ratay)* Indha farta ku rugasho (qof).

marmarsiino *m.db ld marmarsiinyo.*

marmarsiinyo *m.db* Sabab lagu caddeynayo wax dhacay; cudurdaar. *ld marmarsiino.*

marmarsiinyoo *f.mg³ (-ooday, -ootay)* 1. Marmarsiyo sheegid. 2. Ku m.: wax marmarsiinyo ka dhigasho. *ld marmarsoo.*

marmarsiinyood *m.f.dh eeg* marmarsiinyoo. *ld marmarsood.*

marmarsoo *f.mg³ (-ooday, -ootay)* *ld marmarsiinyoo.*

marmarsood *m.l ld marmarsiinyood.*

marnaan *m.f.dh eeg* maran. *ld marnaansho.*

marnaansho *m.l/dh eeg* marnow. *ld marnaan.*

marnow *f.mg³ (-naaday, -naatay)* 1. Weel aan wax ku jirin noqosho. 2. Naas geel wax maraq lagu maray noqosho. 3. Qof jinni madaxa ka maray noqosho. 4. Gacan m.: qof cayr noqosho.

maro¹ *m.dh (-ooyin/-ryo, m.l)* Gabal dhar ah.

maro² *f.g/mg³ (-rtay, -ratay)* 1. (*f.g*) Naas geel maraq ku marasho. 2. (*f.mg*) Weel wax aan wax ku jirin noqosho. 3. (*f.mg*) Ku m.: dhar, xarig iwm meel ku duubasho.

maro-masaar *m.l* 1. Wiil, gabadh dabakeen ah ku mataansan oo la aaminsanyahay in uu falxad yayah. 2. Wan ama waxar dabakeen ku mataansan.

maroodi *m.l (-iyo, m.l) (c.nafl.)* Naasleyda berriga ku nool midka ugu weyn oo leh gacan dheer oo uu ka neefsado, waxna ku laayo, labo-ilig waaweyn dhaadheer, qali ah oo ka soo baxsan goomankiisa, iyo cago balballaaran oo aan faro lahayn oo ku nool Afrika iyo Hindiyaa.

maroodyow *m.l (daaw.)* Cudur xun, luga barariya oo dadka iyo xoolaha ku dhaca; abeesow.

maroog *m.l Xarig la tirjinayo si xoog leh oo la isugu duubo.*

maroogsad *m.l ld marooqsasho.*

maroogsan *f.mg⁴ (-naa, -nayd) ld marooqsan.*

maroogsanaan *m.dh ld marooqsanaan.*

maroogsanaansho *m.l/dh ld marooqsanaan.*

maroogsasho *m.dh ld marooqsasho.*

maroogsi *m.l ld marooqsasho.*

maroogsin *m.dh (-imol-inno, m.l) Dambiiil weyn.*

maroogso *f.g³ (-saday, -satay) ld marooqso.*

marooji *f.g² (-iyay, -isay)* 1. Si maroor ah wax u wareejin. 2. Maro qoyan isku duubid si ay biyuhu uga daataan.

maroojin *m.f.dh eeg marooji. ld maroojis.*

maroojis *m.l ld maroojin.*

maroojis-laba-cirifle *m.l (-ayaal, m.l/dh)*

(*kiim.*) Taranta soo baxda marka la isku dhufto saldanabka togan (ama midka taban ee saxar) iyo fogaanta u dhaxaysa labada saldanab.

marooq *m.l* 1. Xarig, maro, iwm oo la maroojiyey meesha ay iskaga guntamaan. 2. Qallooc.

marooqsad *m.l ld marooqsasho.*

marooqsan *f.mg⁴ (-naa, -nayd)* 1. Wax marooq yeeshay ahaansho (xarig, maro iwm). 2. Wax marooq yeeshay ahaansho (gees, qori iwm). *ld maroogsan.*

marooqsanaan *m.f.dh eeg marooqsan. ld maroogsanaan, maroogsanaansho, marooqsanaansho.*

marooqsanaansho *m.l/dh ld marooqsanaan.*

marooqsasho *m.f.dh eeg marooqso. ld marooqsad, maroogasho, maroogsi, marooqsad, marooqsho.*

marooqsi *m.l ld marooqsasho.*

marooqso *f.g³ (-saday, -satay)* Cid wax gacanteeda ku jira xoog kaga qaadasho. *ld maroogso, maroorso.*

maroor¹ *m.l Meesha nafleydu ka saxarooto.*

maroor² *f.mg¹ (-ray, -rtay)* Xarig, maro, iwm marooq yeelasho.

marooradillaac¹ *m.l ld muraaradillaac¹.*

marooradillaac² *f.mg¹ (-cay, -cday) ld muraaradillaac².*

marooradillaaci *f.g² (-iyay, -isay) ld muraaradillaaci.*

marooradillaacid *m.dh ld muraaradillaacid.*

marooradillaacin *m.dh ld muraaradillaacin.*

maroori *f.g² (-iyay, -isay)* Si maroor ah wax u wareejin.

maroorid *m.f.dh eeg maroor².*

maroorin *m.f.dh eeg maroori.*

maroro *m.dh (bot.)* Geed-saar ka kooban laamo jilicsan oo la cuno, oo dhadhankiisa dhanaanyahay.

maroorsamid *m.f.dh eeg maroorsan¹.*

maroorsan¹ *f.mg¹ (-amay, -antay; -ami)* Wax maroor leh noqosho (xarig, maro iwm).

maroorsan² *f.mg⁴ (-naa, -nayd)* Wax maroor leh ahaansho (xarig, maro iwm).

maroorsanaan *m.f.dh eeg maroorsan². ld maroorsanaansho.*

maroorsanaansho *m.l/dh eeg maroorsanow. ld maroorsanaana.*

maroorsanow *f.mg³ (-naaday, -naatay)* Wax marooq yeeshay noqosho (xarig, maro iwm).

maroorsasho *m.dh ld marooqsasho.*

maroorsor *f.g³ (-saday, -satay) ld marooqso.*

marqaami *f.g² (-iyay, -isay)* Marqaan gayeysiin (qof). *ld marqaansii, murqaami.*

marqaamid *m.f.dh eeg marqaan². ld murqaamid.*

marqaamin *m.f.dh eeg marqaami. ld marqaansiin, marqaansiis, murqaamin.*

marqaan¹ *m.l* 1. Farxad iyo firfircooni laga hefo cunida qaadka. 2. M. ah: qof ay ka muuqato farxad iyo firfircooni qaad uu cunay dartii. *ld murqaan.*

marqaan² *f.mg¹ (-aamay, -aantay; -aami)* Qaad cuniddiisa farxad iyo firfircooni ka helid (qof). *ld murqaan².*

marqaansan *f.mg⁴ (-naa, -nayd)* Wax marqaamay ahaansho (qof). *ld murqaansan.*

marqaansanaan *m.f.dh eeg marqaansan. ld marqaansanaansho, murqaansanaan, murqaansanaansho.*

marqaansanaansho *m.l/dh eeg marqaansanow. ld marqaansanaana.*

marqaansanow *f.mg³ (-naaday, -naatay)* Wax marqaamay noqosho (qof). *ld murqaansanow.*

marqaansii *f.g² (-iiyay, -iisay) ld marqaami.*

marqaansiin *m.dh ld marqaamin.*

marqaansiis *m.l ld marqaamin.*
marqaati *m.l ld markhaati.*
marqafur *m.l* Geed-saar geelu aad u jecelyahay, marqammayr. *ld marqammayr.*
marqammayr *m.l ld marqafur.*
marqan *f.mg1 (-amay, -antay)* Wax maraq naasaheeda ku xiran yahay ahaansho (halirmaan). *ld maraqsan.*
marqanaan *m.f.db eeg marqan.* *ld maraqsanaan,* *maraqsanaansho,* *marqanaansho.*
marqanaansho *m.l/db ld marqanaan.*
marqasho *m.f.db eeg marqo.* *ld maraqsad,* *maraqsasho.*
marqi *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Hal naasha ka marid. 2. Hilib maraq u yeelid.
marqid *m.f.db eeg maraq².*
marqin *m.f.db eeg marqi.* *ld marqis.*
marqis *m.l ld marqin.*
marqo *f.g3 (-qaday, -qatay)* Hal irmaan afarteeda naas oo dhan ama qaar ka mid ah marasho, si aan loo nuugini ama loo lisin. *ld maraqsuo.*
marra *f.k. ld mar¹.*
marras *m.db.u* Dadka intiisa jilicsan sida carruurta, odayada iyo masaakiinta.
marre *m.l (dii.)* Qur'aanka caddadiisa (114) oo hal mar la akhriyo. *ld marro (2).*
marriimid *m.f.db eeg mariin².* *ld marriin¹ (4).*
marriin¹ *m.l* 1. Dharka haweenka. 2. Daliig midab leh oo maro marsan. 3. Qalab haweenku isku qurxin darteed u gashadaan. 4. *ld mariimid.*
marriin² *f.g1 (-iimay, -iintay; -iimi)* 1. Qof haween ah dhar ay xirato u gadid. 2. Maro daliig midab leh ku qurxin. 3. Maro, darin iwm midabbo u yeelid.
marro *m.l (-ooyin, m.l)* 1. Jilib qabiilo. 2. *ld marre.*
marsad *m.l ld marasasho.*
marsan *f.g/mg4 (-naa, -nayd)* 1. (*f.g*) Haweenay maro ay xirantahay wax dhexda ka xiran ahaansho. 2. (*f.mg*) Wax midab, dufan iwm meel laga mariyey ahaansho. 3. (*f.mg*) Maro, darin iwm oo liid midabo ah lagu qurxiyey ahaansho.
marsanaan *m.f.db eeg marsan.* *ld marsanaansho.*
marsanaansho *m.l/db ld marsanaan.*
marsasho *m.f.db eeg marso².* *ld marsad.*
marshee *f.mg2 (-sheeyay, -sheysay)* Marsho gelin.
marsheyn *m.f.db eeg maashee.*

marsho *m.db (-ooyin, m.l)* 1. Birta geerarka baabuurka bedbeddesha. 2. Makinadda geerarka baaburka. 3. Socod dheer oo ciidanku sameeyaan.
marsii *f.lg2 (-iiyay, -iisay)* 1. Cid arrin si khasab ah ku oggoleysiin. 2. Wax kale dul marin (wax). 3. Wax meel ku dul socodsii. 4. Arrin cid kale ogaysiin (gob). 5. Arrin, warqad iwm meel geyn si ay meeshaasi u sii gudbiso (qof).
marsiin *m.f.db eeg marsii.*
arsiino *m.db (-ooyin, m.l)* Maro weyn oo dumarku xirtaan oo boqor dhexda lagaga xiro.
marso¹ *m.db (-ooyin, m.l)* 1. Dhismo xeebaha badaha laga dhiso oo doonayaha iyo maraakiibta ku xirato. 2. Diilliin madow oo iduhu dhexda ku yeeshaan.
marso² *f.g3 (-saday, -satay)* 1. Cunto, lacag iwm dhammaysasho. 2. Wax meel ka gudbisasho. 3. Dufan, rinji iwm ku dhaashasho. 4. Cashar cid ula tegid si loogu akhriyo (qof). 5. Marada ay xirantahay dhexda ka xirasho (haween). 6. Arrin meel gole ah ka caddeyasho.
marsoobbaax *m.l (-xyo, m.db)* Nooc halaqa ka mid ah, waabaayo halis ah leh oo dhif iyo naadir loo arko; wed-lasoobax; abris.
marsubaaliya *m.db (-yayaal, ml./m.db)* (*c.nafl.*) Dir hoosaad ka tirsan naasleyda, hababka kala soocidda qaarkood dir hoosaadkan waxa loo yaqaanaa mataseria, marsubaaliyana waxay noqonaysaa duul ka tirsan dir hoosaadkan. Xubnaha dir hoosaadkan degaankoodu wuu xaddidanyahay, badankoodana waxaa laga helaa Ustaraaliya iyo koonfur Ameerika. Tus. "Kaanguruu".
marsuubiyaal *m.l (-lo, m.db)* Xubin ka tirsan dir hoosaadka marsubaaliya.
martabad *m.db (-do, m.l)* 1. Jago sare oo la gaaro. 2. Meherad.
marti¹ *m.l (marti, m.db)* Qof laga soo dhaweeeyey guri aanu lahayn.
marti² *m.db.u* Dad laga soo dhaweeeyey guri aanu lahayn.
marti³ *f.g/mg1 (-iyay, -iday; -iyi)* M./u m.: cid marti u noqosho.
martiggeli *f.g2 (-iyay, -isay)* Qof marti ahaan u soo dhaweyn.
martiggelin *m.f.db eeg martiggelin.*
martiqaad¹ *m.l 1.* Sooryo qof marti ah la siiyo.
2. *ld martiqaadid.*
martiqaad² *f.g1 (-day, -dday)* Cid marti ah soorid.

martiqaadid *m.f.dh eeg martiqaad². ld martqaad¹ (2).*
martiqadin *m.dh Martiggelindarro. ld martiqadis (2).*
martiqadis *m.l 1. Qof aan martisoore ahayn. 2. ld martiqadin.*
martisoor¹ *m.l ld martisoorid.*
martisoor² *fg1 (-ray, -rtay)* Cid marti ah soorid.
martisoore *m.l (-rayaal, m.l/dh)* Qof martida soo dhaweeya.
martisoorid *m.f.dh eeg martisoor². ld martisoor¹.*
martyee *f.mg2 (-yeeyay, -yeysay)* Cid marti u noqosho.
martyeyn *m.f.dh eeg martyee.*
martyiid *m.f.dh eeg marti³.*
marwalleyes *m.db.fk* Markastaba.
marwaxad *m.db ld marawaxad.*
marwaxad neefeed *m.dh (-dyo ..., m.dh) (tegno.)* Neef ka timid cadaadis motoor oo loo adeegsado motoor wax wareejiya.
marwaxadi *fg2 (-iyay, -isay) ld marawaxadi.*
marwaxadin *m.db ld marawaxadin.*
marwaxo *m.db ld marawaxad.*
marwee *fg2 (-weeyay, -weysay) ld murwee.*
marweyn *m.db ld murweyn.*
marweysan *f.mg4 (-naa, -nayd) ld murweysan.*
marweysnaan *m.db ld murweysnaan.*
marweysaansho *m.l/dh ld murweysnaan.*
marwo *m.dh 1. Haweeney la qabo oo sumcad fiican ku leh dadka dhexdiisa; gaari. 2. Haweenay. 3. ld murwo (2).*
marxabba *fk 1. Waa yahay!. 2. Soo dhowow!*
marxabbaysii *fg2 (-iiyay, -iisay) ld marxabee.*
marxabbee *fg2 (-beeyay, -beysay)* U m.: qof si wanaagsan u soo dhoweyn. *ld marxabbeysiis.*
marxabbeyn *m.f.dh eeg marxabee. ld marxabbeysiin.*
marxabbeysiin *m.f.dh ld marxabbeyn.*
marxal *m.l (-llo, m.dh) 1. ld marxalad (3). Fogaan maalin socod dhan. 2. Gar; daw; jid.*
marxalad *m.dh (-do, m.l) 1. Sida wax xaaladdii ku sugantahay. 2. Muddo dhawr waqtii loo qeybiyey mid ka mid ah. 3. ld marxal (1).*
marxi *fg2 (-iyay, -isay) 1. Wax tashiilid. 2. Hilib marax ka dhigid.*
marxid *m.f.dh eeg marax².*
marxin *m.f.dh eeg marxi. ld marxis.*
marxis *m.l ld marxin.*

marxuum *m.l (-mo, m.db)* Qof mar hore dhintay.
maryaad¹ *m.l ld maryaadid.*
maryaad² *f.mg1 (-day, -dday)* Nafley aad u silcid. *ld meryaad², miryaad².*
maryaadi *fg2 (-iyay, -isay)* Nafley aad uu silcin. *ld meryadi, miryaadi.*
maryaadid *m.f.dh eeg maryaad². ld maryaad¹, meryaad¹, meryaadid, miryaad¹.*
maryaadin *m.f.dh eeg maryadi. ld maryadis, meryadin, meryadis, miryaadin.*
maryaadis *m.l ld maryadin.*
maryamayn *m.f.dh eeg maryamee.*
maryamee *f.mg2 (-meeyay, -maysay)* Kuul ka faalin, wax dhici doona wax ka sheegid.
mas *m.l (-sas, ml.)* 1. Xammaarato aan lugo lahayn, dheereysa, nafleyda qaniinta, sun halis ahna leh. 2. Koombo yar oo miraha dalagga lagu cabbiri, u dhiganta nus madaal.
masaabax¹ *m.l ld masaamixid.*
masaabax² *fg1 (-xay, -xday) ld masaamax².*
masaabaxan *f.mg4 (-xnaa, -xnayd) ld masaamaxan.*
masaabaxnaan *m.db ld masaamaxnaan.*
masaabaxnaansho *m.l/dh ld masaamaxnaan.*
masaabaxnow *f.mg3 (-naaday, -naatay) ld masaamaxnow.*
masaabixid *m.db ld masaamixid.*
masaadir *m.db.w eeg masdar.*
masaafee *fg2 (-feeyay, -feysay)* Naag la doonayo in la mehriyo weligeeda (waalid; walaal iwm) ka fogeyn.
masaafeyn *m.f.dh eeg masaafee.*
masaafeysho *m.f.dh eeg masaafeyso.*
masaafeyso *f.g3 (-stay, -satay)* Naag la doonayo in la mehriyo weligeeda (waalid, walaal iwm) ka fogeysasho.
masaafir¹ *m.l (-rro/-riin, m.dh)* Qof safar ah. *ld masaafur¹, musaafur¹.*
masaafir² *f.mg1 (-ray, -rtay)* Qof meel joogay ka dhoofid. *ld masaafur², musaafur².*
masaafiri *fg2 (-iyay, -isay)* Dalkiisa ama degaankiisa khasab kaga dhoofin (qof). *ld masaafuri, musaafiri.*
masaafirid *m.f.dh eeg masaafir². ld masaafurid, musaafurid.*
masaafirin *m.f.dh eeg masaafiri. ld masaafiris, masaafurin, masaafuris, musaafurin.*
masaafiris *m.l ld masaafirin.*
masaafirsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Qof dalkiisa laga masaafiri ey ahaansho. *ld masaafursan, musaafursan.*
masaafirsanaan *m.f.dh eeg masaafirsan. ld masaafirsanaansho, masaafursanaan, masaafursanaans*

masaafirsanaansho <i>m.l/dh eeg</i> masaafirsanow. <i>ld</i> masaafirsanaan.	masaargaab <i>m.l.kh</i> M. ah: nin aan cilmi badan lahayn.
masaafirsanow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay)</i> Qof dalkiisa laga masaafiriyeq noqosho. <i>ld</i> masaafursanow, masaafursanow.	masaariif <i>m.dh</i> Lacag joogto ah oo hal beri la biishado; biil. <i>ld</i> masruuf¹.
masaafoo <i>m.dh (-ooyin, m.l)</i> 1. Fogaan, dherer; meel inta loo socdo. 2. Ka fogeynta laga fogeyyo naag la doonayo in la mehriyo weligeeda (waalid, walaal iwm). 3. M. ah: naag lala baxay.	masaaxad <i>m.dh (-do, m.l)</i> 1. Masaaxo; bed. 2. Tirtire; goome.
masaafoo <i>f.mg3 (-ooday, -ootay)</i> Qof masaafoo gelid.	masaaxo <i>m.dh ld</i> masaaxad (1).
masaafood <i>m.f.l eeg</i> masaafoo.	masabbid¹ <i>m.l</i> Ku nabidda cid fal aanay samayn dusha laga saaro.
masaafur¹ <i>m.l ld</i> masaafir¹.	masabbid² <i>fg1 (-day, -dday)</i> Cid fal aysan samayn ku nabid.
masaafur² <i>f.mg1 (-ray, -rtay) ld</i> masaafir².	masabbidan <i>f.mg4 (-dnaa, -dnayd)</i> Wax la masabbiday ahaansho (qof).
masaafuri <i>f.mg2 (-iyay, -isay) ld</i> masaafiri.	masabbidasho <i>m.f.dh eeg</i> masabbido.
masaafurid <i>m.dh ld</i> masaafirid.	masabbidid <i>m.f.dh eeg</i> masabbid ² .
masaafurin <i>m.dh ld</i> masaafirin.	masabbidnaan <i>m.f.dh eeg</i> masabbidan. <i>ld</i> masabbidnaansho.
masaafuris <i>m.l ld</i> masaafirin.	masabbidnaansho <i>m.l/dh ld</i> masabbidnaan.
masaafursan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) ld</i> masaafirsan.	masabbido <i>fg3 (-itay, -idatay)</i> Cid fal aanay samayn ku nabid.
masaafursanaan <i>m.dh ld</i> masaafirsanaan.	masacagaley <i>m.dh (c.nafl.)</i> Masalugaley xammaarato weyn caws ku nool ah, oo socodka yaxaaska uga eg, oo leh maqaar adag, iyo afar addin oo aan nafleyda qaniin, sunna lahayn. <i>ld</i> mansacagaley, mansalugaley, mansalugooley.
masaafursanaansho <i>m.l/dh ld</i> masaafirsanaan.	masaf¹ <i>m.l (-fyo, m.dh)</i> Weel leh af ballaaran iyo dabo dhuubar oo daloosha oo hoorayaasha ku shuba weelasha afka dhuubar; dublad.
masaafursanow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay) ld</i> masaafirsanow.	masaf² <i>m.dh (-fo, m.l)</i> Saxon weyn oo caw, qabo iwm laga tolay, oo badarka la tumay lagu hufo; xaarin.
masaajid¹ <i>m.l (-ddo/-dyo, m.dh)</i> 1. <i>(dii.)</i> Dhismo inta badan qubbad ama munaarad dheer dusha ku leh oo muslimiintu Eebbe ku caabudaan. 2. <i>(dii.)</i> Meel kasta oo u habaysan in muslimiintu Eebbe ku caabudaan.	masafo <i>m.dh (-ooyin, m.l)</i> Nooc ka mid ah maansada oo wadaaddada khaas u ah.
masaajid² <i>m.dh.w eeg</i> masjid.	masaggo <i>m.dh ld</i> meseggo.
masaakiin <i>m.dh.w eeg</i> miskiin ¹ .	masal¹ <i>m.l (-llo, m.dh)</i> 1. Tusaale. 2. M.kayga, m.kaaga iwm: wax, wax kale kala mid ah xagga dhaqanka, jimirka, dhererka iwm. <i>ld</i> masil¹, matal¹, matil¹, mesel¹, metel¹.
masaal <i>m.l ld</i> misaal.	masal² <i>fg1 (-alay, -ashay)</i> 1. <i>(riw.)</i> Filim, riwaayad iwm jilid. 2. Cid wakiil ka noqosho. 3. Ku m.: wax, wax kale ku qiyaasid. <i>ld</i> masil², matal², matil², mesel², metel².
masaaliix <i>m.dh.w eeg</i> maslaxad.	masalaggaab <i>m.l.kh</i> M. ah: nin aan cilmi badan lahayn.
masaamax¹ <i>m.f.l ld</i> masaamixid.	masalan <i>fk</i> Tusaale ahaan, misaal ahaan. <i>ld</i> matalan.
masaamax² <i>f.g1 (-xay, -xday; -mixi)</i> Qof cid dambi ka galey cafin. <i>ld</i> masabaax².	masalid <i>m.f.dh eeg</i> masal ² . <i>ld</i> masilid, matalid, matilid, meselid, metelid.
masaamaxan <i>f.mg4 (-xnaa, -xnayd)</i> Wax la masaamaxay ahaansho (qof). <i>ld</i> masaabaxan.	masallafl¹ <i>m.l ld</i> musallif¹.
masaamaxnaan <i>m.f.dh eeg</i> masaamaxan. <i>ld</i> masaabaxnaan, masaabaxnaansho, masaamaxnaansho.	masallafl² <i>f.mg1 (-fay, -fday) ld</i> musallif².
masaamaxnaansho <i>m.l/dh</i> 1. <i>eeg</i> masaamaxnow. 2. <i>ld</i> masaamaxnaan.	masallafi <i>fg2 (-iyay, -isay) ld</i> musallifi.
masaamaxnow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay)</i> Wax la masaamaxay noqosho (qof). <i>ld</i> masaabaxnow.	masallafid <i>m.dh ld</i> musallifid.
masaamiir <i>m.dh.w eeg</i> musmaar ¹ .	
masaamixid <i>m.f.dh eeg</i> masaamax ² . <i>ld</i> masaabax¹, masaabixid, masaamax¹.	
masaanic <i>m.dh.w eeg</i> masnac.	
masaar <i>m.dh (-ro, m.l)</i> Qalab ka kooban daab iyo bir af leh oo geedaha iwm lagu gooyo; godin.	

masallafin *m.dh ld musallifin.*

masallafsan *f.mg4 (-naa, -nayd) ld musallifsan.*

masallafsanaan *m.dh ld musallifsanaan.*

masallafsanaansho *m.lldh ld musallifsanaan.*

masalle *m.l (-layaal, m.lldh)* Salli maqaar ka samaysan oo qaabab kala duwan leh.

masalo *m.dh (-ooyin, m.l)* 1. Arrin la yaab leh. 2. Xisaab leh siin oo la raadinayo natijadeedii iyadoo la adeegsanayo jidad iyo xeerar u gaar ah. 3. Su'aal cilmi kudhisan. *ld mas'alo.*

mas'alo *m.dh ld masalo.*

masalugaley *m.dh ld masacagaley.*

masalugooley *m.dh ld masacagaley.*

masar *m.l (-rro, m.db)* 1. Maro yar midabbo leh, jilicsan oo haweenku gambaystaan; fasaleeti. 2. Gabal maro ah, oo loogu talagalay dhididka, diifka iwm in la isaga tiro.

masarafad *m.dh (-do, m.l)* Dhawraarin yar oo caws ka samaysan, oo cunnada gogosha laga xijiyo.

masawir¹ *m.l (-rro, m.db)* 1. Aaladda wax sawirta. 2. Muuqaal ka taagan wax oo lagu daabacay warqad. loox, derbbi iwm iyada, oo la adeegsanayo gacan ama qalab kale. 3. Shaxan, jaantus. *ld taswiir.*

masawir² *fg1 (-ray, -rtay)* 1. Muuqaalka ka taagan wax laftiisa warqad, loox derbi, iwm ku daabiciid iyada oo la adeegsanayo gacan ama qalab kale. 2. Shaxan ama jaantus sawirid.

masawirid *m.f.dh eeg masawir².*

masax¹ *m.l ld masixid.*

masax² *fg1 (-xay, -xday; -sixi)* 1. Maro, xaashi iwm wax'ku tirtirid. 2. Ku m.:dufan, dhoobo iwm meel ku dhoobod. 3. Ku m.:wax si xoog ah wax kale ugu dhufasho.

masaxad *m.dh (-do, m.l)* Maro, xaashi iwm oo wax lagu tirtiro; catir. *ld masaxo¹.*

masaxan *f.mg4 (-xnaa, -xnayd)* Wax la masaxay ahaansho (sabuurad, jir miis iwm).

masaxnaan *m.f.dh eeg masaxan.* *ld masaxnaansho.*

masaxnaansho *m.lldh ld masaxnaan.*

masaxo¹ *m.dh* Maro yar oo wax lagu tirtiro. *ld masaxad.*

masaxo² *fg3 (-xday, -xatay)* Wasakh, boor iwm meel ka tirtirasho.

masay *m.dh* Cutub caws ah oo dusha looga maro geeddi (xarig yar), marka la samaynayo raar, raarkuna kuwaas oo badan uu ka koobmo.

masayr¹ *m.l* 1. Cuqdo qof qaado marka uu ogado qof uu jeclaa inuu qof kale xiriir la leeyahay. 2. U quuriwayidda qof kale oo wax uu haysto loo quuri wayo.

masayr² *f.mg1 (-ray, -rtay)* 1. Qof masayr ku beermid. 2. Qof wax haysto u quuriwayid.

masayri *f.g/mg2 (-iyay, -isay)* M./ka m.: cid masayr ku beerid. *la masayrsii.*

masayrid *m.f.dh eeg masayr².*

masayrin *m.f.dh eeg masayri.* *ld masayrsii.*

masayrrey *m.dh (-reeyo, m.db)* Naag masayr badan.

masayrrow *m.l (-wyo, m.lldh)* Nin masayr badan.

masayrsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Cid masayr hayo ahaansho.

masayrsanaan *m.f.dh eeg masayrsan.* *ld masayrsanaansho.*

masayrsanaansho *m.lldh* 1. *eeg* masayrsanow. 2. *ld masayrsanaan.*

masayrsanow *f.mg3 (-naaday, -naatay)* Cid wax masayr hayo noqosho.

masayrsii *f.g/mg2 (-iiyay, -iisay)* *ld masayri.*

masayrsiin *m.f.dh ld masayrin.*

masayrtir¹ *m.l* Hanti la siijo naag masayrsan si loo raalliggeliyo.

masayrtir² *f.g/mg1 (-ray, -rtay)* Haweenay masayrsan hanti siin si loo raalliggeliyo.

masaytirid *m.f.dh eeg masaytir².*

mascaanood *m.l (c.naf)* Mas dheer oo midabkiis casaan xigeenyahay oo aan dadka qaniinin.

mascadde *m.l (c.naf)* Nooc masaska ka mid ah oo midab cad leh.

masciideed *m.l (c.naf)* Nooc masaska halista ah ka mid ah oo leh midab dhiin ah oo badanaa jooga dhulka cadduunka ah.

masdar *m.l (-rro/-saadir, m.db)* (nax.) Magac-faleedka falka, yacni waa qaab faleed aan ku dhicin isrogrog la xariira tirada, caynta iyo amminkaba; badanaa waxaa la raaciyya fal ka kaaliya xagga nadooca. Tus. "Axmed wuu akhrin karaa", "Wilasha way akhrin karaan". *ld mesder.*

masdarad *m.dh (-do, m.l)* Qori xallefsan oo qaybo isle'eg qaybsan, oo wax lagu cabbiro, ama xarriiqaha lagu sadriyo. *ld masdarad, mastaro.*

masdarado *m.dh ld masdarad.*

mase¹ *m.l* 1. *ld mise* 1. Laba wax ama ka badan oo isku mid ah ama isu dhigma. 2. Sinnaan.

mase² *xi.we* (nax.) Eray lagu xiriiryo labada dhinac ee weyddiinta. Tus. "Ma midiga

mase waa bidixda?", "Cali mase Faarax?". <i>ld mise².</i>	mashmash¹ <i>m.l</i> 1. Miro aad u bislaaday; dhuguc. 2. Nooc bur-saliidka ka mid ah oo macaan. 3. <i>ld mashmashid.</i>
masee <i>f.g2 (-seeyay, -seysay)</i> <i>ld missee.</i>	mashmash² <i>f.mg1 (-shay, -shtay)</i> Miro aad u bislaasho.
maseyn <i>m.f.db</i> <i>ld miseyn.</i>	mashmashid <i>m.f.db eeg</i> mashmash ² . <i>ld mashmash¹ (3).</i>
masgeesaale <i>m.l</i> Gungume.	mashhood <i>m.l</i> Roob aad u weyn.
masha'ikh <i>m.db.w eeg</i> shiikh.	mashquul¹ <i>m.l kh</i> M. ah: hawllan oo aan faraaqo lahayn.
mashaakil <i>m.db.w eeg</i> mushkilad.	mashquul² <i>f.mg1 (-ulay, -uushay)</i> Ku m.: qof hawllan oo aan faraaqo lahayn noqosho.
mashaariic <i>m.db.w eeg</i> mashruuc.	mashquuli <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Ku m.: qof mashquul ka dhigid.
mashaqayn <i>m.f.db eeg</i> mashqaee.	mashquulid <i>m.f.db eeg</i> mashquul ² .
mashaqaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Wax mashaqo hayso ahaansho.	mashquulin <i>m.f.db eeg</i> mashquuli. <i>ld mashquulis.</i>
mashaqaysnaan <i>m.f.db eeg</i> mashaqaysan. <i>ld mashaqaysnaansho.</i>	mashquulis <i>m.l ld mashquulin.</i>
mashaqaysnaansho <i>m.l/db ld mashaqaysnaan.</i>	mashquulsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Wax la mashquuliye ahaansho (qof).
mashaqayste <i>m.l (-tayaal, m.l/db)</i> Qof shaqa la'aanta jecel oo cajislow ah.	mashquulsanaan <i>m.f.db eeg</i> mashquulsan. <i>ld mashquulsanaansho.</i>
mashaqee <i>f.g2 (-qeeyay, -qaysay)</i> Wax mashaqo ku abuurid.	mashquulsanaansho <i>m.l/db eeg</i> mashquulsanow. <i>ld mashquulsanaan.</i>
mashaqo¹ <i>m.db (-ooyin, ml.)</i> Dhibaato; shiddo; mixno; mushkulad.	mashquulsanow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay)</i> Ku m.: (qof) wax la mashquuliye noqosho.
mashaqo² <i>m.db (fis.)</i> Cabbirka xaddiga walaxi qaab doorsontay, marka la saaro xoog qaab-dooriye ah. Qaab doorintu marka ay tahay dherer, mashaqadu waxa ay le egtahay saamiga isbeddel dhererka iyo dhererka salka ah.	mashruuc <i>m.l (-cyo/-shaaric, m.db)</i> 1. Dhismo lagu hirgelinayo qayb abuuila ilo dhaqaale, sida warshad, beer, iwm. 2. Hay ad wax-soosaar oo badanaaba dawladi maal geliso. 3. Qorshe.
mashaqoobid <i>m.f.db eeg</i> mashaqow.	mashxarad¹ <i>m.db (-do, m.l)</i> Dhawaaq dheer, googo'an oo haweenku carrabkooda ku sameeyaan waqtiga farxadda, arooska iwm; alalaas; carrabdhow.
mashaqow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Mashaqo haleelid.	mashxarad² <i>f.mg1 (-day, -dday)</i> Haween mashxarad samayn.
masharaaf <i>m.l (-fo, m.l)</i> Tuubbo dheer oo macdan ama balaastig ah, guryaha dushhooda ka soo dejisa biyaha roobka oo keenta dhulka si aan biyuhu guriga wax u yeelin; maracaad; manjarrar. <i>ld mashrafad.</i>	mashxaradid <i>m.f.db eeg</i> mashxarad ² .
mashrafad <i>m.db ld mashrafaf.</i>	masiibo <i>m.db ld musiibo.</i>
mashashuur¹ <i>m.l ld mashashuurid.</i>	masiil <i>m.db</i> 1. Dheecaanka geedaha. 2. Dharab.
mashashuur² <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i> Is m.: xishood badan oo ismacnayni ku jirto yeelasho. <i>ld mansahshuur².</i>	masiix <i>m.l (dii.)</i> Magacyada nabi Ciise mid ka mid ah.
mashashuurid <i>m.f.db eeg</i> mashashuur ² . <i>ld mansahshuur¹, mansahshuurid, mansahshuur¹.</i>	masiixi <i>m.l (-iyiin, m.db) (dii.)</i> Qof diintii nebi Ciise haysta.
mashiinggaan <i>m.l ld mashiinggaan.</i>	masiixinnimo <i>m.db (dii.)</i> Kiristaan ahaansho (qof).
mashiin <i>m.l (-nno, m.db)</i> 1. Makiinad. 2. Motoor.	masiixiyad <i>m.db (-do, m.l) (dii.)</i> Haweenay kiristaan ah.
mashiinggaan <i>m.l (-nno, m.db)</i> Qori boobe ah oo cago leh oo xabbadihiisu silsilad dheer ku taxanyihiin. <i>ld mashiinggaan, mishinggaan.</i>	masil¹ <i>m.l ld masal¹.</i>
mashiiqsho <i>m.l eeg</i> mashiiqso. <i>ld mashiiqsi.</i>	masil² <i>f.g1 (-ilay, -ishay)</i> <i>ld masal².</i>
mashiiqsi <i>m.l ld mashiiqsho.</i>	masilid <i>m.db ld masalid.</i>
mashiiqso <i>f.mg3 (-saday, -satay)</i> 1. Wax la calalinayo dheecan ka nuugid. 2. Ka m.: sanqar afeed diidmo ah oo yasidi ku dheehantahay muujin.	masingow <i>m.l</i> Ciyaar dhaqameed laga yaqaan Jubbada Hoose.
	masixid <i>m.f.db eeg</i> masax ² . <i>ld masax¹.</i>

masjid *m.l (-dyo/-saajid, m.db) (dii.)*
Masaajid.

masjoohaar *m.l (-rro, m.db)* Mas weyn oo leh jawharad uu habeenkii ku mirta.

maskab *m.l* 1. Meherad. 2. Sharaf.

maskabjab¹ *m.l ld maskarjab¹*.

maskabjab² *f.mg1 (-bay, -btay) ld maskarjab²*.

maskabjaban *f.mg4 (-bnaa, -bnayd) ld maskarjaban.*

maskabjabi *f.g2 (-iyay, -isay) ld maskarjabi.*

maskabjapid *m.db ld maskarjapid.*

maskabjabin *m.db ld maskarjabin.*

maskabjabnaan *m.db ld maskarjabnaan.*

maskabjabnaansho *m.l/db ld maskarjabnaan.*

maskabjabsan *f.mg4 (-naa, -nayd) ld maskarjaban.*

maskabjabsanaan *m.db ld maskarjabnaan.*

maskabjabsanaansho *m.l/db ld maskarjabnaan.*

maskan *m.db (-no, m.l)* Maro yar, madow daldaloollo yaryar leh oo haweenku madaxa saartaan, gambo.

maskar¹ *m.l (-rro, m.db)* 1. Sharaf.
2. Mowjad; hir. 3. Maskab.

maskar² *m.db (bot.)* Geed faalala, dabrada u eg oo xooluhu cunaan.

maskarjab¹ *m.l* 1. Mowjadda jabbideeda.
2. Dad meel ka caaryey oo aan waxba hayasan oo doonni ama markab la jabay. 3. *ld maskarjapid. ld maskabjab¹*.

maskarjab² *f.mg1 (-bay, -btay)* 1. Qof sharaf-japid maamuus dhicid. 2. Dad doon ama markab la jabid. *ld maskabjab²*.

maskarjaban *f.mg4 (-bnaa, -bnayd)* Qof maskarjab ku dhacay ahaansho. *ld maskabjaban, maskabjabsan, maskarjabsan.*

maskarjabi *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid sharafta ka qaadiid. *ld maskabjabi.*

maskarjapid *m.f.db eeg maskarjab². ld maskabjab¹, maskabjapid, markarjab¹ (3).*

maskarjabin *m.f.db eeg maskarjabi. ld maskabjabin.*

maskarjabnaan *m.db eeg maskarjaban. ld maskabjabnaan, maskabjabnaansho, maskabjabsanaan,*

maskarjabnaansho *m.l/db ld maskarjabnaan.*

maskarjabsan *f.mg4 (-naa, -nayd) ld maskarjaban.*

maskarjabsanaan *m.db ld maskarjabnaan.*

maskarjabsanaansho *m.l/db ld maskarjabnaan.*

maskax *m.db (-koxo, m.l)* 1. (*c.nafl.*) Dhuux weyn, cad lafta madaxa gudaheeda ku jirta

oo xukunta garashada, hadalka, maqalka, aragga, dhadhanka, urta iyo dhaqdhaqaqaanafleyda. 2. Garaad, caqli.

maskaxbuq *m.db ld madaxbuq.*

maskax-dambeed *m.db (-yo, m.db) (c.nafl.)* Qaybta dambe ee maskaxda ee ku dhereran ilaa iyo xangulaha. Shaqooyinka ay qabato waxa ka mid ah xidhiidhinta gujooyinka qabilayaasha taabashada, maqalka iyo organnada dhadhanka. Waxa kale oo ay xukuntaa hababka iswada sida garaaca wadnaha, isku soo ururka iyo kala baxa dhuumaha dhiigga iyo falnaqyo kale duwan.

maskaxfareed *m.l Xannun badan oo madaxa qabta. ld madaxfareed.*

maskaxyaraan *m.db (daaw.)* Caqli iyo garaad yaraan.

maskaxyari *m.db* Maskax la'ahaansho. *ld maskaxyaro¹ (2).*

maskaxyaro¹ *m.db* 1. Maskaxda qaybteeda dambbe ee qadaadka ku taal. 2. *ld maskaxyari.*

maskaxyaro² *m.db (c.nafl.)* Qaybta maskaxda lafdhabarleyda ee khusaysa xidhiidhinta iyo joogtaynta waxqabdarka muruqyada, waxaanay sugtaa baaxadda muruqa iyo dheellitirkiiisa. Maskaxyarada naasleydu waxay ka koobantahay laba gibil oo isku xidhan, kaas oo ka samaysan maatar cad oo wareegsan iyo lakab sare oo aad u laalaaban.

maskharo *m.db (-ooyin, m.l)* Ciyaar; kaftan.

maskharoo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* Ku m.: cid ku dheldheelid.

maskharood *m.f.l eeg maskharoo.*

maskiin¹ *m.l ld miskiin¹.*

maskiin² *m.db ld miskiinad.*

maskiinad *m.db ld miskiinad.*

maskiinnimo *m.db ld miskiinnimo.*

maslax¹ *m.l* 1. Heshiis la dhex dhigo laba dhinac ama ka badan oo muransan. 2. *ld maslixid.*

maslax² *f.g1 (-xay, -xdax; -lixi)* 1. Laba qof oo dagaaansan heshiisiin. 2. Cid wax ay gocanayo ama ka carootey ku raaliggelin.

maslaxaad *m.db ld maslixid.*

maslaxad *m.db (-do, m.l/-saliix, m.db)* Dan, faa'iido. *ld maslaxo.*

maslaxo *m.db ld maslaxad.*

maslixid *m.f.db eeg maslax². ld maslax¹ (2), maslaxaad.*

masnac *m.l (-cyo/-saanic, m.db)* Warshad ama hooso.

maso *m.db (-ooyin, m.l)* 1. Abeeso; mas.
2. Abeeso-lugaley. *ld manso.*

masoobid *m.db ld misoobid.*

- masow** *f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)* *ld misow.*
- masrad** *m.l (-ddo/-dyo, m.dh)* Mislaax; siraad; faynuus; laambad.
- masrax** *m.l (-xyo/masrax, m.dh)* 1. Gole lagu bandhigo riwaayadaha, filimmada iwm. 2. (*riw.*) M. geeraar: m. jilayaashiisu ay u hadlayaan qaab maanso.
- masrixiyad** *m.db (-do, m.l)* (*riw.*) Sheeko murti iyo maawelo leh oo lagu bandhigo masrax; riwaayad, maadeys.
- masruuf¹** *m.l* Lacag, cunto iwm oo si joogto ah loo siyo qoys, qof iwm. *ld* **masaariif**.
- masruuf²** *fg1 (-fay, -ftay)* Lacag, cunto iwm si joogto ah qoys qof, iwm u siin.
- masruufasho** *m.f.dh eeg* masruufo.
- masruufid** *m.f.dh eeg* masruuf².
- masruufo** *fg3 (-ftay, -fatay)* Lacag, cunto iwm si joogto ah u cunid.
- mastarad** *m.dh ld* **masdarad**.
- mastaro** *m.dh ld* **masdarad**.
- mastuurasho** *m.f.dh eeg* mastuuro.
- mastuuro** *f.mg3 (-rtay, -ratay)* Si xishood iyo edeb leh u dhaqmid.
- masuubo** *m.dh ld* **musiibo**.
- masuug¹** *m.l* 1. Bakhaylidda wax lagu bakhaylo. 2. M. ah: qof bakhay ah.
- masuug²** *fg1 (-gay, -gtay)* Wax ku bakhaylid.
- masuugad** *m.dh (-do, m.l)* Haweeney bakhaylad ah.
- masuugid** *m.f.dh eeg* masuug².
- masuugnimo** *m.dh* Bakhaylnimo.
- masuugsan** *fg4 (-naa, -nayd)* 1. Wax, wax saluugsan ahaansho. 2. Wax, wax dhaliishan ahaansho.
- masuugsanaan** *m.f.dh eeg* masuugsan. *ld* **masuugsanaansho**.
- masuugsanaansho** *m.ll/dh ld* **masuugsanaan**.
- masuul** *m.l ld* **mas'uul**.
- mas'uul** *m.l (-llo/-liin, m.dh)* 1. Qof xil qaadi kara. 2. Qof jago sare ummad u haya. 3. Xilkas. 4. Ka m. ah: qof wax xilkoodu saaran yahay. 5. Ka m. ah: qof dhacdo sabab u ahi. *ld* **masuul**.
- masuuliyyad** *m.dh ld* **mas'uuliyyad**.
- mas'uuliyyad** *m.dh* Xil qof saaran. *ld* **mas'uuliyo, masuuliyyad, masuuliyo**.
- masuuliyo** *m.dh ld* **mas'uuliyyad**.
- mas'uuliyo** *m.dh ld* **mas'uuliyyad**.
- mataal** *m.l ld* **misaal**.
- mataan¹** *m.l (-no, m.l)* 1. Labo ilmood oo hooyo isla mar dhashay midkooda labka ah. 2. Labo waxyaalood oo laysugu magac daro.
- mataan²** *m.dh (-no, m.dh)* 1. Labo ilmo oo hooyo isla mar dhashay midkooda dheddigga. 2. Laba waxyaalood oo laysugu magac daro ama la israaciyo. 3. Ceel af dhuuban, biyo badan oo ceel kale ku dhow.
- mataanayn** *m.f.dh eeg* mataanee.
- mataanee** *fg2 (-neeyay, -naysay)* 1. Mataano dhalid (nafley). 2. Labo wallood hal magac ka dhexaysiin.
- mataansan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* 1. Ku m. wax, wax kale mataan la ah ahaansho. 2. Wax, wax kale lagu biirihey ahaansho.
- mataansanaan** *m.f.dh eeg* mataansan. *ld* **mataansanaansho**.
- mataansanaansho** *m.ll/dh ld* **mataansanaan**.
- mataatac¹** *m.l* 1. Hadal aan murti lahayn. 2. *ld* **mataaticid**.
- mataatac²** *f.mg1 (-cay, -cday; -tici)* Hadal aan macno lahayn ku hadlid.
- mataatax¹** *m.l* 1. M. ah: hilib karis ka batay awgiis aad u jilcay. 2. Maro duugnimo awgeed aad u jilicday. 3. Miro aad u bislaaday. 4. *ld* **mataatixid**. *ld* **motootax¹, mutuutax¹**.
- mataatax²** *m.l (fis.)* Dhalan-rogga bu' kaahfale ihi iskeed ugu beddelanto bu' farcan ah taas oo ah ama aan ahayn kaahfale. Marka bixitaanka hal ama in ka badan oo saxarro ma footoono ah.
- mataatax³** *f.mg1 (-xay, -xday; -tixi)* 1. Hilib karis ka batay oo aad u jilcay noqosh. 2. Maro aad u duugowday noqosh. 3. Miro aad u bislaaday noqosh. *ld* **motootax², mutuutax²**.
- mataatax-biita** *m.l (-xo ..., m.l) (fis.)* Doorsoonka kaahfaleed ee bu' atam ay noqoto iskugodka atamka xiga, ayna weheliso bixinta elektaroon ama burotoon bu'da soo baxda waxa ay leedahay cuf atameed le'eg tan bu'da asalka ah, waxase ay ku kala geddisanyihiin tiro atameedka xaddi hal ah.
- mataataxsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* 1. Hilib karis ka batay oo aad u jilcay ahaansho. 2. Maro aad u duugowday ahaansho. 3. Miro aad u bislaaday ahaansho. *ld* **motootaxsan, mutuutaxsan**.
- mataataxsanaan** *m.f.dh eeg* mataataxsan. *ld* **mataataxsanaansho, motootaxsanaan**.
- mataataxsanaansho** *m.ll/dh ld* **mataataxsanaan**.
- mataatacid** *m.f.dh eeg* mataatac². *ld* **mataatac¹ (2)**.
- mataatixi** *fg2 (-iyay, -isay)* 1. Hilib karis ka batay oo aad u jilcay ka dhigid. 2. Maro aad u duugowday ka dhigid. 3. Miro aad u

bislaaday ka dhigid. *ld* **motootixi, mutuutixi.**
mataatixid *m.f.dh eeg* mataatax³. *ld* **mataatax¹**
 (4), **motootax¹, motootixid, mutuutax¹**
mataatixin *m.f.dh eeg* mataatixi. *ld*
motootixin, mutuutixin.
mataatulle *m.l (-layaal, m.l/dh)* Qoryo, cajillo,
 callalo iwm oo inta laysu geeyo loo yeelo
 qaab dad ama wax kale ayadoo laga ag
 dhisayo xeryaha xoolaha ama beeraha si
 loogu cabsiyo cawameerta.
mataatullee *f.g2 (-leeyay, -leysay)* Mataatullee
 samayn.
mataatulleye *m.f.dh eeg* mataatullee.
mataaxif *m.dh.w eeg* matxaf.
matag¹ *m.l ld* **mantag¹.**
matag² *m.l (daaw.)* Wixii caloosha ku jiray oo
 afka si xoog ah uga soo baxa, wawaana keena
 fal aan loo talin.
matag³ *f.g1 (-gay, -gtay)* *ld* **mantag².**
matagid *m.dh ld* **mantagid.**
mataji *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld* **mantaji.**
matajin *m.dh ld* **mantajin.**
matais *m.l ld* **mantajin.**
matal¹ *m.l ld* **masal¹.**
matal² *f.g1 (-alay, -ashay)* *ld* **masal².**
matalan *fk*. *ld* **masalan.**
matalid *m.dh ld* **masalid.**
matarriye *m.l (-yayaal, m.l/dh)* Nooc ka
 mid ah buntukhda ciidammo oo leh labo
 addin, si darandorri ahna u dhaca; boobe.
matatar¹ *m.l* 1. Qarinta wax la qariyo.
 2. Khasbidda wax meel lagu khasbo. 3. *ld*
matatarid.
matatar² *f.mg1 (-ray, -rtay)* Nafley meel ayan
 mari karin ku khasbid.
matatari *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Xoolo muquuno
 ah cid siin. 2. Nafley meel aan laga arki karin
 gelin. 3. Isku m.: meel ciriiri ah si dhib iyo
 xoog leh ku dhxegelin (nafley).
matatarid *m.f.dh eeg* matatar². *ld* **matatar¹ (3).**
matatarin *m.f.dh eeg* matatari. *ld* **matataris.**
matataris *m.l ld* **matatarin.**
matatarsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax la
 matatariyay ahaansho (xoolo).
matatarsanaan *m.f.dh eeg* matatarsan. *ld*
matatarsanaansho.
matatarsanaansho *m.l/dh ld* **matatarsanaan.**
matax¹ *m.l ld* **mutux¹.**
matax² *f.mg1 (-xay, -xday)* *ld* **mutux².**
mataxan *f.mg4 (-xnaa, -xnayd)* *ld* **mutuxan.**
mataxnaan *m.dh ld* **mutuxnaan.**
mataxnaansho *m.l/dh eeg* mataxnow. *ld*
mutuxnaansho.

mataxnow *f.mg3 (-naaday, -naatay)* *ld*
mutuxnow.
matiitix¹ *m.l* Wax duugnimo ama karis badan
 awgiis la googo'aya.
matiitix² *f.mg1 (-ixay, -ixday)* Wax gabow,
 karis badan awgiis la googo'id.
matiitixi *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax matiitix ka
 dhigid.
matiitixid *m.f.dh eeg* matiitix². *ld* **matiitixis².**
matiitixin *m.f.dh eeg* matiitixi. *ld* **matiitixis¹.**
matiitixis¹ *m.l ld* **matiitixin.**
matiitixis² *m.l ld* **matiitixid.**
matiitixsad *m.l ld* **matiitixsasho.**
matiitixsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax matiitix
 laga dhigay ahaansho.
matiitixsanaan *m.f.dh eeg* matiitixsan. *ld*
matiitixsanaansho.
matiitixsasho *m.f.dh eeg* matiitixso. *ld*
matiitixsasho.
matiitixso *f.g3 (-saday, -satay)* Wax matiitix
 ka dhigasho.
matil¹ *m.l ld* **masal¹.**
matil² *f.g1 (-ilay, -ishay)* *ld* **masal².**
matilaad *m.dh* (riw.) Habka wax loo jilo.
matilid *m.dh ld* **masalid.**
matirsame *m.l (nax.)* Magac aan oggolaanin in
 uu noqdo wadar, wuxuuna tilmaama shay
 aan tirsamin, sida: biyo, sonkor, saliid; si
 wadar looga dhigo waa in erey kale loo
 raadiyaa sida: biyo badan iwm.
matixid *m.dh ld* **mutuxid.**
matoobbe *m.l ld* **matoobbo.**
matoobbo *m.l (-ooyin, m.l)* Ul af godan leh
 oo raggu ku xarragoodo; bakoorad. *ld*
matoobbe.
matoor *m.l (-ro, m.dh)* *ld* **motoor.**
matoor *danabeed* *m.l (-dyo, m.dh)* (*fis.*)
 Makiinad tamar danabka u beddesha tamar
 makaanikaad. Makiinadaha noocani waa
 nadiif, deggan, lehna karti aad u sarreysa (75-
 90%).
matoor *q.t.* *m.l (fis.)* Matoor danab oo u
 habeysan in uu ku shaqeeyo qulqul
 talantaaliya.
matooriste *m.l ld* **motooriste.**
matxaf *m.l (-fyol-taaxif, m.dh)* Guri lagu
 xafido waxyabaha taariikhda leh.
maw *m.l* Weelasha biyaha lagu shubto.
mawaa *qr.we* Erey weyddiimeed oo muujinaya
 shaki.
mawaashi *m.dh* Xoolaha nool; xayawaan.
mawd *m.l* Dhimashada nafleyda. *ld* **mowd.**
mawduuc *m.l (-cyo, m.dh)* Duluc.
mawe *m.l ld* **wamme.**

ma'wi *m.l (-iyo, m.dh)* Ceel biyo badan.

mawjad¹ *m.dh (-do, m.l)* 1. Dhaqdhqaqaqa biyuu sameeyaan marka ay dabeeshu ku dhaco. 2. Qulqlul baahsan, xiriir ah oo ay samayso korontadu marka hawada lagu siidaaayo. *ld mowjad, hir.*

mawjad² *m.dh (-do, m.l) (juqr.)* Kicidda iyo degista oogada badda, ugu dhowaan laba jeer maalintii, oo uu dhaliyo cufisiijadka dayaxa iyo xoogga kan qorraxda ah. Oogada badweynata, faraqa u dhexeeya mawjadaha sare iyo kuwa hoose wuu ka yaryahay 1 m.; laakiin badaha godan ee qaaradaha xadka la leh waxaa laga yaabaa inuu ka bato 6 m., mawjadaha afafka dhuuban ee webiyada wuxuu gaadhaa 15 m. ama ka badan. Qulqlul mawjadeed: waa u socodka biyaha mawjadadda xaggaa khoori, af-webi, deked, iwm ee fatah mawjadeedka ama dusheeda ama mawjad noqdo.

mawjad-dayreed *m.dh (-o ..., ml.) (juqr.)* Mawjadaha aad u waaweyn kolka dhuulka, qorraxda, iyo dayaxu ay xariiq toosan oo isku mid ah yihiin; xoogga cufisiijadka ee qorraxdu wuxuu ka yimaadaa jihoo la mid ah tan dayaxa, markaana wuu hiirigeliyaa.

mawjad-gaab *m.dh (-o gaagaaban, m.l) (juqr.)* Hirar ballac yar oo aburuma marka cufisiijadka qorraxdu uu lid ku noqdo si xagal quman ah kan dayaxa.

mawjiid *m.l Roob weyn oo dhul ballaaran ku fida, daaq badanna bixiya; mahiigaan.*

mawlac *m.l ld mowlac.*

mawle *m.l (dii.)* Magacyada Ilaah mid ka mid ah; Eebbe; Alle; Weyne. *ld mowle.*

mawliid *m.l 1. (dii.)* Maalinta uu dhashay Rasuulku (n.k.h.a.). 2. *(dii.)* Xuska loo sameeyo dhalashada Rasuulka(n.k.h.a.). 3. *(dii.)* Bishii uu dhashay Rasuulku (n.k.h.a.). *ld mowliid, mowluud.*

mawqif *m.l (-fyo, m.dh)* Go'aan cad oo uu qof iska taago arrin adag. *ld mowqif.*

maxaa *e.we* Erey loo adeegsado wax wayddin sida: m. dhacay? Sida badanna magacuyaallo ayaa lagu lifaaqaa, sida: maxaad (maxaa+aad) rabtaa?

maxaabiis *m.dh.w eeg* maxbuus.

maxaad *m.l (-ddol-dyo, m.dh)* Cirbad weyn oo lagu tolo jawaanka qobtolka, karnaashka iwm; maxaar. *ld maxaar.*

maxajiraa *e.we ld maxay.*

maxamil *m.dh eeg* maxmil¹.

maxaansugaa *m.l* Nooc cawska ka mid ah oo marka roobku da'o dhaqso u soo baxa, dhaqsana qallala.

maxaar *m.l ld maxaad.*

maxaawacay *e.we ld maxay.*

maxaayeelay *e.we ld maxay.*

maxabbo *m.dh Jacayl. ld muxubbo.*

maxaddo *m.dh (-ooyin, m.l)* Xarunta baska tareenka iwm ka baxaan loogana dego.

maxajabad *m.dh (-do, m.l)* Qof haween ah oo aan guriga ka bixin. *ld maxajabo.*

maxajabo *m.dh ld maxajabad.*

maxal *m.l (-llo, m.dh)* Ilmogaleenka dhaddigoodka; makaan; ilmoside; min.

maxammas¹ *m.l.kh M. ah:* bunka beerkisa marka inta la dubo la tumo ee uu daqiiq noqdo.

maxammas² *f.g1 (-say, -stay)* Bun beerkii iyo qasharkii dubid.

maxammasan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax la maxammasay ahaansho (bun).

maxammasid *m.f.dh eeg* maxammas².

maxammasnaan *m.f.dh eeg* maxammasan. *ld maxammasnaansho.*

maxammasnaansho *m.l/dh* *ld maxammasnaan.*

maxamuudi *m.dh* Nooc ka mid ah dharka la xirto oo midab cad leh; bafto.

maxan *m.l.kh M. ah:* neef ishkin ah, aad u buuran oo aan dhalin.

maxas *m.dh* Dad ama duunyo la itaal yar leh da' ama dhibaato darteed.

maxay *e.we* 1. Erey weyddiimeed oo ka kooban 'maxaa' iyo 'ay', labo xaaladoodayaanaa loo adeegsadaa, sida: a) "Waa maxay?"; b) "Maxay doonaysaa ama doonayaan?" 2. Erey lagu xiriiryo weer sababley ah; sababtu waxaa weeye; maxaawacay; maxaayeelay; waayo. Tus. "Shalay kuuma imaan, maxajiraa, hawl baan lahaa".

maxaysato *m.dh.u ld mahaysato.*

maxbuus *m.l (-syo/-xaabiis, m.dh)* Qof ikhtiyaarkii laga qaaday oo meel gaar ah lagu ilaaliyo.

maxdin *m.l (-nno, m.dh)* Labo dhagax oo mid fidsanyahay kan kaleetana mucdanyahay oo badarka lagu riqdo, iyadoo labada dhagax laysku rugayo; shiid. *ld mixdin.*

maxile *m.l/dh (-layaal, m.l/dh)* Nin aan xil lagu aamini karin.

maxisho *m.dh* Haweenay aan xil lagu aamini karin.

maxkamad *m.dh (-do, m.l)* 1. Hoy dacwadda lagu qaado. 2. Xukun hab dawli ah loo qaado. 2. Dadka xukunka qaada.

maxlal¹ *m.l (-llo, m.)* Meherka naag la furay oo nin kale muddo gaaban ay guursato si ay ugu noqoto ninkeedii hore.

maxlal² *f.g1 (-alay, -ashay)* Naag rabta in ay ninkedii hore ku noqoto nin kale muddo gaaban mehersasho.

maxlalan *f.mg4 (-lnaa, -lnayd)* Wax la maxlalay ahaansho (naag).

maxlalasho *m.f.dh eeg* maxlalo.

maxlalid *m.f.dh eeg* maxlal².

maxlalnaan *m.f.dh eeg* maxlalan. *ld* **maxlalnaansho**.

maxlalnaansho *m.l/dh ld* maxlalnaan.

maxlalo *f.g3 (-ashay, -alatay)* Maxlal sameysasho.

maxmaas *m.l (-syo, m.db)* Birdaawada bunka lagu dubo ama lagu saloolo.

maxmil¹ *m.l (-llo/-xaamil, m.db)* 1. Rixli. 2. Bir qaroofan oo yaxaasbadeedka lagu dabo. 3. Maro xariir-madow ah oo tal iyo quraan lagu qurxiyey oo kabcada lagu dado.

maxmil² *f.g1 (-ilay, -ishay)* Libaax-badeed maxmil ku dabid.

maxmilan *f.mg4 (-lnaa, -lnayd)* Wax maxmil lagu qabtay ahaansho (libaax-badeed).

maxmilid *m.f.dh eeg* maxmil².

maxmilnaan *m.f.dh eeg* maxmilan. *ld* **maxmilnaansho**.

maxmilnaansho *m.l/dh ld* maxmilnaan.

maxmiyad *m.db (-do, m.) (juqr.)* Degaan ay sameeyeen dad ka soo fogaaday dalkii ay u dhasheen; degaanka cusubi sida caadiga ah waa mid aan hore loo degganeyn amasee loo degganaa si teel-teel ah.

maxsuul-aayooneed *m.l (-yo, m.db) (kiim.)* Taranta ribnaannada: kw = [H+] [OH-] ee biyaha oo ka dhalatay ayoonoobidda xaddi yar oo biyo ah.

may diid. ld maya.

maya diid. Erey tilmaama jawaab diidmo ah. *ld* **may.**

mayaay¹ *m.l ld mayay¹*.

mayaay² *f.mg1 (-yay, -yday)* *ld* **mayay²**.

mayaayid *m.db ld mayayid.*

mayac¹ *m.l* 1. Caano dhynamadii ka tegay suusacna aan gaarin. 2. Kibir. *ld* **manyac¹**.

mayac² *f.mg1 (-cay, -cday, -yici)* 1. Mayac noqosho (caano). 2. Wax kibray noqosho. *ld* **manyac²**.

mayacsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax mayacay ahaansho (caano). 2. Wax kibir hayo ahaansho. *ld* **manyacsan**.

mayacsanaan *m.f.dh eeg* mayacsan. *ld* **manyacsanaan,** **manyacsanaansho,** **mayacsanaansho.**

mayacsanaansho *m.l/dh ld* **mayacsanaan.**

mayal *m.l (-llo, m.db)* Siddada gaashaanka.

mayay¹ *m.l (-llo, m.db)* Roob xoog leh oo maalinta gelinkeeda hore da'a. *ld* **mayaay¹**.

mayay² *f.mg1 (-yay, -yday)* Maalin gelinkeeda hore, roob di'id. *ld* **mayaay²**.

mayayid *m.f.dh eeg* mayay². *ld* **mayaayid.**

mayddi¹ *m.l/dh* (*bot.*) Geed-quwaax dhererkiisu meel dhexasd yahay, qodax lahayn, caleen yaryar iyo laamo jilicsan leh, oo ka baxa buuraha dhaadheer iyo dhadhaabah korkooda, oo dhale xabag udgoon oo la shito.

mayddi² *m.db* Nooc ka mid ah faleenka oo ah geedka ugu heer sarreya.

maydhaamad *m.l ld* **maydhaamasho.**

maydhaamasho *m.f.dh eeg* maydhaamo. *ld* **maydhaamad.**

maydhaami *f.g2 (-iyay, -isay)* Xoolo la xaday, xoolo kale ku beddelid.

maydhaamid *m.f.dh eeg* maydhaan². *ld* **maydhaan¹** (3).

maydhaamin *m.f.dh eeg* maydhaami. *ld* **maydhaamis.**

maydhaamis *m.l ld* **maydhaamin.**

maydhaamo *f.g3 (-aantay, -aamatay)* Xoolo la xaday, xoolo kale ku beddelasho si loogu raadgado.

maydhaan¹ *m.l* 1. Xoolo la xaday oo xoolo kale lagu badasho si loogu raadgado. 2. Muquuno wax ka qiimo badan lagu beddesho. 3. *ld* **maydhaamid.**

maydhaan² *f.g1 (-amay, -aantay; -aami)* 1. Wax muquuno ah, wax wanaagsan ku beddelid. 2. Xoolo la xaday, xoolo kale ku beddelid, si loogu raadgado.

maydhax¹ *m.db (-xo, m.db)* *ld* **mayrax.**

maydhax² *m.db (-xo, m.db)* (*bot.*) Nudo cunto gudbiya oo ay leeyihiin dhirta keliya. Cuntada waxay ka soo qaadaan halka lagu sameeyo, waxaanay geeyaan meelaha looga baahanyahay, sida meelaha korritaanka.

maydicid *m.f.dh eeg* mayac². *ld* **manyicid.**

maye *e.we eeg* mee.

mayici *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Caano mayac ka dhigid. 2. Cid kibrin.

mayicid *m.f.dh eeg* mayac². *ld* **manyicid.**

mayicin *m.f.dh eeg* mayici. *ld* **manyicin.**

maykarafoon *m.l (-nno, m.db)* Qalab tamarta jabaqda u beddesho tamar danab. Waa qaybta ugu horreysa ee telefoonnada iyo war baahiyayaasha.

mayl *m.l (-lal, m.)* Cabbir dhererkiisu yahay 1609.35 mitir. *ld* **miil** (4).

mayl badeed *m.l (-lal ..., m.l) (juqr.)* Halbeeg fogaansho ee lagu isticmaalo maaxidda badda oo la eg dhererka hal daqiqo (1') ee tigraar goobo weyn oo ku sawiran isfeer la bed ah dhulka; mayl badeed waa 6,080 ft. ugu dhawaan.

mayli *f.g2 (-iyay, -isay)* Dherer inta mayl ee uu yahay xisaabid.

mayliin *m.db (-no, m.db)* *ld* **maayliin.**

maylin *m.f.db eeg* mayli.

mayl-juqraafi *m.l (-lal ..., m.l) (juqr.)* Cabbir dherer oo la mid ah hal lixdameedka digrii ama hal daqiqo ee lool; dabcan wuu isla beddelaa loolka, laakiin ugu dhawaan wuxuu la eyahay cabbirkas 6,080 cagood, cabbirkanina waa midka guud ahaan la aqbalsanyahay.

mayllin *m.l (-imol-/inno, m.lldb)* 1. Bir caarad dhuban oo wax mudda. 2. Bir yar oo indhakuusha lagu marsado.

mayonge *m.l* Xasharaad yaryar, duula, oo quuta dhacaanka ubaxa, dadka iyo duunyadabba dhiba.

mayr¹ *m.db* Caws waaweyn ama caw rarada laga sameeyo. *ld* **mayro.**

mayr² *f.g1 (-ray, -rtay)* 1. Wax biyo ku dhaqid. 2. U m.: cid u qubayn.

mayrac¹ *m.l* Daajinta xoolaha fiidkii la daajiyo.

mayrac² *f.g1 (-cay, -cday)* Xoolo fiid daajin.

mayracad *m.l ld* **mayracasho.**

mayracasho *m.f.db eeg* mayraco. *ld* **mayracad.**

mayracid *m.f.db eeg* mayrac². *ld* **mayricid.**

mayraco *f.g/mg3 (-cday, catay)* 1. *(f.g)* Xoolo fiid daajisasho. 2. *(f.mg)* Goor galab ah daaqid (xoolo).

mayran¹ *f.mg1 (-rmay, -rantay; -rmi)* 1. Wax la mayray noqosho. 2. Dhar iwm midab bixid.

mayran² *f.mg4 (-rnnaa, rnayd)* Wax la mayray ahaansho.

mayraq *m.l (-qyo, m.db)* Saddexda feerood ee sararta u hoosaya iyo hilibkooda oo iswata (geel).

mayraqsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Qof aad u jilcsan ahaansho.

mayraqsanaan *m.f.db eeg* mayraqsan. *ld* **mayraqsanaansho.**

mayraqsanaansho *m.lldb ld* **mayraqsanaan.**

mayrasho *m.f.db eeg* mayro².

mayrax *m.db (-xo, m.l)* Isku jirka jillawda iyo mullaaxda. *ld* **maydhax¹.**

mayraxesad *m.l ld* **mayraxesasho.**

mayraxesasho *m.f.db eeg* mayraxso. *ld* **mayraxesad, mayraxsi.**

mayraxsi *m.l ld* **mayraxesasho.**

mayraxso *f.g3 (-saday, -satay)* Mayrax diirasho.

mayricid *m.f.db ld* **mayracid.**

mayrid *m.f.db eeg* mayr². *ld* **mayrniin.**

mayrmid *m.f.db eeg* mayran¹.

mayrnaan *m.f.db eeg* mayran². *ld* **mayrnaansho.**

mayrnaansho *m.lldb* 1. *eeg* mayrnow. 2. *ld* **mayrnaan.**

mayrniin *m.l ld* **mayrid.**

mayrnow *f.mg3 (-naaday, -naatay)* Wax la maray noqosho.

mayro¹ *m.llb* Geed timirta, baarta iwm u eg oo caw jilcsan baxsha; maniiqo. *ld* **mayr¹.**

mayro² *f.g/mg3 (-rtay, -ratay)* 1. *(f.g)* Wax, sida dhar iwm biyo ku dhaqasho. 2. *(f.mg)* Qubaysasho (qof).

mayruuf¹ *m.l* Daal iyo rafaad.

mayruuf² *f.mg1 (-fay, -ftay)* Daal iyo rafaad la kulmid.

mayruufi *f.g2 (-iyay, -isay)* Daal iyo rafaad badid (nafley).

mayruufid *m.f.db eeg* mayruuf². *ld* **mayruufis².**

mayruufin *m.f.db eeg* mayruufi. *ld* **mayruufis¹.**

mayruufis¹ *m.l ld* **mayruufin.**

mayruufis² *m.db ld* **mayruufid.**

maysiliyam *m.l (-myo, m.db)* *(bot.)* Hayfa wada shaqeeya oo sameeya jidhka fangaska. Wuxuu ka koobanyahay hayfa quudiye iyo hayfa taran oo wada jira, kaas oo dhala boodhsidaayaal iyo gaametajiyam.

maytokondoriya *m.l (-ooyin, m.l)* *(baay.)* Dhisme laga helo saytobalaasamka unugga dhirta iyo xayawaanka taasi oo qaadda neefsashada ogsajinta leh: waa meesha ay ka dhacdo meertada kerbis iyo silsiladda gudbinta ilaktaroon, iyo weliba soo saarista tamarta unugga.

maytoosis *m.l (baay.)* Qaybsanka unugga si uu u sameeyo laba unug oo mataanaysan oo mid kastaa leeyahay bu' ay ku jiraan tiro isku mid ah oo isku nooca oo koromosoomya ah, sida unugga ay ka yimaadeen.

med¹ *m.l ld* **mad¹.**

med² *f.g1 (-day, -dday)* *ld* **mad².**

median *f.mg4 (-dnna, -dnayd)* *ld* **madan.**

medid *m.db ld* **madid.**

mednaan *m.db ld* **madnaan.**

mednaansho *m.lldb ld* **madnaan.**

mee e.we (meedey; meeeye/maye) Xaggee ayuu jiraa?, aaway?. Tus. "Wiilku mee?", "Ku mee?".

meeaad¹ *m.l* Cirib dambeed wanaagsan oo ay wax yeeshaan.

meecaad² *m.db* 1. Xiddigaha cirirka tan ugu
dambaysa oo u dhexaysa rad dambe iyo
godinta. 2. Nasiib wacan.

meecaad³ *f.mg1 (-day, -dday)* Cirib dambeeto
wanaagsan yeelasho (wax).

meecaadi¹ *f.g2 (-iyay, -isay)* Cirib dambeeto oo
wanaagsan u yeelid (wax).

meecaadid¹ *m.f.db eeg* meecaad³.

meecaadin¹ *m.f.db eeg* meecaadi.

meecaadsan¹ *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax cirib
dambeed wanaagsan leh ahaansho.

meecaadsanaan¹ *m.f.db eeg* meecaadsan. *ld*
meecaadsanaansho.

meecaadsanansho¹ *m.l/db ld* meecaadsanaan.

meeday¹ *e.we.db eeg* mee.

meedulla¹ *m.db (c.naf)* Qaybta gudaha ku taal
ee xubin ama sooh marka ay ka duwantahay
qaybta xagga dibedda xigta ee islamubintaas
ama isla soohaas gaar ahaan kelyaha, qanjir
kelyodyada iyo qanjirrada liinfada (qanjir-
liinfoodyada).

meegaar¹ *m.l ld maageer¹*.

meegaar² *f.g1 (-ray, -rtay)* *ld* maageer².

meegaaran¹ *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld* maageeran.

meegaarasho¹ *m.db ld* maageerasho.

meegaarid¹ *m.db ld* maageerid.

meegaarnaan¹ *m.db ld* maageernaan.

meegaarnansho¹ *m.l/db ld* maageernaan.

meegaaro¹ *f.g3 (-rtay, -ratay)* *ld* maageero.

meegaarsan¹ *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld*
maageeren.

meegaarsanaan¹ *m.db ld* maageernaan.

meegaarsanaansho¹ *m.l/db ld* maageernaan.

meehaal¹ *m.l* 1. Filad; malayn; taawin.
2. Fikrad.

meehaalad¹ *m.l ld* meeħaalasho,
moħħaalasho.

meeħaalasho¹ *m.f.db eeg* meeħalo. *ld*
meeħaalad.

meeħaali¹ *f.g2 (-iyay, -isay)* Meeħaal samayn
(qof).

meeħaalin¹ *m.f.db eeg* meeħaali.

meeħaalo¹ *f.g3 (-aashay, -aalatay)* Qof
meeħaal samaysasho.

meeħannaabid¹ *m.f.db eeg* mēħannaw². *ld*
mēħannaw¹.

meeħannaw¹ *m.l* Warwareegidda ay naflay ku
sameeyaa meel aan baad iyo biyo lahayn. *ld*
mēħannaabid.

meeħannaw² *f.mg1 (-naabay, -nawday)*
Nafley meel aan baad iyo biyo midna lahayn
ku warwareegid.

meel¹ *m.db (-lo, m.l)* Goob; kob; cad.

meelaniin¹ *m.db (baay.)* Walax madoobeysa
timaha, maqaarka iyo madawga indhaha.

Waxayna ku jirta unugyo khaas ah ee
unugyada maqaarka ka mid ah, qaybta ugu
sarreysa maqaarka. Sameynta meelaniinka
waxay badataa markii jirka qorraxi ku
dhacdo oo waxay maqaarka ku sameysaa
midabayn (tannig = abbronzatura) oo ah
maqaarka dadka caddaanka ah oo casaan u
sii roga, taas oo ka celisa fallaaraha qorraxda
qaybaha hoose ee maqaarka.

meelanooma¹ *m.l (-ooinyin, m.l)* (daaw.) Buro
aad u daran (kansar ah) oo ka sameysmata
unugyada meelaniinka sameeya (unug
meelaniineed). Sida badan kansarkaasu
wuxuu ku dhaca maqaarka, waxyaabaha
keenana waxaa ka mid ah qorrax isu dhigga
badan. Wawa kale oo u ku dhaca
cudurkaasu indhaha iyo xuubka gudaha ka
marsan dalloollada, iwm.

meelayn¹ *m.f.db eeg* meelee.

meelaysan¹ *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax la
meeleeyey ahaansho.

meelaysasho¹ *m.f.db eeg* meelayso.

meelaysnaa¹ *m.f.db eeg* meelaysan. *ld*
meelaysnaansho.

meelaysnaansho¹ *m.l/db ld* meelaysnaan.

meelayso¹ *f.g3 (-stay, -satay)* Wax meel
dhigasho.

meeldhexaad¹ *m.l* 1. M. ah: wax leh qiyaas
caadi ah. 2. M.ka: celcelis.

meeldhexe¹ *m.fk* Celcelis.

meelee¹ *f.g2 (-leeyay, -laysay)* Wax meel
dhigid.

meelgaar¹ *m.l.kh* M. ah: wax si aan rasmi
ahayn loo hayo ama loo isticmaalo. *ld*
meelkuggaar.

meelgaar² *f.g1 (-ray, -rtay)* 1. Ku m.: wax si
aan joogto ahayn u hayn ama u isticmaalid.
2 Hanti, gaadid iwm meel ku tegid.

meelgaarid¹ *m.f.db eeg* meelgaar².

meelkadhad¹ *m.l* Khalad cid lagu sameeyo.

meelkuggaar¹ *m.l.kh ld* meelgaar¹.

meelmaag¹ *m.l (-gyo, m.db)* Qof madax adag
oo tiisa uun ku adkaysta.

meelmar¹ *m.l* 1. M. ah: arrin, talo iwm oo
aqligal ah. 2. *ld* meelmarid.

meelmar² *f.mg1 (-ray, -rtay)* Arrin, talo iwm
suurto gelid.

meelmari¹ *f.g2 (-iyay, -isay)* Arrin, talo iwm
higelin.

meelmarid¹ *m.f.db eeg* meelmar². *ld* meelmar¹
(2).

meelmarin¹ *m.f.db eeg* meelmari.

meelmarsan¹ *f.mg4 (-naa, -nayd)* Arrin, talo
iwm wax meel maray ahaansho.

- meelmarsanaan** *m.f.dh eeg* meelmarsan. *ld* meelmarsanaansho.
- meelmarsanaansho** *m.l/ld ld* **meelmarsanaan**.
- meelnoqo** *f.mg3 (-qday, -qotay)* 1. Ka m.: cid ka hiillin. 2. L. m.: cid u hiillin.
- meelnoqosho** *m.f.dh eeg* meelnoqo.
- meemman** *m.l (-nno, m.dh)* 1. Ninka dahabka sameeyo. 2. Meesha dahabka lagu sameeyo.
- meeqa mu.we** Immisa.
- meer¹** *m.l (-rar, m.l)* 1. Xarig dheer oo lagu wareejiyo aqal soomaaliga dadkiisa sare, si aysan dabayshyu u qaadin. 2. *ld* **meerid**.
- meer²** *f.mg1 (-ray, -rtay)* 1. Socod wareeg ah socosho. 2. Ku m.: xarig wax ku xirid. 3. Ku m.: maal, derejo iwm cid kale ku wareegid.
- meeraxeer** *m.dh (-rro, m.dh)* Xarig dheer oo kolka awrta la raro oo la dhigeeyo, lammadana la saaro dusha looga xiro.
- meere yare** *m.l (-rayaal, m.l/ldh) (c.fal.)* Ku wareege yar: waxaa jira qaar badan oo ku warega qorraxda, una dhhexeeya majiireyaasha Maars iyo Jubitar; ka u weyn dhexroorkiisu waa 700 Km., ka u yarna dhexroorkiisu wuxuu ka yaryahay 30 Km.
- meere¹** *m.l (-rayaal, m.l/ldh)* Xiddigo qaboobey oo dhulal noqday oo qorraxda la socda oo ku wareega oo iftiinka ka qaata midkood; meereyaashu (sayaariin) waa sagaal. Dusaa, (cuddaar), Waxaraxir ama Xiddigta Waabberi (sahra), Dhulkeenna, Farraarre (mariikh), Cirjeex ama Cirjiir (mushtar), Raage (saxal), Uraano, Netuun, Buluto.
- meere²** *m.l (-rayaal, m.l/ldh) (c.fal.)* Mid ka mid ah walxaha qiyas ahaan goobada ah, oo gaadhaya dhowr boqol, kuwaas oo ku meeraysta qorraxda oo mara tub qorraxeedyo loo yaqaan tubo. Wawa jira sagaal meere oo waaweyn, uu ku jiro dhulku, oo in door ah ka weyn kuwa oo hadhay, iyo meereyaal yaryar oo badan ama meere yareyaal. Meereyaasha dhulka ka weyni waa: Nebtuun, Yuraanas, Jaateen iyo Jubitar, kuwa ka yaryarina waa: Feenus, Maaris, Meerkuri iyo Buluuto. Feenus iyo Meerkuri ayaa qorraxda uga dhow dhulka kuwa soo hadhay ay ka sii fogyihiin. Buluuto, oo la helay 1930, ayaa ugu fog qorraxda, marka laga reebo qorraxda iyo xiddigaha, sida dayaxa meerayaasha kale waxay ku faan noqodka qorraxda.
- meeree** *f.g2 (-reeyay, -reysay)* Wax xarig iwm ku wareejin, wax, wax, kale ku dul wareejin.
- meereyn** *m.f.dh eeg* meeree.
- meereysan** *f.mg4 (-snaa, -snayd)* 1. Ku m.: wax, wax kale dusha kaga wareegsanyihiin ahaansho. 2. Wax rarkiisa saani ku dadantahay ahaansho (awr raran).
- meereysasho** *m.f.dh eeg* meerayso.
- meereysnaan** *m.f.dh eeg* meereysan. *ld* meereysnaansho.
- meereysnaansho** *m.l/ld ld* **meereysnaan**.
- meereyso** *f.g/mg3 (-stay, -satay)* Meel ku warwareegid.
- meeri** *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Cashar iwm akhriyid. 2. Xarig iwm wax kale ku dul duubid. 3. Ku m.: wax meer ku dul wareejin. 4. Ku m.: hanti, wax iwm cid kale ku wareejin.
- meerid** *m.f.dh eeg* meer². *ld* **meer¹ (2)**.
- meerin** *m.f.dh eeg* meeri. *ld* **meeris¹ (3)**.
- meeris¹** *m.l* 1. Hal geeddi (xarig) oo raar, derin, haan iwm la sameeyo. 2. Dersi, cashar iwm. 3. *ld* **meerin**.
- meeris²** *m.l (xis)* Fogaanta ku wareegsan xood oodan oo kasta ama dhererka goobada oo la mid ah 2¹l, taas oo, r tahay gacanka goobada.
- meerkac-biyood** *m.l (juqr.)* Wareeg goobeed biyaha badda dhexdeeda ama webiga dhexdiisa oo ka dhashay kala sarraynta kanaalka, ama kulanka laba maayadood, ma sababo la mid ah.
- meerkac-dabayleed** *m.l (c.cimi.)* Kolmo yar oo dabayleed oo degdeg ugu wareegaysa dhidib taagan ama wax yara janjeedha, oo dhexda ku leh meel cadaadiska jawigu hooseeyo. Marmarka qaarkood way dheertayah, lamadegaannadana waxay ka kicisaa siigo, ama, qiyas yar; xanfaley.
- meerkiyuuri** *m.l (kiim.)* Curiye ka tirsan curiyyaasha kala guurka ee tusaha kalgalka, dabiici ahaanna ugu jira macdanta sinabaar uumigiisuna waa sun khatar ah. *ld* **meerkuri**.
- meerkiyuurik-salfaydh** *m.l (kiim.)* Iskudhis dabiici ahaan ugu jira macdanta sinabaar (adke cas) iyo metasinabar (adke madow).
- meerkiyuuroos-koloraydh** *m.l (kiim.)* Iskudhis ruushi cad ah oo aan ku milmin biyaha (kalomeel Hg Cl).
- meerkuri** *m.l* Hoore bir ah cad cufnaan weyn oo badan oo adeegsado heerkulbeegyada. *ld* **meerkiyuuri**.
- meermeer¹** *m.l* 1. Warwareeg aan dani ku jirin. 2. *ld* **meermeerid**.
- meermeer²** *f.mg1 (-ray, -rtay)* 1. Warwareeg aan dani ku jirin samayn. 2. Ka m.: wax sameyntooda ka leexleexasho. 3. Ku m.: wax ku dul warwareegid.

meermeeri¹ *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid wax sugaysay madadaalo aan run ahayn ku waqtiseejin.

meermeerid *m.f.dh eeg* meermeer². *ld* meermeer¹ (2), meermeiris².

meermeerin *m.f.dh eeg* meermeeri. *ld* meermeiris¹.

meermeiris¹ *m.l ld* meermeerin.

meermeiris² *m.dh ld* meermeerid.

meermeerto *m.dh (-ooyin, m.)* 1. Biyo mool ah oo xiis hoos ku leh. 2. Kukta madaxa meesha ay timuhu wareegga ka billaabaan. *ld* meertammeerto.

meersan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax, wax kale ku dulwareegsanyihiin ahaansho.

meersanaan *m.f.dh eeg* meersan. *ld* meersanaansho.

meersanaansho *m.l/dh ld* meersanaan.

meersasho *m.f.dh eeg* meerso. *ld* meersi.

meersi *m.l ld* meersasho.

meerso *f.g3 (-saday, -satay)* Wax mulkintooda la wareegid.

meertada Kaalfin *m.dh (baay.)* Tallaabooyinka ka dhaca heerka mugdiga ee footosintasiska, kaas oo uu yaraado karboonka laba ogsaydhku iyada oo la isticmaalayo haydroojin la soo saaray heerkii ilayska; lagana sameeyey kaarboohaydaytyo, isla markaana la isticmaalayo tamarta ATP oo iyana samaysantay xilligii ilayska.

meertada kaarboon *m.dh (baay.)* Silsilad ama dhacdooyin meerto ah, taas oo ah wareegidda kaarboonka ee degaanka iyo noolayaasha. Dhirtu waxay ka qaadataa kaarboon laba ogsaydh gibilka, waxaanay u beddeshaa kaarboonaydraytyo, borotiino iyo dux. Qaar ka mid ah kaarboonka laba ogsaydh waxay dib ugu noqdaan gibilka dhirta waxa cuna daaq cunayaasha, kuwaas oo iyagana ay sii cunaan hilib cunayaasha. Marka ay daaq cunayaasha iyo hilib cunayaashu dhintaan waxaa quuta bakhti-ku-noollada iyo kala-bixiyayaasha, sidaa darteed kaarboonku wuxuu ku noqdaan ciidda ama wuxuu gelaa gibilka, isaga oo ah maxsuulka neefsashada bakteeriyada iyo fangiga.

meertada Kerb *m.dh (baay.)* Qayb ka mid ah neefsashada unugyada, kaas oo asiidha bayruufig marka ay ogajjin joogto, way marto meerto kakan oo falgal isnaym xukumo ah, una soo saarta tamar qaab ah ATP, iyo kuwo dhhex oo soo saara walxo kale, sida asiidh duxeed iyo amiiino-asiidhyo.

Meertada Kerb waxay ka dhacdaa mitokondoriyada.

meertammeerto *m.dh ld* meermeerto.

meertaysad *m.l ld* meertaysasho.

meertaysasho *m.f.dh eeg* meertayso. *ld* meertaysad, meertaysi.

meertaysi *m.l ld* meertaysasho.

meertayso *f.g3 (-stay, -satay)* Si meerto ah wax u qaybsasho.

meerto *m.dh (-ooyin, ml.)* 1. Si wareegto ah oo wax loo qaybsado; kaltan; miilo. 2. Meermeerto; mid². 3. M. ah: geel karreeb ah. 4. Marti muddo gaaban joogto.

meesi *m.l (-iyo, m.dh)* 1. Duunyada la dhaqdo nooc ka mid ah. 2. Isku m.: isku fil; isku nooc. *ld* meesin.

meesin *m.l ld* meesi.

meesiyeen *m.dh (baay.)* Isbedellada koritaanka nudaha ee ka bilaabma sahlanaan ilaa uu ka noqdo dhisme kakan, kaas oo khaas u ah shaqooyin gaar ah. Meesiyeentu waxay dhacdaa xilliga koritaanka uurjijafka, dib isu kabid, iyo dhinaca dhirtana waxqabad caydineed.

meetan *fk* Meesha tan; halkan.

meetroo *m.l* Gaadiid u eg tareen oo ku socda alaala dhulka hoostisa oo la isaga raaco magaaloo gudeheeda ama aaggeeda.

meeyay *e.we eeg* mee.

meeye *e.we eeg* mee.

megag *m.l* Tiro.

megdee *f.g2 (-deeyay, -deysay)* Maqaar meged ka dhigid. *ld* magdee.

megdeyn *m.f.dh eeg* megdee. *ld* magdeyn, magdeys, megdeys.

megdeys *m.l ld* megdeyn.

megdeysad *m.l ld* megdeysasho.

megdeysan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax la megdeeyey ahaansho (maqaar). *ld* magdeysan.

megdeysasho *m.f.dh eeg* megdeyso. *ld* magdeysad, magdeysasho, magdeysi, megdeysad.

megdeysi *m.l ld* megdeysasho.

megdeysnaan *m.f.dh eeg* megdaysan. *ld* magdeysnaan, magdeysnaansho, megdeysnaansho.

megdeysnaansho *m.l/dh ld* megdeysnaan.

megdeyso *f.g3 (-stay, -satay)* 1. Harag meged ka dhigasho. 2. Harag meged marsasho. *ld* magdeyso.

meged *m.dh (-gdo, m.)* 1. Harag la hoolay oo asal iyo waxyaalo kale lagu jilciyey. 2. Asalka wax magdiyo. 3. Geed-gaab leh caleemo

- yaryar oo qodxo leh, oo jiliftiisa haraggaa lagu meegdiyo.
- mehee** *m.l eeg ma⁴*.
- meher** *m.l (-rro, m.dh)* 1. Heshiis diini ah oo isu xira nin iyo naag isguursanaya. 2. Maal naag la guursanayo lagula heshiiyo oo ay si sharci ahaan ah ninka ugu yeelato. *ld mahar*.
- meherad** *m.dh (-do, m.l)* Hawl gaar ah oo qof dhab u yaqaan oo uu ku xoogsado.
- meheradlaawe** *m.l (-wyaal, m.l/dh)* Qof aan shaqo lahayn, ama aqoon farsamo uu ku xoogsado.
- meheri** *f.g2 (-iyay, -isay)* Naag si sharci ah nin ugu xirid (guur). *ld mahari*.
- meherin** *m.f.dh eeg* meheri. *ld maharin*.
- meherkahorreys** *m.l (-syo, m.dh)* Ilmo calool gala inta aan aabbihii iyo hooyadii is mehersan, meherkaweyne; horgal.
- meherkaweyne** *m.l (-nayaal, m.l/dh)* *ld meherkahorreys*.
- mehersad** *m.l ld mehersasho*.
- mehersan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Ku m.: haweeney meher ku xiranyahay ahaansho. *ld maharsan*.
- mehersanaan** *m.f.dh eeg* mehersan. *ld maharsanaan, maharsanaansho, mehersanaansho*.
- mehersanaansho** *m.l/dh eeg* mehersanow. *ld mehersanaan*.
- mehersanow** *f.mg3 (-naaday, -naatay)* Naag meher ku xiranyahay noqosho.
- mehersasho** *m.f.dh eeg* meherso. *ld maharsad, maharsasho, maharsi, mehersad, mehersi*.
- mehersi** *m.l ld mehersasho*.
- meherso** *f.g3 (-saday, -satay)* Naag meher ku xirad. *ld maharso*.
- meherxad¹** *m.l* Isnikaaxsashada gabar iyo nin is doonaya iyagoo aan la ogeyn.
- meherxad²** *f.g1 (-day, -dday)* Gabar waalidkeed laga qarinayo mehrin.
- meherxadid** *m.f.dh eeg* meherxad².
- mehi** *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld mihi*.
- mehin** *m.dh ld mihin*.
- mekaaniko** *m.dh (fis.)* Barashada raadka ay xoogaggu ku leeyiihiin walxaha; waxana loo qaybiyaa labo: a) negayaal, oo ah raadka ay xoogaggu ku leeyiihiin walxaha dheelitiran; b) daynaamik, oo ah raadka ay xoogaggu ku leeyiihiin walxaha socda ama neg.
- mekhaan** *m.l ld maqaan*.
- melay** *m.l ld milay*.
- meleg¹** *m.l ld malag¹*.
- meleg²** *f.g1 (-lgay, -lagtay)* *ld malag²*.
- melgid** *m.dh ld malgid*.
- menijiito** *m.dh (daaw.)* Cudur ka mid ah cudurrada la is qaadsiyo oo uu keeno baktiiriyyada loo yaqaan "neisseria meningitidis" waxana la isugu gudbiyaa qufaca, hindhisada wuxuuna badanaa ka dillaacaa meelaha dadku ka badto, ilmaha ayaa u jilicsan qaadista cudurka.
- meraayo** *m.dh Xul*. *ld miraayo*.
- mereg** *m.l ld märag*.
- meregsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld maragsan*.
- meregsanaan** *m.dh ld maragsanaan*.
- meregsanaansho** *m.l/dh ld maragsanaan*.
- mergan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld margan*.
- merganaan** *m.dh ld marganaan*.
- merganaansho** *m.l/dh ld marganaan*.
- mergasho** *m.dh ld margasho*.
- mergaysan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld margaysan*.
- mergaysnaan** *m.dh ld margaysnaan*.
- mergaysnaansho** *m.l ld margaysnaan*.
- mergi¹** *m.l (-iyo, m.dh) (c.nafl.)* Daliigo seedo ah, xoog leh, isu haaya xubnaha nafleyda qaarkood, sida lafdhabarka labadeeda dhinac iyo luqunta.
- mergi²** *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld merji*.
- mergin** *m.dh ld merjin*.
- mergis** *m.l ld merjin*.
- mergo¹** *m.dh ld margo¹*.
- mergo²** *f.mg3 (-gaday, -gatay)* *ld margo²*.
- meriid** *m.l ld mariid*.
- merji** *f.g2 (-iyay, -isay)* Nafley cuneheeda xoog uga qabasho si neefta ugu ceshanto. *ld margi, marji, mergi², mirgi, mirji*.
- merjin** *m.f.dh eeg* merji. *ld margin, margis, marjin, marjis, mergin, mergis*.
- merjis** *m.l ld merjin*.
- meryaad¹** *m.l ld maryaadid*.
- meryaad²** *f.mg1 (-day, -dday)* *ld maryaad²*.
- meryadi** *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld maryadi*.
- meryaadid** *m.dh ld maryaadid*.
- meryadin** *m.dh ld maryadin*.
- meryaadis** *m.l ld maryadin*.
- mesder** *m.l ld masdar*.
- meseggo** *m.dh* Nooc badarka ka mid ah, midabbo badan leh, galleyda ka yaryar geedkeedu dusha sare sabuul kuusan oo soo godan ku leh, aadna nafaqo u leh. *ld masaggo*.
- mesel¹** *m.l ld masal¹*.
- mesel²** *f.g1 (-elay, -eshay)* *ld masal²*.
- meselid** *m.dh ld masalid*.
- metafisikis** *m.l (fals.)* Qeyb ka mid ah barashada falsafadda ee la xiriirta aragtiya wixii jira, iyo sidiid aan ku aqoon lahayn in uu jiro.

metasoowa <i>m.l (-yo, m.db) (baay.)</i> Boqortooyo hoosaad xayaanka ka tirsan oo jidhkoodu ka samaysan yahay unugyo farabbadan oo nudo u kooxoba, kuwaas oo uu xidhiidhiyo habdhiska dareenwadku. Waxa ka mid ah dhammaan lafdhabarleyda iyo lafdhabarla'da marka laga reebo borotosoowaha iyo boorifeera (Isboonjiyaasha).	miciinid <i>m.f.db eeg</i> miciin ² . <i>ld maciin¹, maciinid, miciin¹.</i> miciinla'an <i>m.db</i> Kaalma la'aan. <i>ld maciinla'an.</i>
metel¹ <i>m.l ld masal¹.</i>	miciinlaawe <i>m.l (-wayaal, m.l/db)</i> Qof aan naxariis, iyo kaalma midna lahayn. <i>ld maciinlaawe.</i>
metel² <i>f.g1 (-elay, -eshay)</i> <i>ld masal².</i>	miciinsad <i>m.l ld miciinsasho.</i>
metelid <i>m.db ld masalid.</i>	miciinsasho <i>m.f.db eeg</i> miciinso. <i>ld maciinsad, maciinsasho, maciinsi, miciinsad.</i>
meyd <i>m.l (-dad, m.l)</i> 1. Qof naftii ka dhacday oo aan weli la xabaalin. 2. M. ah: qof karti yar oo aan wax qabsan karin.	miciinsi <i>m.l ld miciinsasho.</i>
meygaag <i>m.l (meygaag, m.db)</i> 1. Geed-abaareed weyn oo laf adag oo dhuxul aad u madow oo wanaagsan leh. 2. Geed-abaareed weyn oo aan qodax lahayn oo qoryihiisa weelasha lagu cusho.	miciinso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> Cid miciin ka dhigasho. <i>ld maciinso.</i>
meyoosis <i>m.l (baay.)</i> Nooc ka mid ah qaybsanka unugga, kaas oo soo saara afar unug taran, mid kastaanaa uu wato tirada koromosoomyada unugga waalidka.	micilisad <i>m.l ld miciyalisasho.</i>
meytakaal¹ <i>m.l Xus</i> loo sameeyo dad dhintay.	micilisasho <i>m.dh ld miciyalisasho.</i>
meytakaal² <i>f.mg1 (-aalay, -aashay)</i> Dad dhintay xusid.	miciliso <i>f.mg3 (-stay, -satay)</i> <i>ld miciyaliso.</i>
meytakaalasho <i>m.f.db eeg</i> meytakaalo.	mcicis <i>m.dh ld milcis.</i>
meytakaalid <i>m.f.db eeg</i> meytakaal ² .	miciyalisad <i>m.l ld miciyalisasho.</i>
meytakaalo <i>f.mg3 (-aashay, -aashatay)</i> Meytakaal sameysasho.	miciyalisasho <i>m.f.db eeg</i> miciyaliso. <i>ld micilisad, micilisasho, miciyalisad.</i>
meyti <i>m.dh.u</i> Inta dhimatay. <i>ld meyto, mowti, mowto.</i>	miciyaliso <i>f.mg3 (-stay, -satay)</i> Awr ama bahalaha kale ee qoor ah, marka ay wax guulayaan miciyo isku xoqid. <i>ld miciliso.</i>
meyto <i>m.dh.u ld meyti.</i>	miciyee <i>f.g2 (-yeeyay, -yeysay)</i> Wax miciyo ku qaniimid.
mi <i>m.l</i> Kaltan biyo qaybsiyeed.	miciyeyn <i>m.f.db eeg</i> miciyee.
micaahido <i>m.db (-ooyin, m.l)</i> Heshiis laba dhinac kala saxiixdaan. <i>ld macaahado, mucaahado.</i>	micnagarasho <i>m.dh ld macnagarasho.</i>
micayn <i>m.dh ld macaanayn.</i>	micnagaro <i>f.g3 (-rtay, -ratay)</i> <i>ld macnagaro.</i>
micays <i>m.l ld macaanayn.</i>	micnayn <i>m.dh ld macnayn.</i>
mici <i>m.l/ldh (-iyo, m.l/ldh)</i> 1. Ilkaha fiiqfiqan ee u dhexeyya foolaha iyo gawsaha midkood. 2. Dalag meseggo, galley iwm oo markaa soo baxaaya.	micnays <i>m.l ld macnayn.</i>
micigabaar <i>m.l.kh</i> 1. M. ah: rati xooggiisu u dhanyahay. 2. M. ah: nin da'weyn oo garasho badan.	micne <i>m.l ld macne.</i>
micigabaarrey <i>m.db</i> 1. Islaan carruur badan dhashay oo reerka mulkisay. 2. Abeesa weyn.	micnee <i>f.g2 (-neeyay, -neysay)</i> <i>ld macnee.</i>
miciin¹ <i>m.l</i> 1. Waxtar, kaalmo, gargaar, jemic, jixinjix. 2. <i>ld miciinid. ld maciin¹.</i>	micno <i>m.l ld macne.</i>
miciin² <i>f.mg1 (-nay, -ntay)</i> Cid gargaar u fidin. <i>ld maciin².</i>	micraaj <i>m.l (dii.)</i> Habeenkii Nebi Maxamad (n.k.h.a.) samada loo korsiyyay (27 bisha rajab).
miciindarro <i>m.db</i> Kaalma la'aan. <i>ld maciindarro.</i>	micyaan <i>m.l (-nno, m.db)</i> Hunguriga cuntadu marto.
	mid¹ <i>m.l.t</i> 1. Erey wax lab oo keli ah tilmaama; hal. Tus. "Labadii m. baa yimid". 2. Dad israacsan oo isku ujeeddo ah. 3. Kala m. ah: wax kala duwan. 4. Kala m. ah: fikrad, muuqaal, midab iwm cid ka raacid. 5. Jiiddida la jiido shaqalka carabiga marka lagu dhawaqaqyo.
	mid² <i>m.db</i> 1. (<i>m.t</i>) Wax tiro ahaan hal ah oo dheddig. 2. Meermeerto weyn oo biyaha baddu sameeyaan.
	mid³ <i>f.g1 (-day, -dday)</i> Shaqal carabi ah ku dhawaqaqiddisa jiidid.
	midaal <i>m.l (xis.)</i> Isle'eg ay ku rumoobayso dhammaan qiumayaasha suurtagalka ah ee loo doorto doorsoomeyaaasha ku jira isle'eg.
	midaar¹ <i>m./Dhaqdhakaq baaq ah oo cid wax lagu garansiiyo siiba dadka dhegaha la'.</i>

midaar² *f.mg1 (-ray, -rtay)* Dhaadhaqaaq baaq ah cid wax ku garan siin.

midaarid *m.f.dh eeg midaar².*

midab *m.l (-bbol/-byo, m.dh)* 1. Marka fallaaraaha ilaysku ku dhacaan walax ee ay ka soo noqdaan, muunadda ay isha tusaan: sida casaan, cagaar iwm. 2. Nooc ka mid ah kalluunka oo yaryar, oo sharaxsharax leh.

midab-arag-la'aan *m.dh (daaw.)* Xaalad cudeered uusan qofka kala sooci karin aragga midabyo qaarkood. Nooca uga badan waxa la yiraahda daltoonism (protanodia), arkid la'an cagaarka iyo gaduudka (yacnii waa laysku khaldaa labadaa midab).

midabayn *m.f.dh eeg midabee.*

midabaysan¹ *f.mg1 (-smay, -santay; -smi)* Wax la midabeeey noqosho.

midabaysan² *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax la midabeeey ahaansho.

midabaysasho *m.f.dh eeg midabayso.*

midabaysmid *m.f.dh eeg midabaysan¹.*

midabaysnaan *m.f.dh eeg midabaysan². ld midabaysnaansho.*

midabaysnaansho *m.l/dh eeg midabaysnow. ld midabaysnaan.*

midabayso *f.mg3 (-stay, -satay)* Wax midab yeelasho.

midabayn *m.f.dh eeg midabbee.*

midabee *f.mg2 (-beeyay, -baysay)* 1. Hadba nooc iska dhigid. 2. Wax midabbo u yeelid.

midabdoori *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax midab ka beddelid.

midabdoorin *m.f.dh eeg midabdoori.*

midabee *f.g2 (-beeyay, -baysay)* 1. Wax midab u yeelid. 2. Reer hayaan ah habeen meel ku sii dhixid; midbee.

midabfaquuq¹ *m.l Yasidda iyo qiimadilk, qof lagu sameeyo midabkiisa awgiis. ld midabtakoor¹.*

midabfaquuq² *f.g1 (-qay, -qday)* Cid midabkeeda ku takoorid. *la midabtakoor².*

midabfaquuqid *m.f.dh eeg midabfoquuq². ld midabtakoorid.*

midabgaddoomid *m.f.dh eeg midabgaddoon². ld midabgaddoon¹.*

midabgaddoon¹ *m.l Isbeddelka ku dhaca wax midabkiisa. ld midabgaddoomid.*

midabgaddoon² *f.mg1 (-oomay, -oontay; -oomi)* Wax midabkoodu beddelmay noqosho.

midabgumaysasho *m.f.dh eeg midabgumayso. ld midabgumaysi.*

midabgumaysi *m.l ld midabgumaysasho.*

midabgumayso *f.g3 (-stay, -satay)* Cid midabgumaysi ku samayn.

midabsawir-saafid *m.l (kiim.)* Xeelad lagu kala sooco ama lagu saafu iskujirrada kakan. Dhawr xeeloodod oo la xiriira habkan aaya jira, kuwa ugu muhiimsanina waa: midabsawir saafid dhuumeed, midabsawir saafid warqadeed, midabsawir saafidda lakabka dhuuban, midabsawir saafid neefeed iyo midabsawir saafidda iswedyaarinta ayooneed.

midabside *m.l (-dayaal, m.l/dh) (baay.)* Walax midab leh, sida: mayogolobiin oo ah nooc ka mid ah himogolobiin lagana helo unugyada muruqa, iyo kolorokurooriin oo ah midabside neefsasho oo ka kooban bir laga helo dhiigga qaar ka mid ah faylamka analiida.

midabtakoor¹ *m.l 1. (fals.)* Falsafad xun oo dadka midab midab u kala soocda oo isku dirta intà gun iyo gob ka kala dhigta. 2. (siyaa.) Hab siyaasadeed oo lagaga dhaqmi jiray koonfur Afrika, kaasoo dadka lagu kala soocoyo sharci ku dhisan midabtakoor. *ld midabfaquuq¹.*

midabtakoor² *f.g1 (-ray, -rtay)* Cid midabkeeda ku faquuqid. *ld midabfaquuq².*

midabtakoorid *m.f.dh eeg midabtakoor². ld midabfaquuqid.*

midbayn *m.f.dh eeg midbee.*

midbee *f.g2 (-beeyay, -beysay)* Reer hayaan ah habeen meal ku sii dhixid.

midbo *m.dh,kh M. ah: cid hayaan ah oo habeen meal ku sii dhaxda.*

middaad *m.dh ld maddaad.*

middi *m.dh ld mindi.*

middiil *m.dh ld mandiil.*

midee *f.g2 (-deeyay, -deysay)* Dad figrad iyo degaan kala duwan lahaa israacin. *ld mideysi.*

mideyn *m.f.dh eeg midee. ld mideysiin.*

mideysan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax la mideeyay ahaansho (dad).

mideysi *f.g2 (-iiyay, -iisay) ld midee.*

mideysiin *m.dh ld mideyn.*

mideysnaan *m.f.dh eeg mideysan. ld mideysnaansho.*

mideysnaansho *m.l/dh 1. eeg mideysnow. 2. ld mideysnaan.*

mideysnow *f.mg3 (-naaday, -naatay)* Wax mideysan noqosho (dad).

midid *m.f.dh eeg mid³.*

midig *m.dh (-gyo, m.l/dh)* 1. Qof wejigiisu waqooyi u jeedo dhiniciisa bari xiga.

2. Labada gamcood ee qof, midda aan bidixda ahayn ee badanaa la adeegsado.

midigee *f.g2 (-eeyay, -eysay)* 1. Geel la lisayo hadba mar caanaheeda cantuugid. 2. Wax dhanka midig ugu xigid.

midigeyn *m.f.db eeg* midigee.

midigaar¹ *m.l 1. M. ah:* xiriir saaxiibtinimo oo dhexmara laba qof ama ka badan, gacasaar. 2. *ld midigaarid.*

midigaar² *f.mg1 (-ray, rray)* Salaamid, u gacanqaadid (qof).

midigaarid *m.f.db ld midigaar¹* (2).

midiid¹ *m.l Catireynta weel la culayo aad loo catiryo. ld madiid¹.*

midiid² *f.g1 (-day, -dday)* Weel la culayo aad u catirid. *ld madiid².*

mididiid *m.f.db eeg* madiid². *ld madiidid.*

mididiimi *f.g/mg2 (-iyay, -isay)* M./u m.: cid madiidin ka dhigid. *ld madiidimi.*

mididiimid *m.f.db eeg* madiidin². *ld madiidimid, madiidimis².*

mididiimin *m.f.db eeg* madiidimi. *ld madiidimin, madiidimis¹, madiidimis¹.*

mididiimis¹ *m.l ld madiidimin.*

mididiimis² *m.db ld madiidimid.*

mididiin¹ *m.l (-nno, m.db)* Qof la nool cid uu u shaqeeyo oo aan wax abaalmarin ah lahayn; aadege; khaaddin. *ld madiidin¹.*

mididiin² *f.g1 (-imay, -intay; -imi)* 1. Hawl si aad ah u barasho. Tus. "Cali hawshii buu madiidimay." 2. Weel la culay aad u catireyn. *ld madiidin².*

mididiinnimo *m.db* Qof midiidin ahaansho. *ld madiidinnimo.*

mididiinsad *m.l ld madiidinsasho.*

mididiinsasho *m.f.db eeg* madiidinso. *ld madiidinsad, madiidinsasho, madiidinsi.*

mididiinsi *m.l ld madiidinsasho.*

mididiinso *f.g3 (-saday, -satay)* Cid midiidin ka dhigasho. *ld madiidinso.*

midnimo *m.db* Mid ahaansho (dad).

midoobid *m.f.db eeg* midow². *ld midow¹* (2).

midow¹ *m.l* 1. Mid noqosh (dad). 2. *ld midoobid.*

midow² *f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)* Wax kala firirsanaan mid noqosh.

midxin *m.db (-no, m.db) (baay.)* Meel ballaaran oo ku taalla dheefmareaenka oo samaysa kiish, kaas oo derbiyadiisa muruqyo adagi ku yaallaan. Shaqadiisu waxa weeye ridqidda cuntada. Waxaa laga helaa shimbiraha iyo lafdhabarla'da badankeeda.

miftax *m.l ld muftaax.*

mihi *f.g2 (-iyay, -isay)* Ku m.: cid wax aan la siinayn ku hunguri gelin. *ld mehi, mohi, muhi.*

mihiib¹ *m.l 1. M. ah:* hanti la leeyahay, mulki. 2. *ld mihiibid.*

mihiib² *f.g1 (-bay, -btay)* (Qof) wax hantiyid. *ld mahiib.*

mihiibi *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid wax mulkisiin. *ld mahiibi, mahiibsii, mihiibsii.*

mihiibid *m.f.db eeg* mahiib². *ld mahiib¹, mahiibid, mihiib¹* (2).

mihiibin *m.f.db eeg* mihiibi. *ld mahiibin.*

mihiibsasho *m.f.db eeg* mihiibso. *ld mahiibsasho.*

mihiibsii *f.g2 (-iiyay, -isay)* U m.: cid hanti siin. *ld mahiibsii.*

mihiibsii *m.f.db eeg* mihiibsii. *ld mahiibsii.*

mihiibso *f.g3 (-saday, -satay)* Hanti aan la siin qaadasho (qof). *ld mahiibso.*

mihiigaan *m.l ld mahaigaan.*

mihiigaannimo *m.db ld mahaigaannimo.*

mihin *m.db* Qof in wax la siinayo la dareensiyo, oo kolkuu wax fisho, haddana aan wixii la siin; walaci. *ld mehin, mohin, mohis, muhin, muhis.*

mihindis¹ *m.l ld mihindisid.*

mihindis² *f.g1 (-say, -stay)* Ku m.: dhismo, farsamo iwm oo cusub soo saarid.

mihindisid *m.f.db eeg* mihindis². *ld mindihis¹.*

mihindisoo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* Ku m.: arrin aan dhaqan gelin ku fekerid.

mihindisood *m.f.l eeg* mihindisoo.

mihinse *m.l* Fikrad aan dhaqan gelin oo maskaxda lagu hayo.

mihnad *m.db (-do, m.l)* Hawl gaar ah oo qofku si dhab ah u yaqaan oo ku xoogsado.

mi'i *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax tashiilid.

miibac *m.db* 1. Wax aan fudayd ku jebin oo aad u adag. 2. Gaajo kulul oo aan bi'in oo xanuun-ka-warqab ah. *ld mamac.*

miicila' *m.db* Wawa lagu sharxa dhirta aan jirrid adag lahayn.

miid *m.db* 1. *ld miir* 2. Hoore layiig ah oo shubma, sida: malabka, subagga iwm. 2. M. ah: hoore saafi ah oo aan wax kale ku labnayn.

miidaami *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Wax meel durugsan oo ka soo noqodkeedu dhib yahay u eryid. 2. Nabar ama riddo si qiyas la'an ah meel ugu gemid.

miidaamin *m.f.db eeg* miidaami. *ld miidaamis, miidaamo* (3).

miidaamis *m.l ld miidaamin.*

miidaamo *m.db* 1. Wax aan la rabin oo meel uusan ka soo nabad noqonayn loo diro. 2. Nabar aan loo meel deyin oo la rido. 3. *ld miidaan².* 4. *ld miidaamin.*

- miidaan¹** *m.l (-nno, m.dh)* Goob dadku isugu yimaado oo lagu qabto waxyaalo kala duwan.
- miidaan²** *m.dh* Xasil. *ld miidaamo (3).*
- miidaanday** *f.mg1 (-yay, -yday)* U m.: fal samayntii aad uga fiirsasho.
- miidaandalayid** *m.f.dh eeg* miidaanday.
- miidaansan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax la miidaanshay ahaansho (nafley).
- miidaansanaan** *m.f.dh eeg* miidaansan. *ld miidaansanaansho.*
- miidaansanaansho** *m.l/dh ld miidaansanaan.*
- miiday** *m.f.dh eeg* miidee.
- miiddan** *f.mg1 (-naa, -nayd)* Wax culays weyn leh ahaansho.
- miiddanaan** *m.f.dh eeg* miiddan. *ld miiddanaansho.*
- miiddanaansho** *m.l/dh ld miiddanaan.*
- miidee** *f.g2 (-deeyay, -daysay)* Malab, subag iwm miirid.
- miidoobid** *m.f.dh eeg* miidow.
- miidow** *f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)* Miid noqsho (hoore layiig ah).
- miig¹** *m.l* Nooc ka mid ah dayaaradaha dagaalka oo lagu sameeyo dalka Ruushka.
- miig²** *f.g1 (-gay, -gtay)* Xarig, dun iwm gijjin.
- miigasho** *m.f.dh eeg* miigo².
- miige** *m.l (-gayaal, m.l/dh)* 1. Qori ama bir af dhubban oo dhulbeereedka lagu mudmudo si abuurka loogu rido. 2. Kar bir ah oo khudraddo iwm lagu shiido. *ld miigo¹.*
- miigee** *f.g2 (-geeyay, -geysay)* Qof gamcihiisa iyo lughiisa dib isugu xirid.
- miigeyn** *m.f.dh eeg* miigee.
- miigeysan** *f.mg4 (-snaa, -snayd)* 1. Wax miige lagu mudmuday ahaansho (dhul-beereed). 2. Qof la miigeyey ahaansho.
- miigeynsaan** *m.f.dh eeg* miigeysan. *ld miigeynsaansho.*
- miigeynsaansho** *m.l/dh ld miigeynsaan.*
- miiggan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Qof, adadag, wanaag, geesinnimo iwm kulansaday ahaansho.
- miigganaan** *m.f.dh eeg* miiggan. *ld miigganaansho.*
- miigganaansho** *m.l/dh ld miigganaan.*
- miigid** *m.f.dh eeg* miig².
- miigo¹** *m.dh ld miige.*
- miigo²** *f.mg3 (-gtay, -gatay)* Ku m.: wax ku margasho.
- miiji** *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Nafley si xoog leh ceego ugu dhegid. 2. Xab biyo ka buuxaan afka ka xirid.
- miijin** *m.f.dh eeg* miiji. *ld miijis.*
- miijis** *m.l* 1. Suuq aan sharciyeysnayn. 2. *ld miijin.*
- miijisan** *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Nafley wax cunaha la qabtay ahaansho.
- miijisnaan** *m.f.dh eeg* miijisan. *ld miijisnaansho.*
- miijisnaansho** *m.l/dh ld miijisnaan.*
- miil** *m.l (-lal, m.l)* 1. Labada madax oo markabka ama doonta midkood. 2. Hilibka la siiyo deriska marka la shiraysto. 3. Hilib dhinacyada geela laga gooyo. 4. *ld mayl.*
- miilaaddiyad** *m.dh ld miilaadi.*
- miilaadi** *m.l* Taariikh lagu tiriyo hab qorraxeedka ee ka soo bilaabatay dhalashadii Nebi Ciise. *ld miilaaddiyad.*
- miilasho** *m.dh ld miileysasho.*
- miile** *m.l* Toogeysiga wax lagu kaltamo. *ld miilo¹.*
- miilee** *f.g2 (-leeyay, -leysay)* Miilo ku qaybin.
- miileyn** *m.f.dh eeg* miilee.
- miileysad** *m.l ld miileysasho.*
- miileysasho** *m.f.dh eeg* miileyo. *ld miilasho, miileysad, miileysi.*
- miileysi** *m.l ld miileysasho.*
- miileyso** *f.g3 (-stay, -satay)* Qayb ka qaadasho (miile). *ld miilo².*
- miilo¹** *m.dh ld miile.*
- miilo²** *f.g3 (-iishay, -illatay) ld miileyo.*
- miin¹** *m.l (-nan, m.l)* Summad ishkinka lagu dhigo oo ah goobaabin jitindhinac looga qabtay (§).
- miin²** *m.dh* Duuduubka haragga dadku yeesho, da' awgeed.
- miinayn** *m.f.dh eeg* miinayee.
- miinaysan** *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax la miineeyey ahaansho.
- miinaysasho** *m.f.dh eeg* miinayso.
- miinaysnaan** *m.f.dh eeg* miinaysan. *ld miinaysnaansho.*
- miinaysnaansho** *m.l/dh ld miinaysnaan.*
- miinayso** *f.mg3 (-stay, -satay)* Miin yeelasho (wax).
- miinee** *f.g2 (-neeyay, -naysay)* 1. Wax miino ku xirid, miino gelin. 2. Cid kontorobaan u dhiibid.
- miino** *m.dh (-ooyin, m.l)* 1. Qalab gudihissa wax qarxa ka buuxaan oo loogu talo galay in lagu burburiyo, dhismo, dhagax, iwm. 2. Kontorobaan.
- miinshaar¹** *m.l* Nooc mallaayga ka mid ah oo af miinshaar ah leh. *ld miishaar¹.*
- miinshaar²** *m.dh (-rro, m.dh)* Qalab bir ka samaysan oo lagu gooyo qoryaha, birta, dhagaxa iwm. *ld miishaar².*

miinshaaree *f.g2* (-reeyay, -reysay) Miishaar wax ku goyn. *ld miishaaree.*

miinshaareyn *m.f.db eeg* miinshaaree. *ld miishaareyn.*

miiq¹ *m.l (-qyo, m.db)* 1. Liilan dun ah. 2. *ld miiqid.*

miiq² *m.l (-qyo, m.db)* 1. (*c.nafl.*) Dhisme kala jaadjaad ah oo duno oo kale ah oo laga helo jidhka xayawaanka, sida miiqyada muruqyada, miiqyada dareenwadka, ama miiqyo kollaiin. 2. (*baay.*) Unug dhireed dheeraaday oo gidaaradiisa ay adkaysay xabag ku dhaadhanii.

miiq³ *f.g1* (-qay, -qday) 1. Suuf dun ka samayn. 2. Dun iwm caarad dhuubar u yeelid.

miiqan¹ *f.mg1* (-qmay, -qantay; -qmi) 1. Wax miiqmay noqosho. 2. Qof caatoobid.

miiqan² *f.mg4* (-qnaa, -qnayd) 1. Dun dhuubar ahaansho. 2. Qof caatoobay ahaansho.

miiqasho *m.f.db eeg* miiqo.

miiqid *m.f.db eeg* miiq². *ld miiq¹* (2).

miiqmid *m.f.db eeg* miiqan¹.

miiqnaan *m.f.db eeg* miiqan². *ld miiqnaansho.*

miiqnaansho *m.l/db ld miiqnaan.*

miiqo *f.g3* (-qday, -qatay) Wax miiq ka dhigasho.

miiq-ruxasho *m.db* (*daaw.*) Garaac dhakhsو leh oo isdhahaafsan oo unugmuruqeed walba ee wadnaha uu gooni u sameeyo taasoo keenta in muruq si wadajir ah oo waxtar leh u ururo; qayta wadnaha ka mid ah oo dhibta qabtana dhiig ma saarto.

miir¹ *m.l* 1. Wax la miiray. 2. *ld miyir.* 3. *ld miirid¹.*

miir² *m.db* 1. *ld miid.* 2. Meel yar oo biyo qabatin leh.

miir³ *f.g1* (-ray, -rtay) Hoore gufur ka saarid.

miira *m.db* Bisha labaad oo sanad dayaxeedka; safar.

miiraale *m.l (-layaal, m.l/db)* Roob xoog leh oo habeenkii da'a oo xilliga dayrta yimaada. *ld miiroole.*

miiran¹ *f.mg1* (-rmay, -rantay; -rmi) 1. Hoore saafi noqosho. 2. Nafley isku dhextirtay intii islehiba wax gooni isugu soocmay noqosho.

miiran² *f.mg4* (-rnaa, -rnayd) 1. Hoore saafi ahaansho. 2. Wax aan larnayn ahaansho. 3. Wax badan ahaansho. Tus. "Xoolo caano miiran ah."

miire *m.l (-rayaal, m.l/db)* Qalab hooraha lagu kala sifeeyo.

miiri *f.mg2* (-iyay, -isay) *ld miyiri.*

miirid¹ *m.f.db eeg* miir³. *ld miir¹* (3), **miiris.**

miirid² *m.db* (*kiim.*) Dariqada saxarrada adkaha ah lagaga soocaayo hoorka iyadoo la adeegsanaayo walax dalolo leh. Shaybaarka waxaa badanaaba lagu isticmaalaa warqadda miirtada.

miirin *m.db ld miyirin.*

miiris *m.db ld miirid¹.*

miirmid *m.f.db eeg* miiran¹.

miirnaan *m.f.db eeg* miiran². *ld miirnaansho.*

miirnaansho *m.l/db ld miirnaan.*

miiroole *m.l (-layaal, m.l/db)* *ld miiraale.*

miirrow *m.l* 1. Nooc ka mid ah qaadka ka baxa dalka Kenya. 2. Nooc tubaakada ka mid ah.

miirran *f.g4* (-naa, -nayd) 1. Qof deggan oo dabeecad fiican leh ahaansho. 2. Qof xanuu ka soo roonaaday ahaansho.

miirranaan *m.f.db eeg* miirran. *ld miirranaansho.*

miirranaansho *m.l/db eeg* miirranow. *ld miirranaan.*

miirranow *f.mg3* (-naaday, -naatay) Qof miiryikiisu dhanyahay noqosho.

miirrif *m.l* Marakudheg.

miirsad *m.l ld miyirsasho.*

miirsasho *m.db ld miyirsasho.*

miirsi *m.l* 1. Quursi. 2. *ld miyirsasho.*

miirsidiid *m.l.kh* M. ah: ruux xumo diidnimo ku sifoobay.

miirsidiidnimo *m.db* Miirsidiid ahaansho.

miirso *f.mg3* (-saday, -satay) *ld miyirso.*

miis¹ *m.l* 1. *ld miisad.* Qalab ka samaysan alwaax, bir, ama wax kale oo fidsan lugo ku taagan oo siyaalo kala geddisan loogu isticmaalo xafisiyada iyo guryaha. 2. Xoogaa cunto ah oo beegan oo aan bislaysn. 3. Heer nolosha laga gaaro. 4. Meel dad koox ahi cunto loogu sameeyo. 5. *ld miisid.*

miis² *f.g1* (-say, -stay) Cunto beegid.

miisaali *m.l* Qof door ah. *ld miitaali.*

miisaaman *f.mg4* (-aanna, -aannayd) 1. Wax la miisamay ahaansho. 2. Wax isu dheeli tirsanahaansho. *ld miisaanan.*

miisaamasho *m.f.db eeg* miisaamo. *ld miisaanasho.*

miisaamid *m.f.db eeg* miisaan². *ld miisaanid.*

miisaamo *f.g3* (-aantay, -amatay) Wax miisaan ku cabbirasho. *ld miisaano.*

miisaan¹ *m.l (-nno, m.db)* 1. Qalab wax lagu cabbiro. 2. Culeys; culaab.

miisaan² *f.g1* (-aamay/-aanay, -antay; -aami) Miisaan wax ku cabbirid.

miisaanan *f.mg4* (-aannaa, -aannayd) *ld miisaaman.*

miisaanasho *m.db ld miisaamasho.*

miisaanid <i>m.dh ld miisaamid.</i>	mijarroorsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) ld manjarroorsan.</i>
miisaaniyad <i>m.dh (dhag.)</i> Qorshe waqtiyeysan oo maaliyadeed oo loogu talaggalay in hawl lagu fulyo.	mijarroorsanaan <i>m.dh ld manjarroorsanaan.</i>
miisaannaan <i>m.f.dh eeg miisaaman. ld miisaannaansho.</i>	mijarroorsanaansho <i>m.ll/dh ld manjarroorsanaansho.</i>
miisaannaansho <i>m.ll/dh ld miisaannaan.</i>	manjarroorsanaansho <i>m.ll/dh ld manjarroorsanaansho.</i>
miisaano <i>f.g3 (-aantay, -aamatay) ld miisaamo.</i>	mijasaar ¹ <i>m.l ld manjasaar¹.</i>
miisad <i>m.dh</i> Qalab ka sameysan alwaax, bir, iwm fidsan oo lugo uu ku taagnaado leh oo siyalo kala duwan guryaha iyo xafiisaya loogu isticmaalo. <i>ld miis¹ (1).</i>	mijasaar ² <i>f.g1 (-ray, -rtay) ld manjasaar².</i>
miisan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Wax la miisay ahaansho.	mijasaarid <i>m.dh ld manjasaarid.</i>
miisasho <i>m.f.dh eeg miiso.</i>	mijaxaab <i>f.g2 (-iyay, -isay) ld manjjaxaab.</i>
miisgool <i>m.l (-llo, m.dh)</i> Miis wareegsan oo fadhiga la dhigto.	mijaxaab <i>m.l ld manjjaxaab.</i>
miishaar ¹ <i>m.l ld miinshaar¹.</i>	mijilic ¹ <i>m.l kh M. ah: neef korriimadu ka xumaatay.</i>
miishaar ² <i>m.dh ld miinshaar².</i>	mijilic ² <i>f.mg1 (-cay, -cday)</i> Neef korriimadu ka xumaatay noqosho.
miishaaree <i>f.g2 (-reeyay, -reeyay) ld miinshaaree.</i>	mijilicid <i>m.f.dh eeg mijilic².</i>
miishaareyn <i>m.dh ld miinshaareyn.</i>	mijilis <i>m.l (-syo, m.dh)</i> 1. <i>ld majlis.</i> 2. Loox laba lugood oo yaryar leh oo lagu fadhiisto gember.
miishmiishad <i>m.f.l eeg miishmiisho.</i>	mijin <i>m.dh ld majin².</i>
miishmiisho <i>f.g3 (-shtay, -shatay)</i> 1. Cunto ama cabbitaan si tartiib ah u cunid ama u cabbid. 2. Hawl qabashadeeda ka warwareegid.	mijirkkoos <i>m.l Maro adag midabyo badan u kala baxda oo la xiran jiray.</i>
miisid <i>m.f.dh eeg miis². ld miis¹ (5).</i>	mikroskoob <i>m.l (-byo, m.ll/dh)</i> Qalab loo adeegsado inuu aad u weyneeyo waxyaalahaa aad u yaryar ee aan isha caadiga ahi lagu arki karin.
miiso <i>f.g3 (-stay, -satay)</i> Cunto beegasho.	mil ¹ <i>m.l Milme hoore lagu qasay natijada ka soo baxda.</i>
miitali <i>m.l ld miisaali.</i>	mil ² <i>f.g1 (-ilay, -ishay)</i> Adke milme ah, sida sonkor, cusbo iwm hoore ka dhigid.
mijabbaxsad <i>m.l ld manjabbaxsasho.</i>	milaad <i>m.dh (-do, m.l)</i> Qiyaasta qof maskaxdisa wax ka qiyaaso.
mijabbaxsasho <i>m.dh ld manjabbaxsasho.</i>	milaadi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Wax maskax ka qiyaasid.
mijabbaxsi <i>m.l ld manjabbaxsasho.</i>	milaadin <i>m.f.dh eeg milaadi.</i>
mijabbaxso <i>f.mg3 (-saday, -satay) ld manjabbaxso.</i>	milaadsasho <i>m.f.dh eeg milaadso.</i>
mijagoror ¹ <i>m.l ld manjagororid.</i>	milaadso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> Wax maskax ka qiyaasho.
mijagoror ² <i>f.mg1 (-ray, -rtay) ld manjagoror².</i>	milaal ¹ <i>m.l Buuxinta wax muggooda laga buuxsho wax kale. ld milaalid.</i>
mijagorori <i>f.g2 (-iyay, -isay) ld manjagorori.</i>	milaal ² <i>f.g1 (-aalay, -aashay)</i> Wax mug leh, wax kale ka buuxin.
mijagororid <i>m.dh ld manjagororid.</i>	milaalan ¹ <i>f.mg1 (-lmay, -lantay; -lmi)</i> Wax mug leh oo wax kale laga buuxshay noqosho.
mijagororin <i>m.dh ld manjagororin.</i>	milaalan ² <i>f.mg4 (-lnaa, -lnayd)</i> Ka m.: wax mug leh oo wax kale laga buuxshay ahaansho.
mijagororsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) ld manjagororsan.</i>	milaalid <i>m.f.dh eeg milaal². ld milaal¹.</i>
mijagororsanaan <i>m.dh ld manjagororsanaan.</i>	milaalmid <i>m.f.dh eeg milaalan¹.</i>
mijagorosanaansho <i>m.ll/dh ld manjagorosanaansho.</i>	milaalnaan <i>m.f.dh eeg milaalan². ld milaalnaansho.</i>
mijarrogasho <i>m.dh ld manjarrogasho.</i>	milaalnaansho <i>m.ll/dh ld milaalnaan.</i>
mijarrogo <i>f.mg3 (-stay, -satay) ld manjarrogo.</i>	milan caadi ah <i>m.l (-nno ..., m.dh)</i> (<i>kiim.</i>) Milanka ay ku jiraan culays hal garaam isudhigan halkii litir ee Milan ahba. Waxa
mijarroor ¹ <i>m.l ld manjarroorid.</i>	
mijarroor ² <i>f.mg1 (-ray, -rtay) ld manjarroor².</i>	
mijarroori <i>f.g2 (-iyay, -isay) ld manjarroori.</i>	
mijarrorid <i>m.dh ld manjarroorid.</i>	
mijarroarin <i>m.dh ld manjarroorin.</i>	

- lagu asteeyaa summadda N, sida O.2N, I.ON, iwm.
- milan sare** *m.l (-rayaal, m.ll/dh) (baay.)* Marka laga hadlayo habdhiska siimowga, milanka ka ribnaanta badan milanka kale.
- milan¹** *m.l ld milmid.*
- milan²** *m.l (-nno, m.dh) (kiim.)* Hoor ka unkamay laba ama dhawr nooc ama walxood kuwaas oo isugu dhex baahay si heer molikuyuleed ah. Haddaba, milanku waa isku kaan buuxa. Xubinta hadba badan ee milan waxa la yiraat mile, badanaaba waa hoor saafi ah xubinta yarna waxa la yiraat milme (neef, hoor ama adke).
- milan³** *f.mg1 (-lmay, -lantay; -lmi)* 1. Milme wax hoore ku qasmay noqosho. 2. Dhar wax liinbaxay noqosho.
- milan⁴** *f.mg4 (-lnaa, -lnayd)* Milme wax hoore ku qasmay ahaansho.
- milan-hoose** *m.l (-sayaal, m.ll/dh) (baay.)* Marka laga hadlayo habdhiska siimowga, milanka ka ribnaanta yar milanka kale.
- milan-joogtayn** *m.l (kiim.)* Milanka ku nagaada qiime pH oo madoorosome ah marka lagu daro asiidho ama alkaliyo. Milannada joogtaynta waxa badanaaba ku jira asiidh dacif ah iyo hal nooc oo cusbooyinkeeda ah taas oo ka dhalatay beys xooggan sida milan ah asitig asiidh iyo naatriyam asityet.
- milay** *m.l (-yo, m.dh)* 1. Xilli roob da'o. 2. Goor, ammin. *ld melay.*
- milcis** *m.dh* Ilmo yar oo aan socod baran. *ld micis.*
- mile** *m.l (-layaal, m.ll/dh) (kiim.)* Hoor awood u leh milidda walxaha kale (adke, hoor, ama neef) si milan u samaysmo. Milihi guud ahaan waa xubinta ugu badan milanka.
- milgee** *f.g2 (-geeyay, -geysay)* 1. Cid xurmeyn. 2. Hadal asluub u yeelid. 3. Shabaag qaab milgo ah u sameyn. 4. Ceel miileyn.
- milgeyn** *m.f.dh eeg milgee.*
- milgeysasho** *m.f.dh eeg milgeyso.*
- milgeyso** *f.g3 (-stay, -satay)* 1. Shabaag milgo ka dhigasho. 2. Ceel miileysasho.
- milgo** *m.dh (-oojin, m.l)* 1. Ulajeeddo wanaagsan, xurmo, muuno. 2. Shabaag ilo yaryar leh oo kalluunka lagu jillaabto. 3. Kal; miile.
- milic** *m.dh* 1. Qorrax. 2. Kulka fallaaraaha qorraxda.
- milicsad** *m.l ld milicsasho.*
- milicsasho** *m.f.dh eeg milicso. ld milicsad, milicsi.*
- milicsi** *m.l ld milicsasho.*
- milicso** *f.g3 (-saday, -satay)* 1. Wax laabtu u bogtay eegistooda isha la raacid. 2. Wax degdeg u eegid.
- milid** *m.f.dh eeg mil².*
- milif** *m.l/dh Raar ama maro duug ah.*
- miliilic¹** *m.l Eegitaan isha lala sii raaco wax ay laabtu u bogtay.* *ld miliilicid.*
- miliilic²** *f.g1 (-cay, -cday)* Wax ay laabtu u bogtay eegitaankooda isha la sii raacid.
- miliilicasho** *m.f.dh eeg miliilico.*
- miliilicid** *m.f.dh eeg miliilic². ld miliilic¹.*
- miliilico** *f.g3 (-cday, -catay)* Wax ay laabtu u bogtay eegitaankooda isha la sii raacid.
- milikh** *m.l Cagaar roob soo saaray oo jilicsan.*
- milil¹** *m.l (-llo, m.dh)* 1. Dhecaan malax iyo dhiig isugu jira oo ay nabarrada hurgumay yeeshaan. 2. Dhecaan ka yimaada nafley dhimatay marka ay muddo meel taal.
- milil²** *f.mg1 (-ilay, -ishay)* 1. Nabar hurgumay dhecaan iyo malax yeelasho. 2. Nafley dhimatay dhecaan ka dareerid.
- mililid** *m.f.dh eeg milil².*
- mililig** *m.l ld miririg.*
- mililigeyn** *m.dh ld miririgleyn.*
- mililiglee** *f.mg2 (-leeyay, -leysay) ld miririglee.*
- mililik** *m.l* Dhar jilicsan sida malkhabadda oo faraha ka siibanya.
- mililikhsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax mililik ah ahaansho (dhar).
- mililikhsanaan** *m.f.dh eeg mililikhsan. ld mililikhsanaansho.*
- mililikhsanaansho** *m.l/dh ld mililikhsanaan.*
- miliq¹** *m.dh* Balagga digirtu marka uu curdunka yahay.
- miliq²** *f.mg1 (-lqay, -liqtay)* Xarig si aan habaysnay isku dhex gelid.
- miliqsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax si aan habaysnay isugu dhex jira ahaansho (xarig).
- miliqsanaan** *m.f.dh eeg miliqsan. ld miliqsanaansho.*
- miliqsanaansho** *m.l/dh ld miliqsanaan.*
- militeri** *m.l* Ciidan ku hubaysan qalab dagaal oo dal u qaabilسان daafaca.
- milix** *m.l Cusbo.*
- milixayn** *m.dh ld milixayn.*
- milixaysan** *f.mg4 (-naa, -nayd) ld milixaysan.*
- milixaysnaan** *m.dh ld milixaysnaan.*
- milixaysnaansho** *m.l/dh ld milixaysnaan.*
- milixee** *f.g2 (-xeeyay, -xeysay) ld milxee.*
- milixi** *f.g2 (-iyay, -isay) ld milxee.*
- milixin** *m.dh ld milixayn.*
- milixsanaan** *m.dh (jugr.)* Darajada cusbaysanaanta ama milixsanaanta ee

- badwelnada, badaha, balliyada, iyo webiyada, badanaa waxaa loo tibaaxaa tirada qaybaha kunkiiba, ama miisaanka cusbadu ku milan kunkii qayboodba oo biyo ah. Celceliska milixsanaanta biyaha baddu, tusaae ahaan, waa 35 kunkiiba, laakiin milixsanaantu waxay ku kala duwantahay laga billaabo 40 ka kor kunkiiba biyaha Badha Dhexe ilaa iyo 30 kunkiiba badaha cirifyada. Baraha agtiisa waxaa jira gobol milixsanaantiisu ay hoosayso, roobka culus ee ka da'a awgiis.
- milki¹** *m.l ld mulki¹*.
- milki²** *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld mulki²*.
- milkiyid** *m.dh ld mulkiyid*.
- millad** *m.dh (-do, m.l)* Diin.
- milligraam** *m.l (-mmo, m.dh)* Hal garaam oo kun meelood loo qaybshay meel ka mid ah.
- millilitir** *m.l (-rro, m.dh)* Hal liitir oo kun meelood loo qaybshay meel ka mid ah.
- millimitir** *m.l (-rro, m.dh)* Hal mitir oo kun meelood loo qaybshay meel ka mid ah.
- milliqsad** *m.l ld milliqsasho*.
- milliqsasho** *m.f.dh eeg milliqso*. *ld milliqsad, milliqsi*.
- milliqsi** *m.l ld milliqsasho*.
- milliqs** *f.mg3 (-saday, -satay)* Carrabka si joogto ah u soo bixin iyada oo bishiimaha wax saaran la leefleefayo.
- milme** *m.l (-mayaal, m.l/dh)* 1. Adke marka uu hoore saameyo milma. 2. M. ah: qof la dulmiyey oo ciil ka batay.
- milmid** *m.f.dh eeg milan³*. *ld milan¹*.
- milmil** *m.l* Dhar aad u jilicsan sida faashadda iwm.
- milnaan** *m.f.dh eeg milan⁴*. *ld milnaansho*.
- milnaansho** *m.l/dh eeg milnow*. *ld milnaan*.
- milnow** *f.mg3 (-naaday, -naatay)* Adke, wax milmay noqosho.
- milqi** *f.g2 (-iyay, -isay)* Xarig, dun iwm isku murgin.
- milqid** *m.f.dh eeg milq²*.
- milqin** *m.f.dh eeg milqi*. *ld milqis*.
- milqis** *m.l ld milqin*.
- milshi¹** *m.l* Wax dhici doona waqtii soocda oo la sii saadaaliyo.
- milshi²** *f.g1 (-iyay, -iday; -iyi)* Wax waqtii soocda dhici doona saadaalin.
- milshiyid** *m.f.dh eeg milshi²*.
- miltami** *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld mitami*.
- miltamid** *m.dh ld mitamid*.
- miltamin** *m.dh ld mitamin*.
- miltan¹** *m.l ld mitamid*.
- miltan²** *f.mg1 (-amay, -antay)* *ld mitan²*.
- miltansasho** *m.dh ld mitansasho*.
- miltansho** *f.mg3 (-saday, -satay)* *ld mitansho*.
- milxayn** *m.f.dh eeg milxee*. *ld milixayn*.
- milxaysan** *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax milix lagu daray ahaansho. *ld milixaysan*.
- milxaysnaan** *m.f.dh eeg milxaysan*. *ld milixaysnaan*, *milixaysnaansho*, *milxaysnaansho*.
- milxaysnaansho** *m.l/dh ld milxaysnaan*.
- milkee** *f.g2 (-xeeyay, -keysay)* Wax milix ku darid. *ld milixee*.
- milxi** *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld milkee*.
- milxin** *m.dh ld milxayn*.
- milyan** *m.l ld malyuun*.
- mimbar** *m.l (-rro, m.dh)* (dii.) Meel masaajidka gudihiiisa ku taal, kor u qaadan, oo qofka khudbadda wacdigaa akhriyaya fuulo, si uu u muuqdo, codkiisana loo maqlo. *ld mambar, minaawar*.
- min¹** *m.l (-nan, m.l)* 1. Guri, aqal. 2. Ilmaggaleen, ilmasideen. 3. Kolay weyn oo timir ah. *ld minan*.
- min²** *fk*. Midkiiba. Tus. "Nimankan min kun shilin sii".
- minaaq** *m.l (-qyo, m.dh)* Laba qori oo yaryar oo darafyadooda sare harqoodka galaan, darafyada hoosana indhali isu hayso, oo dibiga qoortiisu ku dhex jirto.
- minaarad** *m.dh ld munnaarad*.
- minaawar** *m.l (-rro, m.dh)* 1. Markab weyn oo dagaal. 2. *ld mimbar*.
- minan** *m.l ld min¹*.
- minbeer** *m.l* Kolay yar oo xarig ama caw ka samaysan oo kuul lagu sharxay oo haweenku ku ritaan waxyaabaha ay isku carfiyaan.
- mindhaa** *fk*. Waxaa laga yaabaa; malaha. Tus. "Mindhaa wuu imaanayaa".
- mindheelli** *m.l* Ilmagaleenka dhedigoodka oo qalloocda.
- mindhicir¹** *m.l (-rro, m.dh)* Xuub uurkujirta qaarkeed haya, siiba xiidanka yaryar, sida uu u badanyahay.
- mindhicir²** *m.l (-rro, m.dh)* (c.naf¹) Qayb ka mid ah dheefmarenka oo ka hoosaysa caloosha. Shaqooyinkeeda ugu waaweynina waxa weeye dhammaystirka dheefshiidka cuntada caloosha ka timaada, nuugista milannada cuntada, nuugista biyaha iyo soo saaridda.
- mindhicirisdab** *m.l* Jirro geela ku dhacda oo xiidmaha kala xirta.
- mindhismo** *m.dh* 1. U hawlgalka guur cusub samayntiis. 2. Muddada arooska lagu jiro. 3. Nin la deggan reerka uu wax ka qabo. 4. Qalabka ama hantida lagu taakuleeyo laba qof oo aroos gelaya.

mindi <i>m.dh (-iyo, m.l)</i> Shay bir ah oo ka mid ah qalabka guriga looga adeegto, oo leh af wax lagu gooyo iyo daab la qabsado. <i>ld</i> middi.	minjagororsanaan <i>m.dh</i>	<i>ld</i>
mindiil <i>m.dh ld</i> mandiil.	manjagororsanaan.	
mindirraaci <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Arrin aan weli bislaan ama aan dhab looga baaraandegin, si deddejis ah ku dhammadayn. 2. Neef aan la baxnaanin oo aan loo warhayn inuu dhiman lahaa iyo in kale, mindi ku gowricid.	minjagororsanaansho <i>m.l/dh</i>	<i>ld</i>
mindirraacin <i>m.f.dh eeg</i> mindiraaci. <i>ld</i> mindirraacis.	manjagororsanaansho.	
mindirraacis <i>m.l ld</i> mindirraacis.	minjarrogasho <i>m.dh ld</i> manjarrogasho.	
mindumis <i>m.l</i> 1. Xaal laga qaado nin lagu soo eedeyay in uu fara xumeyay naag la qabo. 2. Ka furashada naag ninkeda laga furto iyadoo xoolo iyo maal lagu beer dulucusado.	minjarrogo <i>f.mg3 (-gtay, -gatay)</i> <i>ld</i> manjarrogo.	
minfiq <i>m.dh ld</i> mafiq.	minjarroor¹ <i>m.l ld</i> manjarroorid.	
minfilaad <i>m.l</i> 1. Tuhun yar oo cid loo qaado. 2. <i>ld</i> minfilaadid.	minjarroor² <i>f.mg1 (-ray, -rtay)</i> <i>ld</i> manjarroor².	
minfilaad² <i>f.g1 (-day, -dday)</i> Ka m.: tuhun yar cid u hayn.	minjarrooti <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> <i>ld</i> manjarrooti.	
minfilaadid <i>m.f.dh eeg</i> minfilaad ² . <i>ld</i> minfilaad¹ (2).	minjarroorid <i>m.dh ld</i> manjarroorid.	
mingelyo <i>m.dh ld</i> mingelyo.	minjarroorin <i>m.dh ld</i> manjarroorin.	
mingelyo <i>m.dh</i> 1. Quraan la akhristo oo xarsi xir ah. 2. Labada cirkuduudood. 3. Hantida ugu horreysa ee la siyo gabar guur laga doonaayo aabeheed. <i>ld</i> mingelyo.	minjarroorsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> <i>ld</i> manjarroorsan.	
mingis <i>m.l</i> 1. (<i>dii.</i>) Rooxaan ama jin la rumaysanyahay in uu dadka cudur geliyo. 2. Cudur dadka ku dhaca oo la aamminsanyahay inuu ka yimaado rooxaanta (mingiska). 3. Cayaar jiib, jaan iyo durbaan leh oo loo tumo qofka jirrada mingiska qaba.	minjarroorsanaan <i>m.dh ld</i> manjarroosanaan.	
minguuri <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Ka m.: wax meel ku qoran, meel kale ku qorid.	minjarroorsanaansho <i>m.l/dh</i>	<i>ld</i> manjarroorsanaan.
minguurin <i>m.f.dh eeg</i> minguuri. <i>ld</i> minguuris.	minjasaar¹ <i>m.l ld</i> manjasaar¹.	
minguuris <i>m.l ld</i> minguurin.	minjasaar² <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i> <i>ld</i> manjasaar².	
minii <i>xi.</i> Haddii.	minjasaarid <i>m.dh ld</i> manjasaarid.	
minjabbaxsad <i>m.l ld</i> manjabbaxsasho.	minjakaabi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> <i>ld</i> manjakaabi.	
minjabbaxsasho <i>m.dh ld</i> manjabbaxsasho.	minjakaabin <i>m.dh ld</i> manjakaabin.	
minjabbaxsi <i>m.l ld</i> manjabbaxsasho.	minjakaabis <i>m.l ld</i> manjakaabis.	
minjabbaxso <i>f.mg3 (-saday, -satay)</i> <i>ld</i> minjabbaxso.	minjakaabo <i>m.dh ld</i> manjakaabbin.	
minjagoror¹ <i>m.l ld</i> manjagororid.	minnasheegad <i>m.l ld</i> mannasheegasho.	
minjagoror² <i>f.mg1 (-ray, -rtay)</i> <i>ld</i> manjagoror².	minnasheegasho <i>m.dh ld</i> mannasheegasho.	
minjagorori <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> <i>ld</i> manjagorori.	minnasheego <i>f.mg3 (-gtay, -gatay)</i> <i>ld</i> mannasheego.	
minjagororid <i>m.dh ld</i> manjagororid.	minnee <i>f.g2 (-neeyay, -neysay)</i> <i>ld</i> mannee.	
minjagororin <i>m.dh ld</i> manjagororin.	minneyn <i>m.dh ld</i> manneyn.	
minjagororsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> <i>ld</i> manjagororsan.	minneysasho <i>m.dh ld</i> manneysasho.	

mintid² <i>f.mg1 (-day, -dday)</i> 1. Hawl si naf-hurnimo ah u qabasho. 2. Ku m.: wax in aysan gacintisa ka bixin ku dadaalid (qof). <i>ld mitid².</i>	mirdhin <i>m.f.dh eeg</i> mirdhi. <i>ld mirdheyn.</i>
mintidid <i>m.f.dh eeg</i> mintid ² . <i>ld mintid¹, mitid¹, mitidid.</i>	mirdhis¹ <i>m.l (mirdhis, m.dh)</i> Geedgaab leh ubax cas oo dhaadheer, iyo sarab wanaagsan oo guryaha lagu dhisto.
mintidnimo <i>m.dh</i> Mintid ahaansho. <i>ld mitidnimo.</i>	mirdhis² <i>m.dh</i> Carjaw xallefsan oo sinka labadeeda dul kala qoqobta.
minweyn <i>m.dh</i> Naago nin wada qabo tan ugu guur horraysay.	miree <i>f.g/mg2 (-reeyay, -raysay)</i> 1. (<i>f.g</i>) Xabbad lafo burburin. 2. (<i>f.mg</i>) Geed miro yeelasho. 3. (<i>f.g</i>) Hees iwm mireheeda tirin.
minxiis <i>m.l (-syo, m.dh)</i> Labo qof oo isguursaday nin u wehel yeela muddada ay arooska ku jiran.	mirgi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> <i>ld merji.</i>
minyaro <i>m.dh</i> Naago nin wada qabo tan ugu guur dambeysay.	mirgin <i>m.dh ld merjin.</i>
miqdaf <i>m.l ld muqdaaf.</i>	mirgis <i>m.l ld merjin.</i>
miqdafi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> <i>ld muqdaafi.</i>	mirid <i>m.f.dh eeg</i> mir ³ .
miqdafin <i>m.dh ld muqdaafin.</i>	miridhee <i>f.mg2 (-dheeyay, -dheysay)</i> <i>ld miridhi.</i>
mir¹ <i>m./Wax tiradoodu hal tahay.</i>	miridheyn <i>m.dh ld mirdhin.</i>
mir² <i>m.dh</i> 1. Falalka habeenkii dhaca ama la sameeyo. 2. Habeen. 3. Roob habeen da'a. 4. Daajinta geel habeen la daajijo.	miridho <i>m.dh</i> Dhicinta ay neef rimani ilmo dhiciso.
mir³ <i>f.g/mg1 (-ray, -rtay)</i> 1. (<i>f.g</i>) Habeen naflay cunto siin. 2. (<i>f.mg</i>) Col, roob iwm habeen imaansho. 3. Xoolo, badar iwm oo isku dhex jira sida ay leeyihiin u kala saarid.	mirif <i>m.dh</i> Saxarro yaryar oo dabaysha bitin karto. <i>ld muruf.</i>
miraaf¹ <i>m.l</i> Warwareeg badan oo aan ujeeddo lahayn oo meelo badan lagu tago. <i>ld miraafid.</i>	mirigsi <i>f.mg2 (-iiyay, -iisay)</i> Indhaha ka m.: si cabsi leh wax u eegid.
miraaf² <i>f.mg1 (-fay, -ftay)</i> Miraf sameyn ama meelo warwareegid.	mirigsiin <i>m.f.dh eeg</i> mirigsi.
miraafid <i>m.f.dh eeg</i> miraaf ² . <i>ld miraaf¹.</i>	mirimmiri <i>m.dh</i> Geed abaareed weyn oo leh caleen dhuudhuuban iyo har wanaagsan waxaana lagu beeraa jidadka magaaloo yinka.
miraale <i>m.l (-layaal, m.l/dh)</i> Mahiigaan habeeeneed.	miriq¹ <i>m.dh.sh.r</i> Muuqaal mar la arko ka dibna qarsooma.
miraayad <i>m.dh ld muraayad.</i>	miriq² <i>f.mg1 (-rqay, -riqday; -rqi)</i> 1. Bidhaan fogaatay muuqalkeeda qarsoomid. 2. Muuqaal deg u qarsoomid.
miraayo <i>m.dh (-ooyin, m.l)</i> <i>ld meraayo.</i>	miriqshaanle <i>m.l</i> Socod dan la'aan ah oo warwareeg ku jiro oo ay dadka iyo xoolaha sameeyaan.
miracas <i>m.l</i> Murcanyo.	miriqshaanlee <i>f.mg2 (-leeyay, -leysay)</i> Dad ama xoolo miriqshaanle samayn.
miran <i>f.mg4 (-rnaa, -rnayd)</i> 1. Qof roob ama col miray ahaansho. 2. Qof ama wax la miray ahaansho.	miriqshaanley <i>m.f.dh eeg</i> miriqshaanlee. <i>ld miriqshaanleys.</i>
mirasho <i>m.f.dh eeg</i> miro ² .	miriqshaanleys <i>m.l ld miriqshaanley.</i>
miratahan <i>m.dh</i> Noole miro ku nool.	mirir¹ <i>m.l</i> 1. Dheeh guduudan oo uumi-biyoodku biraha ku dul sameeyo. 2. Cida ay riyuuh sameeyaan marka ay dhashooda waayaan. 3. (<i>-rro, m.dh</i>) Daqiqad.
miraxareedaad <i>m.l (c.nafl.)</i> Ukuunta kaneeccada iyo xayaawanka kale ee biyo ku noolka ahi ka abuurmaan.	mirir² <i>f.mg1 (-rdhay, -rirtay)</i> 1. Bir mirir yeelasho. 2. Ri' ilmcheeda wayday ciyid.
mirayn <i>m.f.dh eeg</i> miree.	miriri <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Wax mirir u yeelid.
miraysasho <i>m.f.dh eeg</i> mirayso.	miririd <i>m.f.dh eeg</i> mirir ² . <i>ld mirdhid.</i>
mirayso <i>f.mg3 (-stay, -satay)</i> Miro gurasho.	miririg <i>m.dh</i> Iska hor iyo dabo wareegidda ay wax sameeyaan, indhuhuna ku wareeraan. <i>ld mililig.</i>
mircanyo <i>m.dh ld murcanyo.</i>	miririglee <i>f.mg2 (-leeyay, -leysay)</i> Miririg samayn. <i>ld mililiglee.</i>
mirdareer <i>f.mg1 (-ray, -rtay)</i> Geel meeshii uu fadhiyey inuu mirsto awgeed uga dareerid.	miririgleyn <i>m.f.dh eeg</i> miririglee. <i>ld mililigleyn.</i>
mirdareerid <i>m.f.dh eeg</i> mirdareerid.	miririn <i>m.f.dh eeg</i> miriri.
mirdhi <i>f.mg2 (-iyay, -isay)</i> Ilmo dhicin (ri' irmaan). <i>ld mirdhee.</i>	
mirdhid <i>m.dh ld miririd.</i>	

mirisan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax miriray ahaansho.

mirirsanaan *m.f.db eeg* mirisan. *ld mirirsanaansho.*

mirirsanaansho *m.lldh ld* **mirirsanaan.**

mirji *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld* **merji.**

mirjin *m.db ld* **merjin.**

mirjis¹ *m.db* Fuf, ama geed yar oo dhulka ka soo baxay.

mirjis² *m.l ld* **merjin.**

mirkac¹ *m.l* Habeenka gelinkiisa dambe oo la tooso.

mirkac² *f.mg1 (-cay, -cday; -kici)* Habeen gelinkii dambe toosid (cid).

mirkici *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid habeen gelinkiisa dambe toosin.

mirkicid *m.f.db eeg* mirkac².

mirkicin *m.f.db eeg* mirkici.

mirnaan *m.f.db eeg* miran. *ld* **mirnaansho.**

mirnaansho *m.lldh ld* **mirnaan.**

miro¹ *m.lu* 1. Timaarta dhirtu dhasho. 2. Xabuubka beeraha ka baxa. 3. Tix ay heesi ka koobantahay. 4. Lohod iwm.

miro² *f.g/mg3 (-rtay, -ratay)* 1. (*f.g*) Xoolo kale ka soocasho. 2 (*f.mg*) Xoolo habeen daajishasho. 3. (*f.mg*) Xoolo habeen daaqid.

mirqid *m.f.db eeg* miriq².

mirraw *m.l* Geedgaab aan caleen lahayn oo geelu daaquo.

mirriji *f.g2 (-iyay, -isay)* Neef la maalay cindhadiisa jiidiid si ay mar labaad caano ugu soo dhacaan.

mirrijin *m.f.db eeg* mirriji.

mirriq *m.l* Godol yar oo ku soo dhaca cindhada neef hore loo maalay marka la salaaxo dharaq.

mirriqsad *m.l ld* **mirriqsasho.**

mirriqsasho *m.f.db eeg* mirriqso. *ld* **mirriqsad, mirriqi.**

mirriqsi *m.l ld* **mirriqsasho.**

mirriqso *f.g3 (-saday, -satay)* Neef mirriq ka maalid.

miryaad¹ *m.l ld* **maryaadid.**

miryaad² *f.mg1 (-day, -dday)* *ld* **maryaad².**

miryaadi *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld* **maryaadi.**

miryaadid *m.db ld* **maryaadid.**

miryaadin *m.db ld* **maryaadin.**

miryaadis *m.l ld* **maryaadin.**

misaal *m.l (-llo, m.db)* Wax, wax kale tusaale ahaan loogu qaato. *ld* **masaal, mataal, mitaal.**

misana *xi.* Laakiin, ha ahaatee. Tus. "Afka carabiga wuu fahmayaa, misana kuma hadli karo". *ld* **misna.**

misbaax *m.db (-xo, m.)* Faynuus, siraad. *ld musbaax.*

miscilil¹ *m.db (-lo, m.)* 1. Irridda xerada. 2. Xoolaha labada dhinac ka xiga ee ay ood afadu korka ka qabato. 3. Ood astaan ahaan loo dhigto jabad si aan cid kale u degin. *ld miscirir.*

miscilil² *f.g2 (-iyay, -isay)* Xero miscilil u sameyn ood astaan ahaan jabad u dhigid.

miscililasho *m.f.db eeg* miscililo.

miscilili *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Xero miscilil u yeelid. 2. Ood booscelis ah samayn.

miscililid *m.f.db eeg* miscilil².

miscililin *m.f.db eeg* miscilili.

miscililo *f.g3 (-ishay, -ilatay)* Xero miscili u yeelasho.

miscililsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax la miscililay ahaansho (xero).

miscililsanaan *m.f.db eeg* miscililsan. *ld miscililsanaansho.*

miscililsanaansho *m.lldh ld* **miscililsanaan.**

miscililsasho *m.f.db eeg* miscililso.

miscililis *f.g3 (-saday, -satay)* Xero miscilil u yeelasho ood meel la degi rabo ku astasysasho.

miscirir *m.db ld* **miscilil¹.**

mise¹ *m.l* 1. Isku m.: isku mid. 2. M. haaga miihi: kula mid miihi. *ld* **mase¹.**

mise² *xi.we ld* **mase².**

misee *f.g2 (-seeyay, -seysay)* 1. Laba wax ama ka badan mase ka dhigid. 2. Ku m.: wax, wax ku matalid. *ld* **masee.**

miseyn *m.db eeg* misee. *ld* **maseyn.**

mishaari *m.db ld* **mushaalli.**

mishaariyee *f.g2 (-yeeyay, -yeysay)* *ld* **mushaalliyee.**

mishaariyeyn *m.f.db ld* **mushaalliyeyn.**

mishiggaan *m.l ld* **mashiingaan.**

mishiin *m.l ld* **mashiin.**

misig *m.db (-sko, m.)* Xubinta u dhexayso bawdada iyo lafdhabarka xaggeeda hoose; sin.

misil *m.l* Gaaridda ay gaaraan meseggo, digir iwm heerkii la goosan lahaa.

misir *m.db* Qori weyn oo adag oo wax lagu shito. 2. Qori laga dillaacsadey qori kale oo weyn.

iski *m.l* Cadar aad u udgoon.

miskiin¹ *m.l (-nno/masaakin, m.db)* 1. Nin aan hanti lahayn ama cayr ah. 2. Nin aan shiddo badnayn. *ld* **maskiin¹.**

miskiin² *m.db ld* **miskiinad.**

miskiinad *m.db (-do, m.)* 1. Qof dumar ah oo aan hanti lahayn ama cayr ah; haweenay

aan shiddo badnay. <i>ld maskiin², maskiinad, miskiin².</i>	mitirkubbe <i>m.l</i> 1. Cabbir hooraha lagu qiyaaso, oo saddex jibbaaran.2. Guri m. ah: guri ka samysan alwaax laysku dhedhejiyey.
miskiinlaa <i>m.l</i> Geed sida cadaadda qodaxo badan oo qaroofsan leh.	mitirsad <i>m.l ld mitirsasho.</i>
miskiinnimo <i>m.dh</i> Miskiin ahaansho. <i>ld maskiinnimo.</i>	mitirsan <i>f.mg1 (-samay, -santay)</i> Wax mitir lagu cabbiray ahaansho.
mislee <i>f.g2 (-leeyay, -leysay)</i> Ku m.: 1. Wax, wax kale ku matalid. 2. Wax, wax kale la simid.	mitirsanaan <i>m.f.dh eeg</i> mitirsan. <i>ld mitirsanaansho.</i>
misleyn <i>m.f.dh eeg</i> mislee.	mitirsanaansho <i>m.l/dh ld mitirsanaan.</i>
misna <i>xi. ld misana.</i>	mitirsasho <i>m.f.dh eeg</i> mitirso. <i>ld mitirsad, mitirsi.</i>
misoobid <i>m.f.dh eeg</i> misow. <i>ld masoobid.</i>	mitirsi <i>m.l ld mitirsasho.</i>
misow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Wax, wax kale la mid noqosho. <i>ld masow.</i>	mitirso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> Wax mitir ku cabbirasho.
mistisiimo <i>m.dh (dii.)</i> Ficil diineed ay dadku ku doonaayeen runta, aqonta, midnimada Ilaaha.	mixdin <i>m.l ld maxdin.</i>
mitaal <i>m.l ld misaal.</i>	mixnad <i>m.dh (-do, m.)</i> Dhibaato badan. <i>ld mixno.</i>
mitami <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Si siman u kaltan siin (wax). <i>ld miltami.</i>	mixno <i>m.dh ld mixnad.</i>
mitamid <i>m.f.dh eeg</i> mitan ² . <i>ld miltan¹, miltamid, mitan¹.</i>	mixraab <i>m.l (dii.)</i> Maasaajidka gudihiiisa meesha imaanka dadka tujiya loo sameeyo oo dhismo yar oo kuusan oo bannaanka u baxsan leh.
mitamin <i>m.f.dh eeg</i> mitami. <i>ld miltamin.</i>	miyaa <i>qr.we</i> Qurub tilmaamaya in ay su'aali saaran thatay ereyga ama weerta uu weheliyo. Tus. "Wilasha miyaa yimid?", "Miyuu Cali yimid?", "Miyuusan Cali imaanayn?".
mitan¹ <i>m.l 1. Kaltan. 2. ld miltamid.</i>	miyaaso <i>m.dh</i> Libaax-badeedka jaad ka mid ah.
mitan² <i>f.mg1 (-amay, -antay; -ami)</i> Si siman wax u kaltan siin. <i>ld miltan².</i>	miyelooma <i>m.l (daaw.)</i> Cudur daran (kansar) oo ku dhaca dhuuxa lafta. Astaamo: a) unugyada balasma oo Aad ugu bata dhuuxa lafta; b) kansarka oo lafaha gala oo raajada lagu kashifo godad lafta ku yaal; c) gaamma Golobulin aan caadi ahayn oo dhiigga laga helo; sida badan IgG (Immunoglobulin).
mitansasho <i>m.f.dh eeg</i> mitanso. <i>ld miltansasho.</i>	miyi <i>m.l</i> Dhul magaalooyinka ka fog oo xoolo dhaqatadu ku noolyihiin; baadiyo.
mitanso <i>f.mg3 (-saday, -satay)</i> Wax kaltan u gelid. <i>ld miltanso.</i>	miyid <i>m.f.dh eeg</i> mi'i.
mitid¹ <i>m.l ld mintid1. ld mintidid.</i>	miyir <i>m.l</i> 1. Kartida wax lagu kale sooco ama lagu garto, caqli; maan. 2. Digtoonaan iyo isijrid wax lagu qabto si aan wax dhibaato keena u dhicin, degganaan, xasilloonaan. 3. <i>ld miir 1 (2).</i>
mitid² <i>f.mg1 (-day, -dday)</i> <i>ld mintid².</i>	miyir beel gaaban <i>m.l (daaw.)</i> Qallal.
mitidid <i>m.dh ld mintidid.</i>	miyirbeel¹ <i>m.l</i> 1. Lumidda garashadu ka lunto qof. 2. <i>ld miyirbeelid.</i>
mitidnimo <i>m.dh ld mintidnimo.</i>	miyirbeel² <i>m.l (daaw.)</i> Xaalad miyir la'aaneed.
mitimiye <i>m.l (-yayaal, m.ll/dh) (kiim.)</i> Dhuun quraarad ah oo leh heerar cabbir oo lagu qiyaaso mugga hoor ka shubmaya iyada marka la furo xubin qasabad ah oo ku samaysan. Waxa lagu isticmaala habka saafid muggeedka.	miyirbeel³ <i>f.mg1 (-eelay, -eshay)</i> Suuxid dhaawac, cudur iwm oo qof ku dhacay wax lakala garan waayid.
mitir¹ <i>m.l (-rro, m.dh)</i> Cabbir dhererka lagu qiyaaso oo boqol sentimitir ama 1.093 yaardi ka dhigan.	miyirbeel <i>m.f.dh eeg</i> miyirbeel ³ . <i>ld miyirbeel¹ (2).</i>
mitir² <i>m.l (fis.)</i> Summad m. Halbeegga caalamiga (H.C.), ee dhererka loona qeexo dherer le'eg muunadda caalamiga ee ka samaysan balaatinam, iridiyam, laguna xafido waaxda keydinta cabbirkha iyo miisaanka, kuna taalla Sefres, agagaarka Baariis.	miyiri <i>f.mg2 (-iyay, -isay)</i> 1. U m. qof si tartib ah wax ugu sheegid. 2. U m.: si deggan wax u qabasho.
mitiri <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Wax mitir ku cabbirid.	
mitirin <i>m.f.dh eeg</i> mitiri. <i>ld mitiris.</i>	
mitiris <i>m.l ld mitirin.</i>	

miyirin *m.f.dh eeg miyiri.* *ld miirin.*

miyirsad *m.l ld miyirsasho.*

miyirsasho *m.f.dh eeg miyirso.* *ld miirsad,*
miirsasho, miirsi (2), miyirsad, miyirsi.

miyirsi *m.l ld miyirsasho.*

miyirso *f.mg3 (-saday, -satay)* 1. Suuxdin ama
wax kale oo caqliga dooriya kaddib miyir
yeelasho. 2. Qof dhallinyaro ah oo fudud
xaslid. 3. Qof sarkhaanay saaxi naqosho. *ld*
miirso.

miyirtir *f.g1 (-ray, -rtay)* 1. Qof, wax maanka
dooriya siin. 2. Qof jug dhaawac iwm oo
miyirkiisa dooriya gaarsii.

miyirtirid *m.f.dh eeg miyirtir.*

miyobi *m.db Arag dhowaad.*

mocooyo *m.db ld macooyo.*

mohaar *m.l (-rro, m.db)* Qiyaas nus jawaan
dhan oo lagu cabbiro dalaggaa beerta. *ld*
mohoor.

mohasho *m.dh ld muhasho.*

mohi *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld mihi.*

mohin *m.dh ld mihin.*

mohis *m.l ld mihin.*

moho *f.mg3 (-hday, -hatay)* *ld muho.*

mohoor *m.l ld mohorad.*

mohorad *m.dh (-do, m.)* Kiintaal la kala baray
barkii. *ld mohaar, mohoor.*

mohosho *m.dh ld muhasho.*

mokhoddan *m.l (muus)* Durbaan laga yaqaan
gobollada koonfureed. *ld mokhoddon.*

mokhoddon *m.l ld mokhoddan.*

mokhoor¹ *m.l ld makhoorid.*

mokhoor² *f.mg1 (-ray, -rtay)* *ld makhoor².*

mokhoorid *m.db ld makhoorid.*

mongolisam *m.l (daaw.)* Nooc dhimanaasho
garaad oo lagu dhasho, waxaana keena
isbeddel ku dhaca koromosoomka lam. 21
oo noqda (3) saddex koromosoom meeshi
laga rabey (2) labo. Astaamaha ugu
waaweeyn: indhaha oo si dadban u jeexan
sida dadka reer Mongooliya oo magaca
cudurka laga soo xigtag, madax wareeg ah,
kamas aad u muuqata calaacallo aan caadi
ahayn, sida xarriiq keliya oo calaacasha
dhexmareysa, gaabnaan, laalaab maqaareed,
dhego yar-yar oo wareeg ah, carraab kala
jeexan.

monosakaraydh *m.l (-dhyo, m.db)* *(baay.)*
Kaarboohaydraytyo aan ku burburi karin
falka asiidhada badhaxan.

moobah *m.db* Ur la kahsado aanse qurunna
ahayn sida meyraxda quraca, toonta iwm. *ld*
moomah.

moobil *m.l* Qalabka guryaha la dhigto, sida
sariiraha, armaajoojinka iwm oo ka
samaysan alwaax la qurxiyey.

mood¹ *m.l* 1. Maalka inta aan xoolaha nool
ahayn. 2. Meyd.

mood² *m.db* Qorraxdu marka ay soo baxayso
fallaaraheeda caadka qabta ee midabka
quruxda badan yeesho.

mood² *e.d* Erey duco ah oo madaxda loo
dabbaaldegayo lagu yiraahdo; raag!

mood² *f.g/f.g1 (-day, -dday)* 1. *(f.g)* Wax meel
dhaafid. 2. *(f.g)* Si gef ah wax, u qaadasho.

mooddo *m.db* Sida wax la moodayo; male;
fakar; ictiqaad.

moodid *m.f.dh eeg mood².*

moodo *m.db (-ooyin, m.)* Hab.

moodsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax la dhafay
ahaansho.

moodsanaan *m.f.dh eeg moodsan.* *ld*
moodsanaansho.

moodsanaansho *m.l/dh ld moodsanaan.*

moodsasho *m.f.dh eeg moodso.*

moodsii *f.g2 (-iiyay, -iisay)* Wax meel
dhaafsiin ama gudbisiin.

moodsiin *m.f.dh eeg moodsiin.* *ld* **moodsiis.**

moodsiis *m.l ld moodsiin.*

moodso *f.g3 (-saday, -satay)* Wax gudbisasho.

moofayn *m.dh ld muufayn.*

moofee *f.g2 (-feeyay, -feysay)* *ld muufee.*

moofo *m.dh ld muufo.*

moog¹ *m.l (-gag, m.)* 1. Kol; mar. 2. Kal;
mile; jil.

moog² *f.g4 (-gaa, -gayd)* Cid aan ogeyn
noqosho; aan wax ka ogeyn; cid aan wax
aqoon noqosho.

moogaan *m.f.dh eeg moog².* *ld* **moogaansho.**

moogaansho *m.l/dh eeg moogow.* *ld* **moogaan.**

moogeysii *f.g2 (-iiyay, -iisay)* Cid wax
illowsiin.

moogeysiin *m.f.dh eeg moogeysii.* *ld*
moogeysiis.

moogeysiis *m.l ld moogeysiis.*

moogow *f.g3 (-gaaday, -gaatay)* Arrin wax
aan war ka hayn noqosho.

moogtamid *m.f.dh eeg moogtan².* *ld* **moogtan¹**
(2).

moogtan¹ *m.l 1.* Kaltan. 2. *ld* **moogtamid.**

moogtan² *f.mg1 (-amay, -antay; -ami)* U m.:
cid la kaltamid.

moohaari *f.g2 (-iyay, -isay)* Dalag beereed
moohaar ku qiyasid ama ku cabbirid.

moohaarin *m.f.dh eeg moohaari.*

moohaarsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* 1. Wax la
moohaariyey ahaansho (dalag beereed).

---

2. Wax qaab humbulan leh ahaansho (nafley).	Wuxuu leeyahay bu'weyn iyo saytobalaasam saafi ah.
moohaarsanaan <i>m.f.db eeg</i> moohaarsan. <i>ld</i> moohaarsanaansho.	moor <i>m.l (-rar, m.l)</i> 1. Shay cusub ama aan la doonayn in la furo wax lagu xiro. 2. Lacagaha la bixinayo canshur yar oo boqolkiiba in dawladdu ku leedahay. 3. M. ah: qof cayr ah.
moohaarsanaansho <i>m.l/dh ld</i> moohaarsanaan.	mooradduug¹ <i>m.l</i> Dhac aan wax la isku reebin. <i>ld</i> mooradduugid.
mool <i>m.l (-lal, m.l)</i> Meel biyo fadhiyaan oo dhulkii aan la gaari karin ama aad u fogyahay; qusur.	mooradduug² <i>f.g1 (-gay, -gtay)</i> Cid hantidii ay lahayd oo dhan ka dhicid.
moolal <i>m.l (kiim.)</i> Ribnaan.	mooradduugid <i>m.f.db eeg</i> mooradduug ² . <i>ld</i> mooradduug¹.
moolarnaan <i>m.db (kiim.)</i> Tirada moolasha ah ee milme ee ku jira hal disimitir oo saddex jibbaaran (1 litir) oo mile ah.	moorayn <i>m.f.db eeg</i> mooree. <i>ld</i> moorays.
moolaska <i>m.l (c.nafl.)</i> Faylam jidh jilicsan leh oo ka tirsan lafdhabarla'da oo ay astaan tahay jidh aan maraaryo lahayn, oo u kala baxsan, madax, lug hoosaad muruqaysan oo loo isticmaalo socodka, iyo tuur sare oo harag laabani ku daboolanyahay iyo dubaalad taas oo sinjiyada badankooda dhiiqda qolof adag oo dabool ah.	moorays <i>m.l ld</i> mooreyn.
moole <i>m.l (-layaal, m.l/dh)</i> Aqallada miyiga jaad ka mid ah.	mooraysad <i>m.l ld</i> mooraysasho.
moolikiyuul <i>m.l (-llo, m.db) (kiim.)</i> Saxar samaysma marka atammo isugu tagaan saami tiro idil.	mooraysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Wax mooro ku jira ahaansho (xolo).
moolikiyuul cirifle <i>m.l (-layaal ..., m.l/dh)</i> (<i>kiim.</i>) Molikuyuulka dabarradiisa ciriflaha ahi aanay midina u habaysnayn wanqaran qumman, sidaa darteedna aan dheellitirnayn. Molikuyuullada noocan ahi waxa ay leeyihiin maroojis laba cirifle.	mooraysasho <i>m.f.db eeg</i> moorayso. <i>ld</i> mooraysad, mooraysi.
moolikiyuul weyne <i>m.l (-layaal ..., m.l/dh)</i> (<i>kiim.</i>) Moolikiyuul weyn; taas macnaheedu waa taran badane dabiiici ah ama mid dadku sameeyeen ah.	mooraysi <i>m.l ld</i> mooraysasho.
moolleee <i>f.g2 (-leeyay, -leysay)</i> Wax, wax jilicsan oo diismaya ka dhigid.	mooraysnaan <i>m.f.db eeg</i> mooraysan. <i>ld</i> mooraysnaansho.
moolleyn <i>m.f.db eeg</i> moollee. <i>ld</i> moolleys.	mooraysnaansho <i>m.l/dh ld</i> mooraysnaan.
moolleys <i>m.l ld</i> moolleyn.	moorayso <i>f.g3 (-stay, -satay)</i> Xoolo mooro ku xereysasho.
moollo <i>m.db (-ooyin, m.l)</i> 1. Gariirad. 2. Wax jilicsan oo diismay.	moordi <i>m.l</i> 1. Cadhada xoolaha murxisa. 2. Meseggada yaryar ee midabka guduudan leh.
moолнimo <i>m.db</i> Mool ahaansho.	moordoobid <i>m.f.db eeg</i> moordow ² . <i>ld</i> moordow¹.
moolo <i>m.db (-ooyin, m.l)</i> Xubnaha taranka ee ragga; xiniinyo.	moordow¹ <i>m.l</i> Aad u cadhoobidda xooluhu cadhoobaan. <i>ld</i> moordoobid.
moomah <i>m.db ld</i> moobah.	moordow² <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Xoolo aad u cadhoobid.
moonooboli <i>m.l (-looyin, m.l)</i> (<i>dhaq.</i>) Haysasho buuxda ee ka ganacsii alaab ee gaar u ah qof ama koox ayna ku adagtahay dadka kale inay ka qayb galaa ganacsigaas.	mooree <i>f.g2 (-reeyay, -reysay)</i> Xoolo mooro gelin.
moonosayt <i>m.l (-tyo, m.db)</i> (<i>baay.</i>) Nooca ugu weyn ee unugga dhiigga cad, kaasi oo uu soo saaro habdhiska limf, muhimaddiisuna tahay ka difaacidda jidhka cudurrada.	moorif <i>m.db</i> Wasaq jilif leh oo dadku marka uusan muddo mayrsan korka ku yeesho.
	mooro <i>m.db (-ooyin, m.l)</i> 1. Xerada xoolaha la geliyo ama lagu xereeyo. 2. Faalka baydadkiisa dhexda ku jira. 3. Manaasisha dayaxu fariisto mid ka mid ah.
	mooryaan <i>m.db.u</i> 1. Dad cayr ah. 2. Dad ku nool boob, dhac iyo dil. 3. M. ah: xoolo jirkooda cadho jilifaysay.
	moos¹ <i>m.l (-sas, m.l/-syo, m.db)</i> 1. Dhis dhoobo ama wax kale ah oo loogu talagalay inuu biyaha daadka ah celiyo. 2. Biyamareen yar oo daadka weeciya ama biyo fadhiya wada. 3. Cabbirka beeraha oo dhan jibaal afar meelood loo qaybiyey meel ahaan.
	moos² <i>m.l (-sas, m.l/-syo, m.l)</i> 1. (<i>bot.</i>) Geed tallaal, caleemo balballaaran dhaadheer, oo waxyaabo badan laga wershedeeyo leh, oo

miro macaan oo khudrad ahaan loo cuno leh. 2. (bot.) Miro dhaardheer oo dhumuc leh oo soo godgodan oo si qurux badan cuntub ugu baxa; midabkoodu, kolkay bisladaan, waa cawl dahabka u eg, aadna waa u macaanyihiin. *ld muus¹* (2).

moos³ *f.g1* (-say, -stay) 1. Dhis ama dhoobo beer iwm biyo kaga celin. 2. Biyo daad ah weecin ama duwid.

moosan *f.mg4* (-snaa, -snayd) Wax la moosay ahaansho.

moosasho *m.f.dh eeg* mooso.

moos-bukeeni *m.l* Moos waaweyn oo marka la kariyo la cuno.

moosdameeri *m.l* Nooc mooska ka mid ah oo waaweyn.

moosid *m.f.dh eeg* moos³.

moosin *m.l* (-nno, *m.dh*) 1. Dabayl xilli ku socota oo ka dhacda badweynnta Hindiya iyo Aasiyada koofureed. 2. Xilli; wakhti. 3. Nooc ka mid ah doonyaha.

moosnaan *m.f.dh eeg* moosan. *ld* moosnaansho.

moosnaansho *m.l/dh ld* moosnaan.

mooso *f.g3* (-stay, -satay) Moos samaysasho.

moos-wabiyeed *m.l* (-dyo, *m.dh*) (*jool.*) Dhul sare oo ka dhinac samaysma webi dhex maraya bannaan, markii uu sabab darteed webigu billaabo xoiod joog ah mar kale, sababtaas oo ay suurtoggal tahay iany tahay dhallinyarayn.

mootan *f.mg4* (-naa, -nayd) 1. Wax dhintay ahaansho. 2. Qoor aan dheddigoodka u kacsanayn ahaansho.

mootanaan *m.f.dh eeg* mootan. *ld* mootanaansho.

mootanaansho *m.l/dh ld* mootanaan.

mooti *f.g2* (-iyay, -isay) Wax meel dhaafin ama gudbin.

mootin *m.dh* (*ftis.*) Astaanta ay walaxi ku oggolaato in kaah dhex maro, isaga oo aan la nuugin ama aanu weecan.

mooto *m.dh* (-ooyin, *m.l*) Gaadiid laba lugood, matoor iyo laba meelood oo la qabsado leh oo la fuulo.

mooy *m.l* 1. Nooc shimbiraha ka mid ah. 2. *ld* mooye (2). Neef xoolaad oo tood ah (tooji).

mooyaane *qr.* Qurub macnihiisu yahay "haddii laga reeb"; ma ahee. Tus. "Adiga m. qof kale ma imaan". *ld* **maahane, mooyee, mooyiye.**

mooye *m.l* (-yayaal, *m.l/dh*) 1. *ld* moy. Weel qori ama bir ka samaysan oo ay tibi weheliso oo badarka iwm lagu tumo. 2. *ld* mooy (2) M. ah: neef lo' ah oo aan geeso lahayn.

mooyee *qr. ld* **mooyaane.**

mooyiye *qr. ld* **mooyaane.**

moqor *m.l* (-rro, *m.dh*) 1. Dalool yar oo jirridaha dhirta waaweyni yeelato oo kolki biyaha roobku galaan dhuuno lagaga cabbo. 2. Dululaati hulan oo ku dhex jira jidh adag. *ld* **maqoor.**

moqor sambabeed *m.l* (-dyo, *m.dh*) Dhinaca naasleyda, qayb ka mid ah qaaxada (saabka) hore ee bogga, waxaana ku jira sambabada.

moqorka kalka wadnaha *m.l* (*c.naf*) Moqor uu ku yaallo wadnuhu. Dhinaca lafdhabarleyda waa qayb ka mid ah qaaxada oo ka soocan moqorka kalka ubucda.

moqorof *m.l* (-fyo/moqorof, *m.dh*) Shay bir ka samaysan oo af xallefsan leh oo ciidda iwm lagu qaado marka wax la dhisayo.

moqorsasho *m.f.dh eeg* moqorso. *ld* **maqoorasho.**

moqorso *f.mg3* (-saday, -satay) 1. Neef dhali raabo minkuisa kalabbixid. 2. Welwel dhan waliba la eegid (neef foolanaya). *ld* **maqoro.**

moqotin *m.l* (-nno, *m.dh*) Kooraha labadiisa dhinac ee qofku dhex fariisto midkood.

moraal *m.l* Dareen ku taxalluqa dabeeccadda aadanaha ee kala sooca saxa iyo khaladka.

morayn *m.dh* (*jool.*) Bur-bur dhadhaabeed kasta oo ka hara dhaqaqa dhadhaabta baraf weynuhu uu hoosta ku jiidayo.

morfiiin *m.dh* (-nno, *m.dh*) (*daaw.*) Dowo aad u xoog badan oo xanuunka bi'sa keentana hurdo, waxaa loo isticmaalaa in lagu yareeyo xanuuun daran oo joogto ah.

morfooloji *m.l* (*Baay.*) Barashada qaabka iyo dhismaha, noolayaasha, gaar ahaan qaababkooda dibadda.

moroh *m.l* (**moroh, m.dh**) Jaad ka mid ah dhirta oo dhala beeyo udgloon.

motoor *m.l* (-rro, *m.dh*) Qalab qaab tamareed sida, tamar danab u beddela tamar socod. *ld* **matoor.**

motooriste *m.l* (-tayaal, *m.l/dh*) Qof matoor ku shaqaya ama aqoon gaar ah u leh. *ld* **matooriste.**

motootax¹ *m.l ld* **mataataxid.**

motootax² *f.mg1* (-xay, -xdy) *ld* **mataatax².**

motootaxsan *f.mg4* (-naa, -nayd) *ld* **mataataxsan.**

motootaxsanaan *m.dh ld* **mataataxhanaan.**

motootaxsanaansho *m.l/dh ld* **mataataxhanaan.**

motootaxi *f.g2* (-iyay, -isay) *ld* **mataatixi.**

motootixid *m.dh ld* **mataatixid.**

motootixin *m.dh ld* **mataatixin.**

mowd *m.l ld* **mawd.**

mowhibo <i>m.db</i> (<i>dii.</i>) Hibo waxgarasho oo Eebbe ku manysto dadka qaarkiis.	mucurteysan <i>f.mg4</i> (-snaa, -snayd) U m.: wax, wax baahi weyn u qaba ahaansho. <i>ld mucurtiyeysan.</i>
mowjad <i>m.db ld mawjad.</i>	mucurteysnaan <i>m.f.db</i> <i>eeg</i> mucurteysan. <i>ld mucurteysnaansho, mucurtiyeysnaan, mucurtiyeysnaan</i>
mowlac <i>m.l (-cyo, m.db)</i> (<i>dii.</i>) Meel yar oo lagu cibaadaysto oo Eebbe lagu baryo. <i>ld mawlac.</i>	mucurteysnaansho <i>m.ll/db ld</i> mucurteysnaan. mucurti <i>m.db</i> Baahi weyn. <i>ld mucurto.</i>
mowle <i>m.l ld mawle.</i>	mucurtiyeysan <i>f.mg4</i> (-snaa, -snayd) <i>ld mucurteysan.</i>
mowliid <i>m.l ld mawliid.</i>	mucurteysnaan <i>m.db ld</i> mucurteysnaan. mucurteysnaansho <i>m.ll/db</i> <i>ld</i> mucurteysnaan.
mowluud <i>m.l ld mawliid.</i>	mucurto <i>m.db ld</i> mucurto.
mowqif <i>m.l ld mawqif.</i>	mucurtoo <i>f.mg3</i> (-ooday, -ootay) U m.: wax baahi weyn u qabid.
mowti <i>m.db.u ld meyti.</i>	mucurtood <i>m.f.db</i> <i>eeg</i> mucurtoo.
mowto <i>m.db.u ld meyti.</i>	mud <i>m.l</i> Cad, tahar iyo baruur isugu jira oo shafka iyo candhada u dhxeeyaa (geel).
moxog <i>m.l</i> 1. Dhabarka dadka intiisa hoose. 2. <i>ld moxoggo.</i>	mud <i>f.g1</i> (-day, -dday) 1. Shay badanaa fiiqan meeil ku turqid. 2. Cid daawo durid.
moxoggo <i>m.db</i> 1. (<i>bot.</i>) Geed la beero oo xiddido buruq waaweyn oo dhulkka ku xabaalan, dad iyo duunyaba way cunaan, bur wanaagsanna waa laga sameeyaa. 2. <i>ld moxog</i> (2).	mudaa <i>m.l (-aayo, m.db)</i> Qalab wax lagu tolo oo kobotolana ka yar, mudacana ka weyn oo caarad ballaaran leh.
moxor <i>m.l (moxor, m.db)</i> Geedaha xijiga jaad ka mid ah oo beeyada dhala.	mudaaharaad¹ <i>m.l ld</i> muddaaaharaad¹.
moxorcad <i>m.l</i> Jaad ka mid ah geedaha moxorka ee beeyada cad dhala. <i>ld moxorcadde.</i>	mudaaharaad² <i>f.mg1</i> (-day, -dday) <i>ld</i> muddaaaharaad².
moxorcadde <i>m.l ld moxorcad.</i>	mudaaharaadid <i>m.db ld</i> muddaaaharaadid.
moxorlo' <i>m.l</i> Nooc ka mid ah geedka moxor oo beeyo dhala.	muala <i>m.db</i> M. ah: qodax mudda oo jab yar ku reebta oo leh kaar badan.
moxormadoobe <i>m.l ld moxormadow.</i>	mudac <i>m.l (-cyo, m.db)</i> Qalab af dhuuban oo daab qori ah oo la qabsado leh, laguna tolo dhiilaha, haamaha iwm.
moxormadow <i>m.l</i> Nooc ka mid ah geedka moxorka oo beeyo madow dhala. <i>ld moxormadoobe.</i>	mudac-middiil <i>m.l</i> Qalab bir ka samaysan, af fiiqan iyo dhix ballaaran oo wax goysa leh oo haanta, masafta iwm marka la samaynayo loo isticmaalo.
moy <i>m.l ld mooye</i> (1).	mudan¹ <i>m.l (mudan, m.l)</i> Qaddarin gaar ah qof la siyo; wax la mutaystay. <i>ld mudanti.</i>
mu'aammarad <i>m.l (-do, m.l)</i> Dibindaabyo qarsoodi ah oo cid lagu waxyeellaynayo.	mudan¹ <i>f.mg1</i> (-dmay, -dantay; -dmi) Wax meeil ku turqan noqosho (shay).
mu'addin <i>m.l (-nno/-mmo, m.db)</i> (<i>dii.</i>) Ninka masajidka ka addima.	mudan² <i>m.db</i> 1. Erey tilmaama naag sharaf mudan. 2. (<i>m.u</i>) Dad muhim ah.
mu'allif <i>m.l (-fiin, m.db)</i> (riw.) Qof riwaayad iwm curiya.	mudan² <i>f.mg4</i> (-dnaa, -dnayd) Wax la muday ahaansho.
mu'asas <i>m.l (-syol/-siin, m.db)</i> Fikrad urur aasaasta (cid).	mudan³ <i>f.mg4</i> (-dnaa, -dnayd) 1. Qof wax u qalama ahaansho. 2. Qof wax sharaf huwan ahaansho.
mubaax <i>m.l.kh</i> M. ah: fal aan samayntiisu dembi lahayn.	mudane <i>m.l (-nayaal, m.ll/db)</i> 1. Xubin baarlamaan oo la soo doortay; xildhibaan. 2. Qof sharfid mudan.
muc <i>m.db</i> 1. Xudun. 2. Hadalka muxurkiisa.	mudanti <i>m.db ld</i> mudan¹.
mucaahido <i>m.db (-ooyin, m.l)</i> <i>ld micaahado.</i>	mudasho <i>m.f.db</i> <i>eeg</i> mudo.
mucaarad <i>m.l (-dyo/-diin, m.db)</i> Cid fikrad liddi ku ah.	mudasho <i>m.f.db</i> <i>eeg</i> muđo.
mucaaradnimo <i>m.db</i> Mucaarad ahaansho.	
mucaawinad <i>m.db ld</i> macaawino.	
mucaawino <i>m.db ld</i> macaawino.	
mucatab <i>m.l</i> Garab qodo.	
mucayin <i>m.l.kh</i> M. ah: wax la isla yaqaan ama la wada ogyahay.	
mucjiso <i>m.db (-ooyin, m.l)</i> 1. Dhacdoo aan horey loo arkin faliddeeduuna aadanaha ku adagtahay. 2. Wax aad loola yaabo.	

mudbax¹ *m.l* 1. Wax caarad leh oo inta wax doc ka muda docda kale uga baxa. 2. *ld* **madbixid.** *ld* **murbax¹.**

mudbax² *f.mg1* (-xay, -xdy; -bixi) Ka m.: wax caarad leh wax ka dhex bixid. *ld* **murbax².**

mudbaxsan *f.mg4* (-naa, -nayd) Ka m.: wax, wax la socday ama la sinnaa wax ka soo hor muuqda ahaansho. *ld* **murbaxsan.**

mudbaxsanaan *m.f.dh eeg* mudbaxsan. *ld* **mudbaxsanaansho,** **murbaxsanaan,** **murbaxsanaansho.**

mudbaxsanaansho *m.l/dh ld* **mudbaxsanaan.**

mudbixi *f.g2* (-iyay, -isay) Wax waran iwm ka dhex bixin. *ld* **murbixi.**

mudbixid *m.f.dh eeg* mudbax². *ld* **mudbax¹** (2), **murbax¹,** **murbixid.**

mudbixin *m.f.dh eeg* mudbixi. *ld* **murbixin.**

muddahanee *f.g2* (-neeyay, -neysay) *ld* **muddahinee.**

muddahaneyn *m.dh ld* **muddahineyn.**

muddahano *m.dh* 1. Meermeerin iyo dibudhigidda arrin aan la doonayn in la fuliyo. 2. *ld* **muddahineyn.**

muddaharaad¹ *m.l* (-dyo, *m.dh*) Bannaanbax ay dadweyne tiro badan meel fagaaro ah ku sameeyaan, iyagoo wax taageeraya ama diiday. *ld* **mudaaharaad¹.**

muddaharaad² *f.mg1* (-day, -ddy) Dadweyne tiro badan oo wax taageeraya amaba diiday fagaaro isugu soo bixid. *ld* **mudaaharaad².**

muddaharaadid *m.f.dh eeg* muddaharaad². *ld* **mudaaharaadid.**

muddahinee *f.g2* (-neeyay, -neysay) Arrin aan la rabin in durba la fuliyo, dibudhig, meermeeris iyo hadal macaan ku wadid. *ld* **muddahanee.**

muddahineyn *m.f.dh eeg* muddahinee. *ld* **muddahaneyn,** **muddahano,** **muddahino.**

muddahino *m.f.dh ld* **muddahineyn.**

muddac¹ *m.l* (-cyo, *m.dh*) Ninka garta sheeganaya.

muddac² *f.mg1* (-cay, -cdy; -dici) La m.: cid la garramid ama dacwiyid.

muddac-calayhi *m.l* Cid garta loo haysto ama loo dhigtay.

muddamdam *m.l* (-myo, *m.dh*) Sirrow; munaafaq.

muddamdamnimo *m.dh* Muddamdam ahaansho.

muddee *f.g2* (-deeyay, -deysay) Cid waqtı ama muddo u qabasho.

muddeec *m.l.kh* M. ah: qof wixii la faro si fudud u yeela; aan wax diidin; baari ah. *ld* **muddic.**

muddeecnimo *m.dh* Muddeec ahaansho.

muddeyn *m.f.dh eeg* muddee.

muddeysan *f.mg4* (-snaa, -snayd) Wax wakhti ama muddo loo qabtay ahaansho.

muddeysnaan *m.f.dh eeg* muddeysan. *ld* **muddeysnaansho.**

muddeysnaansho *m.l/dh ld* **muddeysnaan.**

muddici *m.l ld* **muddac¹.**

muddicid *m.f.dh eeg* **muddac².**

muddic *m.l.kh ld* **muddeec.**

muddicinnimo *m.dh ld* **muddeecnimo.**

muddo *m.dh* Waqtı, goor, waa, shin.

muddug *m.l* 1. Aan la wehelin; keli ah. 2. Aan waxba sidan; qaauan. 3. Faro maran; aan hanti lahayn.

muddugan *f.mg4* (-gnaa, -gnayd) Wax muddug ah ahaansho. *ld* **muddugsan.**

muddugnaan *m.f.dh eeg* muddugan. *ld* **muddugnaansho,** **muddugsanaan,** **muddugsanaansho.**

muddugnaansho *m.l/dh ld* **muddugnaan.**

muddugnimo *m.dh* Muddug ahaansho.

muddugsan *f.mg4* (-naa, -nayd) *ld* **muddugan.**

muddugsanaan *m.dh ld* **muddugnaan.**

muddugsanaansho *m.l/dh ld* **muddugnaan.**

muddul *m.l ld* **mundul.**

mu'di *m.l* Nafley aamusnaanta wax ku dila.

mulid *m.f.dh eeg* mu'd. *ld* **mudniin.**

mu'dinnimo *m.dh* Nafley mu'di ahaansho.

mudmid *m.f.dh eeg* mu'dan¹.

mudnaan *m.f.dh eeg* mudan³. *ld* **mudnaansho.**

mudnaan *m.f.dh eeg* mu'dan². *ld* **mudnaansho.**

mudnaansho *m.l/dh eeg* mudnow. *ld* **mudnaan.**

mudnaansho *m.l/dh eeg* mu'dnow. *ld* **mudnaan.**

mudniin *m.l ld* **mulid.**

mudnow *f.g/mg3* (-naaday, -naatay) Qof wax u qalmo noqosho ama ahaansho.

mudnow *f.mg3* (-naaday, -naatay) Wax meel ku turqasho ahaansho ama noqosho.

mudo *f.g3* (-utay, -udatay) 1. Abaalguud istaahilid. 2. Cid u baahasho.

mudo *f.g3* (-utay, -udatay) Wax meel ku turqasho.

mudri *f.g2* (-iyay, -isay) *ld* **murdi.**

mudrin *m.dh ld* **murdin.**

mudris *m.l ld* **murdin.**

mudur *m.l ld* **murud.**

mudursad *m.l ld* **murudsasho.**

mudursan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Wax la murdiyay ahaansho.	muho <i>f.mg3 (-hday, -hatay)</i> 1. Wax ku hungoobid. 2. U m.: cid ama wax kalgacayl ama rabid u qabid; uurka wax ka doonid; wax laabracid. 3. U m.: khatar uga baqid (cid). <i>ld maho, moho.</i>
mudursanaan <i>m.f.db eeg</i> mudursan. <i>ld mudursanaansho.</i>	mujaahid¹ <i>m.l (-dyo/-diin, m.db)</i> Qof wax xaq ah u dagaalamaya.
mudursanaansho <i>m.l/dh ld</i> mudursanaan.	mujaahid² <i>f.mg1 (-day, -dday)</i> Ku m./u m.: wax xaq ah u dagaallamid (qof).
mudursasho <i>m.f.db ld</i> murudsasho.	mujaahidid <i>m.f.db eeg</i> muujaahid ² .
mudursi <i>m.l ld</i> murudsasho.	mujarrab <i>m.l (-byo/-biin, m.db)</i> Qof tijaabooyin badan waayo-aragnimo ku kasbaday.
mudurso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> <i>ld murudo.</i>	mujrim <i>m.l (-miyaal, m.l/db,l-myo/-miin, m.db)</i> Qof meheraddiis tahay dhac iyo dil.
muudutuul <i>m.l</i> Muuqaal aan wuxuu yahay la sixi karin.	mujtahid <i>m.l (-diin, m.db)</i> 1. Qof dadaal badan. 2. (<i>dii.</i>) Qof diinta Islaamka aad u yaqaan oo baaritaan badan ku sameeyey xaqiqaadana gaaray.
mufanid <i>m.l</i> Nin tayada hargaha iyo saamaha aqoon u leh.	mujtamac <i>m.l (-cyo, m.db)</i> Dad meel ku wada nool; bulsho.
mufanidnimo <i>m.db</i> (Nin) mufanid ahaansho.	mujuruc <i>m.l</i> Masaasadda afkeeda hore ee carruurtu nuugto.
mufsid <i>m.l (-dyo, m.db)</i> Qof fasahaad badan oo xun.	mukaaw <i>m.l</i> Mudutuul.
mufsidnimo <i>m.db</i> Mufsid ahaansho (qof).	mukallaf <i>m.l (-fyol/-fin, m.db)</i> Qof wax uu falo mas'uuliyaddeeda qaadi kara; qaangaar.
muutaax <i>m.l (-xyo/mafaatiix, m.db)</i> Fure. <i>ld miftaax.</i>	mukay <i>m.l (mukay, m.db)</i> (<i>bot.</i>) Geed weyn oo jirrid aad u weyn leh, kana baxa hareeraha durdurraad iyo webiyada, miro macaan oo la cunana leh; daray.
mufti <i>m.l (-iyaal/-iyo, m.db)</i> (<i>dii.</i>) Caalin weyn oo arrimaha diinta Islaamka laga wareysto.	mukhaaddaraad <i>m.l</i> Waxyabaha maanka dooriya. <i>ld muqaaddaraad.</i>
mug <i>m.l</i> 1. Weel ama wax kale oo gudo leh, inta qaadkiisu le'egyahay. 2. Inta shay gudo leh buuxin karta. 3. Kol; mar.	mukhaalafo <i>m.db</i> 1. Khilaaf. 2. Naag ninkeeda diiddey oo aqalkeedi ka maqan.
mugdi <i>m.l</i> Iftiin la'aan; gudcur.	mukhaawi <i>m.l (-iyaal, m.l/db/-iyo, m.db)</i> 1. Qof dadka been u sheega oo maskaxda ka xada. 2. Qof aan hadalkiisu wax ka soo qaadlahayn.
muq-saafid <i>m.db</i> (<i>kiim.</i>) Hab ka mid ah xeeladii u horreeyey saafid xaddiyeedka. Waa hab u salaysan cabbiridda mugga milan ribnaantiisa la yaqaano, muggaas oo ah inta looga baahanyahay in uu la falgalo milanka walaxda la raadinayo. Milanka ribnaantiisa la yaqaan (milan beegal ah) waxa si tartiib ah looga soo daayaa mitimiye.	mukhlis <i>m.l (-syol/-siin, m.db)</i> 1. Qof daacad ah. 2. (<i>dii.</i>) Qof cibaadada Eebbe ku wanaagsan.
muhaajir <i>m.l (-rro/-riin, m.db)</i> 1. Qof degaankiisii uga tegey risiq doon ama diin fidinteed. 2. (<i>dii.</i>) (m.w) Asxaabadii Nebi Maxamed (n.k.h.a.) la haajirtey oo inta Maka ka tegtey mid ka mid ah.	mukhlisnimo <i>m.db</i> Mukhlis ahaansho.
muhasho <i>m.f.db eeg</i> muho. <i>ld mahasho, mohasho.</i>	mukhuur¹ <i>m.l ld</i> maquurid.
muhi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> <i>ld mihi.</i>	mukhuur² <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i> <i>ld maquur².</i>
muhiimmad <i>m.db (-do, m.l)</i> <i>ld muhiimmad.</i>	mukhuurid <i>m.db ld</i> maquurid.
muhiimmo <i>m.db ld</i> muhiimmad.	mukhuurin <i>m.db ld</i> maquurin.
muhiimnimo <i>m.db ld</i> muhiimnimo.	mukhuursan <i>f.g4 (-naa, -nayd)</i> <i>ld maquursan.</i>
muhim <i>m.l/kb</i> M. ah: wax qiimo dheeraad ah cid u leh. <i>ld muhiium.</i>	mukhuursaan <i>m.f.db ld</i> maquursanaan.
muhammad <i>m.db (-do, m.l)</i> Qiimaha, qaayaha ay wax leeyihiiin. <i>ld muhiimmad, muhiimmo, muhimmo.</i>	mukhuursanaansho <i>m.l/dh ld</i> maquursanaan.
muhimmo <i>m.db ld</i> muhimmo.	mukul <i>m.db</i> Daruur madow oo meel fog ka da'aysa.
muhimnimo <i>m.db</i> Muhim ahaansho. <i>ld muhiimnimo.</i>	mukulaal <i>m.db (-lo, m.l)</i> Bisad; basho; dummad, yaanyuuro.
muhin <i>m.db ld</i> mihin.	
muhis <i>m.l ld</i> mihin.	

mukulaalduureed *m.db* (**mukulaalduureed**, *m.l*) Mukulaal duur ku nool ah.

mukulaalsabaad *m.db* (**mukulaalsabaad**, *m.l*) Mukulaalduureed laf weyn oo giirgiir leh.

mukur *m.l* Isyeelyeel qabweyni ku jirto.

mulac *m.l* (-**cyo**, *m.db*) Xammaarato yar oo afar addin iyo dabo dhuuban oo dheer leh oo ay malowga isku bah yihii laakiin ka jirmi yar. *ld bulac*.

mulacyayn *m.f.db eeg* mulacyee. *ld mulacyays*.

mulacyays *m.l ld mulacyayn*.

mulacyee *f.mg2* (-**eeay**, -**eeysay**) Socod laalaabasho ah samayn.

mulbi *f.g2* (-**iyay**, -**isay**) Wax tuugo ku dhammayn.

mulbin *m.f.db eeg* mulbi. *ld mulbis*.

mulbis *m.l ld mulbin*.

mulbisasho *m.f.db eeg* mulbiso.

mulbiso *f.mg3* (-**stay**, -**satay**) 1. Wax dhammaysasho. 2. Wax tuugo ku dhammaysasho.

muldhiji *f.g2* (-**iyay**, -**isay**) 1. Wax diirkasare ka fujin. 2. Cid huga ka wada qaadid. 3. Timo madax ka wada xiirid.

muldhin *m.f.db eeg* muldhiji.

muldhisan *f.mg4* (-**snaa**, -**snayd**) Wax la muldhijey ahaansho.

muldhishasho *m.f.db eeg* muldhiso.

muldhisnaan *m.f.db eeg* muldhisan. *ld muldhisnaansho*.

muldhisnaansho *m.l/ld ld muldhisnaan*.

muldhiso *f.g3* (-**stay**, -**satay**) 1. Laan, jir iwm dubka ka diirasho. 2. Qof hu' uu gashanaan ka wada furasho. 3. Madax quardasho.

muleemi *f.g2* (-**iyay**, -**isay**) Wax wada qaadasho, iyada oo aan in yarna laga reebin

muleemin *m.f.db eeg* muleemi. *ld muleemis*.

muleemis *m.l ld muleemin*.

mulki¹ *m.l* 1. Maal aad u badan. 2. Hantida qof leeyahay. *ld milki¹*.

mulki² *f.g1* (-**iyay**, **iday**/-**isay**) Hanti la wareegid. *ld milki²*.

mulkiyid *m.f.db eeg* mulki². *ld milkiyid*.

mullaax *m.db* (-**xyo**, *m.db*) 1. Xuubabka mayraxda kaa ugu jilicsan oo geedka laftiisa adag xiga. 2. Dhuub kasta oo sida mullaaxda u jilicsan.

mullaaxi *f.g2* (-**iyay**, -**isay**) Geed mullaax ka diirid.

mullaixin *m.f.db eeg* mullaaxi. *ld mullaaxis*.

mullaaxis *m.l ld mullaixin*.

mullaaxsad *m.l ld mullaaxsasho*.

mullaaxsasho *m.f.db eeg* mullaaxso. *ld mullaaxsad*, *mullaaxsi*.

mullaaxsi *m.l ld mullaaxsasho*.

mullaaxso *f.mg3* (-**saday**, -**satay**) Geed mullaax ka diirasho.

mullaay *m.db* (-**yo**, *m.db*) 1. Lakab mayrax ah oo u dhexceeya jillowda iyo lafta geedka. 2. Liid jilicsan ee cajaladda ku dhexjira oo hadalka, heesaha, muusika iwm lagu duubo. 3. Liid maro ah, jilicsan, khad leh oo teebsku ku dhex jira oo farta warqadda lagu qoray muujisa.

malli¹ *m.l* (-**yo**, *m.db*) Biyo badan oo qof liqi karta; mool.

malli² *m.db* Xabagta geedaha qaarkood ka baxda oo cusub.

muluf *m.l* (-**fyo**, *m.db*) Fuf caws ah. *ld malaf*.

mulul¹ *m.l* (*m.u*) Haweenay ama neef xoolaad oo uur yeeshay ama rimay iyada oo ilmihi weli nuujinaysa. 2. M. ah: dheddig dad ama xoolaad oo sano walba dhasha. 3. M. ah: neef ari ah oo aad caato u ah. 4. *ld mululid*.

mulul² *f.mg1* (-**ulay**, -**ushay**) 1. Dheddig dad ama xoolaad isaga oo weli ilmihi hore nuujinaya rimid ama uur yeelasho. 2. Neef ari ah aad u caatoobid.

mululi *f.g2* (-**iyay**, -**isay**) Caano ciir ah dhay ku darid.

mululid *m.f.db eeg* mulul². *ld mulul¹* (4).

mululin *m.f.db eeg* mululi.

mululrimid *m.f.db eeg* mululrin². *ld mululrin¹*.

mululrin¹ *m.l* Rimidda uu rimo dheddig mulul ah. *ld mululrimid*.

mululrin² *f.mg1* (-**imay**, -**intay**; -**imi**) Dheddig dad ama xoolaad isaga oo weli ilmihi hore nuujinaya rimid ama uur yeelasho.

muluq¹ *m.l* (-**lqo**, *m.l/ld muluq*, *m.db*) Ilmo da'diisu ka yartahay (6) lix bilood; murjuc.

muluq² *m.db* 1. Qof qaawan; murduq. 2. Qof wixii uu lahaa ama haystay laga wada qaaday.

muluqmuluq *m.db* 1. Socod badan oo meelo kala duwan la gelayo iyada oo aan ujeeddo fiican laga lahayn. 2. M. leh: wax gacanta ka sibiibixanaya. 3. Khayaano iyo mardaddabaan.

muluqmuluqlayn *m.f.db eeg* muluqmuluqle.

muluqmuluqlee *f.mg2* (-**leeyay**, -**leysay**) Muluqmuluq samayn.

mulux *m.l* (-**xyo**, *m.db*) Qare markaas soo baxay oo yar.

mulxid¹ *m.l* (-**diin**, *m.db*) (*dii*) Gaal, kufri; qof aan diimaha rumaysnayn.

mulxid² *m.l* (-**diin**, *m.db*) (*fals*) Qof aan xiisayn ama aan dan ka lahayn arrimaha ku saabsan diinta.

mulxidnimo <i>m.dh</i> (<i>dii.</i>) Mulxid ahaansho.	muqdaafin <i>m.f.dh eeg</i> muqdaafi. <i>ld miqdaafin.</i>
mu'min <i>m.l (-niin, m.dh)</i> (<i>dii.</i>) Qof awaamiirta Ilahay siday ahayd u fuliya. <i>ld muumin.</i>	muqlay <i>m.l (-qlo/muqlay, m.dh)</i> Geed quwaax, qodax yaryar, caleen dhuudhuuban iyo asal wanaagsan oo lagu megdisto. <i>ld muqle.</i>
mu'minnimo <i>m.dh</i> Mu'min ahaansho. <i>ld muuminnimo.</i>	muqlaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Neef xoolo ah wax muqlo hayso ahaansho.
munaaddee <i>f.g2 (-deeyay, -deysay)</i> <i>ld muraaddee.</i>	muqlaysnaan <i>m.f.dh eeg</i> muqlaysan. <i>ld muqlaysnaansho.</i>
munaaddeyn <i>m.dh ld muraaddeyn.</i>	muqlaysnaansho <i>m.l/dh</i> Wax muqlaysan ahaansho.
munaaddo <i>m.dh ld muraaddeyn.</i>	muqle <i>m.l ld Muqlay; muqlo.</i>
munaafaq <i>m.l (-qyo/-fiqiin, m.dh)</i> 1. Qof hadalka uu sheego iyo falka uu samaynayaa is-khilaafsanyihiin. 2. (<i>dii.</i>) Qof sheegta inuu diinta Islaamka rumaysanyahay laakiin aan aaminsanayn.	muqleeye <i>m.l (-yayaal, m.l/dh)</i> Gafane.
munaafaqnimo <i>m.dh</i> Munaafaq ahaansho.	muqlo <i>m.dh</i> 1. Cudur neefka socodkiisa miisaanka lumiya ama uu la dheeldheeliyo oo uu ka qaado shilin cuntay. 2. Shilinta qaniiyedeeda cudurkaa keento. <i>ld muqle.</i>
munaasab <i>m.l.kh</i> M. ah: hadal habboon ama macquul ah. <i>ld munaasib.</i>	muqloo <i>f.mg3 (-ooday, -ootay)</i> Neef xoolo ah wax cudurka muqlo qaaday noqosho.
munaasabo <i>m.dh (-ooyin, m.l)</i> Wakhti arrin wax ku qabashadeed ku habboon.	muqloobid <i>m.f.dh eeg</i> muqlow ² . <i>ld muqlow¹.</i>
munaasib <i>m.l.kh ld munaasab.</i>	muqlood <i>m.f.eeg</i> muqloo.
mundul <i>m.l (-llo, m.dh)</i> Aqal wareegsan oo inta badan dhis iyo dhoobo ka samaysan oo leh saqf dhis iyo caws ah oo kor u fiqan. <i>ld muddul, mundulle.</i>	muqlow¹ <i>m.l</i> Qaadidda uu neef xoolo ah qaado cudurka muqlaha. <i>ld muqloobid.</i>
mundulle <i>m.l ld mundul.</i>	muqlow² <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Neef xoolo ah muqlo qaadiid.
munkar <i>m.l</i> 1. (<i>dii.</i>) Magac guud oo kulmiya falalka Eebbe addoomihiisa ka xaaraantiimeeyey oo dhan. 2. (<i>dii.</i>) Labada malag ee dadka dhinta qabriga wax ku su'aala midka aan Nakiir ahayn.	muqmad <i>m.dh</i> Hilib aad u yaryar oo shiilan oo cunno ahaan dad u keydsadaan; oodkac.
munnaarad <i>m.dh (-do, m.l)</i> 1. Kuud kor u dheer oo dusha iftiin ku leh oo xeebaha badaha lagu sameeyo si gaadiidka badaha loogu hago marsooyinka. 2. (<i>dii.</i>) Qudbiga masajidka ee laga addimo. <i>ld minaarad.</i>	muqmadayn <i>m.f.dh eeg</i> muqmadee.
munshaar <i>m.l ld mushaar.</i>	muqmadaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Hilib wax muqmad laga dhigay ahaansho.
munshaaro <i>m.dh ld mushaar.</i>	muqmadaysnaan <i>m.f.dh eeg</i> muqmadaysan. <i>ld muqmadaysnaansho.</i>
muqaaddaraad <i>m.l ld mukhaaddaraad.</i>	muqmadaysnaansho <i>m.l/dh</i> <i>ld muqmadaysnaan.</i>
muqaal <i>m.l</i> (<i>riw.</i>) Qayb ka mid ah riwaayad ama filin.	muqmadee <i>f.g2 (-deeyay, -daysay)</i> Hilib muqmad ka dhigid.
muqaal-dambe <i>m.l</i> (<i>riw.</i>) Sawirro lagu bilo goob masraxedda.	muqshabeel <i>m.l (-llo, m.dh)</i> 1. Harimcad. 2. Qof ay iska dhaleen dheddig iyo lab kala midab ah.
muqaddas <i>m.l</i> 1. (<i>dii.</i>) Waxyabaha diinta la xiriira oo la dhowro ee aan dhalil laga bixin karin, sida quraanka iyo xadiiska. 2. (<i>dii.</i>) Meel Eebbe lagu caabudo. 3. Waajib ay khasabtahay in fuliyo.	muqsul <i>m.l/dh ld musqul.</i>
muqarrar <i>m.l (-rro, m.dh)</i> Qorshe habaysan oo ku saabsan waxbarasho.	muquuf¹ <i>m.l (-fyo, m.dh)</i> Birta xakamuuhu hayo ee faraska afka loo geliyo. <i>ld muquus¹.</i>
muqdaaf <i>m.l (-fyo, m.dh)</i> Loox dacal ballaaran oo lagu seebiyo huuriga iyo bedenka. <i>ld miqdaaf.</i>	muquuf² <i>f.mg1 (-fay, -ftay)</i> 1. Muquurid. 2. Qof meel si macno la aan ah u dhex marmarid.
muqdaafi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Huuri muqdaaf ku seebin. <i>ld miqdaafi.</i>	muquufid <i>m.f.dh eeg</i> muquuf ² .
	muquuni <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Xoolo maquuno ah bixin. 2. Xoog wax ku meel marsiin. <i>ld maquuni.</i>
	muquunin <i>m.f.dh eeg</i> muquuni. <i>ld maquunin.</i>
	muquuno <i>m.dh (-ooyin, m.l)</i> 1. Xoolo aan qiimo lahayn oo cid deeq ahaan loo siiyo. 2. Khasab, sandullays. <i>ld maquuno.</i>
	muquunsad <i>m.l ld muquunsasho.</i>

muquunsasho *m.f.dh eeg* muquunso. *ld maquunsad, maquunsasho, muquunsad.*
muquunso *f.g3 (-saday, -satay)* Xoog wax ku meel marsasho. *ld maquunso.*
muquur¹ *m.l ld maquurid.*
muquur² *f.g1 (-ray, -rtay)* *ld maquur².*
muquuri *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld maquuri.*
muquurid *m.db ld maquurid.*
muquurin *m.db ld maquurin.*
muquursan *f.g4 (-naa, -nayd)* *ld maquursan.*
muquursanaan *m.db ld maquursanaan.*
muquursanaansho *m.lldh ld maquursanaan.*
muquus¹ *m.l 1. ld muquusid.* Quusidda biyo hoos loo quuso. 2. Muquuf¹.
muquus² *f.g1 (-say, -stay)* Biyo hoos u quusid. *ld muquus².*
muquusid *m.f.dh eeg* muquus². *ld maquus¹, maquusid, muquus¹ (1).*
mur¹ *m.l* Xubinta taranka ee haweenka.
mur¹ *m.l* Kalluun aad u yaryar oo markaas ugantii ka baxay oo lullumada qaabkeeda leh.
mur² *m.db* Wadiiqo yar.
mur³ *f.mg1 (-ray, -rtay)* Ka m.: orod cid kaga dheereyn.
muraad¹ *m.l (-ddo/-dyo, m.db)* 1. Dan; ujeeddo. 2. Allebari; sab.
muraad² *f.mg1 (-day, -dday)* U m.: cid ama meel dan ka yeelasho.
muraaddee *f.g2 (-deeyay, -deysay)* Wax xaraashid ama qiimo jaban ku iibin. *ld munaaddee.*
muraaddeyn *m.f.dh eeg* muraaddee. *ld munaaddeyn, munaaddo, muraaddo.*
muraaddo *m.db ld muraaddeyn.*
muraadi *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Cid muraad u qumin. 2. Ducayn.
muraadid *m.f.dh eeg* muraad².
muraadin *m.f.dh eeg* muraadi.
muraadsad *m.l ld muraadsasho.*
muraadsasho *m.f.dh eeg* muraadso. *ld muraadsad, muraadsi.*
muraadsi *m.l ld muraadsasho.*
muraadso *f.mg3 (-saday, -satay)* Soo m.: muraad qunsasho; danaysasho.
muraajaco *m.db* Ku noqoshada duruu hore loo akhriiyey, qoray, fasiray mar kale lagu noqdo.
muraaqo *m.db (dii.)* Jidbo; burur.
muraaqoo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* 1. *(dii.)* U m.: arrin diimeed u jidboosho. 2. U m.: ciyaar u bururid.
muraaqood *m.f.eeg* muraaqoo.
muraaradillaac¹ *m.l* Naxdin weyn oo lala argaggaxo; qarracan. *ld marooradillaac¹.*

muraaradillaac² *f.mg1 (-cay, -cday)* Si aad ah u nixid. *ld marooradillaac².*
muraaradillaaci *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid si aad ah uga ninx. *ld marooradillaaci.*
muraaradillaacid *m.f.dh eeg* muraaradillaac². *ld marooradillaacid.*
muraaradillaacin *m.f.dh eeg* muraaradillaaci. *ld marooradillaacin.*
muraayad *m.db (-do, m.l)* 1. Cad dhalo ah oo inta dhinac laga mariyo dheeh lacageed iwm layska arko; madarad; beladdaye. 2. *(m.w) (-do, m.l)* Laba dhalo oo si ah loo farsameyey oo ku dhex jira bir ama caag wareegsan oo indhaha la gashado, si loo saxo indho arag diciif ah leh, ama looga celiyo nuurka xooggan ee qorraxda; okiyaale. *ld miraayad, miraayo, muraayo.*
muraayo *m.db ld muraayad.*
murabbi *m.db ld marabbi.*
muran¹ *m.l* Dood aan layska gar qaadanayn oo asaraar miiran ah.
muran² *f.g1 (-rmay, -rantay; -rmi)* La m.: si asaraar ku jiro cid ula doodid.
muransan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Laba qof ama ka badan wax murmay ahaansho.
muransanaan *m.f.dh eeg* muransan. *ld muransanaansho.*
muransanaansho *m.lldh ld muransanaan.*
murbax¹ *m.l ld mudbax¹; mudbixid.*
murbax² *f.mg1 (-xay, -xday)* *ld mudbax².*
murbaxsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld mudbaxsan.*
murbaxsanaan *m.db ld mudbaxsanaan.*
murbaxsanaansho *m.lldh ld mudbaxsanaan.*
murbay *m.l (-yo/murbay, m.db)* Koob aad u yar oo ka samaysan dhoob, dhieg la qabsadana aan lahayn oo qaxwada lagu cabbo.
murbixi *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld mudbixi.*
murbixid *m.db ld midbixid.*
murbixin *m.db ld mudbixin.*
murbooc *m.db ld marbooc.*
murcanyo *m.db 1. (bot.)* Geed-nagaar caleemo yaryar oo cagaaran, leh miro gadguduudan oo afar-afar isugu dheggan lana cuno; miracas. 2. Miraha geedka murcanyada. *ld mircanyo.*
murcood *m.l ld murcud.*
murcud *m.l (murcud, m.db)* 1. *(bot.)* Geed weyn oo qodax gaagaaban iyo caleemo yaryar oo cagaaran leh, oo dhala miro kulkulucusan oo dhexda laf weyni uga jirto, dhadhan dhanaan ahna leh oo la cuno. 2. Miraha geedka murcudka. *ld murcood.*

- murdad** *m.l* Dhacaan (geed) aad u kulul oo layskuna daaweyyo. *ld* **murdud**.
- murdi** *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Badar bisil, subag, caano, malab iwm oo weel ku haray far ku tirid. 2. Cunto weel ka wada dhammayn. *ld* **mudri**.
- murdin** *m.f.dh eeg* murdi. *ld* **mudrin, mudris, mudris.**
- murdis** *m.l ld* **murdin.**
- murdiso** *m.dh* Farta gacanta oo suulka iyo fardhexaadda u dhexseysa, murugsato.
- murdud** *m.l ld* **murdad.**
- murdux** *m.l.kh* 1. M. ah: qof aan dhar xirnayn. 2. M. ah: nafly dhogor ama baalal aan lahayn.
- murduxan** *f.mg4 (-xnaa, -xnayd)* Nefley wax murdux ah ahaansho.
- murduxnaan** *m.f.dh eeg* murduxan. *ld* **murduxnaansho**
- murduxnaansho** *m.l/dh ld* **murduxnaan.**
- murgacad** *m.l ld* **murgucasho.**
- murgacasho** *m.dh ld* **murgucasho.**
- murgaco** *f.mg3 (-cday, -catay)* *ld* **murguco².**
- murgacsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld* **murgucsan.**
- murgacsanaan** *m.dh ld* **murgucsanaan.**
- murgacsanaansho** *m.l/dh ld* **murgucsanaan.**
- murgi** *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld* **murji.**
- murgici** *f.g2 (-iyay, -isay)* Xubnaha kalagoysyada lafaha dhaadheer kala maroojin jug ku gaarsiin.
- murgicin** *m.f.dh eeg* murgici.
- murgid** *m.f.dh eeg* murug³.
- murgin** *m.dh ld* **murjin.**
- murgoco** *m.dh ld* **murguco¹.**
- murgoo** *f.mg3 (-ooday, -ootay)* *ld* **murugoo.**
- murgood** *m.l ld* **murugood.**
- murgucad** *m.l ld* **murgucasho.**
- murgucasho** *m.f.dh eeg* murguco². *ld* **murgacad, murgacasho, murgucad, murkucad.**
- murguco¹** *m.dh* Lafaha kalagoysyada. *ld* **murgoco, murkuco¹.**
- murguco²** *f.mg3 (-cday, -catay)* 1. Xubnaha kalagoysyada lafaha dhaadheer kala maroojin jug ku gaarsiin. 2. Ka m.: arrin sidii loo rabay ka marin habaabid. Tus. "Arrintii cali waa ka murgucatay". *ld* **murgaco, murkuco².**
- murgacsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Qof wax murgeday ahaansho. *ld* **murgacsan, murkucsan.**
- murgucsanaan** *m.f.dh eeg* murgacsan. *ld* **murgacsanaan, murgacsanaansho, murgucsanaansho.**
- murgucsanaansho** *m.l/dh ld* **murgucsanaan.**
- murgux** *m.l.kh* M. ah: wax adag, gaaban oo kor sulub ah leh oo faraha ka siibta.
- murguxan** *f.mg4 (-xnaa, -xnayd)* Wax murgux ah ahaansho.
- murguxnaan** *m.f.dh eeg* murguxan. *ld* **murguxnaansho.**
- murguxnaansho** *m.l/dh ld* **murguxnaan.**
- murguxsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax kuusan oo gacanta ka sibiibixanaaya ahaansho.
- murguxsanaan** *m.f.dh eeg* murguxsan. *ld* **murguxsanaansho.**
- murguxsanaansho** *m.l/dh ld* **murguxsanaan.**
- muri** *f.g2 (-iyay, -isay)* Murud leefid.
- murid** *m.f.dh eeg* mur³.
- muriid** *m.l (dii.)* Wadaadka kaniisada ingriiska oo loo xilsaaro in uu ilaaliyo tamiga iyo rabitaanka dadka.
- murin** *m.f.dh eeg* muri.
- murjaan¹** *m.l* Geed weyn, laf adag oo qoryihiiisa kaneecada iwm laga shito. *ld* **murjeen.**
- murjaan²** *m.dh* 1. Dhangax-la-mood qaali ah, midabbo badan leh, ka samysma dheecaan adkaaday oo ay dhalaan bahallo yaryar oo badda ku jira, oo suuqiyadaha dumarku isku qurxiyaan laga sameeyo. 2. Wax kasta oo murjaanta laga sameeyo. *ld* **marjaan.**
- murjeen** *m.l ld* **murjaan¹.**
- murji** *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Xarig iwm si xun isugu marid. 2. Arrin iwm waxaan la xallin karin ka dhigid. 3. Cid murugo gelin. *ld* **murgi.**
- murjin** *m.f.dh eeg* murji. *ld* **murgin.**
- murjis¹** *m.l (-syo/murjis, m.dh)* Waran yar oo af dhuuban leh.
- murjis²** *m.dh* Geed-abaareed buuraha korkooda ka baxa oo xoolaha lagu dhacariyo.
- murjuc** *m.l (-cyo, m.dh)* Ilmo yar oo markaas dhashay; muluq. *ld* **murjuq, murjux.**
- murjuq** *m.l ld* **murjuc.**
- murjux** *m.l ld* **murjuc.**
- murke** *m.l (-kayaal, m.l/dh)* Weel yar oo xoolaha lagu maalo.
- murkucad** *m.l ld* **murgucasho.**
- murkucasho** *m.dh ld* **murgucasho.**
- murkuco¹** *m.dh ld* **murguco¹.**
- murkuco²** *f.mg3 (-cday, -catay)* *ld* **murguco².**
- murkucsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld* **murgucsan.**
- murkucsanaan** *m.dh ld* **murgucsanaan.**
- murkucsanaansho** *m.l/dh ld* **murgucsanaan.**
- murkud** *m.dh* Xabag aad u macaan oo uu dhalo geedka gubaalida ama xiiska.
- murmi** *f.g2 (-iyay, -isay)* Cid muran gelin.
- murmud** *m.f.dh eeg* muran².

murmin <i>m.f.db eeg murmi.</i>	muruf <i>m.dh ld mirif.</i>
murqaami <i>f.g2 (-iyay, -isay) ld marqaami.</i>	murug¹ <i>m.l 1. Cayayaan geedka digirta ka cuna caleenta. 2. Isku marmidda xarig, dun iwm ay isku milqaan.</i>
murqaamid <i>m.dh ld marqaamid.</i>	murug² <i>m.dh 1. ld murugo 1. Uurkutaallo; caloolxumo. 2. ld murud.</i>
murqaamin <i>m.dh ld marqaamin.</i>	murug³ <i>f.g1 (-rgay, -rugtay; -rgi) 1. Xarig iwm si aad ah isku dhex gelid. 2. Arrin iwm wax aan la xallin karin noqosho.</i>
murqaan¹ <i>m.l ld marqaan¹.</i>	murugee <i>f.g2 (-geeyay, -geysay) Cid murugo gayeysiin.</i>
murqaan² <i>f.mg1 (-aamay, -aantay) ld marqaan².</i>	murugeyn <i>m.f.db eeg murugee.</i>
murqaansan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) ld marqaansan.</i>	murugeysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd) Cid wax murugo hayso ahaansho.</i>
murqaansanaan <i>m.dh ld marqaansanaan.</i>	murugeysnaan <i>m.f.db eeg murugeysan. ld murugeysnaansho.</i>
murqaansanaansho <i>m.l/dh ld marqaansanaan.</i>	murugeysnaansho <i>m.l/dh ld murugeysnaan.</i>
murqaansanaan <i>m.l Nooc ka mid ah kuusha dumarku qoorta ku xirtaan.</i>	murugo¹ <i>m.dh (-ooyin, m.l) ld murug² (1).</i>
murre <i>m.l Xabag aad u qaraar oo uu dhalo geedka dheddin oo daawo ahaan loo isticmaalo; malmal.</i>	murugo² <i>m.dh (c.naf) Xaalad maskaxeed oo qofku aad u qalbi xunyahay. Dhaqdhaqaau wuxuu noqon karaa mid kacsan oo aan xasillooneyn ama mid gaabiya oo an firfircooneyn. Dabeeccadda qofka waxa ka muuqata rajobel iyo beelosheeg. Hurdada, cuntada iyo fakarkaba oo xumaada.</i>
murriyad <i>m.dh (-do, m.l) Kuul qalin ama dahab ka samysan oo dumarku qaataan. ld murriyo.</i>	murugoo <i>f.mg3 (-ooday, -ootay) Murugo dareemid. ld murgoo.</i>
murriyo <i>m.dh ld murriyad.</i>	murugood <i>m.f.db eeg murugoo. ld murgood.</i>
mursasho <i>m.f.db eeg murso.</i>	murugsad <i>m.l ld murudsasho.</i>
murso <i>f.g2 (-saday, -satay) Ka m.: caano, subag, malab iwm oo weel ku haray farta murugatsada ku tirsasho.</i>	murugsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) 1. Xarig iwm wax murugey ahaansho. 2. Wax murug hayso ahaansho.</i>
murtad <i>m.l (-diin, m.dh) (dii.) Qof muslim ahaa oo diinta Islaamka ka baxay.</i>	murugsanaan <i>m.f.db eeg murugsan. ld murugsanaansho.</i>
murtadnimo <i>m.dh (dii.) Murtad ahaansho.</i>	murugsanaansho <i>m.l/dh eeg murugsanow. ld murugsanaan.</i>
murti <i>m.dh Ulajeeddo kasmo, aqoon iyo waaya-aragnimo ku jirto oo hadalka, heesaha, gabayada iwm laga dhex helo; xigmad.</i>	murugsanow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay) Wax murugsan ahaansho.</i>
murtiye <i>f.g2 (-yeeyay, -yesay) Hadal, hees, gabay iwm murti u yeelid.</i>	murugsasho <i>m.f.db ld murudsasho.</i>
murtiyeen <i>m.f.db eeg murtiye.</i>	murugsato <i>m.dh ld murudsato.</i>
murtiyeysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd) Hadal, hees, gabay iwm wax murti loo yeelay ahaansho.</i>	murugso <i>f.g3 (-saday, -satay) ld murudso.</i>
murtiyeysnaan <i>m.f.db eeg murtiyeysan. ld murtiyeysnaansho.</i>	muruq diillimaysan <i>m.l (-qyo ..., m.dh) (c.naf)</i>
murtiyeysnaansho <i>m.l/dh ld murtiyeysnaan.</i>	<i>(c.naf.fl) Sooh muruqyada jirku ka sameysanyihii, waxa kale oo loo yaqaan mruq qalfoofeed, maxaa yeelay wuxuu ku dheganyahay qalfoofka wuxuuna dhaqaajiyaa lafaha; waxa kale oo loo yaqaan mruqa loo taliyo maxaayeelay dhaqaajintisu waxay ku xirantahay qofka taladiisa.</i>
murud <i>m.l Caano, subag, malab iwm inta ku dhegta gidaarka ama salka weel. ld murug² (2), mudur.</i>	muruq iraadi ah <i>m.l (-qyo ..., m.dh) (c.naf)</i>
murudsad <i>m.l ld murudsasho.</i>	<i>Muruq dhaqdhaqaaciisa lagu xukumo rabitaan, inta badanna waxa uu ku dhegsanyahay qalfoofka.</i>
murudsasho <i>m.f.db eeg murudso. ld mudursad, mudursasho, mudursi, murudsad, murugsad,</i>	muruq iraadla' <i>m.l (-qyo ..., m.dh) (c.naf)</i>
murudsato <i>m.dh Farta gacanta oo suulka iyo fardhexada u dhxeysa. ld murugsato.</i>	<i>Muruq aan dhaqdhaqaaciisa xukumin</i>
murudso <i>f.g3 (-saday, -satay) Subag, caano, malab iwm oo weel ku haray far ku leefid. ld mudurso, murugso.</i>	

rabitaan, laakiinse uu wado habdhiska darenwadka iswada. Inta badan waxa uu ku dhaca falnaq.

muruq miiqle m.l (-layaal, m.ll/dh) (c.nafl.)

Muruq lagu xukumo rabitaan oo guud ahaanba ku dheggan qalfoofka. Muruqa keli ahi waxa uu ka koobanyahay rucub ah miiqyo muruq oo dheer, mid walibana wuxuu leeyahay bu'o badan, muruqa oo dhan waxa ku daboolan xuub nudo iskuxidhayaal adag oo midwaliba ku xidhanyahay dhammaadka lafta.

muruq sisiban m.l (-no, m.db) (c.nafl.)

Muruq waxqabadiisa aan la xukumi karin, xukunkiisu waxa uu hoos yimaadaa habdhiska dareenwadka dhexe. Muruq iraadla' oo ka kooban unugyo dhaadheer oo qaab tobin oo kale ah oo aan miiqnayn. Unugyadaas waxa loo helaa keli keli, kooxo ama waxay ku fidsanyihii maqaarka, waxay ku wareegsanyihii gumimudka timaha, waxa kale oo laga helaa marinka dheefshiidka, marinka hawada, marin kaadi taranka iyo habdhiska wareegga dhiingga.

muruq¹ m.l (-gyo, m.db) Xanuun ka yimaada muruq gala ama ku roora meel aan meeshiisi ahayn (sida kan lafta garabka hoosteeda gala).

muruq² m.l (-gyo, m.db) (c.nafl.) Sooh unugyadiisu ay leeyihii awood isku roor iyagooy sameynaya xoog ama dhaqaaq. Muruqyadu waxay leeyihii, habab ay tamarta kiinikaad ugu rogi karaan tamar makaanikaad.

muruqmaal m.l Qof shaqaale ah oo aan farsamo gaar ah lahayn, kuna nool waxa ka soo baxa xooggiisa. *ld addinmaal*.

muruqmaalid m.db Shaqo gacmeed.

muruq-roor m.l (-ryo, m.db) (daaw.) Muruq iskuoro xoog weyn oo dhici kara ama cudur guud ahaan jirka saameeya sida: curyaamidda muruqa koogsan. Ama meel kooban ee jirka xaalad xanuun badan awgeed.

muruqxanuun m.l (-gyo ..., m.db) (daaw.) Iskuoro id muruq iyo xanuun muddo dheer socda.

murux¹ m.l 1. Miraha qaarkood sida garaska iwm oo dubkii kore laga qaaday. 2. M. ah: qof qaawan. 3. M. ah: wax aan diir lahayn. 4. *ld murxid*.

murux² f.mg1 (-rxay, -ruxday; -rxi) Wax dubkii ka dhacay noqosho.

muruxsan f.mg4 (-naa, -nayd) 1. Wax la murxiyey ahaansho. 2. Wax qaawan ahaansho.

muruxsanaan m.f.db eeg muruxsan. *ld muruxsanaansho*.

muruxsanaansho m.ll/dh ld muruxsanaan.

murwee f.g2 (-weeyay, -weysay) Cid sharfid ama maamuusid. *ld marwee*.

murweyn m.f.db eeg murwee. *ld marweyn*.

murweysan f.mg4 (-snaa, -snayd) Cid wax la sharfay ahaansho. *ld marweysan*.

murweysnaan m.f.db eeg murweysan. *ld marweysnaan,* **marweysnaansho,** **murweysnaansho**.

murweysnaansho m.ll/dh ld murweysnaan.

murwo m.db 1. Sharaf; maamuus. 2. *ld marwo*. Haweeney gaarinimo karti, dabeecad iyo akhlaaq isku darsatay.

murxi f.g2 (-iyay, -isay) 1. Wax dubka ka qaadir. 2. Wax qaawin. 3. Harag iwm dhogorta ka hoolid. 4. Qof meel madal ah aad ugu canaan.

murxid m.f.db eeg murux². *ld murux¹ (4)*.

murxin m.f.db eeg murxi.

mus m.l (-sas, m.l) 1. Meel geeda badan oo aan marin lahayn; xas. 2. Oodda xerada xoolaha inta aan miscilisha ahayn.

musaafur¹ m.l ld musaafir¹.

musaafur² f.mg1 (-ray, -rtay) *ld musaafir²*.

musaafur¹ f.g2 (-iyay, -isay) *ld musaafir¹*.

musaafurid m.db ld musaafirid.

musaafurin m.db ld musaafirin.

musaafuris m.l ld musaafirin.

musaafurisan f.mg4 (-naa, -nayd) *ld musaafirisan*.

musaafurasaan m.db ld musaafirasaan.

musaafuransaansho m.ll/dh ld musaafiransaansho.

musaafurisanow f.mg3 (-naaday, -naatay) *ld musaafirisanow*.

musallad m.l (-dyo, m.db) Qof aad u dhib badan oo dhibaatadiisu joogto tahay.

musalladnimo m.db Musallad ahaansho.

musallafl¹ m.l ld musallafl¹.

musallafl² f.mg1 (-fay, -ftay) *ld musallafl²*.

musallafl¹ f.g2 (-iyay, -isay) *ld musallafl¹*.

musallaflid m.db ld musallaflid.

musallaflin m.db ld musallaflin.

musallafnimo m.db ld musallafnimo.

musallaflsan f.mg4 (-naa, -nayd) *ld musallaflsan*.

musallaflsanaan m.db ld musallaflsanaan.

musallaflsanaansho m.ll/dh ld musallaflsanaansho.

musallafl¹ m.l Qof ganacsade ah oo xoolihii dhaafeen. *ld masallafl¹, musallafl¹*.

musallif² *f.mg1* (-fay, -ftay) Qof ganacsade ah qasaare aan wax u reebin la kulmid. *ld masallaaf², musallaaf².*
musallifi *f.g2* (-iyay, -isay) Qof musallif ka dhigid. *ld masallaifi, musallaifi.*
musallifid *m.f.dh eeg* musallaaf². *ld masallasfid, musallasfid.*
musallifin *m.f.dh eeg* musallifi. *ld masallifin, musallafin.*
musallifimo *m.dh* Musallif ahaansho. *ld musallafnimo.*
musallifsan *f.mg4* (-naa, -nayd) Wax musallifay ahaansho. *ld masallafsan, musallafsan.*
musallifsanaan *m.f.dh eeg* musallifsan. *ld masallafsanaan, masallafsanaansho, musallafsanaan,*
musallifsanaansho *m.ll/dh ld* musallifsan.
musannif *m.l* (-fiin/-fyo, *m.dh*) Qof wax curiya.
musannifnimo *m.dh* Musannif ahaansho.
musaraar¹ *m.l 1. ld* **musaraarid.** Ku farxidda qof aad ugu farxo wax uu helay. 2. Argagax ama sas ama wax kale oo lala maanwareero, jidbo.
musaraar² *f.mg1* (-ray, -rtay) Qof si aad ah u farxid, musaraar ku dhicid. *ld musareer², musuraar².*
musaraarid *m.f.dh eeg* musaraar². *ld musaraar¹ (1), musareer¹, musareerid, musuraar¹*
musaraarsan *f.mg4* (-naa, -nayd) Wax aad u fararxsan ahaansho. *ld musareersan, musuraarsan.*
musaraarsanaan *m.f.dh eeg* musaraarsan. *ld musaraarsanaansho, musareersanaan.*
musaraarsanaansho *m.ll/dh ld* musaraarsanaan.
musareed *m.l* Xerada ariga aaggeeda.
musareen *m.l* (-nno, *m.dh*) 1. Laba xiddig oo waaweyn oo ka soo baxa cirka dhankiis koofureed. 2. Dabayl sanadka bishiisa koowaad ama labaad ka dhacda woqooyiga Soomaaliya.
musareer¹ *m.l ld* musaraarid.
musareer² *f.mg1* (-ray, -rtay) *ld musaraar².*
musareerid *m.dh ld* musaraarid.
musareersan *f.mg4* (-naa, -nayd) *ld musaraarsan.*
musareersanaan *m.dh ld* musaraarsanaan.
musareersanaansho *m.ll/dh ld* musaraarsanaan.
musbaar¹ *m.l ld* musmaar¹.
musbaar² *f.g1* (-ray, -rtay) *ld musmaar².*
musbaaran *f.mg4* (-naa, -nayd) *ld musmaaran.*

musbaarasho *m.dh ld* musmaarasho.
musbaarid *m.dh ld* musmaarid.
musbaarnaan *m.dh ld* musmaarnaan.
musbaarnaansho *m.ll/dh ld* musmaarnaan.
musbaaro *f.g3* (-rtay, -ratay) *ld* musmaaro.
musbaax *m.dh ld* misbaax.
mushaalli *m.dh* Cunto jilicsan oo laga sameeyo badar iyo biyo laysku kariyey oo noqda hoore rib ah; shurbad. *ld* mishaari, mishaari.
mushaalliyee *f.g2* (-yeeyay, -yeysay) Badar mushaalli ka dhigid. *ld* mishaariyee, mishaariyee.
mushaalliyeyn *m.f.dh eeg* mushaalliyee. *ld* mishaariyeyn, mushaariyeyn.
mushaar *m.l* (-rro, *m.dh*) Lacagta qof hawl uu qabto laga siyo bishii. *ld* munshaar, munshaaro, mushaaro.
mushaari *m.dh ld* mushaalli.
mushaariyee *f.g2* (-yeeyay, -yeysay) *ld* mushaalliyee.
mushaariyeyn *m.dh ld* mushaalliyeyn.
mushaaro *m.dh ld* mushaar.
mushaax¹ *m.l 1.* Socod aayar ah oo xarrago ku jirto; tamashle. 2. *ld* mushaaxid.
mushaax² *f.mg1* (-xay, -xday) Si tartiib ah oo xarrago ku jirto u socosho.
mushaaxid *m.f.dh eeg* mushaax². *ld* mushaax¹ (2).
mushkilad *m.dh* (-do/mashaakil, *m.l*) Dhib aad u weyn. *ld* mushkilo.
mushkilo *m.dh ld* mushkilad.
mushqaayad *m.dh* Hanti yar oo la siyo qof hawl qabtay.
mushrig *m.l* (-ikiin, *m.dh*) (dii.) Qof Eebbe midnimadiisa shariig u yeela; gaal.
mushtaki *m.l* (-iyiin, *m.dh*) Qof dacwo qaba.
mushtar *m.l* 1. Meeraha shanaad oo u dhexeyya mariikha iyo sulka; cirjeex; cirjiir. 2. (-ryo, *m.dh*) Ganaci.
mushtari *m.l* (-iyiin, *m.dh*) Qof mushtar sameeya; ganacsade.
mushteeq¹ *m.l 1.* Illow. 2. Gef.
mushteeq² *f.mg1* (-gay, -gtay) 1. Ka m.: illoobid. 2. Ka m.: gefid.
mushteeqid *m.f.dh eeg* mushteeq².
musiibo *m.dh* (-ooyin, *m.l*) Dhibaato weyn; belaayo; hoog. *ld* masiibo, masuubo.
muskullux *m.dh.kh* 1. M. ah: wax aan wasaq lahayn. 2. (dii.) M. ah: wax aan nijaaso lahayn.
muslimad *m.dh* (-do, *m.l*) (dii.) Haweeney diinta Islaamka rumaysan.
muslimi *f.g2* (-iyay, -isay) (dii.) Cid muslin ka dhigid.

muslimid <i>m.f.dh eeg</i> muslin ² .	musuqmaasuq² <i>f.mg1</i> (-qay, -qday)
muslimin <i>m.f.dh eeg</i> muslimi.	Khayaano, eex iyo mardadabaan cid kula dhaqmid.
muslin¹ <i>m.l (-imiin, m.dh)</i> (dii.) Qof diinta Islaamka rumaysan.	musuqmaasuqid <i>m.f.dh eeg</i> musuqmaasuq ² .
muslin² <i>f.mg1 (-imay, -intay; -imi)</i> (dii.) Diinta Islaamka rumayn.	musuraar¹ <i>m.l ld</i> musaraarid.
muslinnimo <i>m.dh</i> (dii.) Muslin ahaansho.	musuraar² <i>f.mg1 (-ray, -rtay) ld</i> musaraar ² .
musmaar¹ <i>m.l (-rro/masaamiir, m.dh)</i> Bir yar alwaaxda layskula qabto, oo af dhuuban iyo sal ballaaran leh. <i>ld</i> musbaar¹ .	musuraarid <i>m.dh ld</i> musaraarid.
musmaar² <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i> 1. Musmaar wax iskula dhejin. 2. Ku m.: cid,cid kale ku dirid. <i>ld</i> musbaar² .	musuraarsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) ld</i> musaraarsan.
musmaaran <i>f.mg4 (-rnaa, -rnayd)</i> Wax musmaar lagu dhuftey ahaansho. <i>ld</i> musbaaran .	musuraarsanaan <i>m.dh ld</i> musaraarsanaan.
musmaarasho <i>m.f.dh eeg</i> musmaaro. <i>ld</i> musbaarasho .	musuraarsanaansho <i>m.l/dh ld</i> musaraarsanaan.
musmaarid <i>m.f.dh eeg</i> musmaar ² . <i>ld</i> musbaarid .	mutacallin <i>m.l (-imiin, m.dh)</i> Qof waxbarasho meel sare ka gaaray.
musmaarnaan <i>m.f.dh eeg</i> musmaaran. <i>ld</i> musbaarnaan, musbaarnaansho,	mutakafi <i>m.l ld</i> mustagfi.
musmaarnaansho <i>m.l/db ld</i> musmaarnaan.	mutakafinnimo <i>m.dh ld</i> mustagfinnimo.
musmaaro <i>f.g3 (-rtay, -ratay)</i> Wax musmaar ku qodbasho. <i>ld</i> musbaaro .	mu'tamir <i>m.l (-riin, m.dh)</i> Shir weyne dad la soo doortay ay isugu yimaadaan oo arrimo gaar ah kaga hadlayaan.
musqul <i>m.l/db (-lo, m.dh)</i> Dhismo yar oo gudhiisa uu ku yaal god lagu saxaroodo laguna kaadiyo; suuli. <i>ld</i> muqsul .	muteysasho <i>m.f.dh eeg</i> muteysyo.
mustacmarad <i>m.db (-do, m.l)</i> Dal xukun gumaysi ku hoos jira.	muteysii <i>f.lg2 (-iiyay, -iisay)</i> Qof dhibaato badan badid.
mustacmir <i>m.l (-riin, m.dh)</i> Qof wax gumaysta.	muteysi <i>m.f.dh eeg</i> muteysi.
mustagfi <i>m.l/kh</i> M. ah: qof hanti ku filan leh. <i>ld</i> mustakafi, mutakafi .	muteysyo <i>f.g3 (-stay, -satay)</i> Qof wax istaahilid.
mustagfinnimo <i>m.db ld</i> mustakafinnimo, mutakafinnimo.	mutixid <i>m.dh ld</i> mutuxid.
mustakafi <i>m.l ld</i> mustagfi.	mutumaad <i>m.l (-dyo, m.dh)</i> Cad gaar ah oo halgamaha laga siyyo neef hilbkiisa loo diyaariiy walimo.
mustakafinnimo <i>m.dh ld</i> mustagfinnimo.	mutuutax¹ <i>m.l ld</i> mataatixid.
mustaqbal <i>m.l</i> Timaaddo; aayo.	mutuutax² <i>f.mg1 (-xay, -xday) ld</i> mataatax ² .
mustareex¹ <i>m.l</i> Dhib la'aan iyo nasiino; raaxo.	mutuutaxsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd) ld</i> mataataxsan.
mustareex² <i>f.g1 (-xay, -xday)</i> Dhib la'aan iyo nasiino ku jirid.	mutuutaxsanaan <i>m.db ld</i> mataataxsanaan.
mustareexi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Cid u raaxayn.	mutuutaxsanaansho <i>m.l/dh ld</i> mataataxsanaan.
mustareexid <i>m.f.dh eeg</i> mustareex ² .	mutuutaxi <i>f.g2 (-iyay, -isay) ld</i> mataatixi.
mustareixin <i>m.f.dh eeg</i> mustareexi.	mutuutaxid <i>m.db ld</i> mataatixid.
mustareexsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Wax raaxo ku jira ahaansho.	mutuutaxixin <i>m.db ld</i> mataatixin.
mustareexsanaan <i>m.f.dh eeg</i> mustareexsan. <i>ld</i> mustareexsanaansho .	mutux¹ <i>m.l/kh</i> 1. M. ah: qof qaawan. 2. M. ah: qof keli ah oo aan cidi wehelin. 3. M. ah: hadal aan asluub iyo xishood lahayn. <i>ld</i> matax¹ .
mustareexsanaansho <i>m.l/dh ld</i> mustareexsanaan.	mutux² <i>f.lg1 (-xay; -xday)</i> Is m.: hadal aan asluub iyo xishood lahayn ku hadlid; is-giriixin. <i>ld</i> matax² .
musuqmaasuq¹ <i>m.l</i> Khayaamo, eex, iyo mardadabaan cidi ku dhaqanto.	mutuxan <i>f.mg4 (-xnaa, -xnayd)</i> 1. Qof keli ah oo cidi wehelin ahaansho. 2. Hadal aan asluub iyo xishood lahayn ahaansho. 3. Qof qaawan ahaansho. <i>ld</i> mataxan .
	mutixid <i>m.f.dh eeg</i> mutux ² . <i>ld</i> matixid, mutixid.
	mutuxnaan <i>m.f.dh eeg</i> mutuxan. <i>ld</i> mataxnaan, mataxnaansho,
	mutuxnaansho.

mutuxnaansho *m.l/ldh ld* **mutuxnaan.**

mutuxnow *f.mg3 (-naaday, -naatay)* 1. Qof keli ah oo cidi wehelin noqosho. 2. Hadal aan asluub iyo xishood lahayn noqosho. 3. Qof qaawan noqosho. *ld* **mataxnow.**

muud¹ *m.l ld* **muuid.**

muud² *m.l (-do, m.db)* (*baay.*) Dareere hurdicaddaan saafiyah ah, kaasi oo soo hadha marka dhiiggu xinjiroobo kaddib, badanaana wuxuu ka kooban yahay balaasmo aan lahayn wakiillada xinjirowga dhiigga.

muud³ *f.mg1 (-day, -ddy)* 1. Si dhuumasho ama qarsoodi ah kayn ama biyo dhedhood u marid. 2. Ka m.: biyo, kayn iwm meeshii laga galay ma'hee meel kale oo ka fog ka soo bixid. 3. U m.: meel si qarsoodi ah u aadid.

muudaa *m.l* Libaax meelo kala dheer isaga goosha oo wax ka dila.

muudal *m.l (-llo, m.db)* Bakhayl; dhabcaal.

muudi *f.g2 (-iyay, -isay)* Biyo, kayn iwm wax dhex marin, iyadoo aan la arkayn.

muuditid *m.f.db eeg muud³.* *ld* **muud¹.**

muudin *m.f.db eeg muudi.*

muudsasho *m.db ld* **muursasho.**

muudsii *f.lg2 (-iiyay, -iisay)* *ld* **muursii.**

muudsiiin *m.db ld* **muursiiin.**

muudso *f.g3 (-saday, -satay)* *ld* **muurso.**

muufayn *m.f.db eeg muufee.* *ld* **moofayn.**

muufee *f.g2 (-feeyay, -faysay)* Cunto meel god ah ama dhismo loogu talagalay oo kulul ku dubid ama ku shiilid. *ld* **moofee.**

muufo *m.db* 1. Kimis ballaaran, wareegsan oo badarka laga sameeyo. 2. God ama dhismo kale oo aad u kulul oo wax lagu dubo ama lagu shiilo. *ld* **mooho.**

muug *m.l ld* **muuuq.**

muuji *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Hadal, arrin iwm ujeeddadooda caddayn. 2. Wax, wax muuqda ka dhigid.

muujin *m.f.db eeg muuji.* *ld* **muujis.**

muujis *m.l ld* **muujin.**

muul *m.l (-lal, m.l)* 1. M. ah; wax badan. 2. M. ah: wax, wax ugu wanaagsan. 3. Qof mingis laga tumayo, ciyaaraha loo ciyaaro middooda saddexaa.

muumin *m.l ld* **mu'min.**

muuminnimoo *m.db ld* **mu'minnimo.**

muun *m.l (-nan, m.l)* 1. Ugaarta midkooda lab ee hoggaamiya inta kale. 2. Dameer weyn oo lab ah.

muunad *m.db (-do, m.l)* 1. Tayo wanaagsan. 2. Qurux haybad. 3. Xurmo iyo sharaf. 4. Qayb yar oo u taagan alaab la suuq-gaynayo lagana arki karo nooca iyo sifada alaabtaas. *ld* **muuno.**

muunadayn *m.f.db eeg* muunadee. *ld* **muunayn.**

muunadaysan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Muunad leh ahaansho (wax). *ld* **muunaysan.**

muunadaysnaan *m.f.db eeg* muunadaysan. *ld* muunadaysnaansho, muunaysnaan, muunaysnaansho.

muunadaysnaansho *m.l/ldh* *ld* muunadaysnaan.

muunadee *f.g2 (-deeyay, -daysay)* 1. Cid sharfid ama xurmayn. 2. Wax qeymo u yeelid. *ld* **muunee.**

muunajab¹ *m.l* Luminta qof lumiyu sharaf uu lahaa. *ld* **muunajebid.**

muunajab² *f.mg1 (-bay, -btay; -jebi)* Sharaf iyo qiimo qof lahaa dhumin.

muunajebi *f.g2 (-iyay, -isay)* Qof sharaf iyo qiimo uu lahaa ka dhumin. **muunajebid** *m.f.db eeg* muunajab². *ld* **muunajab¹.**

muunajebin *m.f.db eeg* muunajebi.

muunayn *m.db ld* **muunadayn.**

muunaysan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* *ld* muunadaysan.

muunaysnaan *m.db ld* muunadaysnaan.

muunaysnaansho *m.l/ldh ld* muunadaysnaan.

muunee *f.g2 (-neeyay, -neysay)* *ld* muunadee.

muuno *m.db ld* **muunad.**

muuq *m.l (-qaq, m.l)* Bidhaanta ishu aragto. *ld* **muug.**

muuqaal¹ *m.l (-llo, m.db)* 1. Muug. 2. Waxa la daawado oo dhan sida filinka, masraxiyadda iwm.

muuqaal² *m.l (nax.)* Qaab muujinaya habdhaca falka oo la xiriira muddada dheer ama gaaban ee falku dhacayo iyo dhammaadshihiisa.

muuqaalceli *f.mg2 (-iyay, -isay)* Ka m.: wax muujin.

muuqaalcelin *m.f.db eeg* muuqaalceli.

muuqad *m.l ld* **muuqasho.**

muuqasho *m.f.db eeg* muuqo. *ld* **muuqad.**

muuq-doori *f.g2 (-iyay, -isay)* (riw.) Dad wax matilaya haaneedin, qurxin; turukeyn.

muuqo *f.mg3 (-qday, -qatay)* 1. Wax la arki karo noqosho. 2. U m.: wax dhab ahaantiisa mooyaane si kale u arkid ama u fahmid.

muuqsheeg *m.l (-ooyin, m.l)* (*baay.*) Astaamaha ka muuqan kara noolaha. Astaamahaasi waxay ku xidhanyihiin hiddofsidiihiisa, xidhiidhka shiiqsanaanta ee ka dhhexeya aliiladiisa, iyo laqabsiga hiddofsidaha degaankiisa.

muurrayn *m.f.db eeg* muurree.

---

muurree *f.mg2 (-reeyay, -raysay)* 1. Nafley tiro badan hal mar wada dhaqaaqid. 2. Keli socoso.

muurri *f.mg2 (-iyay, -isay)* Nafley si ayaar ah u dhutin, heetin.

muurriin *m.f.dh eeg* muurri.

muursasho *m.f.dh eeg* muurso. *ld muudsasho.*

muursii *f.lg2 (-iiyay, -iisay)* Qof afka wax u gelin si uu u muursado. *ld muudsii.*

muursiin *m.f.dh eeg* muursii. *ld muudsii.*

muurso *f.g3 (-saday, -satay)* Adke dhadhan leh oo afka ku dhex jira candhuuf iyo dhaqdhaqaaqa daamanka hoore la liqi karo ka dhigid. *ld muudso.*

muus¹ *m.l (-sas, m.l)* 1. Mindiil daab leh, isku laabanta, oo lagu xiirto. 2. *ld moos².*

muus² *f.mg1 (-say, -stay)* Biyo hoos u gelid.

muusaabid *m.f.dh eeg* muusaw. *ld muusood.*

muusannaabid *m.f.dh eeg* muusannow².

muusannow¹ *m.l* Qaylo badan oo qof cid u hiilisa ugu yeerto.

muusannow² *f.mg1 (-naabay, -nawday)* Qaylo badan oo qof cid u hiilisa ugu yeerto samayn.

muusaw *f.mg1 (-saabay, -sawday; -saabi)* Qosol yar oo dhoolluhu muuqdaan sameyn. *ld muusoo.*

muusid¹ *m.f.dh eeg* muus².

muusid² *m.dh (jool.)* Dusidda biyuhu ay ka dusayaan duldulellada carrada iyo jeexjeexa dhadhaabaha iyagoo markaas dhulka hoos u sii gelaya.

muusika *m.dh* 1. Dhawaaq dheguhu ku raaxystaan dhabaq lahayn oo ka dhasha qalab ama wax ka badan oo la garaaco ama la yeerihey. 2. Hees iyo qalab la turmayo oo wadajira. *ld muusiqa.*

muusiqa *m.dh ld muusika.*

muuso *m.dh* Qosol yar oo dhoolluhu muuqdaan.

muusoo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* *ld muusaw.*

muusood *m.l ld muusaabid.*

muwaaddin *m.l (-niin/-nno, m.dh)* Qof ka mid ah dad waddan u dhashay.

muwaafaqo *m.dh (-ooyin, m.l)* Heeshiis iyo samo lagu wada noolaado.

muxaadarad *m.dh (-do, m.l)* Khudbad cilmiyeed oo meel fagaare ah laga jeediyo. *ld muxaadaro.*

muxaadaro *m.dh (-ooyin, m.l)* *ld muxaadarad.*

muxtaaj *m.l.kh* M. ah: qof baahi wax u qaba.

muxubbo *m.dh ld maxabbo.*